

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 31.10.2022, klo 17:00 - 19:07

Paikka Rykmentinpuiston ruokala, Rykmentintie 48

Käsitellyt asiat

- § 363 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 364 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 365 Neljännesvuosikatsaus 2, tammi-syyskuu 2022**
- § 366 Eron myöntäminen kuntakehitysjohtajan virasta**
- § 367 Sulan työpaikka-alueiden I ja II kunnallistekniikan rakentaminen**
- § 368 Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, hyväksyminen**
- § 369 Asuntopoliittinen ohjelma 2030**
- § 370 Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma**
- § 371 Arviointikertomus 2021, toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista**
- § 372 Veroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2023**
- § 373 Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2027**
- § 374 Virkojen perustaminen vuonna 2023**
- § 375 Työsopimussuhteisten tehtävien käyttöönotto vuonna 2023**
- § 376 Äitienpäiväkunniamerkkien haku 2023**
- § 377 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategia 2023-2025, lausunto**
- § 378 Suomen romanipoliittinen ohjelma 2023-2030, lausunto**
- § 379 Sosiaali- ja terveysministeriö, vähimmäistietosisältöasetus, lausunto**
- § 380 Asunnottomuuden poistamisen tavoitteiden asettaminen ja seuraaminen, aloite**
- § 381 Toimielinten pöytäkirjojen otto-oikeus**
- § 382 Viranhaltijapäätösten otto-oikeus**
- § 383 Ilmoitusasiat**
- § 384 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Kalle Ikkela, puheenjohtaja
Tuija Reinikainen
Jari Immonen
Outi Huusko
Kim Kiuru
Ari Koponen
Pekka Laakso, poistui 18:15
Kati Lepojärvi
Karita Mäensivu
Ari Nyman
Ulla Rosenqvist
Lilli Salmi
Riitta Sedig
Raimo Stenvall

Muut saapuvilla olleet

Aila Toivonen, hallintopalvelusihteeri, sihteeri
Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja
Mika Mäki-Kuhna, valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Jari Anttalainen, valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Virpi Sailas, kansliapäällikkö
Niina Toikka, hallintojohtaja
Satu Kuivasto, henkilöstöjohtaja
Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja
Tiina Simons, sivistysjohtaja
Markku Vehmas, talousjohtaja
Riikka Uusikulku, hankekehityspäällikkö, § 369, poistui 18:44
Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö, § 368, poistui 18:44
Paula Miettinen, viestintäpäällikkö
Henna Lindström, yleiskaavasunnittelija, § 368, poistui 18:44

Poissa

Aila Koivunen
Tapio Tammilehto

Allekirjoitukset

Kalle Ikkela
Puheenjohtaja

Tuija Reinikainen
Puheenjohtaja
§368

Aila Toivonen
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Tuusulan asianhallintajärjestelmässä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Kim Kiuru

Ulla Rosenqvist

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 7.11.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 363

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 364

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet

Kim Kiuru ja Ulla Rosenqvist.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 365

Neljännesvuosikatsaus 2, tammi-syyskuu 2022

TUUDno-2022-2132

Valmistelija / lisätiedot:

Markku Vehmas

markku.vehmas@tuusula.fi

talousjohtaja

Neljännesvuosikatsauksen 1.1.–30.9.2022 valmistelu on kesken, koska mm. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän tietoja ei vielä ole ollut saatavilla.

Neljännesvuosikatsaus valmistuu niin, että se voidaan käsitellä ja tehdä ehdotus valtuustolle kunnanhallituksen kokouksessa 7.11.2022. Tässä vaiheessa kunnanhallituksen tulisi päättää ottaa asia valtuuston kokouksen 14.11.2021 asialistalle.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian valtuuston 14.11.2022 pidettävän kokouksen esityslistalle ja tehdä ehdotuksen valtuustolle kokouksessaan 7.11.2022.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 366

Eron myöntäminen kuntakehitysjohtajan virasta

TUUDno-2022-2142

Valmistelija / lisätiedot:

Niina Toikka
niina.toikka@tuusula.fi
hallintojohtaja

Kuntakehitysjohtaja Heikki Lonka on irtisanoutunut kuntakehitysjohtajan virasta 12.10.2022 saapuneella ilmoituksella siten, että viimeinen työpäivä on 31.12.2022.

Tuusulan kunnan hallintosäännön mukaan valtuusto valitsee toimialuejohtajat ja irtisanomisesta ja eron myöntämisestä päättää virkaan tai tehtävään ottava viranomainen.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Heikki Longalle eron kuntakehitysjohtajan virasta 1.1.2023 lukien.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehitysjohtaja Heikki Lonka poistui esteellisenä kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 367

Sulan työpaikka-alueiden I ja II kunnallistekniikan rakentaminen

Vain sisäisesti julkinen, Valmistelussa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 13,23.01.2019

Kuntakehityslautakunta, § 26,13.02.2019

Kunnanhallitus, § 61,25.02.2019

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 50,21.05.2019

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 59,22.05.2019

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 50,11.06.2019

Kuntakehityslautakunta, § 53,16.06.2021

Kuntakehityslautakunta, § 79,13.10.2021

Kuntakehityslautakunta, § 88,27.10.2021

Kunnanhallitus, § 433,15.11.2021

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 4,18.01.2022

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 3,18.01.2022

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 3,20.01.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 4,08.02.2022

Tekninen lautakunta, § 16,08.02.2022

Kuntakehityslautakunta, § 82,12.10.2022

Kunnanhallitus, § 368, 31.10.2022

§ 368

Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, hyväksyminen

TUUDno-2018-213

Kuntakehityslautakunta, 23.01.2019, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström

henna.lindstrom@tuusula.fi

yleiskaavasunnittelija

Liitteet

1 E Liite Luontokohteiden kuvaukset, KKL 23.1.2019

2 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin

3 E Tuusulan yleiskaava 2040, pykäläteksti 31.5.2017 saakka

4 E Tuusulan yleiskaava 2040 merkinnät ja määräykset KKL 23.1.2019

5 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus kaavakartta, KKL 23.1.2019

Kuntakehityslautakunta palautti Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen uudelleen valmisteltavaksi kokouksessaan 31.5.2017 § 83.

Alla on lueteltu lautakunnan esittämät palautuksen perusteet kursivoituna, jonka perässä vastine / tehdyt toimenpiteet.

1. Osa sl-1-, sl-2- ja luo-kohteista inventoidaan keväällä ja kesällä 2017 (kaavaehdotus nähtävillä vasta kun kaikki selvitykset tehty).

Kaikki kohteet on inventoitu ja maanomistajia on kuultu. Kohteet on merkitty kaavaehdotukseen, listattu kaavaselostukseen ja tarkemmin kuvattu kaavaselostuksen liitteessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

2. Esimerkiksi s-1 (22, ennen 16) oli maininta 15.3.2017 esityksen selostuksessa, että luontoarvot inventoidaan tarkemmin kesällä 2017, nyt ko. maininta puuttuu vaikka kesä ei ole vielä alkanutkaan. Lisäksi on lisätty sl-1- ja sl-2- alueita, jotka ei ollut 15.3 selostuksessa.

Kaikki kohteet on inventoitu ja maanomistajia on kuultu. Kohteet on merkitty kaavaehdotukseen, listattu kaavaselostukseen ja tarkemmin kuvattu kaavaselostuksen liitteessä.

3. Moni luo-kohteen selostusosa viittaa mm. Faunatican luontoselvitykseen 2013, tämä selvitys ei löydy aineistoista.

Luontoselvitykset on lisätty yleiskaavan verkkosivuille Selvitykset -välilehdelle.

4. Selostuksen sivulla 142 on kohta "Maisemallisesti arvokkaat alueet", nämä alueet käsittävät todella laajat alueet ja kaavamääräyksien mukaan uusi toiminta alueella vaatii Museoviraston lausuntoa (tämän merkinnän ulottuvuus pitää pohjautua tarkempaan selvitykseen kuin vain kunnan omaan Kulttuuriympäristö ja rakennuskanta-selvitykseen).

Maisemallisesti arvokkaat alueet on merkitty kaavakarttaan harvalla vaakaviivituksella, jossa ei ole alueen reunaviivaa. Merkintä perustuu kunnan tilaamaan Kulttuurimaisema ja rakennuskanta -selvitykseen. Selvityksen kohteet on käyty maakuntamuseon ja kunnan museotoimen kanssa läpi. Yleiskaavaehdotuksessa III-luokan maisema-alueet poistetaan kaavakartalta. Maisemallisesti arvokkaat alueet sisältävät ennen kaikkea avoimia peltoaukeita ja niitä rajaavaa metsänreunaa. Merkintä ei estä rakentamista, tavoitteena on säilyttää maisema avoimena ja varmistaa, että uusi rakentaminen sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliiltään ja materiaaleiltaan sopeutuu kyläkuvaan, olemassa oleviin tilakeskuksiin ja rakennuskantaan sekä ympäristöön. Näin on määrätty mm. Nahkela - Sippoo - Rusutjärvi -osayleiskaavan sr-m -alueilla (alueen osa, joka muodostaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden). Maataloustoiminnan toiminnan jatkuminen ja kehittäminen uudenlaiseen toimintaan ei myöskään ole ristiriidassa maisemamerkinnän kanssa.

Aikaisemmin (31.5.2017) kaavamääräyksessä luki: "Tarvittaessa tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta". Lause on poistettu. Mikäli rakentamishankkeen yhteydessä nähdään tarpeelliseksi tarkistaa maakuntamuseolta, soveltuuko rakentaminen ympäristönsä, lausunto voidaan kuitenkin pyytää osana normaalia lupavalmistelun viranomaistyötä, kuten on toimittu jo nykyisinkin.

5. Lentoradan linjaus eri kuin vahvistetussa maakuntakaavassa

Tuusulan kunnalle on tarkoituksenmukaisempaa esittää linjaus, joka kulkee mahdollisimman läheltä Hyrylän keskustaa, mikäli radalle saataisiin joskus paikallisiikennettä. Valtuuston hyväksymässä Rykmentinpuiston osayleiskaavaan on osoitettu "Henkilöliikenteen terminaalialue, joka osoittaa linja-autotermiinalin pysäkkien likimääräisen sijainnin. Mahdollisen maanalaisen metro- tai muun raideyhteyden pysäkin sisäänkäynti tulee yhteyden toteutuessa sijoittaa terminaalin yhteyteen." Tällä merkinnällä on varauduttu maanalaiseen asemaan lentoradalle lähellä nykykeskustaa. Jos lentorata kulkee maakuntakaavassa (ja Sulan osayleiskaavassa vaihtoehtoisena linjauksena) osoitetun linjauksen mukaisesti, asemaa ei Rykmentinpuiston kohdalle saada. Uudenmaan liitto lausui Tuusulan yleiskaava 2040 -luonnoksesta, että lentoradan määräys tulee merkitä ohjeellisena -

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

liitto ei vastustanut radan maakuntakaavasta poikkeavaa linjausta. Kaavaehdotuksen määräyksiin lisättiin, että ratavaraus on ohjeellinen.

Valtuusto on Uusimaa-kaava 2050 –luonnoksesta lausunut seuraavaa (12.11.2018 § 126): "Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa –kaavassa Hyrylän keskustatoimintojen kautta." Yleiskaavaehdotuksen ratkaisu noudattaa tätä Valtuuston linjausta.

6. Selostuksesta löytyi 15.3.2017 mm. Korpikylän eteläpuoleinen suo sl-2 (64), joka nyt on selostuksessa merkinnällä sl-2 (0) ja lisämerkinnällä poista tämä, väärässä kohdassa.

Korpikylän eteläpuolinen suo on poistettu yleiskaavaehdotuksesta, koska se ei ole luonnontilainen kosteikko. Kohteelle on syntynyt lammikko läheisen teollisuusalueen rakentamisen yhteydessä, jolloin veden luonnollinen virtaus on estynyt. Alueen kuivattamisesta on sovittu maanomistajan kanssa.

7. Jokelan ja Kellokosken keskusta-alueiden vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalan enimmäismitoitus ei pidä merkitä yleiskaavaan (maankäyttö- ja rakennuslakiin on tätä koskeva muutos tullut voimaan 1.5.2017).

Mitoitukset on poistettu maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen hengessä, vaikka ne vielä ovatkin yleiskaavaa ohjaavassa Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä lainvoiman vuonna 2016 saaneessa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa. Maakuntakaavassa mitoitetaan keskustatoimintojen, kuntakeskusten ja pääkaupunkiseudun aluekeskusten vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa seuraavasti: kuntakeskusten kuten Hyrylän vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa ei enimmäismitoiteta maakuntakaavalla. Muille keskustatoimintojen alueille, kuten Jokelaan ja Kellokoskelle, sijoitettavien vähittäiskaupan suuryksiköiden yhteenlaskettu kerrosala saa kussakin keskustassa olla enintään 20 000 k-m².

8. Kunnanvaltuusto on 7.12.2016 § 123 hyväksynyt vuoden 2017 talousarvion ja vuosien 2017–2021 taloussuunnitelman ja kohtaan kuntakehityksen ja tekniikan toimiala, kuntasuunnittelu tehtiin lisäys "Yleiskaavan ja osayleiskaavan tulee noudattaa maakuntakaavan alisteisena" (kokouspöytäkirja liitteenä). Tämä lisäys ei valitettavasti toteudu yleiskaavaehdotuksessa (kaavamerkinnoissä löytyy Ares, Res, Res-1 ja TPres-merkinnät, näillä merkinnöillä voisi toteuttaa edellä mainitun lisäyksen niin, että hyväksytyt maakuntakaavan varaukset tulevat huomioituiksi yleiskaavassa). Mainittakoon vielä, että Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava on hyväksytty 24.5.2017 maakuntavaltuustossa (käsittää mm. Focus-alueen LOG-merkinnän).

Maakuntakaava on laadittu mittakaavassa 1:100 000 ja 1:20 000 mittakaavaan laadittu yleiskaavaehdotus tarkentaa huomattavasti yleispiirteisemmän maakuntakaavan aluevarausmerkintöjä. Taajamatoimintojen alueiden osalta yleiskaavaehdotus tarkentaa ja vaiheistaa maakuntakaavan mukaista ratkaisua. Maakuntakaava kokonaisuudessaan ei ole kovinkaan ohjaava, vaan kaavassa on osoitettu varsin laajat taajamatoimintojen alueet. Nyt laadittavan yleiskaavan tavoitteena on osoittaa tarkemmin kunnan tahtotila siitä, mihin asumisen tai työpaikkojen alueet tulevat reilun 20 vuoden ajanjaksolla laajenemaan ja missä vaiheessa. Ilman näitä tarkennuksia, yleiskaava ei ohjaa tarkempaa suunnittelua. Kunnassa tulee olla tarkka näkemys laajenemisen vaiheista muun muassa kunnallistekniikan rakentamista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

aikataulutettaessa. Kunta ei voi samanaikaisesti laajentaa taajamiaan moneen suuntaan. Myös Uudenmaan liitto lausui jo rakennemallivaiheessa asumisen laajenemisalueiden vaiheistamisen merkityksestä.

Mikäli Jokelan Palojoenpuistoon sijoittuva reservialue merkitään yleiskaavaan ensimmäisessä tai toisessa vaiheessa toteutettavaksi asuinalueeksi, mahtuisi alueelle miltei koko 3 000 asukkaan kasvu. Alueen merkitseminen ei täytä kaavan tavoitetta siitä, että rakentaminen ohjataan ennen kaikkea kunnan omistamille maille. Aikaisemmin reservimerkinnällä (res) ollut Palojoen alue on merkitty nyt asumisen reservialueeksi (Ares) ja työpaikka-alueeksi (TP).

Hyrylässä Rykmentinpuiston keskiosaa (Ares) ei tulla tarvitsemaan ensimmäisessä tai toisessa vaiheessa asuinrakentamiseen suuren varannon syntyessä mm. Rykmentinpuiston keskustan, Monion, Hökilän, Kirkonmäen ja Puustellinmetsän alueille. Mikäli Hyrylästä tulee tarve etsiä lisää pientalojen rakentamisalueita, voi olla tarpeen osoittaa lähellä kaavan tavoitevuotta 2040 osia esimerkiksi Rykmentinpuistosta pientalorakentamiseen.

Koillis-Hyrylään on osoitettu pieni reservimerkintä (res). Tämä merkitä voi sisältää muutakin kuin pelkästään asumista. Alue on varattuna esimerkiksi nyt ennakoimattomalle hankkeelle, joka haluttaisiin sijoittaa lähelle keskustaa. Koska nyt reservimerkinnällä osoitettu alue on varsin lähellä Hyrylän keskustaa, ei sinne ole haluttu osoittaa pientaloaluetta, vaan näin keskeinen paikka tulee varata asumisen osalta kerrostalorakentamiseen. Kerrostalovaranto on kuitenkin suurta tämän kaavan myötä, eikä tätä kohdetta Koillis-Hyrylästä ole tarpeen vielä ottaa käyttöön yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä.

Purolaan osoitettu työpaikka-alueen reservimerkintä pohjautuu Keski-Uudenmaan kehittyvään poikittaisyhteyteen. Työpaikka-alue Tuusulan puolella jatkaisi luontevasti Järvenpään Vähänummentien varren teollisuusaluetta. Työpaikkojen reservialue sijoittuu kuitenkin maakuntakaavassa valkoiselle alueelle, joka "on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ohjattava taajamatoimintojen alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä."

Focuksen logistiikka-alueen laajenemissuunta osoitetaan nuolilla osayleiskaavarajauksesta pohjoiseen.

Yleiskaavaa uusitaan ja tarkistetaan ennen tämän kaavan tavoitevuotta 2040. Tällöin aluevarauksien rajaukset ja esimerkiksi asuinalueiden vaiheistus voidaan tarkastella uudelleen.

9. Kylien asema selvitetään (huom. Ramboll)

Nyt laadittava yleiskaava painottuu Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamien maankäytön ohjaamiseen. Haja-asutusalueen osayleiskaavoissa on kuitenkin tunnistettu tarkistamisen tarpeita. Yleiskaavalla ei kumota haja-asutusalueen osayleiskaavoja, jotka sisältävät kantatilamitoitukseen perustuvat laskennalliset rakennuspaikat. Yleiskaavatyön jälkeen voidaan kuitenkin tutkia, onko kyliin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

mahdollista lähteä laatimaan MRL 44 §:n mukaista kaavaa, joka mahdollistaa suoraan rakennuslupien hakemisen. Tähän asti kylien rakentaminen perustuu suunnittelutarveratkaisuihin.

Kuntakehityslautakunnan 31.5.2017 käsittelyn jälkeen tehtyjä muutoksia:

Arvokkaat luontokohteet

Maanomistajakuuleminen käsitti kaikki yksityiset maaomistajat, joiden maille yleiskaavaehdotuksessa oli osoitettu arvokkaita luontokohteita. Kuulemiskirje lähetettiin toukokuussa 2018 noin 600 maanomistajalle. Vajaa sata maanomistajaa lähetti mielipiteensä kuntaan ja kaikki saivat henkilökohtaisen vastineen.

Maanomistajakuulemisen seurauksena merkintöjä kohtuullistettiin, rajauksia tarkistettiin ja merkintöjä poistettiin. Melkein kaikissa tapauksissa, joissa maanomistaja koki suojelun kohtuuttomana, sitä kohtuullistettiin. Vain kolmessa kohteessa ei tehty muutoksia.

Luonnonsuojelualueeksi ehdotettavien kohteiden (SL-1) kaavamääräyksiä muutettiin siten, että määräys on voimassa enintään viisi vuotta kaavan voimaantulosta lukien. Mikäli luonnonsuojelualueita ei tässä ajassa perusteta, astuu alueelle voimaan toimenpiderajoitus (MRL 128 §). Tällöin metsänhoitotoimenpiteet alueella ovat mahdollisia, tosin luvanvaraisia.

Maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla sijaitsevien arvokkaiden luontokohteiden (sl-2, luo-2 ja ge) avohakkuukiello poistettiin. On syytä huomata, että näitä merkintöjä käytetään M-aluevarausmerkinnän kanssa päällekkäin. Metsäkeskus myöntää tukea M-alueille. Metsäkeskuksen mukaan aluevarauksen päällä oleva rajausta (sl, luo, ge) ei vie KEMERA-tukea maanomistajan omaehtoiselta suojelulta, jos rajausta on alueella, jolla metsälaki on voimassa.

Arvokkaiden luontokohteiden pinta-ala on Tuusulassa hälyttävästi supistunut. Vanhoissa osa-yleiskaavoissa arvokkaita luontokohteita oli rajattu noin 1344 hehtaaria, kun yleiskaava 2040:ssä rajauksia on enää noin 889 hehtaaria. Koska arvokkaiden luontokohteiden pinta-ala on supistunut runsaat 30 %, on suojelua joissakin kohteissa jouduttu tiukentamaan.

Tuusulan kunta tilasi luonnonvarakeskukselta arvokkaiden luontokohteiden kaavamerkintöjen metsätalousvaikutusten arvioinnin. Arvioinnissa selvitettiin yleiskaava 2040:n arvokkaiden luontokohteiden metsätalousvaikutukset yksityismetsissä ja verrattiin niitä nykytilanteeseen. Laskennan mukaan yleiskaavaratkaisu lisää kantorahatuloloja, koska rajoitetun metsänkäsittelyn piirissä on vähemmän alueita kuin nykyisissä osayleiskaavoissa. Laskennan tuloksena hakkuiden vuotuiset kantorahatulot metsämaalla ovat nykytilassa 2 872 200 €. Arvioitaessa metsätalousvaikutuksia uusien suojelumerkintöjen Tulkintaa 1 (yleiskaavaratkaisu) hyödyntäen, vaikutukset lisäävät kantorahatuloloja 260 800 € vuodessa ensimmäisen 10 vuoden aikana edellyttäen, että hakkuut olisivat laadittujen arvioiden mukaiset.

Tehdyt muutokset aluevarauksiin:

- Lisätty työpaikka-alueita (TP) Palojoenpuistoon. Muutettu loput Palojoenpuiston alueesta asumisen reservialueeksi (Ares)
- Lisätty Jokelaan hevoskylämerkintä (AH) aluevarauksena

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Lisätty maankäytön aluevarausmerkintää (maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema MV) ja (maa- ja metsätalousalue M-1) Jokelan itäosaan kumottavan Jokelan osayleiskaavan rajauksen mukaisesti
- Lisätty omakotivaltaista asuinaluetta Jokelaan Pertuntien varrelle Päijännetunnelin 200 metrin syuojavyöhykkeeseen asti
- Etelärinteen puistosta (Sahankulman läheinen urheilukenttä) on poistettu urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU) ja korvattu se merkinnöllä paikallisen vähittäiskaupan suuryksikkö (KM), omakotivaltainen asuinalue (AO) sekä viheryhteystarve
- Jouhisarantien alueelle on laajennettu omakotivaltaista asuinaluetta (AO-2)
- Golfkentän aluetta (VU-g) Kirkonkylän koulun vierestä on muutettu virkistysalueeksi (V)
- Lisätty Lahelanpelto III-alueelle palvelun ja hallinnon aluetta (P) mahdollistamaan yhtenäiskoulun rakentamisen
- Laajennettu työpaikka-alue (TP) Västerskogista Senkkerin metsätielle saakka, aikaisempi merkintä oli maa-ainesten ottoalue (EO)
- Muutettu Seittelinniemen merkintä maa- ja metsätalousvaltaisesta alueesta, viljelymaisemasta (MV) maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M)
- Muutettu Pellavamäentien - Pähkinämäentien varrelta omakotivaltaista asuinaluetta tiiviiksi pientalovaltaiseksi asuinalueeksi
- Muutettu Raviradankujan palvelun ja hallinnon alue (P) työpaikka-alueeksi (TP)

Tehdyt muutokset viiva- ja kohdemerkintöihin:

- Lisätty pilottirakentamisen kohdemerkintä kunnan omistamalle maalle Rusutjärven itäpuolelle
- Muutettu Seitsemän veljeksien vaellusreitlin linjaus ohjeellisena yhteystarpeena tiestöä pitkin
- Focus-alueelle on esitetty laajenemissuunta pohjoiseen nuolimerkinnöin
- Poistettu jokivarsimerkintä
- Poistettu alle 500 k-m² päivittäistavarakaupan kohdemerkinnät Häriskivestä, Puustellinmetsästä ja Sulasta. Alle 500 k-m² suuruisia päivittäistavara-kauppoja voidaan sijoittaa ilman yleiskaavassa olevaa kohdemerkintää. Vaiheistettu yli 500 k-m² keskusta-alueen ulkopuoliset päivittäistavarakaupan yksiköt ensimmäiseen ja toiseen vaiheeseen
- Silakkaniitun ja Kolamilsbottenin muinaisjäänköhteet (SM) poistettu (kohde tuhoutunut / kajoamislupa saatu)

Tehdyt muutokset määräyksiin sekä kuvaustekniikkaan:

- Muutettu kylämääräys: *Kylä, jolle tutkitaan mahdollisuutta MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatimiseen. Ennen uuden osayleiskaavan vireilletuloa rakentaminen tutkitaan suunnittelutarveratkaisuin.*
- Lisätty erillinen määräys Focus-alueen seudullista vähittäiskaupan suuryksikköä koskien: *Focus-alueen kaupan laadussa huomioidaan alueen sijaintiin liittyvät erityispiirteet. Focus-alueelle mahdollistetaan muun muassa lentoasemaan tukeutuva monipuolinen kaupallinen toiminta sekä logistiikkakeskusten yhteydessä olevat verkkokaupan nouto-myyvälät ja esittelytilat.*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Aikaisemmin palvelun ja hallinnon alueella (P) sallittiin vähäisessä määrin myös asutusta. *Vähäisessä määrin* -sanat poistettu.
- Maisemapelto (MA) merkintään tarkennettu, mitä toimenpiderajoitus koskee: *kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä* (huom, ei puunkatoa)
- Luontokohteiden määräyksissä muutoksia (kuvattu aiemmin)
- *Kevyen liikenteen laatukäytävä, - runkoverkko ja - uusi runkoverkko* -nimi muutettu: *pyöräilyn laatukäytävä, pyöräilyn runkoverkko ja uusi pyöräilyn runkoverkko*
- Lisätty Suoja-alueen raja maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle, noin 400 metrin etäisyydelle
- Maakunnallisesti arvokkaasta kulttuuriympäristöstä on otettu pois toimenpiderajoitus ja velvoite pyytää maakuntamuseolta lausunto
- Teknisiä korjauksia: mm. Jokelan Pertuntien linjaus korjattu

Tuusulan yleiskaava 2040 –luonnos pidettiin nähtävillä 11.8. – 30.9.2014 välisenä aikana. Luonnoksesta saatiin mielipiteitä sähköisellä lomakkeella, kirjeitse ja sähköpostitse 130. Lausuntoja saatiin 36. Lausunnot ja mielipiteet sekä niihin laaditut ja hyväksyttävät vastineet ovat yleiskaava-aineiston liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- jättää asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kuntakehityslautakunta, 13.02.2019, § 26

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus kaavakartta, KKL 13.2.2019
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 merkinnät ja määräykset KKL 13.2.2019
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus selostus, KKL 13.2.2019
- 4 E Liite Lausunnot yleiskaava 2040 luonnoksesta, KKL 13.2.2019
- 5 E Liite Mielipiteet yleiskaava 2040 luonnoksesta, KKL 13.2.2019
- 6 E Liite Nykytilakuvaus, KKL 13.2.2019
- 7 E Liite Luontokohteiden kuvaukset, KKL 13.2.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

8 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin, KKL 13.2.2019

9 E Tuusulan yleiskaava 2040, pykäläteksti 31.5.2017 saakka, KKL 13.2.2019

...

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun esittelijä muutti päätösehdotuksensa seuraavasti:

- muutetaan kaava-asiakirjoihin Mahlamäkeen osoitettu ensimmäisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä toisen vaiheen uudeksi mahdolliseksi päivittäistavarakaupan kohdemerkinnäksi. Lisätään Sahankulmaan toisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä. Perusteluna valtuuston päätös 19.3.2018 § 25 Kaupallisten palveluiden kehittämisen tavoite.

Liisa Sorri esitti Margita Winqvistin kannattamana, että Pertuntien asuinalue poistetaan.

Kuntakehityslautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat esittelijän muutettua pohjaehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Sorrin tekemää muutosesitystä, äänestävät ei. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Riitta Nybäck, Klaus Koivunen, Päivö Kuusisto, Ulla Palomäki, Jari Raita, Jouko Riola, Pasi Huuhtanen, Vesa Lundberg, Pirjo Maula, Mika Mäki-Kuhna), 2 ei-ääntä (Liisa Sorri, Margita Winqvist) ja 1 jäsen (Jari Anttalainen) äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän muutettu pohjaehdotus tuli kuntakehityslautakunnan päätökseksi äänin 10-2-1.

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti, että kaava-asiakirjoihin tehdään seuraavat muutokset

- merkintä: Tuusulanjoentien jatke/yhteystarve
Tuusulanjoentien jatkeen tarpeellisuutta arvioidaan siinä vaiheessa, kun Maisalantien kunnostus selvitys on toteutettu ja päätös Kehä IV:n toteuttamisesta tehty ja uudet liikennetarkastelut tehty.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Sikokallio
Sikokallion kohdalla esitettyä TP-aluetta Sikokallion ja Itäisen ohikulkutien välissä kavennetaan 400 metristä 300 metriin Itäisen ohikultien reunasta lukien.
- Tallinna-tunneli sivu 85
Lisätään uusi kappale kolmannen kappaleen jälkeen: Helsinki-Tallinna -tunnelin rinnalla on suunnitteilla Finest Bay Area -rautatietunneli, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemestä Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle. Kummassakin linjauksessa rahtiterminaari sijaitsee Tuusulan kunnan alueella.

Liisa Sorri ja Margita Winqvist ilmoittivat päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

"Yleiskaavatyön aikana mm. kuntakehityslautakunnan ja valtuuston seminaareissa on käsitelty asuinalueiden määrää ja sijoittumista eri kuntataajamiin. Niitä oli tarjolla enemmän kuin suunnitellun väestön kasvun mukainen tarve vaati. Jokelan alueeltakin karsittiin useampia alueita kunnan omistamilta mailta. Yksityisten maanomistajien kaavoituspyyntöihin lautakunnassa on vastattu, että kunnalla on Jokelan alueella riittävästi maata asuntotuotantoa varten ja että maapoliittisessa ohjelmassa on linjaus kaavoittaa ensisijaisesti kunnan omistamalle maalle.

Kuitenkin kaavatyön loppuvaiheessa lisättiin Pertuntien asuinalue, joka sijaitsee yksityisen maanomistajan alueella nykyisen taajaman reunalla kaukana keskustasta. Lisäys ei myöskään perustunut luonnoksesta annettuihin lausuntoihin. Aluetta ei ollut lisätty kaavaselostuksen taulukkoon, jossa oli listattu Jokelaan kaavoitettavat asuinalueet ja niiden asuntomäärät.

Tämän vuoksi esitimme, että alue poistetaan yleiskaavasta. Alueelle ei tässä vaiheessa ole tarvetta. Jokelasta löytyy kunnan mailta parempia alueita, jos tarvitaan lisää omakotitaloalueita. Myöskään maanomistajien tasapuolinen kohtelu ei tässä tapauksessa toteudu, sillä aiemmin Jokelan alueen maanomistajilta tullessiin kirjallisiin kaavoituspyyntöihin ei ole suostuttu"

Kokous keskeytettiin neuvottelutauon ajaksi klo 18.55 - 19.25.

Arto Lindberg poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 20.00.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Liitteet

- 1 Tuusulan yleiskaavakartta 2040 ehdotus korjattu, khall 25.2.2019
- 2 Kaavamääräykset ehdotus, korjattu, khall 25.2.2019
- 3 E Liite Lausunnot yleiskaava 2040 luonnoksesta, khall 25.2.2019
- 4 E Liite Mielenpitoet yleiskaava 2040 luonnoksesta, khall 25.2.2019
- 5 E Liite Tuusulan yleiskaava ehdotus II, Nykytilakuvaus, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 6 E Liite Luontokohteiden kuvaukset, khall 25.2.2019
- 7 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin, khall 25.2.2019
- 8 E Tuusulan yleiskaava 2040, pykäläteksti 31.5.2017 saakka, khall 25.2.2019
- 9 Yleiskaavaselostus 2040 korjattu, khall 25.2.2019

Kuntakehityslautakunta käsitteli Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotusta kokouksessaan 13.2.2019. Kokouksen jälkeen kaava-aineistoihin on tehty seuraavat muutokset:

- Mahlamäkeen osoitettu ensimmäisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä on vaihdettu toisen vaiheen uudeksi mahdolliseksi päivittäistavarakaupan kohdemerkinnäksi.
- Sahankulmaan on lisätty toisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä.
- Tuusulanjoentien jatke/yhteystarve on merkitty omalla kaavamerkinnällään. Merkinnän määräys: Tuusulanjoentien jatkeen tarpeellisuutta arvioidaan siinä vaiheessa, kun Maisalantien kunnostus selvitys on toteutettu, päätös Kehä IV:n toteuttamisesta on tehty ja uudet liikennetarkastelut laadittu.
- Sikokallion kohdalla esitettyä työpaikka-alue (TP) Sikokallion ja Itäisen ohikulkutien välissä on kavennettu osayleiskaavan mukaisesti noin 400 metristä noin 300 metriin Itäisen ohikultien reunasta lukien.
- Yleiskaavaselostukseen on lisätty kappale Finest Bay Area -rautatietunneli -hankkeesta.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Outi Huusko Kari Frimanin kannattamana esitti päätökseen lisättäväksi, että kunnanhallitus edellyttää, että Sikokallion alueen merkintä ja alueen rajausta tutkitaan uudelleen nähtävilläolon jälkeen siten, että alue säilyy retkeily- ja ulkoilualueena (esim. merkinnällä VR) ja alueelta osoitetaan vastaavalla merkinnällä yhteys Urheilukeskukseen.

Jussi Salonen Veikko Seunan kannattamana esitti seuraavaa: "Tuusulanjärven ja sen ympäristössä luontoarvot ovat tärkeitä. Samalla tavalla tärkeitä ovat myös Tuusulanjärven alueen virkistyskäytön edistäminen sekä Tuusulanjärven ranta-alueiden jatkuva hoito mm järven näkyvyyden edistämiseksi. Nyt esitetyssä yleiskaavaehdotuksessa Tuusulanjärven eteläosaan on merkitty useita SL- ja sl-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

merkinnöillä olevia alueita, osa Natura-alueelle. Nähtävilläolon aikana ja sen jälkeen on selvitettävä näiden ehdotettujen SL- ja sl-alueiden vaikutus Tuusulanjärven ja sen rantojen virkistyskäyttöön ja ranta-alueiden hoitoon."

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- edellyttää, että Sikokallion alueen merkintä ja alueen rajausta tutkitaan uudelleen nähtävilläolon jälkeen siten, että alue säilyy retkeily- ja ulkoilualueena (esim. merkinnällä VR) ja alueelta osoitetaan vastaavalla merkinnällä yhteys Urheilukeskukseen
- että nähtävilläolon aikana ja sen jälkeen on selvitettävä yleiskaavaehdotuksessa Tuusulanjärven eteläosaan ehdotettujen SL- ja sl-alueiden vaikutus Tuusulanjärven ja sen rantojen virkistyskäyttöön ja ranta-alueiden hoitoon.

Henna Lindström ja Terhi Wermundsen olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 21.05.2019, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Tiina Simons, Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha
tiina.simons@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi
sivistysjohtaja, opetuspäällikkö

Liitteet

- 1 Yleiskaavan selostus 2040, ksltk 21.5.2019
- 2 Kaavakartta yleiskaava 2040, ksltk 21.5.2019
- 3 Kaavamääräykset yleiskaava 2040, ksltk 21.5.2019
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin, khall 25.2.2019

Kunnanhallitus on 25.2.2019 § 61 päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunnon. Ehdotus on nähtävillä 28.3.–17.5.2019. Lausuntoa pyydetään toimittamaan viimeistään 31.5.2019.

Tuusulan Yleiskaava 2040 on koko kuntaa koskeva yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Kaavakartalla on osoitettu taajamien osalta asutuksen, palveluiden ja työpaikka-alueiden laajenemisen suunnat, liikenneverkko sekä yleispiirteinen viherverkosto. Koko kunnan laajuudelta esitetään muun muassa kaupalliset ratkaisut sekä arvokkaat luontokohteet.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto:

Tuusulan yleiskaava kuvaa kunnan strategista tavoitetilaa ja ohjaa jatkossa Tuusulan asemakaavoitusta. Yleiskaava on kunnan maantieteellisen alueen maankäytön suunnitelma.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan kasvun yhtenäisemmäksi kunnaksi. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.

Tuusulassa on käynnissä myös laaja palveluverkkojen kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana, joten näemme yleiskaavan saamisen Tuusulaan tärkeänä. Näemme hyvänä, että kaavatyön lisäksi on laadittu Kulttuuriympäristö- ja rakennuskantaselvitystä, johon on määritelty kulttuurimaiseman kannalta merkittävimmät alueet sekä erityisesti kiinnitetty huomiota arvokkaisiin luontokohteisiin. Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa Yleiskaava 2040:sta asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 22.05.2019, § 59

Valmistelijat / lisätiedot:

Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi

kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

1 Yleiskaavan selostus 2040, kvltk 22.5.2019

2 Kaavakartta yleiskaava 2040, kvltk 22.5.2019

3 Kaavamääräykset yleiskaava 2040, kvltk 22.5.2019

Kunnanhallitus on 25.2.2019 § 61 päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunnon. Ehdotus on nähtävillä 28.3.–17.5.2019. Lausuntoa pyydetään toimittamaan viimeistään 31.5.2019.

Tuusulan Yleiskaava 2040 on koko kuntaa koskeva yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Kaavakartalla on osoitettu taajamien osalta asutuksen, palveluiden ja työpaikka-alueiden laajenemisen suunnat, liikenneverkko sekä yleispiirteinen viherverkosto. Koko kunnan laajuudelta esitetään muun muassa kaupalliset ratkaisut sekä arvokkaat luontokohteet.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa Tuusulan kehittymistä ja maankäyttöä yleispiirteisesti. Sen tavoitteena on mm. kulttuuri- ja luonnonarvojen turvaaminen, kestävä yhdyskuntarakennemallin luominen sekä toimivan liikenneverkon kehittäminen. Kaavassa tarkastellaan tiettyjä teemoja koko kunnan laajuudelta. Näitä ovat mm. maisema-alueet, muinaismuistokohteet ja luonnonsuojelullisesti arvokkaat alueet. Edellinen Tuusulan yleiskaava 2010 hyväksyttiin 1989.

Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävästi alueita virkistykseen. Tuusulanjärvi ympäristöineen on kunnan vetovoimaisimpia alueita ja jopa 100 000 ihmistä käyttää sitä aktiivisesti virkistymiseen. Uudenmaan maakuntajärveksi valitun järven kuuluisat taitelijahuvilat, museot, hotellit sekä muut palvelut houkuttelevat kävijöitä. Kaavoituksella on varmistettava, että Tuusulanjärven ranta-alueita voidaan kehittää yleiseen virkistyskäyttöön.

Yleiskaava 2040 hyväksytään oikeusvaikutteisena koko kunnan alueella. Se ei korvaa kaikkia kunnan lainvoimaisia osayleiskaavoja mutta siinä linjataan mm. merkittävä osa Rykmentinpuiston osayleiskaava-alueesta asumisen reservituotantoalueeksi. Yleiskaava linjaa, että "alueiden asemakaavoittaminen aloitetaan, kun merkittävä osa taajaman II-vaiheen asemakaavoista on laadittu." Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että Rykmentinpuiston osayleiskaavaa tarkasteltaisiin merkittävänä luonnon, ulkoilun ja virkistyksen alueena, joka tarjoaa asukkaille tärkeitä hyvinvoinnin ja liikkumisen sekä luonnon kokemiseen ja luontosuhteen rakentamiseen liittyviä palveluita.

Kaava huomioi kulttuuriympäristön aluekäytön suunnittelussa valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä muinaisjäännökset. Tuusulan tärkeimmät kulttuurimaisema-alueet ovat Rantatien alue, Jokelan teollisuusalue sekä Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala-alue. Tuusulalle tunnusomaisia ja merkittäviä ovat laajat, yhtenäiset peltoaukeat ja perinteiset kylämaisemat.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää Rantatiehen sitoutuvassa laajassa kokonaisuudessa, jonka keskeisen osan muodostavat kansallisesti, rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävät taitelijahuvilat sekä itsenäisen Suomen alkuvaiheen maa- ja kotitalouden sekä sotilaiskoulutuksen oppilaitokset. Rantatie on vuosisatoja vanha tie, joka on säilyttänyt linjaukseltaan hyvin vanhat piirteensä. Rakennuskanta ja ympäristö on paikoin voimakkaasti uudistunut ja viljelysmaisema on alkanut kasvaa umpeen. Jäljellä oleva viljelysmaisema, rakennuskanta ja kulttuurimaisema tulee säästää ja lisärakentamista alueelle tulee harkita tarkkaan.

Yleiskaavassa osoitetaan mm. ohjeellinen varaus maanalaiselle rautatielle Hyrylään. Se linjaa myös keskeiset pyöräilyn ja kevyen liikenteen runkoverkot ja laatuikäytävät. On hyvä, että Tuusulan Yleiskaava on valmistunut ja ohjaa kasvavan Tuusulan kehittymistä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa Yleiskaava 2040:sta asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 11.06.2019, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Tapio Reijonen

tapio.reijonen@tuusula.fi

ympäristönsuojelupäällikkö

Tuusulan kunnan kaavoitus pyytää Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa Tuusulan yleiskaavaehdotuksesta 31.5.2019 mennessä. Lausunnon on saatu lisäaikaa niin, että lausunto voidaan antaa lautakunnan kokouksessa 11.6.2019.

Tuusulan yleiskaavaa 2040 laaditaan oikeusvaikutteisena koko kuntaan. Kaava keskittyy ennen kaikkea taajamien maankäytön ohjaamiseen ja on ohjeena tarkempaan suunnitteluun. Kaavalla ei ole tarkoitus kumota kaikkia aikaisemmin laadittuja osayleiskaavoja. Kumottaviksi esitetään Hyrylän laajentumissuuntien, Jokelan, Maantiekylän ja Tuomalan osayleiskaavoja sekä osia Kellokosken osayleiskaavasta. Alueella, jolla Tuusulan yleiskaava 2040 ei korvaa aikaisemmin laadittuja osayleiskaavoja, saatetaan kaava silti lainvoimaiseksi. Tuusulan yleiskaava 2040 on ohjeena, mikäli aikaisemmin laadittuja yleiskaavoja muutetaan tai uudistetaan. Taajamien ulkopuolelle ei esitetä kattavasti aluevarauksia, mutta esimerkiksi luonnon kannalta arvokkaita alueita ja uusimmat lentomelukyrrät on osoitettu koko kunnan laajuudelta.

Tuusulan kunnan väestöennuste yleiskaavan tavoitevuodelle 2040 on noin 56 000 asukasta. Kaava mahdollistaa miltei 68 000 asukkaan lisäyksen kuntaan, eli noin 60 % suuremman väestönkasvun kuin ennuste vaatii. Kaavassa esitetään uusien asumisen alueiden toteutus vaiheittain. Kunnan rakentamisennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille.

Ympäristölautakunnan yleiskaavan luonnosvaiheen lausuntoon on kaavoitus annetussa vastineessa todennut mm. seuraavaa:

Uusia asuinalueita osoitetaan pääasiassa rakennemallivaihtoehto A2:n mukaisesti Hyrylästä Rykmentinpuiston suuntaan. Pientalovaltaisempaa asumista osoitetaan nykyisten asuinalueiden läheisyyteen, olevaa yhdyskuntarakennetta täydentävästi. Jokelan taajaman lisäksi kaavassa on osoitettu rataa tukeutuva Ristikydön reservialue. Ristikydön arvellaan toteutuvan vasta yleiskaavan tavoitevuoden jälkeen. Yleiskaavaehdotuksen ratkaisu noudattelee valtuuston päätöstä rakennemallista, jossa asumista ei levitetä juurikaan nykyisten päätaajamien ulkopuolelle. Tämä ratkaisu sai myös kiitosta yleiskaavan vaikutustenarvioinnissa. Kunnan kasvuennusteen vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista ottaa uusia radanvarsikyliä kuten Purolaa ja Nuppulinnaa tiiviimmän rakentamisen alueiksi – tällöin kunnan rakenne hajautuisi entisestään ja vaikeuttaisi muun muassa palveluiden järjestämistä.

Purolan lähelle osoitetaan uusi työpaikkareservialue, joka täydentää Järvenpään kasvua ja sijoittuu lähivuosina parannettavan Nurmijärvi-Järvenpää tieyhteyden varrelle.

Lopulliseen viheraluestrategiaan tarkennetaan jatkotoimenpidesuosituksia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hevoskylän yksityiskohtaisemmat ratkaisut tarkennetaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Yleiskaavan ehdotusvaiheeseen on valmistunut useita uusia luontoselvityksiä, joista kaavaan on nostettu uusia suojeltaviksi tarkoitettuja kohteita sekä useita muita luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä alueita. Kaavaratkaisu on käyty läpi ansiokkaassa yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa.

Suomen itsenäisyyden juhlavuoden 2017 kunniaksi Tuusulan kunta perusti kahdeksan uutta luonnonsuojelualuetta: Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo (31,9 ha), Heininsuon metsä (noin 15,5 ha), Inkilän Haarojen eteläinen metsä (10,0 ha), Lonkerin korven luonnonsuojelualueen laajennus (noin 5,6 ha), Maarinjärvi-Degkärr (noin 4,8 ha), Rajalinnan Itäinen metsä (noin 1,2 ha), Sarvikallio (noin 6,5 ha), Tuomalansuo (22,3 ha). Vuonna 2018 perustettiin yksi uusi luonnonsuojelualue, Jokilehto (4,1 ha). Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus rajasi viisi uutta luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemaa jalopuumetsikköä: Anttilan pähkinäpensaslehto (0,3 ha), Pähkinä-mäen pähkinäpensaslehto (0,4 ha), Rusutjärven tervaleppäkorpi (1,1 ha), Tuomalansuon lehmusmetsikkö (0,3 ha) sekä Töysselinmäen pähkinäpensaslehto (1,7 ha). Yhteensä uusia luonnonsuojelualueita on perustettu noin 105,7 ha.

Vuonna 2017 tarkistettiin nykyisissä osayleiskaavoissa osoitettuja arvokkaita luontokohteita. Kohteet, joiden luontoarvot ovat säilyneet, on nostettu mukaan yleiskaavaehdotukseen yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa. Kohteet joiden luontoarvot on luokiteltu vähintään maakunnallisesti arvokkaiksi (17 kpl), on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu SL-1 –merkinnällä.

Ympäristöministeriö on ryhtynyt säädösvalmisteluun, jossa perustetaan luonnonsuojelualueiksi valtion omistamia Natura-verkoston kuuluvia alueita eli jo aiemmin suojeluun varattuja alueita. Alueet perustetaan valtioneuvoston asetuksilla Tuusulanjärven ja Keravanjokikanjonin alueille. Myös nämä kohteet osoitetaan yleiskaavaehdotuksessa SL-1 –merkinnällä. Tuusulanjärven Natura-alueelle osoitetaan SL-1-merkinnällä myös kunnan omistamia kohteita.

Yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa on yleiskaavaehdotuksessa sl-merkinnällä osoitettu 57 arvokasta luontokohdetta, joiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksiin. Merkinnällä sl on osoitettu metsälain, vesilain ja luonnonsuojelulain mukaisia kohteita, uhanalaisia luontotyyppisiä sekä arvokkaita soita. Lisäksi luo-merkinnällä osoitettiin luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita luontokohteita 14 kpl ja ge-merkinnällä 7 geologisesti arvokasta kohdetta.

Virheellisesti merkityt geologiset kohteet korjataan kaavakarttaan. Kaavaselostukseen laaditaan selkeämmät teemakartat luontoarvoista.

Yleiskaavaehdotukseen lisätään siniyhteyksmerkintä Tuusulanjärven sekä Rusutjärven vesialueille. Merkinnällä osoitetaan järven rantojen tärkeä merkitys ekologisina yhteyksinä. Myös ekologiset yhteydet merkitään kaavaan.

Järven itäpuolella korostuu alueen merkitys valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä, joka on tiiviimmin rakennettua kuin maaseutuvaltaisempi länsipuoli. Alueelle osoitetaan museotie sekä olemassa oleva Tuusulanjärven kiertävä virkistysreitti. Kaavaan osoitetaan lisäksi ohjeellisena merkintänä uusia kevyen liikenteen reittejä sekä luontopolku järven eteläosasta kohti Anttilanrantaa, Sarvikalliota sekä Rantamon kosteikkoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kansallisen kaupunkipuiston hakemista Tuusulanjärven ympäristöön selvitettiin. Järvenpään kaupunki kuitenkin vetäytyi hankkeesta, eikä Tuusulan kunta jatkanut omalta osaltaan selvitystyötä. Ekologisia yhteyksiä on tarkennettu Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavatyön yhteydessä.

Tuomaalan itäosan Marjamäen pohjavesialueelle osoitettu työpaikkarakentamisen reservialue (TPres) on poistettu yleiskaavaehdotuksesta.

Vuonna 2016 aloitettiin Tuusulan kunnan valuma-alue ja pienvesiselvitys (Pöyry), joka saatiin valmiiksi alkuvuodesta 2018. Pienvesiselvityksen suositukset on huomioitu yleiskaavaehdotuksessa.

Yleiskaavaehdotukseen merkitään ympäristöluvan mukaiset lentomelu-käyrät (ennuste 2025). Liikenteen melunsuojauksen osalta suojausratkaisut tutkitaan asemakaavoituksen yhteydessä. Suurimmat asutus- ja työpaikka-alueet sekä niiden aiheuttama liikennemäärän kasvu liittyy suoraan vilkkaimpiin väyliin ja isoimpiin katuihin, joilla jo nykyisellään liikennemäärä ja melutaso on korkeimmillaan ja joiden osalta tilavaraukset mahdollistavat tarvittavan melusuojauksen toteuttamisen.

Yleiskaava-aineisto on nähtävillä: https://www.tuusula.fi/sivu.tmp?siivu_id=7163.

Lisätietoja:

- ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen, p. 040 414727
- ympäristösuunnittelija Mia Honkanen, p. 040 314 4729
- ympäristösuunnittelija Anu Tyni, p. 040 314 4728
- ympäristösuunnittelija Liisa Garcia, p. 040 314 4740

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Ympäristölautakunta pitää hyvänä yleiskaavan tavoitetta, jossa uusi rakentaminen keskittyy päätaajamiin. Tämä mahdollistaneekin paremmin myös julkisen liikenteen kehittämisen jatkossa sekä toimivan vähähiilisen kaupunkirakenteen. Kaavassa on myös varauduttu ansiokkaasti arvokkaiden luontoalueiden ja -yhteyksien säilyttämiseen. Samoin työpaikkarakentamisen reservialueen poistaminen Marjamäen pohjavesialueelta on ilahduttavaa. Lautakunta haluaa lausunnossaan erityisesti korostaa pohjavesialueiden suojelemisen tarvetta uuden työpaikka- ja asuinrakentamisen ulottuessa myös tärkeille pohjavesialueille. Lähtökohtaisesti pohjavesialueille tulisi varata runsaasti rakentamatonta tilaa ja mahdollisen rakentamisenkin tulisi keskittyä lähinnä harvaan rakennettuun pientaloasutukseen.

Pohjavedet

Pohjavesialuerajaukset:

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksessa on virheellinen pohjavesialuerajaus Lahelan pohjavesialueen, Mätäkiven pohjavesialueen, Takojan pohjavesialueen sekä Jäniksenlinnan ja Kaikulan pohjavesialueiden osalta. Uudenmaan ELY-keskus on rajannut Lahelan ja Hyrylä A:n pohjavesialueiden välisen ruhjealueen mukaan pohjavesialueeseen GTK:n laatiman rakenneselvityksen (2005) perusteella. Mätäkivi A:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

n ja B:n välistä rajaa on korjattu GTK:n rakenneselvityksen (2015) perusteella kulkemaan kalliokynnykselle. Lisäksi Mätäkivi B:n eteläosassa Lövkullan alueella rajausta on laajennettu kulkemaan vedenjakajalle ja Jusslan alueella kavennettu kalliokynnykselle. Kaikulan ja Jäniksenlinnan välistä rajaa on korjattu GTK:n rakenneselvityksen (2011) perusteella kulkemaan kalliokynnykselle. Takojan pohjavesialueen rajausta on korjattu kulkemaan vuoden 1981 pohjavesialuekartan mukaiseksi, koska rajausta on aiemmassa rajauksentekovaiheessa siirtynyt alkuperäiseltä paikaltaan. Pohjavesialuerajaukset tulee korjata yleiskaavakarttaan.

Yleiskaavakartoissa on esitetty vain pohjavesialueiden ulkorajat. Niiden lisäksi kaavakartassa tulee esittää vedenottamoiden vesioikeudelliset suoja-alueet. Kartoissa ei ole myöskään esitetty pohjavesialueiden muodostumisalueita, joiden esittäminen olisi pohjavesivaikutusten arvioinnin vuoksi perusteltua itse kaavakartan taustaineistona.

Vaikutusten arviointi:

Yleiskaava 2040 -ehdotuksella on vaikutusta Hyrylän, Lahelan, Mätäkiven, Rusutjärven ja Takojan pohjavesialueisiin. Vaikutuksia on arvioitu yleispiirteisesti Rambollin (2017) tekemässä vaikutusten arvioinnissa. Vaikutusten arvioinnissa ei ole kuitenkaan arvioitu tarkemmin esimerkiksi muodostuvan pohjaveden määrän vähenemistä rakentamisen seurauksena. Kaavamerkinnot ovat myös jonkin verran muuttuneet arvioinnin teon jälkeen ja esimerkiksi Lahelan pohjavesialueen osalta arviointi on tehty aiemman, nykyistä suppeamman pohjavesialuerajauksen perusteella.

Hyrylän pohjavesialueelle ja pohjaveden muodostumisalueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty kolme uutta AK-2 -aluetta (toisen vaiheen kerrostalovaltainen asuinalue) ja yksi uusi AP-2 -alue (toisen vaiheen tiivis pientalovaltainen asuinalue). Sulan alueen työpaikka-alue on laajennettu tämän hetkisestä tilanteesta nykyisin rakentamattomalle alueelle. Lisäksi pohjavesialueelle on esitetty uusia tielinjauksia. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu vain AP-2-merkintä, mutta AK-2 -alueiden, työpaikka-alueen laajentumisen tai uusien tielinjausten vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään tai laatuun ei ole huomioitu eikä arvioitu vaikutusten arvioinnissa lainkaan. Kerrostalovaltaisten asuinalueiden, työpaikka-alueiden ja uuden tielinjojen rakentamisella nykyisin osittain täysin rakentamattomille alueille pohjaveden muodostumisalueella on vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään ja mahdollisesti laatuun. Hyrylän pohjavesialueella rakentamattomia alueita on enää erittäin vähän. Pohjaveden muodostuminen Hyrylän pohjavesialueella on jo huomattavasti heikentynyt tiiviin rakentamisen seurauksena. Uusilla kaavoitettavilla alueilla ja rakentamisella ei saisi enää vähentää muodostuvan pohjaveden määrää Hyrylän pohjavesialueella (Pöyry 2018, Hyrylän pohjavesialueen antoisuus selvitys - selvitys vedenoton ja kaavoituksen yhteensovittamisesta). Hyrylän pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa (2005) todetaan, että pohjaveden suojelun kannalta tärkeät ja muut vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet olisi hyvä säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina. Siten pohjavesialueelle olisi edullisinta kaavassa määritellä maankäyttömuodoksi joko virkistysalue tai suojelualue. Tärkeille tai vedenhankintaan soveltuville pohjavesialueille tulisi rakentaa enintään harvahkoa pientaloasutusta tai haja-asutusta. Hyrylän pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivitystyö on parhaillaan käynnissä ja valmistuu syksyllä 2019.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lahelan pohjavesialueelle ja osittain pohjaveden muodostumisalueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty uusi AO-2 -alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue) sekä pohjavesialueelle uusi AP-2 alue (toisen vaiheen tiivis pientalovaltainen asuinalue), uusi AP-1 -alue (ensimmäisen vaiheen tiivis pientalovaltainen asuinalue) ja osittain uusi AO-1 alue (ensimmäisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Lisäksi pohjavesialueelle on esitetty uusi ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve. Uusia asuinalueita ja tielinjaus on esitetty Lahelan vedenottamon välittömään läheisyyteen. Liikenteen aiheuttama pohjavesien pilaantumisvaara voi aiheutua liikenneonnettomuudesta, vaarallisten aineiden kuljetusten vahingoista, tienpidosta ja liikenteen päästöistä. Lahelan pohjavesialueen suojelusuunnitelman (2016) mukaan pohjavesialueille ei tule sijoittaa uusia maanteitä ilman erillistä tarveharkintatarkastelua ja riskiarviointia. Mikäli tie rakennetaan, tulee sille rakentaa riittävät suojaukset. Suojaukset on rakennettava niin, että ne suojaavat kemiakaalionnettomuuksien lisäksi liukkauden torjunnassa käytetyiltä suoloilta. Uusi tie Lahelan pohjavedenottamon välittömässä läheisyydessä aiheuttaisi suuren sijainti- ja päästöriskin pohjavedelle. Tielinjaus kulkee yleiskaavakartassa Lahelan vedenottamon luoteispuolelta, joten pohjaveden virtaussuunta on tielinjaukselta kohti vedenottamoita. Yleiskaavan selostuksen mukaan Lahelanpellon alueen uuden maankäytön liikenne on mahdollista ohjata nykyisten väylien kautta eikä suoraa kokoojakatuyhteyttä Lahelanpellolta Hämeentielle ja Hyrylän keskustaan pidetä välttämättömänä. Lahelan pohjavesialueen suojelusuunnitelman mukaan kaavoituksen yhteydessä tulisi myös huomioida, että pohjavesialueille jää riittävästi rakentamatonta, vettäläpäisevää pintaa, jotta pohjaveden muodostuminen on turvattu. Vedenottamoiden lähialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tulisi kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista tai uusia maanteitä. Näitä suojelusuunnitelman suosituksia ei ole otettu huomioon yleiskaavaehdotuksessa.

Takojan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty uusi AO-2 -alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Asuinalue on merkitty nykyisin rakentamattomalle alueelle ja Päijänne-tunnelin suoja-alueelle. Uuden alueen rakentamista ko. alueelle ei voida perustella asutuksen tiivistämisellä ja asuinalueen sijoittamista pohjavesialueelle tulisi vielä tarkkaan harkita.

Mätäkiven pohjavesialueella on yleiskaavaehdotuksessa esitetty KM-alueen (seudullisen vähittäiskaupan suuryksikkö) laajentamista vielä osittain rakentamattomalle alueelle ja osittain pohjaveden muodostumisalueelle. Tämän laajentamisen vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään tai laatuun ei ole lainkaan huomioitu eikä arvioitu vaikutusten arvioinnissa. KM-aluetta on merkitty myös Kuninkaanlähden vedenottamon lähisuojavyöhykkeelle. Vesioikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden vahvistama suoja-aluepäätös tulee huomioida yleiskaavassa.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty Lehtoasemalta pohjoiseen suuntautuvan uuden maanalaisen rautatien, Lentoradan, linjaus Hyrylän kautta. Lentoradan linjaus kulkee niin Hyrylän kuin Mätäkiven pohjavesialueella. Lentoradan osalta vaikutusten arvioinnissa on todettu, että radan rakentamisella voi olla merkittävä vaikutus pohjavesiolosuhteisiin. Vaikutukset kohdistuvat pääosin pohjaveden määrään ja virtaussuuntien muutoksiin. Alueen läheisyydessä on myös mahdollisesti pilaantuneita alueita, jolloin haitta-aineiden kulkeutuminen on mahdollista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

pohjavesivirtausten muuttuessa. Lentoradan linjausta tulisi vielä perusteellisesti harkita ja välttää maanalaista rakentamista pohjavesialueilla.

Ympäristölautakunta katsoo, että pohjavesialueiden osalta tulisi tehdä vielä tarkempi vaikutusten arviointi ottaen huomioon nykyiset pohjavesialuerajaukset ja kaikki uudet pohjavesialueille tehdyt kaavamerkinnot sekä nykyisten merkintöjen muutokset. Tuusulan tärkeät pohjavesialueet tulisi turvata yleiskaavassa tarkistamalla niiden maankäyttömuodot vastaamaan pohjaveden suojelutavoitteita ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmia.

Vesistöt ja pienvedet

Kaavassa on tarkasteltu maankäytön muutosten vaikutuksia vesistökuormitukseen Tuusulan kunnan vesistöjen päävaluma-alueilla (Ramboll 2017). Vaikutusten arvioinnin mukaan vesistövaikutuksia kohdistuu Tuusulanjärveen, Tuusulanjokeen, Keravanjokeen, Palojokeen ja Rekolanojaan. Näiden vesistöjen valuma-alueille esitetään kaavaehdotuksessa uusia rakentamisen alueita, joista osa sijaitsee hyvin lähellä ennestään kuormitettuja vesistöjä. Vaikutusten arvioinnin mukaan vaikutukset kohdevesistöön jäävät vähäisiksi, mikäli hulevesiä hallitaan laadullisesti ja määrällisesti. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan yleiskaavaehdotuksen määräykset eivät kuitenkaan riittävästi suojaa vesistöjä hulevesien aiheuttamalta kuormitukselta.

Lautakunta esittää, että kaavan hulevesien hallintaa koskevaa määräystä muutetaan niin, että se takaa hulevesien riittävän käsittelyn vesiensuojelun näkökulmasta. Näin varmistetaan myös, että tulevilla maankäytöllä ei heikennetä alueen joissa esiintyvän meritaimenen (äärimmäisen uhanalainen) ja vuollejokisimpukan (vaarantunut) lisääntymis- ja elinalueita. Kaavan vaikutusten arviointia varten olemassa oleva simpukka- ja kalastoselvitysten aineisto tulee koota kartta-aineistoksi. Myös hevoskyljen ympäristövaikutuksia tulee tarkastella esitettyä perusteellisemmin, etenkin kun hevoskylät sijaitsevat hyvin lähellä Palojokea ja Keravanjokea. Lisäksi tulee vielä arvioida mahdollisuudet vähentää Piilinojan valuma-alueella sijaitsevan golfkentän laajennuksen vesistökuormitusta Tuusulanjärveen kaavamääräyksin.

Kaavaselostuksessa on vesistöihin liittyvien luontoarvojen osalta keskitytty niiden nykytilanteen ja jo tehtyjen toimien kuvailuun. Painopiste kaavaselostuksessa tulisi nykytilan kuvauksen sijaan kohdistaa kaavan vaikutusten arviointiin sekä ottaa huomioon tehdyn vaikutusten arvioinnin tulokset ja esittää keinot vähentää vesistökuormitusta.

Vesistöjä koskeva kaavamerkintä W ei ole avattu kaavassa. Kaavakartan perusteella W-merkinnällä on merkitty ainakin isommat vesistöt kuten Tuusulanjärvi, Rusutjärvi ja Keravanjoki sekä esimerkiksi joitakin lampia Jokelassa. Kaavamääräyksissä ja –selostuksessa olisi hyvä vielä selkiyttää, mitä merkinnällä kuvataan sekä laatia merkinnälle vesistöjen ja niiden rantojen ekologiset arvot turvaava kaavamääräys. Myös kosteikkoja koskevan kaavamääräyksen W-1 perusteita on tarpeen avata sekä laatia niiden hoidon ja monimuotoisuuden turvaava kaavamääräys. Merkinnällä on osoitettu kaavakartassa vain Rantamo-Seittelin kosteikko. Tuusulassa on useita muitakin kosteikoita, joiden merkitsemättä jättäminen on syytä perustella selostuksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vesilain kohteiden säilymiselle on tärkeää niiden vesitaseen säilyminen nykyisellään tai mahdollisesti jopa vesimäärän tasaaminen mahdollisimman lähelle luonnollista tilannetta. Kaavaehdotuksen arvokkaita luontokohteita (SL-1, sl-1, sl-2, luo-1 ja luo2) koskevat kaavamääräykset eivät ota huomioon alueen ulkopuolelta tulevia vesimääriä ja niiden tasaamista. Ennen seuraavaa kaavavaihetta tulisikin selvittää, millä keinoin kaavassa voidaan turvata vesilain kohteiden vesitase. Vesilain kohteiden vesitaseen säilyttäminen tarvitsee todennäköisesti oman kaavamerkinnän ja/tai -määräyksen. Vesitaseen muutokset ja suojeluarvojen turvaaminen on syytä selvittää ainakin niiden purojen valuma-alueilla, joille tulee uusia rakentamisen alueita tai joilla tapahtuu merkittävää maankäytön tiivistymistä tulevaisuudessa. Pienvesiin kohdistuvia vaikutuksia ja niiden ehkäisyä ei ole riittävästi käsitelty vaikutusten arvioinnissa (Ramboll 2017).

Kaikki luonto- ja pienvesiselvityksissä vesilain kohteina tunnistetut arvokkaat pienvedet tulee lisätä kaavakartalle. Kartalta puuttuu ainakin seuraavat arvokkaat pienvedet: Rusutjärven eteläpuolella sijaitseva lähteikkö (Luontotieto Keiron Oy 2011), Riihikallion länsipuolella sijaitseva Riihikallionpuro (Luontotieto Keiron Oy 2011), Huhtarinpuron itäinen osa (Pöyry 2018), Huhtarinmäen noro (Enviro 2018) sekä Palojoen metsän purot A ja B (FCG 2011). Lisäksi Tuusulan ja Järvenpään rajalla Keravanjokeen laskeva Pietilänoja on sekä vesi- että metsälain kohde (Järvenpään pienvesiselvitys, Pöyry 2017). Puuttuvat kohteet löytyivät satunnaistarkistuksella, joten koko kaavan lähtöaineistona ollut luontotietoaineisto on syytä tarkistaa ja lisätä puuttuvat kohteet kaavakartalle.

Luonto

Tuusulan yleiskaavaehdotus on luontoarvojen huomioimisen ja merkitsemisen suhteen hyvin kunnianhimoinen. Kaavan eteen on tehty paljon töitä - tietoa on paljon, kaikki kuviot on indeksoitu ja kuvattu. Erityisen ilahduttavaa on uusien suojeluvarausten määrä. Kaavasta puuttuu kuitenkin vielä tärkeää uutta aineistoa, joka tulisi lisätä kaavaan ennen sen hyväksymistä. Näin tehdessä kaavasta saadaan yhdenmukainen kokonaisuus, jolloin kaavassa esitetyt ratkaisut ovat myös tasapuolisia.

SL, SL-1, S, ja S-1:

Luonnonsuojelulailta rauhoitetut suojelualueet on merkitty kaavaan SL (luonnonsuojelualue) ja S-merkinnöillä (luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypit). Uudet, vielä rauhoittamattomat suojelualueet on merkitty kaavaan SL-1 ja S-1 -merkinnöillä. Uusia suojelualuevarauksia on osoitettu kunnan omistamille METSO-kohteille, Natura-alueille sekä muille vähintäänkin maakunnallisesti arvokkaille luontokohteille. Natura suojeluvarausten lisäksi kaavaan on merkitty kaksi uutta luonnonsuojelulain mukaista luontotyyppikohdetta sekä 17 uutta luonnonsuojelualueita, yhteispinta-alaltaan 148,5 hehtaaria.

Selkeitä vajavaisuuksia luontotiedon suhteen esiintyy vielä joillakin kohteilla, erityisesti niillä kohteilla, joille on kaavassa osoitettu luonnonsuojelun kanssa ristiriitaisia maankäyttöintressejä. Tuusulanjärven Natura-alueelle on osoitettu suojeluvarausmerkintöjä alueen länsiosaan, valtion ja osittain myös kunnan maille. Tuusulanjärven eteläosan suojelumerkintä on kuitenkin osittain muutettu V-merkinnäksi. Tuusulanjärven lintuvedet Natura-alueen toteuttamiskeinona on maa-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

alueilla luonnonsuojelulaki ja vesialueilla vesilaki. Yleiskaavassa on otettu lähtökohdaksi se, että kaikki vähintään maakunnalliset luontokohteet esitetään suojeluvarauksella. Södermanin (2003) luokituksessa maakunnallisia kohteita vielä arvokkaampia kohteita ovat kansalliset kohteet ja kansainväliset kohteet. Natura-alueet lukeutuvat kansainvälisiin kohteisiin, joten niille suojelumerkinnän (SL-1) asettaminen on hyvinkin perusteltua. Merkintä olisi tuolloin myös yhdenmukainen Uusimaa2050-kaavaehdotuksen kanssa. Hyvänä muutoksena voidaan pitää Natura-alueiden ulkopuolisten rantametsien lisäämistä suojelualueverkostoon.

Kesällä 2018 Tuusulassa tehtiin luontoselvityksiä, joista saadut tiedot puuttuvat kaava-aineistosta. Tuusulanjärven itärannalta löytyi luonnonsuojelulain mukainen jalopuumetsikkö, joka tulee esittää kaavalla S-1-merkinnällä (*luontoselvitykset Tuusulan Rantatie II-V ja Hiivoonlahden alueilla, Faunatican raportteja 2018*). Keravanjoen varteen tulee lisätä SL-1-merkinnällä maakunnallisesti arvokas Kellokosken Savikulman lehtokohde (4,09 ha) (*luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Tuusulan Savikulman alueella, Faunatican raportteja 2018*).

Uusimaa2050 -maakuntakaava on parhaillaan laadinnassa.

Maakuntakaavaehdotukseen on merkitty uusia suojelualuevarauksia (SL), joista Jokelan Palojoenmetsä puuttuu Tuusulan yleiskaavaehdotuksesta. Tuusulan kaavassa metsä on esitetty rakentamiseen varattuna AH-alueena (Hevoskylä). Kohde on laajin Tuusulan kunnan omistuksessa oleva rakentamaton METSO-arvoja sisältävä luontokohde. Kohteen arvotuksessa on kuitenkin esiintynyt ristiriitaisuuksia eri konsulttien kesken, mikä tulee ratkaista. Mikäli kohdetta voidaan pitää maakunnallisesti arvokkaana, tulisi sen arvo näkyä myös yleiskaavassa. Yleiskaavamerkinnän tulee olla myös yhdenmukainen maakuntakaavan kanssa. Palojoenmetsän halki on itä-länsisuunnassa merkitty Palojoen ylittävä ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve. Tämän toteutuminen rikkoo laajaa metsäkokonaisuutta ja vaarantaisi vesistöjä arvoja. Tiesuhteiden tarpeellisuutta tulisikin pohtia vielä uudelleen.

Yleiskaavan SL-1 merkinnöistä puuttuu myös Jokelan maakunnallisesti arvokas lahopuumetsä (4,39 ha) (*luontoselvitykset Tuusulan Jokelassa Opintien itäpuolen ja Varikonkulman alueella, Faunatican raportteja 2019*). Kohde on merkitty kaavaan AP-2 (tiivis pientalovaltainen asuinalue). Kohteen maakunnalliset luontoarvot tulee sovittaa yhteen aluevarausmerkinnän kanssa, eikä näitä voi jättää huomioimatta kaavassa. Kohteella on myös aiempina vuosina ollut liito-oravan reviiri. Koska kohde ei ole muuttunut, liito-oravan esiintymistä ei voi jättää todentamatta, vaikka lajista ei tehtykään vuoden 2018 selvityksissä havaintoja.

Luonnonsuojelulailla on rauhoitettu luonnonsuojelualueiden lisäksi myös luonnonmuistomerkkejä. Nämä tulee lisätä kaavaan.

sl-1, sl-2:

sl-1-merkinnällä on kaavassa osoitettu ne paikallisesti arvokkaat M-alueiden ulkopuoliset kohteet, joilla esiintyy lakikohteita (metsä/vesilaki), uhanalaisia luontotyyppisiä, luonnonsuojelulailla suojeltuja eläinlajien lisääntymispaikkoja tai arvokkaita soita. Näille kohteille on asetettu MRL 128 §:n mukainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

toimenpiderajoitus puiden kaatoon sekä kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöihin sekä näihin rinnastettavaan toimenpiteisiin. Kohteita on esitetty kaavassa yhteensä 24 kappaletta, pinta-alaltaan yhteensä 87 hehtaaria.

sl-2-merkinnällä on osoitettu ne edellä mainitut kohteet, jotka sijoittuvat kaavan M-alueille. sl-2 kohteita on rajattu kaavassa 33 kappaletta, yhteensä 161,4 hehtaaria. sl-2 kohteista lähes 70 prosentilla esiintyy uhanalaisia luontotyyppisiä. sl-2 kaavamääräyksessä sanotaan seuraavaa: "alueen luonnonsuojelullisia arvoja ei saa heikentää aluetta suunniteltaessa ja hoidettaessa". Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä M-alueille ei saa enää asettaa toimenpiderajoitusta puunkaatoon. Ympäristölautakunta katsoo, että uhanalaisia luontotyyppisiä turvaamaan tulisi asettaa myös seuraava kaavamääräys: "avo- tai harvaan siemenpuuasentoon hakkuu sekä metsänauraus on kielletty".

sl-1- tai sl-2-rajauksilla on esitetty direktiivilajeihin kuuluvien viitasammakoiden ja kirjovertkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikat. Viitasammakoiden esiintyminen on merkitty mm. Palojoenpuiston alueelle sekä Palojoenmetsän varteen tulevaan hevoskylään. Viitasammakkotiedot ovat kuitenkin puutteellisia, sillä niitä on havaittu myös muualla, esimerkiksi Tuusulanjärven ranta-alueilla (mm. Anttilan ja Tuuskodon rannat, Tuusulanjoen varren lammikot sekä Matkoissuon alueen läheisyys).

Jokelan Palojoenpuiston alue on kaavassa esitetty Ares-merkinnällä (asumisen reservialue). Kohteelta on löydetty huomattavia luontoarvoja, joista kuitenkin vain osa on merkitty kaavakarttaan. Palojoenpuiston alueelle on merkitty kaksi sl-1 rajausta: viitasammakko ja liito-oravametsä sekä Virtalantien pohjoispuolinen lampi. Palojoenpuiston alueella viitasammakkoa esiintyy myös muualla, kuten radanvarren läheisyydessä olevassa lammessa ja alueen eteläpäässä. Kaikki Tuusulassa tehdyt viitasammakkohavainnot tulee tarkastaa ja puuttuvat tiedot lisätä kaavakartalle. Palojoenpuistosta on paikannettu myös useita erityisesti suojeltavan ja erittäin uhanalaisen (EN) lahokaviosammalen esiintymiä, jotka tulee lisätä kaavakartalle sl-rajauksilla.

Myös Jokelan Palojoenmetsän luontotietoja tulisi täydentää. Kohteelta puuttuu osa viitasammakkohavainnoista, lisäksi puuttuu mm. lepakoiden tärkeät ruokailualueet (II-alueet). Koska Eurobats-sopimus edellyttää näiden kohteiden huomioimista maankäytön suunnittelussa, ne tulisi merkitä kaavakartalle. Mikäli tärkeät II-alueet sijoittuvat M-alueille, tulee niille asettaa avo/harvaan siemenpuuasentoon hakkuukiello. Olemassa oleva lepakkotieto tulee lisätä myös kaavan muihin osiin.

Myös vuoden 2018 luontoselvitysten tulokset tulisi päivittää kaavaan. Nyt Kellokosken Keravanjoenvarteen on rajattu luo-kohteita, jotka perustuvat vanhoihin luontotietoihin. Uusien tietojen mukaan (*Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitykset Keravanjoen varrella sekä Rajalinnan ja Jusliinojan alueella, Faunatican raportteja 2018*) nämä kohteet tulisi rajata sl-1 merkinnällä, sillä ne sisältävät mm. vesilain kohteita ja myös uhanalaisia luontotyyppisiä. Lisäksi arvokkaiden alueiden rajaukset ovat muuttuneet - uusia arvokohteita on löytynyt, toisaalta osa alueista on myös supistunut tehtyjen hakkuiden vuoksi. Tiedot tulee tarkastaa ja päivittää kaavakarttaan. Myös Tuusulanjärven alueella kesällä 2018 tehtyjen selvitysten arvokkaat luontotiedot tulee lisätä kaavakartalle (*Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitykset*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aattolan, Anttilan, Tuuskodon sekä Rivieeran alueilla, Faunatican raportteja 2018). Lisäksi kaavakartalta puuttuu Tuusulan itäväylän työpaikka-alueen selvityksen tulokset (*Faunatican raportteja 2019*).

Kirkonkylän lehtonotkon alueella on kunnan omistama arvokas lehtokohde, jossa on myös vesilain suojaamia noroja. Tämä sijoittuu kaavassa AO-3 alueelle. Luontoselvityksessä on todettu, että täydennysrakentamista ei voida sijoittaa kohteelle vaarantamatta pienvesien suojaisuutta ja ominaispiirteitä. Kohteelle olisi syytä jo yleiskaavassa sijoittaa vähintäänkin VL-alue ja sl-rajaus turvaamaan kohteen säilymistä. Tätäkin parempi vaihtoehto olisi suojeluvaraus (SL).

Ruotsinkylän tutkimusmetsä on merkitty kaavaan VR/tm (retkeily- ja ulkoilualue, metsäntutkimusalue). Kaavamääräyksissä todetaan, ettei merkintä rajoita kenttäkoetoimintaa eikä metsien käsittelyä tutkimusmetsissä. Valtiolla tulisi kuitenkin olla alueella samat velvoitteet uhanalaisten luontotyyppien ja lajiston suojeluun, kuin yleiskaavassa muillakin maanomistajilla. Mikäli alueelle on merkitty arvokkaita luontotyyppisiä, tulisi niiden säilyminen pyrkiä turvaamaan yhdenmukaisesti kaavamääräyksillä. Mikäli toimenpiderajoitusta ei aseteta puunkaatoon, tulisi vähintäänkin arvokkaiden luontokohteiden kaavamääräykseen asettaa avo /siemenpuuasentoon hakkuu- ja metsänaurauškielto.

Kellokosken Rajalinnalle on osoitettu 70 hehtaarin työpaikka-alue (TP), jossa nykyinen rakentamisen alue kasvaisi noin 50 %. Alue rajautuu Keravanjoen ja sen sivu-uomien varteen/päälle. Joen varrella on mm. luonnonsuojelualue ja muita luontosuhteiltaan arvokkaita kohteita (*Tuusulan luontoselvitykset 2018*). Ympäristölautakunta esittää, ettei alueen eteläosassa rakentamista tule enää osoittaa joen ranta-alueille päin, vaan kohteet tulee kaavoittaa VL-alueeksi, jossa arvokuviot merkitään asianmukaisilla rajauksilla. Joenvarret ovat ekologisen verkoston ydinalueita, ja ne sisältävät vesilakikohteita ja arvokasta kasvilajistoa. Nämä tärkeät yhteydet tulisi jo yleiskaavassa kaavoittaa osaksi viheralueverkostoa. Puutteita esiintyy myös muualla, missä rakentamisen aluevarausten päälle on esitetty ekologisia yhteyksiä, vaikka alueet eivät ole vielä edes rakentuneet.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 16.06.2021, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, Anne Olkkola

henna.lindstrom@tuusula.fi, anne.olkkola@tuusula.fi

yleiskaavasuunnittelija, kaavoituspäällikkö

Liitteet

- 1 E Merkinnät ja määräykset Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II, KKL 16.6.2021
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II kaavaselostus, KKL 16.6.2021
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 vastineet lausuntoihin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus 2019, vastineet muistutuksiin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- 5 E Liite Luontokohteiden kuvaukset KKL 16.6.2021
- 6 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 7 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 8 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 9 1005H Liite Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), KKL 12.10.2022
- 10 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Pohjavesialueet, KKL 12.10.2022
- 11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsätalousvaikutusten arviointi, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 12 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Vaikutusten arviointi 2017, KKL 12.10.2022
- 13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, KKL 21.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 16 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä -selvitys, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 17 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 18 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 19 E Liite Tuusulan yleiskaava ehdotus II, Nykytilakuvaus, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

Asiaselostus

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielipiteistä valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteistarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tuomala II -osayleiskaava (KV 29.5.2017)
 - Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
 - Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
 - Ruotsinkylä - Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-alueetta
 - Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
 - Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
 - Ruskela - Vanhakylä - Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000)
 - Nahkela - Siippoo - Rusutjärvi -osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
 - Ruotsinkylä - Myllykylä -osayleiskaava (YK 4.3.1998)
 - Linjamäki - Keravanjokilaakso - osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)
- Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä - Myllykylä II -Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat -osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala -osayleiskaavan (KV 16.10.2000)
- Ruskela - Vanhakylä - Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
- Maantiekylä -osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)
- Lisätty työpaikka-alueen laajenemissuunta Ristikiveen
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-aluetta / Vallun aluetta
- Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
- Laajennettu työpaikka-aluetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
- Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi
- Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
- Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
- Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään
- Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
- Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
- Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
- Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn ruonkoverkkoyhteydet
- Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
- Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
- Linjattu ekologisia yhteyksiä uudelleen
- Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta
- Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
- Poistettu kyläalueet kaavakartalta
- Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Rusutjärven eteläosassa ja Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
- Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet
- Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET)
- Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
- Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselistusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)
- Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Päätös

Asia poistettiin esityslistalta.

Kuntakehityslautakunta, 13.10.2021, § 79

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström

henna.lindstrom@tuusula.fi

yleiskaavasunnittelija

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II kaavakartta KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040, merkinnät ja määräykset, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 3 E Tuusulan yleiskaava ehdotus II kaavaselostus, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 vastineet lausuntoihin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 5 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus 2019, vastineet muistutuksiin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 6 E LIITE Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 8 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 9 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 10 1005H Liite Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), KKL 12.10.2022
- 11 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Pohjavesialueet, KKL 12.10.2022
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsätalousvaikutusten arviointi, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 13 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Vaikutusten arviointi 2017, KKL 12.10.2022
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, KKL 21.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
16 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
17 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä -selvitys, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
18 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
19 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
20 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä) KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

Asiaselostus

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielenpitoista valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteistarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Tuomala II -osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä - Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-aluetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Ruskela - Vanhakylä - Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela - Siippoo - Rusutjärvi -osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
- Ruotsinkylä - Myllykylä -osayleiskaava (YK 4.3.1998)
- Linjamäki - Keravanjokilaakso - osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä – Myllykylä II –Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat –osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala –osayleiskaavan (KV 16.10.2000)
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
- Maantiekylä –osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)
- Lisätty reservialuetta Lahelaan
- Lisätty reservialuetta Häriskiven ja Jouhisarantien väliin
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä
- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-aluetta / Vallun aluetta
- Laajennettu Ristikiven työpaikka-aluetta
- Laajennettu vähäisesti Kellokosken työpaikka-aluetta Itäisen radanvarsien (Kellokosken oikulkutie) molemmin puolin (maankäyttöä ohjaa kuitenkin voimaan jäävä Kellokosken osayleiskaava)
- Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
- Laajennettu AO-1 -merkintää Halkivaha II:n alueelle
- Laajennettu työpaikka-aluetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
- Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi
- Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
- Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
- Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
- Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
- Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
- Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn runkoverkkoyhteydet
- Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
- Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
- Linjattu ekologisia- ja viheryhteyksiä uudelleen
- Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta
- Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
- Poistettu kyläalueet kaavakartalta
- Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
- Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet
- Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET)
- Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
- Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselistusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)
- Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- jatkaa tämän asian käsittelyä seuraavassa kokouksessa.
-

Kuntakehityslautakunta, 27.10.2021, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström

henna.lindstrom@tuusula.fi

yleiskaavasuunnittelija

Liitteet

1 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

2 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä -selvitys, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

3 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

4 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

5 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 vastineet lausuntoihin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

6 1005H Liite Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), KKL 12.10.2022

7 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus 2019, vastineet muistutuksiin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

8 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämisselvitys 2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

9 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

10 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, KKL 21.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsätalousvaikutusten arviointi, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

13 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Vaikutusten arviointi 2017, KKL 12.10.2022

14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

15 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Pohjavesialueet, KKL 12.10.2022

16 E Tuusulan yleiskaava 2040, merkinnät ja määräykset, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

17 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II kaavakartta KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

18 E LIITE Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

19 E Tuusulan yleiskaava ehdotus II kaavaselostus, KKL 13.10. 2021, KKL 27.10.2021

20 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä) KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

21 E Liite Tuusulan yleiskaava ehdotus II, Nykytilakuvaus, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Esittelijä Anne Olkkola esitti seuraavat korjaukset kaavaselostukseen ja yleiskaavakarttaan:

- Kaavaselostuksen kappale 2.3 Kuntastrategia (alkaen sivulta 6) päivitetään valtuuston hyväksymän Tuusulan strategiaperustan vuosille 2021–2025 mukaiseksi.
- Yleiskaavakarttaan merkitään reservimerkinnän (res, res-1) alle merkitään kaavakarttaan maa- ja metsätalousaluetta (M).

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutokset tekstiin.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Mika Mäki-Kuhna esitti Antti Seppälän kannattamana alla olevan muutosesityksen kaavakarttaan. Koska oli tehty kannatettu, useita kohtia sisältävä muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen muutosehdotuksen jokaisesta kohdasta erikseen. Äänestystavaksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattavat EI.

Kohta 1. Riihikalliota laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien liikenneympyrän ympäriltä pientaloalueeksi.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri, Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen, Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Jari Raita ja Sanna Takala

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 2. Lahela laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien ja Lahelantien ympäriltä selvitysalueeksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo ja Liisa Sorri. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto, Margita Winqvist, Aki Aaltonen, Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 11-2 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 3. Lahelan laajeneminen Ristikiven suuntaan. M-alue vaihdetaan reserviksi kokonaan. Mika Mäki-Kuhna muutti muutosesityksensä kohtaa 3, Antti Seppälän kannattamana niin, että reservimerkinnän (res) alle merkitään maa- ja metsätalousaluetta (M).

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Jari Raita, Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-5 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 4. Tuusulanjoentien jatko Tuusulanväylälle lisätään parantamaan Lahelan liikenneyhteyksiä.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 9-4 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 5. Maanläjitysalueen poisto Ruskelasta.

Suoritetussa äänestyksessä kukaan ei kannattanut esittelijän ehdotusta. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, ja Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Jari Raita, Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala, Margita Winqvist, Aki Aaltonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 7-0 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 6. Ridasjärventien kaakkoispuolen muutetaan selvitysalueeksi, Päijännetunnelin länsipuolelta itään/koilliseen pientaloalueeseen saakka.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen. Sanna Takala äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 9-3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtajan annettua keskustelun asiasta jatkoa, Mika Mäki-Kuhna ehdotti, Antti Seppälän kannattamana, alla olevan muutosesityksen tekstimuutoksista kaavamääräyksiin. Koska oli tehty kannatettu, useita kohtia sisältävä muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen muutosehdotuksen jokaisesta kohdasta erikseen. Äänestystavaksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Mika Mäki-Kuhnan muutosehdotusta kannattavat EI.

Kohta 1. Sivun 3, Keskustatoimintojen alue C: "Alueen pysäköintiratkaisut on toteutettava kokonaisvaltaisesti pyrkien keskitettyyn ja vuorottaiskäyttöiseen ratkaisuun."

a. Poistetaan lause asuntorakentamisen osalta.

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala, ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen. Tyhjää äänesti Jari Raita.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-4 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 2. Sivun 3, Omakotivaltainen asuinalue AO & Asuinalue, jolla sallitaan eläinten ylläpito AH: "Alueilla ei sallita uusia rakennuspaikkoja ilman asemakaavaa. Olevia rakennuksia saa laajentaa ja korvata."

a. Poistetaan lauseet. Pormestariohjelmassa olemme sopineet, että osayleiskaavojen rakennusoikeudet tulee sallia.

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri, ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Päivö Kuusisto, Jari Raita, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala ja Aki Aaltonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 5-3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 3. Sivun 3, Kyläalue AT, RES, RES-1: "Alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja." a. Poistetaan. Ristiriidassa saman kappaleen ja pormestariohjelman kanssa. b. Oletetun aseman ympäriltä on liian paljon alueita rakennuskiellossa.

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Jari Raita, Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Päivö Kuusisto, Johanna Sipiläinen, ja Aki Aaltonen.

Äänestyksen mennessä tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee. Puheenjohtajan kannatettua Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta, totesi hän lautakunnan päättäneen äänin 5-5 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 4. Sivun 5, Maa- ja metsätalousalue M: "Alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja." a. Poistetaan lause. Pormestariohjelmassa olemme sopineet, että osayleiskaavojen rakennusoikeudet tulee sallia. Mika Mäki-Kuhna muutti ehdotustaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jari Raidan kannattamana lisäten kohdan b.: Poistetaan kyseisestä kohdasta myös lause "ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus tulee turvata".

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Marianna Simo, Liisa Sorri, Margita Winqvist ja Aki Aaltonen. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-5 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 5. Sivun 6, Maisemapelto MA: "Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä." a. Toimenpiderajoitus pitää poistaa.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Sanna Takala ja Aki Aaltonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 6. Sivun 6, Maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema MV: "Korvaava rakentaminen ja laajentaminen on sallittua, alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja." a. Poistetaan lause. Pormestariohjelmassa olemme sopineet, että osayleiskaavojen rakennusoikeudet tulee sallia.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 10 - 3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 7. Sivun 11, Maisemallisesti arvokas alue: "Avoimet maisema- alueet tulee säilyttää avoimina." a. Lause tulee poistaa. Tämä estää hiilinielujen (metsien) syntymisen.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Marianna Simo, Johanna Sipiläinen, Liisa Sorri, Sanna Takala, Margita Winqvist ja Aki Aaltonen. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen hylätä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen äänin 7-6.

Puheenjohtajan annettua keskustelun asiasta jatkua, Liisa Sorri teki muutosehdotuksen alla olevista muutoksista kaavakarttaan Margita Winqvistin kannattamana. Koska oli tehty kannatettu, useita kohtia sisältävä muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen muutosehdotuksen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

jokaisesta kohdasta erikseen. Äänestystavaksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Liisa Sorrin muutosehdotusta kannattavat EI.

1. AO-1 merkintä poistetaan Tuusulanjärven länsirannalta, Paijalan koulun kohdalta olevalta alueelta ja korvataan MA-merkinnällä lukuun ottamatta alueella jo olevia asuinrakennuksia.

Maisemapelto MA: "Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä."

Avoimet maisemat, pitkät näkymät Tuusulanjärven eteläosissa ovat luonteenomaisia näkymiä, joiden säilyttäminen on Tuusulan identiteetin, lähiluonnon ja perinnumaisemien kannalta tärkeitä toimenpiteitä. Maisemapelloilla on säilytettävä MRL:n mukaiset toimenpiderajoitukset. Haluamme vielä varmistuksen siitä, että mainittu toimenpiderajoitus koskee myös metsittämistä, istutuksia.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Marianna Simo, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen. Liisa Sorrin ehdotusta kannattivat Jari Raita, Johanna Sipiläinen, Liisa Sorri, Sanna Takala ja Margita Winqvist.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen hylätä Liisa Sorrin ehdotuksen äänin 8-5.

2. Yleiskaavaan esitetään osa-alueajauksella ne kyläalueet, joille tutkitaan MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatiminen.

Tällä merkinnällä ja rajauksella merkitään Rusutjärven, Ruotsinkylän, Nahkelan ja Linjamäen sekä Vanhakylän ja Tuomalan kyläalueet. Tällainen merkintä kyläalueilla mahdollistaa rakentamisen suoraan oikeusvaikutteisen yleiskaavan perusteella.

44 § (21.4.2017/230)

Yleiskaavan käyttö rakennuslupan perusteena

Rakennuslupa rakennuksen rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennuslupan myöntämisen perusteena. Määräys ei voi koskea aluetta, jolla maankäytön ohjaustarve edellyttää asemakaavan laatimista. Edellytyksenä on lisäksi, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä kyseisellä alueella.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Marianna Simo, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen. Liisa Sorrin ehdotusta kannattivat Jari Raita, Liisa Sorri, ja Margita Winqvist.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen hylätä Liisa Sorrin ehdotuksen äänin 10-3.

Kokouskäsitely

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tekninen tauko 1 18:21-18:30

Tekninen tauko 2 19:29-19:35

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet, edellä mainituin muutoksin
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville, edellä mainituin muutoksin
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Eriävän mielipiteen jättivät jäsenet Liisa Sorri, Margita Winqvist ja Marianna Simo.

Eriävä mielipide

Liisa Sorri ja Margita Winqvist jättivät alla olevan yhteisen eriävän mielipiteen:

Kuntakehityslautakunta 27.10.2021

§ 88 Tuusulan yleiskaava 2040

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Muutokset kaavakarttaan

Tuusulan kunnan vuonna 2016 laadittu väestöennuste yleiskaavan tavoitevuodelle 2040 on noin 56 000 asukasta. Kaava mahdollistaa noin 60 % suuremman väestönkasvun kuin ennuste vaatii eli kaavaratkaisulla kunnassa voisi olla lähes 68 000 asukasta, mikäli kaikki kaavassa osoitetut asumisen laajenemisalueet toteutuisivat täysimääräisinä.

Tästä huolimatta kaavaan vielä lisättiin asumiseen suunniteltuja alueita äänestyspäätöksillä Mika Mäki-Kuhnan esityksestä: Riihikalliota laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien liikenneympyrän ympäriltä pientaloalueeksi, Lahelaa laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien ja Lahelantien ympäriltä selvitysalueeksi, Lahelaa laajennetaan Ristikiven suuntaan: M-alue vaihdetaan reserviksi kokonaan. Jokelassa Ridasjärventien kaakkoispuoli muutetaan selvitysalueeksi, Päijännetunnelin länsipuolelta itään/koilliseen pientaloalueeseen saakka.

Jos tarvetta asuinalueiden lisäämiseen olisi, oikea tapa mielestämme olisi ollut antaa viranhaltijoille tehtäväksi selvittää, minne aluevarauksia laitetaan.

Yleiskaavaehdotukseen lisättiin Tuusulanjoentien jatko Tuusulanväylälle. Olimme vastaan tätä lisäystä, sillä mielestämme tie vaarantaisi Metsäntutkimuslaitoksen metsässä olevaa tutkimusta ja alueen virkistyskäyttöä. Virkamiesten selvityksen mukaan tielle ei ole tarvetta, parempi ja halvempi tapa parantaa liikenneyhteyttä on Maisalantien parantaminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tekstimuutokset kaavamääräyksiin

Mielestämme kaavoittajat ovat parhaat asiantuntijat määrittelemään yleiskaavassa käytettävät kaavamääräykset, eikä niitä tulisi lautakunnan muuttaa, ainakaan äänestyspäätöksillä. Kannatimme yleiskaava 2040 kaavakartan kaavamääräyksiä.

Kokouksessa kuitenkin muutettiin Keskustoimintojen alueen pysäköintimääräystä niin, että määräys "Alueen pysäköintiratkaisut on toteutettava kokonaisvaltaisesti pyrkien keskitettyyn ja vuorottaiskäyttöiseen ratkaisuun" ei koske asuntorakentamista.

Useista kaavamääräyksistä (AH, AT, Res, RES-, M, MA, MV) poistettiin uusien asuinpaikkojen rajoitukset. Tässä on mielestämme vaarana hallitsematon rakentaminen, jota emme kannata.

Kaavamääräys, että maisemallisesti arvokkailla alueilla avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina, poistettiin. Tätä poistamista vastustimme, sillä koemme Tuusulan maisemallisesti arvokkaat alueet vetovoima- ja imagotekijänä.

Omat esityksemme:

AO-1 merkinnän poistaminen Tuusulanjärven länsirannalta, Paijalan koulun kohdalta olevalta alueelta ja korvaaminen MA-merkinnällä lukuun ottamatta alueella jo olevia asuinrakennuksia.

Tällainen muutos yleiskaavaan olisi ollut mielestämme parempi kuin alueen nykyinen AO-I merkintä. Avoimet maisemat, pitkät näkymät Tuusulanjärven eteläosissa ovat luonteenomaisia näkymiä, joiden säilyttäminen on Tuusulan identiteetin, lähiluonnon ja perinnemaisemien kannalta tärkeitä toimenpiteitä. Maisemapelloilla on säilytettävä MRL:n mukaiset toimenpiderajoitukset.

Esitimme, että yleiskaavaan esitetään osa-aluerajauksella ne kyläalueet, joille tutkitaan MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatiminen.

Kylien kehittämisestä on puhuttu ja tehty linjauksia jo edellisellä valtuustokaudella, mutta asia ei ole edennyt. Myös nykyisessä pormestariohjelmassa kylien kehittäminen on tavoitteena. Esitimme, että tällä merkinnällä ja rajauksella merkitään Rusutjärven, Ruotsinkylän, Nahkelan ja Linjamäen sekä Vanhakylän ja Tuomalan kyläalueet. Tällainen merkintä kyläalueilla mahdollistaa rakentamisen suoraan oikeusvaikutteisen yleiskaavan perusteella. Esityksemme ei mennyt läpi.

Tuusulassa 28.10.2010

Liisa Sorri, Tupu

Margita Winqvist, Tupu

Marianna Simo jätti seuraavan alla olevan eriävän mielipiteen:

§ 88 Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, ehdotus II nähtäville asettaminen

Perustelut:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yleiskaavaehdotukseen nyt loppumetreillä tuodut yksityiskohtaiset muutokset ovat tarpeettomia. Ne ovat mahdollisilta hyödyiltään vähäisiä mutta mahdollisilta ja todennäköisiltä haitoiltaan merkittäviä. Muutokset ovat tavoitteineen osittain keskenään myös ristiriidassa: niillä pyritään ratkaisemaan ongelmia, joita ehdotukset tosiasiallisesti saattavat pahentaa. Muutokset ovat kestäättömiä niin taloudellisesti kuin ekologisesti.

Tuusula ei tarvitse yleiskaavaan lisää kaavavarantoa asuin- tai edes omakotirakentamiseen. Yleiskaavan pohjaehdotuksessa olisi ollut riittävästi kaavavarantoa – yli 68 000 asukkaan tarpeisiin vuoteen 2040 mennessä.

Tuusulassa ei ole näin ollen tarvetta varata asuinrakentamiseen (= omakotitonteiksi) virkistysalueita Riihikalliossa ja Jokelassa ja maisemapeltoja Lahelassa. Asumiseen nyt korvamerkittyjen uusien alueiden merkitys on vähäinen asuntotuotannossa mutta merkittävä siinä tarkoituksessa kuin niiden merkitys on tähän asti tunnistettu: virkistyskäytössä ja miellyttävän maaseutumaisen miljööän luomisessa.

Yleiskaavaehdotuksen pohjaesityksen on laatinut kaavaa pitkään tehnyt maankäytön asiantuntija. Työtä on tehty Tuusulassa pitkään poliittisessa ohjauksessa. Pohjaesitys oli Tuusulan vasta hyväksytyn strategian ja vision mukainen.

Kaavamerkintöjen selityksiin nyt äänestetyt pikkutarkat muutokset antavat virheellisen kuvan merkinnän todellisesta vaikutuksesta alueeseen. Yksittäisten lauseiden poistaminen selityksistä ei poista yhtään rakentamiseen liittyvää byrokratiaa eikä se poista mahdollisia rakentamisen esteitä alueella. Kaavamerkintä estää yhä jatkossakin rakentamisen monilla paikoilla, mutta lauseiden poiston jälkeen tämä ei käy enää avoimesti selville merkinnän selityksestä.

Erityisen haitallisena ja erikoisena pidän Tuusulanjoentien jatkon lisäämistä Tuusulanväylälle. Asiaa on selvitetty jo aiemmin, ja selvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatketta ei tarvita. Tie leikkaisi Ruotsinkylän tutkimusmetsää, tuhoaisi useita merkittäviä ja pitkäkestoisia Luonnonvarakeskuksen kenttäkokeita ja rikkoisi suositun polkureitistön.

Tutkimusmetsän pohjoisosassa on lähekkäin noin 30 pitkäaikaista metsäntutkimuksen koetta. Tien alle jäisi mm. kuusen juurikäävän leviämistä tutkiva koe, metsänjalostuksen tutkimusaineistoja ja ulkomaisten puulajien kokeita, joissa tutkitaan puulajien soveltuvuutta Suomen olosuhteisiin ja ilmastonmuutokseen. Alueella on satavuotiaita koemetsiä. Juurikäpätutkimus ulottuu vuoteen 2080–2090. Juurikäpä on taloudellisesti Suomen metsien pahin lahottajasieni.

En näe mielekkääksi haitata sellaista tutkimustoimintaa, jossa pyritään estämään metsänomistajille koituvia haittoja ja taloudellisia tappioita. Enkä näe mielekkääksi haitata tutkimustoimintaa, joka edistää kykyämme sopeutua ilmastonmuutokseen.

Tuusulanjoentien jatketta vastustavat muun muassa Metsähallitus,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Luonnonvarakeskus ja Suomen Luonnonsuojeluliiton Tuusulan-yhdistys. Ja monet tuusulalaiset.

Ruotsinkylän tutkimusmetsä on jo yksinomaan luonto- ja virkistysalueena vertaansa vailla. Tuusulassa tai Etelä-Suomessa ei ole liikaa laajoja metsäalueita, joihin ei kohdistu rakentamispaineita.

Lahelan liikenneyhteyksiä tulee parantaa, mutta siihen on parempia ja halvempia vaihtoehtoja. Nyt ehdotettava tieratkaisu olisi kallis sekä taloudellisesti että luonto- ja virkistysarvojen näkökulmasta.

Kunnanhallitus, 15.11.2021, § 433

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasuunnittelija

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, khall 15.11.2021
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, khall 15.11.2021
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, khall 15.11.2021
- 4 E Liite Yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 lausuntojen vastineet, khall 15.11.2021
- 5 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 muistutusten vastineet, khall 15.11.2021
- 6 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset, khall 15.11.2021
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, khall 15.11.2021
- 8 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, khall 15.11.2021
- 9 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi, khall 15.11.2021
- 10 E Liite Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), khall 15.11.2021
- 11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, khall 15.11.2021
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsätalousvaikutusten arviointi, khall 15.11.2021
- 13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, khall 15.11.2021
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, khall 15.11.2021
- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, khall 15.11.2021
- 16 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, khall 15.11.2021
- 17 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäytävä -selvitys, khall 15.11.2021
- 18 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, khall 15.11.2021
- 19 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, khall 15.11.2021
- 20 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä), khall 15.11.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Kokouskäsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Tuija Reinikainen teki Raimo Stenvallin kannattamana muutosehdotukset, että kuntakehityslautakunnan 27.10.2021 § 88 Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, ehdotus II nähtäville asettaminen

- päätösehdotustekstistä kohta 1 poistetaan (Riihikalliota laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien liikenneympyrän ympäriltä pientaloalueeksi)
- päätösehdotustekstistä kohta 4 (Tuusulanjoentien jatko Tuusulanväylälle lisätään parantamaan Lahelan liikenneyhteyksiä) ja
- lautakunnassa tehdyt tekstimuutokset kaavamääräyksiin 1–7 poistetaan.

Kati Lepojärvi teki Raimo Stenvallin kannattamana muutosehdotuksen, että kuntakehityslautakunnan 27.10.2021 § 88 Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, ehdotus II nähtäville asettaminen päätösehdotustekstistä kohta 4 poistetaan (Tuusulanjoentien jatko Tuusulanväylälle lisätään parantamaan Lahelan liikenneyhteyksiä).

Kati Lepojärven perustelut muutosehdotukselle: "Esitän Tuusulanjoentien jatkeen poistamista yleiskaavaehdotuksesta seuraavin perusteluin:

Kaavaselostuksessa todetaan: "Maisalantien parantaminen on kustannustehokas ratkaisu pääkaupunkiseudun suuntaan verrattuna kaavaluonnoksessa esitetyn uuden väylän, Tuusulanjoentien jatkeen rakentamiseen verrattuna.

Tuusulanjoentien jatke ja sen mahdollinen liittymä Tuusulanväylälle ei ole yleiskaavan mukaisen maankäytön perusteella liikenneverkon toimivuuden ja turvallisuuden kannalta tarpeellista ja sen merkitys olisi lähinnä paikallista maankäyttöä palveleva. Linjaus kulkisi maakuntakaavassa virkistysalueeksi merkityn alueen sekä luonto- ja virkistysarvojen kannalta merkittävien alueiden kautta, mikä rajoittaisi uuden maankäytön osoittamista tieyhteyden vaikutusalueelle eikä hanke täten ole taloudellisesti kannattava. Tuusulanjoentien jatkeelle voi olla tarvetta, jos Kehä IV tai FOCUS-alueen rinnakkaiskatu eivät toteudu. Yhteystarve osoitetaan yleiskaavaan."

Tuusulanjoentien jatke nostaisi yleiskaavan valmisteluaineistossa kunnan toimeksiantamien liikennemääräarvioiden mukaan Lahelan läpi kulkevaa liikennettä, mukaan lukien raskas liikenne, merkittävästi.

Tuusulanjoentien jatke ohjaisi liikennettä lyhyemmälle reitille Hämeentieltä Lahelan läpi Tuusulanväylälle ja samoin toiseen suuntaan - reitille, jolla ei ole myöskään useita liikennevaloja tai kameravalvontaa, kuten Hämeentieltä Hyrylän ohitse Tuusulanväylää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ajaessa ja vastakkaiseen suuntaan. Lahelan alueen liikenneturvallisuus ei ole tälläkään hetkellä vahvoissa kantimissa ja alueen tiestö ei viranhaltijavalmistelujen mukaan salli alikulkua, töyssyjä, tai muita liikenneturvallisuutta parantavia tekijöitä. Lisäksi alueen tiestön suorat tielinjaukset ovat jo nyt aiheuttaneet jatkuvasti ylinopeuksia, jotka vaarantavat eritoten alueen lasten turvallista liikkumista.

Ruotsinkylän tutkimusmetsään suunnitellun tielinjauksen sijainti on maakuntakaavan virkistysalue- ja viherkäytäväalueella. Metsä on tärkeässä virkistyskäytössä alueen asukkaille ja sinne tullaan kauempaakin. Suunniteltu tielinjaus rikkoisi yhteyden Riihikallion alueeseen, koulun ja päiväkodin retkeilyalueelle ja katkaisisi linjauksen alle jäävän Riihikallion rotkon luontopolun vasta rakennettuine portaikkoineen.

Tutkimusmetsää on esitetty Tuusulassa monen eri tahon koordinoimaksi virkistysmetsähankekohteeksi, Sarvikallion hankkeen tapaan.

Tielinjaus menisi metsän merkittävien luontokohteiden, kuten Riihikallion lähteen ja noron ja muiden suojeltujen luontoarvojen yli, kuten lahokaviosammaleesiintymien.

Tielinjaus menisi Metsäntutkimuslaitoksen mailla alueella jopa vuoteen 2090 asti jatkuvan tutkimustoiminnan alueiden läpi. Metsähallitus vastustaa tielinjausta.

Tielinjausta ei voi Elyn mukaan viedä liittymänä Tuusulanväylälle, joten liittymä pitäisi toteuttaa Vanhalle Tuusulantielle ilmasiltana tai alikulkuna. Tällaisen toteutus kasvattaa hankekustannuksia huomattavasti.

Hankkeen kustannusarvioita ei ole huomioitu kunnan taloussuunnittelussa. Aiemmassa valmistelussa on todettu kustannusten olevan kohtuuttoman suuret, jotta tiehanketta kannattaisi toteuttaa.

Kuten viranhaltijaesityksessä on todettu, liikenneyhteydet alueelle saadaan hoidettua kaikin puolin järkevämmiin, kustannustehokkaasti, tärkeitä strategisia ja pormestariohjelmamme mukaisia luonto- ja virkistysarvojamme suojaten ja kuntalaisten hyväksi toimien mm. Maisalantietä parantamalla ja toteuttamalla Kehä IV-hankkeen, joka on kunnan kärkihanke. "

Äänestykset

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty useita kannatettuja muutosehdotuksia, asiat ratkaistaan äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen.

Ensin äänestettiin Tuija Reinikainen tekemästä Raimo Stenvallin kannattamasta muutosehdotuksesta, että kuntakehityslautakunnan 27.10.2021 § 88 Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, ehdotus II nähtäville asettaminen päätösehdotustekstistä kohta 1 poistetaan (Riihikalliota laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien liikenneympyrän ympäriltä pientaloalueeksi).

Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Tuija Reinikaisen tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei".

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä ja 3 ei-ääntä. Jaa-äänen antoivat Kim Kiuru, Ulla Rosenqvist, Kalle Ikkela, Karita Mäensivu, Lilli Salmi, Jari Immonen, Ari Koponen, Riitta Sedig, Ari Nyman, Kati Lepojärvi ja ei-äänen Tuija Reinikainen, Outi Huusko, Raimo Stenvall. Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päättäneen äänin 10-3 hyväksyä pohjaehdotuksen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Seuraavaksi äänestettiin Tuija reinikaisen ja Kati Lepojärven tekemästä Raimo Stenvallin kannattamasta muutosehdotuksesta, että kuntakehityslautakunnan 27.10.2021 § 88 Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, ehdotus II nähtäville asettaminen päätösehdotustekstistä kohta 4 poistetaan (Tuusulanjoentien jatko Tuusulanväylälle lisätään parantamaan Lahelan liikenneyhteyksiä).

Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Tuija reinikaisen ja Kati Lepojärven tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä ja 5 ei-ääntä. Jaa-äänen antoivat Kim Kiuru, Kalle Ikkela, Riitta Sedig, Ulla Rosenqvist, Jari Immonen, Karita Mäensivu, Lilli Salmi, Ari Koponen ja ei-äänen Outi Huusko, Kati Lepojärvi, Tuija Reinikainen, Ari Nyman, Raimo Stenvall. Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päättäneen äänin 8-5 hyväksyä pohjaehdotuksen.

Seuraavaksi äänestettiin Tuija Reinikaisen tekemästä Raimo Stenvallin kannattamasta muutosesityksestä, että kuntakehityslautakunnan 27.10.2021 § 88 Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, ehdotus II nähtäville asettaminen poistetaan lautakunnassa tehdyt tekstimuutokset kaavamääräyksiin 1-7 .

Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Tuija Reinikaisen tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä, 3 ei-ääntä ja yksi tyhjä. Jaa-äänen antoivat Kim Kiuru, Lilli Salmi, Ulla Rosenqvist, Kalle Ikkela, Karita Mäensivu, Riitta Sedig, Jari Immonen, Ari Koponen, Ari Nyman, ei-äänen Tuija Reinikainen, Kati Lepojärvi, Raimo Stenvall ja tyhjää äänesti Outi Huusko. Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päättäneen äänin 9-3, 1 tyhjä, hyväksyä pohjaehdotuksen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Kaavasuunnittelija Henna Lindström selosti asiaa kokouksessa.

Eriävä mielipide

Tuija Reinikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

"Kunnanhallituksen esityksessä oli mm. pohjaesityksenä kuntakehityslautakunnassa hyväksytty esitys, että Riihikalliota laajennettaisiin Ruotsinkylän suuntaan. Alueelle on vastikään tehty Pellavamäentien uusi kaava, eikä siinä ole nähty tarpeelliseksi laajentaa aluetta esitetyn mukaisesti. Alueella ei ole kunnan maita. Laajenemissuunta kohdistuisi maakuntakaavassa merkitylle maisemallisesti arvokkaalle peltoalueelle, joka tulee säilyttää avoimena. Tuusulassa riittää rakentamiseen maata, arvokkaita maisemakokonaisuuksia ei pidä vaarantaa.

Kunnanhallituksen esityksessä oli pohjaesityksenä kuntakehityslautakunnassa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hyväksytty esitys, että Tuusulanjoentien jatko Tuusulanväylälle pitäisi tehdä, koska se parantaisi Lahelan liikenneyhteyksiä. Sekä Luonnonvarakeskus, että Metsähallitus ovat todenneet, että Tiehanke tuhoaisi useita pitkäaikaisia Luonnonvarakeskuksen kenttäkokeita Metsäntutkimuslaitoksen metsässä. Alueella on parastaikaa menossa 30 pitkäaikaista metsäntutkimuksen koetta ja varauksia on aina vuoteen 2090 asti. Kunnan tilaamissa liikennehankeselvityksissä käy ilmi, että ko. tiehanketta ei tarvita. Tuusulanjoentieltä ei saisi liittyä Tuusulanväylälle, vaan se edellyttäisi joko alikulun tai ylikulun rakentamista ja olisi kuntataloudellisesti erittäin kallis hanke. Metsäntutkimuslaitoksen metsä on arvokas kokonaisuus ja merkittävä tutkimuskohde niin Suomessa kuin kansainvälisesti, sitä ei pidä tuhota kyseisellä tiehankkeella."

Kati Lepojärvi jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

"Esitän kunnanhallituksen päätöksestä eriävän mielipiteeni, perusteluinani muutosesityksessä esittämäni seikat: viranhaltijoiden valmisteluargumentit ja muiden asianosaisten esittämät tielinjauksen vastaiset vahvat perustelut."

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 18.01.2022, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:
Tapio Reijonen
tapio.reijonen@tuusula.fi
ympäristönsuojelupäällikkö

Lausuntopyyntö

Tuusulan kuntakehityslautakunta on päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040:n ehdotuksen II julkisesti nähtäville ja pyytää Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa 31.1.2022 mennessä.

Ympäristölautakunta on Tuusula yleiskaava 2040:n aiemmasta ehdotuksesta antanut lausuntonsa 11.6.2019, § 5, johon saatu vastine on kunnanhallituksen kokouspöytäkirjan 15.11.2011, § 433, liitteenä, joka on luettavissa [https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kunnanhallitus/Kokous_15112021/Tuusulan_yleiskaava_2040_nro_1005_ehdotu\(37908\)](https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kunnanhallitus/Kokous_15112021/Tuusulan_yleiskaava_2040_nro_1005_ehdotu(37908))

Yleiskaava 2040 ehdotuksesta

Tuusulan yleiskaava 2040:lla ohjataan ennen kaikkea taajamien maankäyttöä. Samalla kumottavien osayleiskaavojen alueelle esitetään kattavasti maankäyttömuodot yleiskaavan mittatarkkuus huomioiden. Kumottaviksi esitetään Hyrylän laajentumissuuntien, Jokelan, Maantiekylän ja Tuomalan osayleiskaavoja, sekä osia Kellokosken, Sulan, Rykmentinpuiston ja Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaavoista. Voimaanjääviä osayleiskaavoja päivitetään viidellä teemalla: arvokkailla luontokohteilla, lentokonemeluvyöhykkeillä, kahdella maanalaisella ratalinjauksen yhteystarpeella (Lentorata ja Tallinna-tunneli), työpaikka-alueen laajenemissuunnilla ja yhdyskuntateknisen huollon alueilla.

Tuusulan kunnan vuonna 2016 laadittu väestöennuste yleiskaavan tavoitevuodelle 2040 on noin 56 000 asukasta. Kaava mahdollistaa noin 60 % suuremman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

väestönkasvun kuin ennuste vaatii eli kaavaratkaisulla kunnassa voisi olla lähes 68 000 asukasta, mikäli kaikki kaavassa osoitetut asumisen laajenemisalueet toteutuisivat täysimääräisinä. Asuinalueiden vaiheistuksen avulla uusien alueiden käyttöönottoa voidaan hallita suunnitelmallisesti, vaikka kasvu olisi maltillisempaa ja kaavan tavoitevuosi siirtyisi pidemmälle. Laajenemisalueet on merkitty 1- vaiheen ja 2- vaiheen alueiksi (esim. Asuinalueet A-1, A-2...), joilla on suunniteltu toteutettavan rakentamista tässä järjestyksessä vuoteen 2040 asti. Lisäksi Res-merkinnällä on merkitty laajenemisen reservialueita, joiden rakentamisen odotetaan kuitenkin toteutuvan vasta kaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen.

Arvokkaat luontoalueet ja -kohteet on yleiskaavakartalla merkitty seuraavasti: Tuusulan luonnonsuojelualueet (S, SL); Ehdotukset uusiksi luonnonsuojelualueiksi perustettavista kohteista (SL-1, S-1); Alueen osa, joka on luonnonsuojelullisesti paikallisesti arvokas (sl); Alueen osa, joka on luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas (luo) ja Geologisesti arvokkaat kohteet (ge)

Yleiskaavan uuteen ehdotukseen tehdyistä muutoksista esitys kaava-aineistossa https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/37549.pdf

Uusi ehdotus sisältää mm. seuraavia muutoksia:

- Lahelan asuinrakentamista on laajennettu lähemmäs pohjavedenottamoita.
- Lahelan orren tielinjauksesta on esitetty kaksi vaihtoehtoa,
- Mätäksen alueella työpaikkarakentamista on laajennettu pohjavesialueella ja vedenottamon kauko ja lähisuojavyöhykkeellä,
- Rusutjärven itäranta ja KetunlinnatieKetunrinne on muutettu kyläalueiksi (AT), joita ei ole tarkoitus asemakaavoittaa
- MUalueet muutettu pääsääntöisesti M-alueiksi (MU: Maa ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta, alueen metsät ulkoilureittien yhteydessä tulee hoitaa ulkoilukäyttö huomioon ottaen.)
- Rakentamisen reservialueet (Res) varustettu kohdemerkinnällä M (Maa ja metsätalousvaltainen alue)
- Lisätty Tallinnatunnelille varaus
- Uusien luonnonsuojelualueiden (SL1) perustamista kohtuullistettu maanomistajalle määräyksen 5-vuoden voimassaololla

Kaava-aineisto on nähtävillä Tuusulan kunnan sivuilla <https://www.tuusula.fi/sivu.tmp?sid=7163>

Lisätietoja ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen, puh.040 3144727

Ehdotus

Esittelijä: Leena Sjöblom, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksesta II seuraavan lausunnon:

Pohjavesialueet

Yleiskaavaehdotuksen selostuksessa todetaan, että pohjavesivaikutuksia on arvioitu Rambollin 2017 tekemän vaikutusten arvioinnin lisäksi erillisessä Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset -selvityksessä (Pöyry 2020). Kyseinen selvitys tulisi lisätä kaava-aineistoihin. Kaavaselostuksessa todetaan, että Pöyryn

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

selvityksessä annettaisiin ennen kaikkea jatko-ohjeita asemakaavatyölle. Selvityksessä on kuitenkin esitetty selkeitä suosituksia ja suositusmerkintöjä yleiskaavan pohjavesivaikutusten vähentämiseksi, joita ei ole huomioitu nyt yleiskaavatyössä.

Lahelan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty kolme uutta asuinalueita (AP-1, AP-2 ja AO-2). AP-1 ja AP-2 -alueet ovat edelleen laajentuneet ehdotuksessa I esitetystä. Tämä on erittäin huolestuttavaa, sillä uudet asuinalueet on sijoitettu Lahelan vedenottamon välittömään läheisyyteen. Asuinalueiden pinta-alallinen laajeneminen ja uusien asuntojen ja asukkaiden määrän pysyminen yhtä suurena ehdotuksessa I esitettyyn, on ristiriidassa kaavaselostuksen kanssa, jossa todetaan, että ”kaavaehdotuksen maankäytön volyyymi Lahelanpellon alueella ja muualla Hyrylän länsipuolella on aiempia suunnitelmia vähäisempää”. Myös ehdotuksessa esitetty Lahelanorren uusi kokoojakatuyhteystarve Lahelantieltä Hyrylän keskustaan aiheuttaisi toteutuessaan suuren sijainti- ja päästöriskin pohjavedelle ja vedenottamolle. Pöyryn pohjavesivaikutusselvityksessä on todettu, että rakentaminen Lahelan vedenottamon lähialueella aiheuttaa merkittävän riskin vedenhankinnalle. Selvityksessä on suositeltu vedenottamon lähialueen jättämistä virkistysalueeksi (kaavamerkinnällä V). Myös esitetylle suunnitellulle tieyhteydelle on suositeltu tutkittavaksi korvaavaa reittiä. Yleiskaavassa onkin nyt esitetty vaihtoehtoinen etäämmälle pohjavesialueesta sijoittuva tielinjaus, joka on tässä suhteessa parempi. Molemmat linjaukset halkovat toteutuessaan yhtenäisiä metsäalueita ja tunnistettuja luontoarvoja, mikä haittaa tulee ottaa huomioon tarkemmassa sijoittelussa.

Pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa todetaan niin ikään, että vedenottamoiden lähialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tulisi kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista tai uusia maanteitä. Pahimmillaan Lahelan vedenottamo, joka on erityisen merkittävä Hyrylän taajaman vedentarpeen tyydyttämiseksi, jouduttaisiin ottamaan pois käytöstä. Epäselväksi jää, miksi pohjavesiasiantuntijan tekemän selvityksen ja pohjavesialueen suojelusuunnitelman suosituksia ei ole huomioitu yleiskaavatyössä. Ympäristölautakunta katsoo, että vedenottamoiden lähialueet tulee rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tule kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista. Uusien asuinalueiden ja Lahelanorren sijoittaminen Lahelan pohjavesialueelle ei tue tätä tavoitetta.

Mätäkenen pohjavesialueen osalta yleiskaavaehdotuksessa II on huomattava huononnuksen edelliseen ehdotukseen verrattuna. Ehdotuksessa I maa- ja metsätalousalueeksi (M) merkittyä aluetta ja kokonaan yleiskaavan ulkopuolelle jätettyä aluetta on otettu mukaan uuteen työpaikka-alueeseen (TP). Laajentunut TP-alue ulottuu pohjaveden muodostumisalueelle ja Kuninkaanlähteen vedenottamon lähi- ja kaukosuojavyöhykkeelle. Vedenottamon suoja-aluepäättökseen mukaan suoja-alueella ei saa suorittaa sellaista toimintaa, jonka johdosta veden laatuun haitallisesti vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen tai joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Mätäkenen pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivityksessä (Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys 2018) ehdotetaan, että pohjavedenottamoiden ja tutkittujen vedenottopaikkojen vaikutusalueelle vähintään 500 metrin säteellä ei kaavoiteta uusia toimintoja, joihin liittyy pohjavettä pilaavien aineiden käsittelyä ja/tai varastointia. Myös Pöyryn pohjavesivaikutusselvityksessä on suositeltu ehdotuksen II

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

laajentuneelle TP-alueelle kaavamerkintää maa- ja metsätalousalue (M). Epäselväksi jää, miksi vedenottamon suoja-aluepäätöstä, pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa ja Pöyryn pohjavesivaikutusselvitystä ei ole huomioitu yleiskaavatyössä.

Ympäristölautakunta katsoo, ettei pohjavesialueelle ylipäätään, eikä missään nimessä ainakaan vedenottamon lähisuojavyöhykkeelle, tule sijoittaa uusia TP-alueita.

Yleiskaavan TP-kaavamerkintä tarkoittaa käytännössä asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuumerkintää (TY). Ympäristökeskus katsoo, että teollisuusaluumerkintä on pohjavesialueelle soveltumaton. Hyvätkään asemakaavamääräykset eivät takaa pohjaveden säilymistä. Työpaikka-alueille sijoittuvien yritysten toiminnan ja toiminnan muutosten valvonta on haastavaa ja periaatteena tulisi olla se, ettei pohjavesialueille ylipäätään osoitettaisi kaavoituksella uutta pohjaveden kannalta potentiaalisesti haitallista toimintaa.

Takojan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty ehdotuksen I mukaisesti uusi AO-2 -alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Asuinalue on merkitty nykyisin rakentamattomalle alueelle ja Päijänne-tunnelin suoja-alueelle. Uuden alueen rakentamista ko. alueelle ei voida perustella asutuksen tiivistämisellä ja asuinalueen sijoittamista pohjavesialueelle tulisi vielä tarkemmin harkita.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty uuden maanalaisen rautatien, Lentoradan, ohjeellinen linjaus Hyrylän kautta, jonka yhteydessä pohjaveden esiintyminen tulee ottaa huomioon. Lentoradan linjaus kulkee niin Hyrylän, Lahelan kuin Mätäkiven pohjavesialueella. Lentoradan osalta vaikutusten arvioinnissa on todettu, että radan rakentamisella voi olla merkittävä vaikutus pohjavesiolosuhteisiin. Maanalaista rakentamista tulisikin välttää pohjavesialueilla.

Yleiskaava on merkittävin pohjavesialueisiin vaikuttava kaava. Hyvätkään kaavamääräykset eivät takaa pohjaveden säilymistä. Yleiskaavaa laadittaessa tulee kiinnittää erityisesti huomiota siihen, ettei pohjavesialueille ja vedenottamoiden läheisyyteen sijoiteta pohjaveden laatua ja määrää vaarantavaa toimintaa. Pohjavedensuojelua ei tule yleiskaavaa valmisteltaessa siirtää tulevaisuuden asemakaavatyöhön ratkaistavaksi. Ympäristölautakunta haluaa painottaa erityisesti Mätäkiven pohjavesialueelle esitetyn TP-alueen sopimattomuutta alueelle ja siitä aiheutuvaa riskiä Kuninkaanlähteen vedenottamolle sekä Lahelan pohjavesialueelle esitettyjen asuinalueiden ja Lahelanorren aiheuttamaa riskiä Lahelan vedenottamolle. Näitä ehdotuksia tulee vielä tarkkaan harkita.

Vesistöt, pienvedet ja hulevedet

Kaavassa on tunnistettu Tuusulan keskeiset vesistöt ja merkittävä osa pienvesistä. Uuden kaavamääräyksen ohella kaavaselostuksessa tulee mainita ja ottaa huomioon Tuusulan joissa ja puroissa esiintyvien uhanalaisten lajien, kuten vuollejokisimpukan ja meritaimenen, elinympäristöt, joita maankäytön muutokset ja hulevesien määrän lisääntyminen ei saa vaarantaa. Sekä uhanalaisten lajien elinympäristöjä että niiden läheisten alueiden hulevesisuunnittelun tärkeyttä tulee korostaa kaavaselostuksessa. Riittävän aikainen hulevesisuunnittelu on ainoa keino saada kuva valuma-alueiden hulevesien liikkeistä ja vaikutuksista alapuoliselle vesistölle.

Kaavassa on tehty vaikutusten arviointia ja käsitelty maankäytön muutosten vaikutuksia vesistöihin varsin suppeasti. Myös tässä yhteydessä olisi syytä huomioida esim. hulevesien osalta lisääntyvän kiintoaineksen mahdolliset vaikutukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

uhanalaisten lajien elinympäristöihin. Lisäksi kaavan vaikutuksia pienvesiin ja niiden mahdolliseen vesitaseeseen ei ole kaavaselostuksessa arvioitu ollenkaan eikä kattavasti myöskään aiemmassa kaavan vaikutusten arvioinnissa (2017). On syytä korostaa, että vesitaseen muutokset ja suojeluarvojen turvaaminen tulee selvittää tarkemmin ainakin niiden purojen valuma-alueilla, joille tulee uusia rakentamisen alueita tai joilla tapahtuu merkittävää maankäytön tiivistymistä tulevaisuudessa.

Valuma-aluelähtöinen tarkastelu tulee olla pohjana maankäytön jatkosuunnittelussa ja hulevesien hallinnan ratkaisuissa. Tämän takia liitekarttoihin tulisi merkitä vedenjakajat, valuma-alueet ja hulevesien hallinnan kannalta merkittävät alueet. Kaavan yleisiin määräyksiin on hulevesien käsittelystä olisi lisättävä kohta hulevesien muodostumisen ehkäisystä vesiensuojelun parantamiseksi aiemmin mainittujen viivyttämisen ja käsittelyn lisäksi. Määräyksiä voitaisiin myös tarkentaa kunnan hulevesien hallinnan yleisillä periaatteilla.

Piilinojan valuma-alueella sijaitsevan golf-kentän kaavamääräyksiä tulee tarkentaa, jotta mahdollisista maankäyttömuutoksista huolimatta pystytään turvaamaan Piilinojan ja Tuusulanjärven vedenlaatu mahdollisen laajennuksen yhteydessä.

Palojoen aivan kunnan pohjoisrajalle ulottuva yläosa on aiemmassa Jokelan osayleiskaavassa ympäröity suojaavalla virkistysalueella (V). Uudessa kaavaehdotuksessa virkistysalue on jätetty pois ja nyt AO ja AO-1 (omakotivaltaiset) asuinalueet ulottuvat suoraan Palojoen rantaan ilman yleiskaavatasoista suojavyöhykettä. Palojoessa on vain hieman etelämpänä virta-alueita, jotka ovat taimenelle soveltuvia potentiaalisia lisääntymisalueita. Ympäristökeskus katsoo, että virkistysaluetta (V) tulisi jatkaa Palojoen ympärillä pohjoiseen kunnanrajalle saakka Palojoen vedenlaadun ja uhanalaisten lajien elinympäristöjen turvaamiseksi.

Palojoella on Vanhatien eteläpään risteyksen kohdalla Palojokeen länsipuolelta laskeva puro, joka on mainittu Palojoen asemakaavan muutosselvityksessä 2011. Purosta on selvityksessä varsin suppeat tiedot, eikä alueelta ole muita vesilain kohteita kartoittaneita selvityksiä. Puroa ei tällä hetkellä ole merkitty kaavassa ollenkaan (puro merkitty M-alueeksi). Ympäristökeskuksen maastokäynnin perusteella kyseinen puro/noro virtaa syvässä uomassa ja on luonnontilainen, minkä vuoksi uoma tulisi huomioida kaavakartalla.

Vesialueen W-merkinnän kohdalla mainitaan Tuusulanjärvi, Rusutjärvi, Tuusulanjoki, Vuohikkaanoja ja Vantaanjoki vedenhankinnan kannalta merkittäviksi vesistöiksi. Vesistöluettelon ajantasaisuus on syytä tarkistaa, koska vain Vantaanjokea on käytännössä käytetty varavesilähteenä. Aiemmassa kaavaluonnoksessa Rantamo-Seittelin kosteikot oli merkitty omalla merkinnällä (W-1), joka kuvasi rakennettuja kosteikkoja. Tämä voi olla tarpeen erottamaan luonnon vesistöt rakennetuista.

Luonto

Tuusulan yleiskaavaehdotus on luontoarvojen huomioimisen ja merkitsemisen suhteen edistyksellinen ja sen eteen on tehty paljon töitä. Edellisestä ehdotusvaiheesta on tehty hyviä tarkennuksia ja lisäyksiä luontoaineistoihin.

Luontoalueiden merkinnät ja määräykset:

SL-1 -alueen määräykseen on lisätty viiden vuoden määräaika, jonka jälkeen astuu voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

mikäli luonnonsuojelualuetta ei ole perustettu. Luonnonsuojelun näkökulmasta tämä on heikennys aiempaan kaavaehdotukseen ja ainakin määräajan pidentämistä olisi hyvä vielä harkita.

SL, SL-1, S, S-1, Natura, sl ja luo-alueiden määräyksissä todetaan, että alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä. On syytä tarkentaa, mitä hoitosuunnitelmilla kussakin tapauksessa tarkoitetaan, erityisesti sl ja luo -alueiden osalta, joihin ei välttämättä liity ELY-keskuksen hyväksymiä hoitosuunnitelmia. Hoitosuunnitelmien tavoitteena tulee olla alueiden luonnonsuojellisten arvojen säilyttäminen.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) on poistettu kaavaehdotuksesta. MU-merkinnällä aiemmassa vaiheessa osoitetut alueet osoitetaan nyt pääasiassa Maa- ja metsätalousalueeksi (M- tai M-1-merkinnällä), joissa ei ole huomioitu vastaavalla tavalla ulkoilun ohjaamistarvetta. Tämä voi aiheuttaa ristiriitoja, jos asukkaiden virkistymetsinä käyttämiä metsäalueita hoidetaan asutuksen läheisyydessä metsätalousmetsinä. Asutuksen läheisyydessä sijaitsevia viheralueita tulisikin yleiskaavassa varata metsätalouskäytön (M) sijasta virkistysalueiksi (V) nyt esitettyä laajemmin. Niiden hyödyt liikunnalle, asukasviihtyvyydelle ja edelleen terveydelle ovat kiistattomat.

Natura-alueen osalta sekä kaavamerkinnässä että kaavamääräyksessä on selostuksen ja määräysten välillä eroja, ja ne tulisi korjata yhdenmukaiseksi.

Ekologiset yhteydet

Luonnon pirstoutuminen ja monimuotoisuuden väheneminen ovat haaste kaupunkiseuduilla. Eläinten ja kasvien käytössä olevien alueiden koko on pienentynyt ja ihmisen läsnäolo jatkuu. Ekologisen verkoston toimivuudella voidaan turvata luonnon monimuotoisuutta, sopeutua ilmastonmuutokseen ja hillitä sitä sekä parantaa myös ihmisten hyvinvointia. Tämä edellyttää, että laajoja metsäalueita säilytetään mahdollisimman laajoina. Alueella on syytä vielä harkita mahdollisten täydentävien ekologisten yhteyksien merkitsemisestä missä se on mahdollista, kuten Jokelasta nyt poistettu etelä-pohjoissuuntainen yhteys (M- ja TP-alueiden läpi). Samoin tieyhteyksien viheralueita pirstova vaikutus tulee minimoida. Nyt Ruotsinkylän tutkimusmetsän läpi osoitettu Tuusulanjoentien jatkeen yhteystarve pirstoisi yhtenäisen metsäalueen ja tutkimusmetsään liittyviä käynnissä olevia tutkimuksia. Tien vaikutus tutkimusmetsän käyttöön ulottuisi todennäköisesti huomattavasti laajemmalle alueelle kuin pelkästään tiealueelle.

Myös itä- länsisuunnassa merkitty Palojoen ylittävä ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve on ongelmallinen. Tämän toteutuminen rikkoisi laajaa metsäkokonaisuutta ja vaarantaisi vesistöllisiä arvoja.

Luontoalueiden täydennystarpeita

Kaavaehdotuksen liiteaineistoa on täydennetty kartoilla viitasammakon, lepakkojen- ja liito-oravan, lohikalojen, luonnonmuistomerkkien sekä pienvesien osalta. Aineistoa olisi hyvä täydentää vielä vuollejokisimpukkahavainnoilla. Nämä liitekartat ovat kuitenkin jokseenkin vaikeasti löydettävissä ja tulisi esittää selostuksen liitteinä, jotta tärkeä tieto välittyi tarkemman tason suunnitteluun.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kaavakartalta puuttuu vuonna 2021 perustettu Jokilaakson luonnonsuojelualue YSA254455, joka tulee lisätä. Lisäksi seuraavat pääosin uusissa luontoselvityksissä esiintyvät arvokkaat luontokohteet ja vesilain suojelemat kohteet eivät ole vielä kaavakartalla. Esitämme, että myös ne tulisi lisätä kaavaan.

- Tuusulanjärven itärannan luonnonsuojelulain mukainen jalopuumetsikkö (luontoselvitykset Tuusulan Rantatie II- V ja Hiivonlahden alueilla, Faunatican raportteja 2018).
- Jokelan maakunnallisesti arvokas lahopuumetsä. Alueella on käynnistymässä myös asemakaavoitus ja kohteen maakunnalliset arvot tulee sovittaa yhteen muun maankäytön kanssa. (Luontoselvitykset Tuusulan Jokelassa Opintien itäpuolen ja Varikonkulman alueella, Faunatican raportteja 2019).
- Kirkonkylän lehtonotkon kansallisesti arvokkaaksi luokitettu arvokas lehtokohde, jossa on vesilain suojaamia noroja. (Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Aattolan alueella Tuusulassa vuonna 2018, Faunatic)
- Jättisukeltajan reviirit Tuusulanjärven rannalla. Jättisukeltaja on luontodirektiivin IV liitteessä mainittu eläinlaji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee luonnonsuojelulain heikentämis- ja hävittämiskielto. (Luontoselvitykset Tuuskodon rannassa Tuusulassa vuosina 2018 ja 2019, Faunatic ja Luontoselvitykset Anttilan tilakeskuksen alueella Tuusulassa vuosina 2018 ja 2019)
- Tuusulanjärven rannan maakunnallisesti arvokas tervaleppäluhta (Luontoselvitykset Länsirannan alueella Tuusulassa vuonna 2018, Faunatic)
- Saksan alueella 2021 havaittu pronssisukkulakoi, joka on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi ja erityisesti suojeltavaksi lajiksi
- Luonnonmukainen Huhtarinpuro ja -noro, eteläinen osa (Focuksen alueen luontoselvitys 2016, Valuma-alue- ja pienvesiselvitys 2018)
- Luonnonmukainen Palojoen puro kunnan pohjoisrajalla (Tuusulan Jokelan alueiden luontoselvitys 2016)
- Lähde (Tuusulan Itäväylän työpaikka-alueen luontoselvitys 2018), Korkeakallion lähteikkö (Tuusulan arvokkaat luontokohteet 2017) ja Anttilanrannan eteläosan lähteikkö (Anttilanrannan luontoselvitys 2014)
- Kolme luonnonmukaista noroa: Opintie-Varikonkulman luontoselvitys 2018, itäosassa, ja Aattolan alue Tuusulassa 2018 sekä Tuomiston alueen noro, Valuma ja pienvesiselvitys 2018

Seuraavissa kohteissa on rajauksen tai sijainnin kanssa epäselvyyksiä, joiden oikeellisuus on syytä tarkistaa:

- SL-1(20)-kohde Myllykylänkoski ja lehtoalue - onko rajauksissa varmuudella huomioitu norot luontoselvityksestä (Tuusulan Ruotsinkylä (Kehä IV, Västerskog) 2018)
- SL-1(25)-kohteesta (Keravanjokivarsi) osa noroista on jätetty rajauksen ulkopuolelle sähkölinjan kohdalta (Keravanjoenvarren luontoselvitys 2018)
- Tuusulanjoki (aiemmin kohde sl-1(10)) on jätetty pois kaavasta (Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys, Keiron 2011)
- Tuusulan Jokelan hevoskylässä on 14.6.2019 päivätyn muiston perusteella tarkistettu SL-1 alueen rajausta. Muistiossa arvokkaan luontokohteenrajaus on yleiskaavaehdotuksen rajausta laajempi:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

maakunnallisesti arvokas osa on merkitty SL-1 varauksella, mutta myös itäisempi osa tulisi merkitä sl tai luo-merkinnällä. (Palojoen metsän arvokkaat luontokohteet ja niiden rajaukset. Maastokäynnin tiivistetty muistio 14.6.2019. Tuusulan kunta)

- Häriskiven alueen luontoselvityksessä (2014) mainittu lähde on ilmeisesti mennyt sekaisin viereisen siirtolohkareen kanssa. Karttaan on merkitty kohde sm-98, joka on lähteen paikalla.

Geologiset kohteet

Yleiskaavan selostuksen mukaan kaava ehdotuksessa osoitetaan geologisesti merkittävät kohteet, joiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksillä. Selostuksen mukaan Tuusulassa on yksi valtakunnallisesti arvokas kallioalue, kolme valtakunnallisesti arvokasta harjualueutta ja yksi valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma.

Geologian tutkimuskeskus on päivittänyt Tuusulan kunnan toimeksiannossa kunnassa olevat arvokkaat kallioalueet (Geologian tutkimuskeskus 29.11.2019). Selvitys on vuonna 1992 tehtyä Tuusulan kallioselvitystä (Laine ym. 1992) päivittävä ja täydentävä. Kaavaehdotuksessa esitetyt geologiset valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kohteet on rajattu pääosin uuden kallioselvityksen mukaisesti. Selvityksessä esitetyistä maakunnallisesti arvokkaista kohteista ainoastaan Lövkullan eteläinen kallioalue (ns. lentokoneiden bongauskallio) on jätetty suojelumerkinnän ulkopuolelle. Kallioselvityksen paikallisesti arvokkaille geologisille kohteille on esitetty kaavaehdotuksessa seitsemän suojeluvarausta. Kallioselvityksessä esitetyn paikallisesti /maakunnallisesti arvokkaan Vähäsuonkallion (ge10) rajausta tulee tarkastaa vastaamaan uudessa selvityksessä esitettyä.

Yhdyskuntatekniset alueet

Yhdyskuntateknisen huollon uusi aluemerkinä (ET) Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavan alueella Senkkerinmäessä laajentaa nykyisessä osayleiskaavassa osoitettua ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattua aluetta etelään. Laajennusalueen pääkäyttötarkoitus on osayleiskaavassa osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi (EO). Yhdyskuntateknisen huollon uusi aluemerkinä on maakuntakaavassa osoitettu maa-aineshuollon kehittämisalueeksi, jolla sallitaan maa-ainesten otto, maa-ainesten käsittely ja varastointi, maakaatopaikkatoiminta ja kiertotalouteen liittyvät toiminnot.

Yleiskaava 2040 kaavaselostuksen mukaan Tuusulan kunnan selvityksessä "Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueella, FCG Suunnittelu ja tekniikka oy 05/2014" on haettu ylijäämämaiden vastaanottoaluetta Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta. Selvityksen perusteella osayleiskaavaan on osoitettu tähän liittyvä kohdemerkintä Kiilan alueelle Raatinpellolle (Yhdyskuntateknisen huollon alue, ET). Kaavaselostuksen mukaan alueen rajausta ja toiminnan vaikutusten selvittäminen täsmentyvät asemakaavavaiheessa tarkemmalla suunnittelulla ja ympäristöluvan yhteydessä. Alueelle voidaan sijoittaa maa-ainesten käsittelyä, varastointia ja ylijäämämaiden loppusijoittamista sekä niihin liittyvää toimintaa. Kaavaehdotuksessa esitetty yhdyskuntateknisen huollon alue sijoittuu alueelle, joka on Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-11) ja suoja-alueeksi (sv). Suoja-aluemerkinnällä tarkoitetaan maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle, noin 400 metrin etäisyydelle ulottuvaa suoja-alueen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

rajaa, jonka sisäpuolella rakentamisesta rajoittaa maa-ainesten ottotoiminta, joka tulee tarkistaa suunnittelutarve- ja rakennusluvan yhteydessä. Suoja-alueen sisällä sallitaan kuitenkin melun leviämistä estävien rakennelmien kuten maavallien rakentaminen. Maakuntakaavassa Raatinpellon alueelle ei ole osoitettu maa-aineshuollon kehittämisaluetta. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että nykyisen oikeusvaikutteisen Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavan maa-ainesten oton suoja-alue tulee säilyttää käyttötarkoituksensa mukaisesti suojaamaan pohjoispuolen asutusta Senkkerin kiviainesalueen jo olemassa olevilta sekä tulevilta ympäristöhäiriötä aiheuttavilta toiminnoilta. Nykyiselle suoja-alueelle ei tule varata toimintoja ympäristöhäiriötä aiheuttaville toiminnoille.

PIMA-kohteet

Yleiskaavan laadinnassa on otettava huomioon mahdollisuudet turvalliseen ja terveelliseen elinympäristöön. Tuusulan kunnassa on yhteensä 239 valtakunnallisen maaperän tietojärjestelmän (MATTI) aktiivista rekisterikohdemerkintää, jotka on otettava huomioon yleiskaavoitustyössä vähintään yleispiirteisesti. Osalla Tuusulan MATTI -rekisterimerkintäkohteissa on toteutettu maaperän tai pohjaveden kunnostustoimenpiteitä, mutta kunnassa on edelleen esimerkiksi merkittäviä pohjaveden pilaantumistapauksia, jotka on otettava huomioon kaavoitustyössä. Näitä ovat mm. tärkeillä pohjavesialueilla tapahtuneet pohjaveden pilaantumiset Etelä-Tuusulassa Sammonmäen työpaikka-alueella (klooratut liuottimet) ja Hyrylän keskustan alueella (polttonesteet ja bensiinin lisäaineet).

Ilmastonmuutos

Metsäalueiden säilyttäminen mahdollisimman laajoina ja yhtenäisinä tukee ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Mitä laajempi, monimuotoisempi ja kytkeytyneempi metsäalue on, sitä paremmin se pystyy sopeutumaan esimerkiksi ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin sääoloissa, kasvupaikassa ja lajistossa. Tämä puskurointikyky vähentää myös esimerkiksi metsän alltiutta kasvintuhoojille. Metsien kasvillisuus ja maaperä myös toimivat merkittävinä hiilinieluinä ja -varastoinä.

Selostuksen mukaan yleiskaavassa ja edelleen tarkemmassa suunnittelussa keskeisenä periaatteena tulee olemaan yleiskaavan tavoitteet kestävien kulkumuotojen edistämisestä sekä Tuusulan vuonna 2015 hyväksytyn joukkoliikennestrategian mukaisesti kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja kestävä ja viisaan liikkumisen edistäminen. Yleiskaavassa onkin nyt esitetty yleiskaavan tarkkuudella keskeiset joukkoliikenteen ja pyöräilyn laatuikäytävät, joissa tavoitteena on erityisesti painottaa työmatka- ja asiointiliikenteen sujuvuutta ja panostaa joukkoliikenteen ja pyöräilyn sujuvuuteen ja nopeuteen. Samoin asutuksen tiivistäminen näiden laatuikäytävien läheisyydessä ohjaa liikenteen ja kaupunkirakenteen vaikutuksia ilmastoon kestävämpään suuntaan ja on omiaan vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä, mitä ympäristölautakunta pitää oikeansuuntaisena kehityksenä.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun puheenjohtaja Mika Heino Esa Lahtelan ja Eeva Särkiniemen kannattamana esitti seuraavan muutoksen päätösehdotukseen: "Maakuntakaavassa Raatinpellon alueelle ei ole osoitettu maa-aineshuollon kehittämisaluetta. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että nykyisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

oikeusvaikutteisen Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavan maa-ainesten oton suoja-alue tulee säilyttää käyttötarkoituksensa mukaisesti suojaamaan pohjoispuolen asutusta Senkkerin kiviainesalueen jo olemassa olevilta sekä tulevilta ympäristöhäiriötä aiheuttavilta toiminnoilta. Nykyiselle suoja-alueelle ei tule varata toimintoja ympäristöhäiriötä aiheuttaville toiminnoille" poistetaan kokonaan pohjaesityksestä, koska toiminnanharjoittaja on ostanut suojaetäisyyden sisällä olevat kiinteistöt. Lisäksi esitän että kohta "Kallioselvityksessä esitetyn paikallisesti /maakunnallisesti arvokkaan Vähäsuonkallion (ge10) rajausta tulee tarkastaa vastaamaan uudessa selvityksessä esitettyä" poistetaan pohjaesityksestä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asia on ratkaistava äänestämällä. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne jotka kannattavat Heinin tekemää muutosta esitystä, äänestävät "ei".

Suoritettuna äänestyksessä annettiin 13 ei-ääntä (Heino, Kolehmainen, Uotinen, Linnamäki, Särkiniemi, Lahtela, Turunen, Vikman-Kanerva, Saarnivuo, Carlenius, Sarenius-Majala, Mansnerus, Ovaska) ja 2 äänesti tyhjää (Vaittinen ja Renlund).

Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen ympäristölautakunnan päätökseksi äänin 13-0, 2 tyhjää.

Esittelijä Leena Sjöblom jätti eroavan mielipiteen, jonka mukaan virkkeitä ei tulisi poistaa lausunnosta.

Päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksesta II seuraavan lausunnon:

Pohjavesialueet

Yleiskaavaehdotuksen selostuksessa todetaan, että pohjavesivaikutuksia on arvioitu Rambollin 2017 tekemän vaikutusten arvioinnin lisäksi erillisessä Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset -selvityksessä (Pöyry 2020). Kyseinen selvitys tulisi lisätä kaava-aineistoihin. Kaavaselostuksessa todetaan, että Pöyryn selvityksessä annettaisiin ennen kaikkea jatko-ohjeita asemakaavatyölle. Selvityksessä on kuitenkin esitetty selkeitä suosituksia ja suositusmerkintöjä yleiskaavan pohjavesivaikutusten vähentämiseksi, joita ei ole huomioitu nyt yleiskaavatyössä.

Lahelan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty kolme uutta asuinaluetta (AP-1, AP-2 ja AO-2). AP-1 ja AP-2 -alueet ovat edelleen laajentuneet ehdotuksessa I esitetystä. Tämä on erittäin huolestuttavaa, sillä uudet asuinalueet on sijoitettu Lahelan vedenottamon välittömään läheisyyteen. Asuinalueiden pinta-alallinen laajeneminen ja uusien asuntojen ja asukkaiden määrän pysyminen yhtä suurena ehdotuksessa I esitettyyn, on ristiriidassa kaavaselostuksen kanssa, jossa todetaan, että "kaavaehdotuksen maankäytön volyymi Lahelanpellon alueella ja muualla Hyrylän länsipuolella on aiempia suunnitelmia vähäisempää". Myös ehdotuksessa esitetty Lahelanorren uusi kokoojakatuyhteystarve Lahelantieltä Hyrylän keskustaan aiheuttaisi toteutuessaan suuren sijainti- ja päästöriskin pohjavedelle ja vedenottamolle. Pöyryn pohjavesivaikutusselvityksessä on todettu, että rakentaminen Lahelan vedenottamon lähialueella aiheuttaa merkittävän riskin vedenhankinnalle. Selvityksessä on suositeltu vedenottamon lähialueen jättämistä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

virkestysalueeksi (kaavamerkinnällä V). Myös esitetyle suunnitellulle tieyhteydelle on suositeltu tutkittavaksi korvaavaa reittiä. Yleiskaavassa onkin nyt esitetty vaihtoehtoinen etäämmälle pohjavesialueesta sijoittuva tielinjaus, joka on tässä suhteessa parempi. Molemmat linjaukset halkovat toteutuessaan yhtenäisiä metsäalueita ja tunnistettuja luontoarvoja, mikä haitta tulee ottaa huomioon tarkemmassa sijoittelussa.

Pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa todetaan niin ikään, että vedenottamoiden lähialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tulisi kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista tai uusia maanteitä. Pahimmillaan Lahelan vedenottamo, joka on erityisen merkittävä Hyrylän taajaman vedentarpeen tyydyttämiseksi, jouduttaisiin ottamaan pois käytöstä. Epäselväksi jää, miksi pohjavesiasiantuntijan tekemän selvityksen ja pohjavesialueen suojelusuunnitelman suosituksia ei ole huomioitu yleiskaavatyössä. Ympäristölautakunta katsoo, että vedenottamoiden lähialueet tulee rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tule kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista. Uusien asuinalueiden ja Lahelanorren sijoittaminen Lahelan pohjavesialueelle ei tue tätä tavoitetta.

Mätäksen pohjavesialueen osalta yleiskaavaehdotuksessa II on huomattava huononnu edelliseen ehdotukseen verrattuna. Ehdotuksessa I maa- ja metsätalousalueeksi (M) merkittyä aluetta ja kokonaan yleiskaavan ulkopuolelle jätettyä aluetta on otettu mukaan uuteen työpaikka-alueeseen (TP). Laajentunut TP-alue ulottuu pohjaveden muodostumisalueelle ja Kuninkaanlähteen vedenottamon lähi- ja kaukosuojavyöhykkeelle. Vedenottamon suoja-aluepäättöksen mukaan suoja-alueella ei saa suorittaa sellaista toimintaa, jonka johdosta veden laatuun haitallisesti vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen tai joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Mätäksen pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivityksessä (Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys 2018) ehdotetaan, että pohjavedenottamoiden ja tutkittujen vedenottopaikkojen vaikutusalueelle vähintään 500 metrin säteellä ei kaavoiteta uusia toimintoja, joihin liittyy pohjavettä pilaavien aineiden käsittelyä ja/tai varastointia. Myös Pöyryn pohjavesivaikutusselvityksessä on suositeltu ehdotuksen II laajentuneelle TP-alueelle kaavamerkintää maa- ja metsätalousalue (M). Epäselväksi jää, miksi vedenottamon suoja-aluepäättöstä, pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa ja Pöyryn pohjavesivaikutusselvitystä ei ole huomioitu yleiskaavatyössä. Ympäristölautakunta katsoo, ettei pohjavesialueelle ylipäätään, eikä missään nimessä ainakaan vedenottamon lähisuojavyöhykkeelle, tule sijoittaa uusia TP-alueita. Yleiskaavan TP-kaavamerkintä tarkoittaa käytännössä asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuumerkintää (TY). Ympäristökeskus katsoo, että teollisuusaluemerkintä on pohjavesialueelle soveltumaton. Hyvätkään asemakaavamääräykset eivät takaa pohjaveden säilymistä. Työpaikka-alueille sijoittuvien yritysten toiminnan ja toiminnan muutosten valvonta on haastavaa ja periaatteena tulisi olla se, ettei pohjavesialueille ylipäätään osoitettaisi kaavoituksella uutta pohjaveden kannalta potentiaalisesti haitallista toimintaa.

Takojan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty ehdotuksen I mukaisesti uusi AO-2 -alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Asuinalue on merkitty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

nykyisin rakentamattomalle alueelle ja Päijänne-tunnelin suoja-alueelle. Uuden alueen rakentamista ko. alueelle ei voida perustella asutuksen tiivistämisellä ja asuinalueen sijoittamista pohjavesialueelle tulisi vielä tarkemmin harkita.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty uuden maanalaisen rautatien, Lentoradan, ohjeellinen linjaus Hyrylän kautta, jonka yhteydessä pohjaveden esiintyminen tulee ottaa huomioon. Lentoradan linjaus kulkee niin Hyrylän, Lahelan kuin Mätäkiven pohjavesialueella. Lentoradan osalta vaikutusten arvioinnissa on todettu, että radan rakentamisella voi olla merkittävä vaikutus pohjavesiolosuhteisiin. Maanalaista rakentamista tulisikin välttää pohjavesialueilla.

Yleiskaava on merkittävin pohjavesialueisiin vaikuttava kaava. Hyvätkään kaavamääräykset eivät takaa pohjaveden säilymistä. Yleiskaavaa laadittaessa tulee kiinnittää erityisesti huomiota siihen, ettei pohjavesialueille ja vedenottamoiden läheisyyteen sijoiteta pohjaveden laatua ja määrää vaarantavaa toimintaa. Pohjavedensuojelua ei tule yleiskaavaa valmisteltaessa siirtää tulevaisuuden asemakaavatyöhön ratkaistavaksi. Ympäristölautakunta haluaa painottaa erityisesti Mätäkiven pohjavesialueelle esitetyn TP-alueen sopimattomuutta alueelle ja siitä aiheutuvaa riskiä Kuninkaanlähteen vedenottamolle sekä Lahelan pohjavesialueelle esitettyjen asuinalueiden ja Lahelanorren aiheuttamaa riskiä Lahelan vedenottamolle. Näitä ehdotuksia tulee vielä tarkkaan harkita.

Vesistöt, pienvedet ja hulevedet

Kaavassa on tunnistettu Tuusulan keskeiset vesistöt ja merkittävä osa pienvesistä. Uuden kaavamääräyksen ohella kaavaselostuksessa tulee mainita ja ottaa huomioon Tuusulan joissa ja puroissa esiintyvien uhanalaisten lajien, kuten vuollejokisimpukan ja meritaimenen, elinympäristöt, joita maankäytön muutokset ja hulevesien määrän lisääntyminen ei saa vaarantaa. Sekä uhanalaisten lajien elinympäristöjä että niiden läheisten alueiden hulevesisuunnittelun tärkeyttä tulee korostaa kaavaselostuksessa. Riittävän aikainen hulevesisuunnittelu on ainoa keino saada kuva valuma-alueiden hulevesien liikkeistä ja vaikutuksista alapuoliselle vesistölle.

Kaavassa on tehty vaikutusten arviointia ja käsitelty maankäytön muutosten vaikutuksia vesistöihin varsin suppeasti. Myös tässä yhteydessä olisi syytä huomioida esim. hulevesien osalta lisääntyvän kiintoaineksen mahdolliset vaikutukset uhanalaisten lajien elinympäristöihin. Lisäksi kaavan vaikutuksia pienvesiin ja niiden mahdolliseen vesitaseeseen ei ole kaavaselostuksessa arvioitu ollenkaan eikä kattavasti myöskään aiemmassa kaavan vaikutusten arvioinnissa (2017). On syytä korostaa, että vesitaseen muutokset ja suojeluarvojen turvaaminen tulee selvittää tarkemmin ainakin niiden purojen valuma-alueilla, joille tulee uusia rakentamisen alueita tai joilla tapahtuu merkittävää maankäytön tiivistymistä tulevaisuudessa.

Valuma-alueelähtöinen tarkastelu tulee olla pohjana maankäytön jatkosuunnittelussa ja hulevesien hallinnan ratkaisuissa. Tämän takia liitekarttoihin tulisi merkitä vedenjakajat, valuma-alueet ja hulevesien hallinnan kannalta merkittävät alueet. Kaavan yleisiin määräyksiin on hulevesien käsittelystä olisi lisättävä kohta hulevesien muodostumisen ehkäisystä vesiensuojelun parantamiseksi aiemmin mainittujen viivyttämisen ja käsittelyn lisäksi. Määräyksiä voitaisiin myös tarkentaa kunnan hulevesien hallinnan yleisillä periaatteilla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Piilinojan valuma-alueella sijaitsevan golf-kentän kaavamääräyksiä tulee tarkentaa, jotta mahdollisista maankäyttömuutoksista huolimatta pystytään turvaamaan Piilinojan ja Tuusulanjärven vedenlaatu mahdollisen laajennuksen yhteydessä.

Palojoen aivan kunnan pohjoisrajalle ulottuva yläosa on aiemmassa Jokelan osayleiskaavassa ympäröity suojaavalla virkistysalueella (V). Uudessa kaavaehdotuksessa virkistysalue on jätetty pois ja nyt AO ja AO-1 (omakotivaltaiset) asuinalueet ulottuvat suoraan Palojoen rantaan ilman yleiskaavatasoista suojavyöhykettä. Palojoessa on vain hieman etelämpänä virta-alueita, jotka ovat taimenelle soveltuvia potentiaalisia lisääntymisalueita. Ympäristökeskus katsoo, että virkistysaluetta (V) tulisi jatkaa Palojoen ympärillä pohjoiseen kunnanrajalle saakka Palojoen vedenlaadun ja uhanalaisten lajien elinympäristöjen turvaamiseksi.

Palojoella on Vanhatien eteläpään risteyksen kohdalla Palojokeen länsipuolelta laskeva puro, joka on mainittu Palojoen asemakaavan muutosselvityksessä 2011. Purosta on selvityksessä varsin suppeat tiedot, eikä alueelta ole muita vesilain kohteita kartoittaneita selvityksiä. Puroa ei tällä hetkellä ole merkitty kaavassa ollenkaan (puro merkitty M-alueeksi). Ympäristökeskuksen maastokäynnin perusteella kyseinen puro/noro virtaa syvässä uomassa ja on luonnontilainen, minkä vuoksi uoma tulisi huomioida kaavakartalla.

Vesialueen W-merkinnän kohdalla mainitaan Tuusulanjärvi, Rusutjärvi, Tuusulanjoki, Vuohikkaanoja ja Vantaanjoki vedenhankinnan kannalta merkittäviksi vesistöiksi. Vesistöluettelon ajantasaisuus on syytä tarkistaa, koska vain Vantaanjokea on käytännössä käytetty varavesilähteenä. Aiemmassa kaavaluonnoksessa Rantamo-Seittelin kosteikot oli merkitty omalla merkinnällä (W-1), joka kuvasi rakennettuja kosteikkoja. Tämä voi olla tarpeen erottamaan luonnon vesistöt rakennetuista.

Luonto

Tuusulan yleiskaavaehdotus on luontoarvojen huomioimisen ja merkitsemisen suhteen edistyksellinen ja sen eteen on tehty paljon töitä. Edellisestä ehdotusvaiheesta on tehty hyviä tarkennuksia ja lisäyksiä luontoaineistoihin.

Luontoalueiden merkinnät ja määräykset:

SL-1 -alueen määräykseen on lisätty viiden vuoden määräaika, jonka jälkeen astuu voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, mikäli luonnonsuojelualuetta ei ole perustettu. Luonnonsuojelun näkökulmasta tämä on heikennys aiempaan kaavaehdotukseen ja ainakin määräajan pidentämistä olisi hyvä vielä harkita.

SL, SL-1, S, S-1, Natura, sl ja luo-alueiden määräyksissä todetaan, että alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä. On syytä tarkentaa, mitä hoitosuunnitelmilla kussakin tapauksessa tarkoitetaan, erityisesti sl ja luo -alueiden osalta, joihin ei välttämättä liity ELY-keskuksen hyväksymiä hoitosuunnitelmia. Hoitosuunnitelmien tavoitteena tulee olla alueiden luonnonsuojelullisten arvojen säilyttäminen.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) on poistettu kaavaehdotuksesta. MU-merkinnällä aiemmassa vaiheessa osoitetut alueet osoitetaan nyt pääasiassa Maa- ja metsätalousalueeksi (M- tai M-1-merkinnällä), joissa ei ole huomioitu vastaavalla tavalla ulkoilun ohjaamistarvetta. Tämä voi aiheuttaa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ristiriitoja, jos asukkaiden virkistysmetsinä käyttämiä metsäalueita hoidetaan asutuksen läheisyydessä metsätalousmetsinä. Asutuksen läheisyydessä sijaitsevia viheralueita tulisikin yleiskaavassa varata metsätalouskäytön (M) sijasta virkistysalueiksi (V) nyt esitettyä laajemmin. Niiden hyödyt liikunnalle, asukasviihtyvyydelle ja edelleen terveydelle ovat kiistattomat.

Natura-alueen osalta sekä kaavamerkinnässä että kaavamääräyksessä on selostuksen ja määräysten välillä eroja, ja ne tulisi korjata yhdenmukaiseksi.

Ekologiset yhteydet

Luonnon pirstoutuminen ja monimuotoisuuden väheneminen ovat haaste kaupunkiseuduilla. Eläinten ja kasvien käytössä olevien alueiden koko on pienentynyt ja ihmisen läsnäolo jatkuu. Ekologisen verkoston toimivuudella voidaan turvata luonnon monimuotoisuutta, sopeutua ilmastonmuutokseen ja hillitä sitä sekä parantaa myös ihmisten hyvinvointia. Tämä edellyttää, että laajoja metsäalueita säilytetään mahdollisimman laajoina. Alueella on syytä vielä harkita mahdollisten täydentävien ekologisten yhteyksien merkitsemisestä missä se on mahdollista, kuten Jokelasta nyt poistettu etelä-pohjoissuuntainen yhteys (M- ja TP-alueiden läpi). Samoin tieyhteyksien viheralueita pirstova vaikutus tulee minimoida. Nyt Ruotsinkylän tutkimusmetsän läpi osoitettu Tuusulanjoentien jatkeen yhteystarve pirstoisi yhtenäisen metsäalueen ja tutkimusmetsään liittyviä käynnissä olevia tutkimuksia. Tien vaikutus tutkimusmetsän käyttöön ulottuisi todennäköisesti huomattavasti laajemmalle alueelle kuin pelkästään tiealueelle.

Myös itä- länsisuunnassa merkitty Palojoen ylittävä ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve on ongelmallinen. Tämän toteutuminen rikkoisi laajaa metsäkokonaisuutta ja vaarantaisi vesistöllisiä arvoja.

Luontoalueiden täydennystarpeita

Kaavaehdotuksen liiteaineistoa on täydennetty kartoilla viitasammakon, lepakkojen- ja liito-oravan, lohikalojen, luonnonmuistomerkkien sekä pienvesien osalta. Aineistoa olisi hyvä täydentää vielä vuollejokisimpukkahavainnoilla. Nämä liitekartat ovat kuitenkin jokseenkin vaikeasti löydettävissä ja tulisi esittää selostuksen liitteinä, jotta tärkeä tieto välittyä tarkemman tason suunnitteluun.

Kaavakartalta puuttuu vuonna 2021 perustettu Jokilaakson luonnonsuojelualue YSA254455, joka tulee lisätä. Lisäksi seuraavat pääosin uusissa luontoselvityksissä esiintyvät arvokkaat luontokohteet ja vesilain suojelemat kohteet eivät ole vielä kaavakartalla. Esitämme, että myös ne tulisi lisätä kaavaan.

- Tuusulanjärven itärannan luonnonsuojelulain mukainen jalopuumetsikkö (luontoselvitykset Tuusulan Rantatie II- V ja Hiivonlahden alueilla, Faunatican raportteja 2018).
- Jokelan maakunnallisesti arvokas lahopuumetsä. Alueella on käynnistymässä myös asemakaavoitus ja kohteen maakunnalliset arvot tulee sovittaa yhteen muun maankäytön kanssa. (Luontoselvitykset Tuusulan Jokelassa Opintien itäpuolen ja Varikonkulman alueella, Faunatican raportteja 2019).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kirkonkylän lehtonotkon kansallisesti arvokkaaksi luokitettu arvokas lehtokohde, jossa on vesilain suojaamia noroja. (Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Aattolan alueella Tuusulassa vuonna 2018, Faunatica)
- Jättisukeltajan reviiirit Tuusulanjärven rannalla. Jättisukeltaja on luontodirektiivin IV liitteessä mainittu eläinlaji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee luonnonsuojelulain heikentämis- ja hävittämiskielto. (Luontoselvitykset Tuuskodon rannassa Tuusulassa vuosina 2018 ja 2019, Faunatica ja Luontoselvitykset Anttilan tilakeskuksen alueella Tuusulassa vuosina 2018 ja 2019)
- Tuusulanjärven rannan maakunnallisesti arvokas tervaleppäluhta (Luontoselvitykset Länsirannan alueella Tuusulassa vuonna 2018, Faunatica)
- Saksan alueella 2021 havaittu pronssisukkulakoi, joka on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi ja erityisesti suojeltavaksi lajiksi
- Luonnonmukainen Huhtarinpuro ja -noro, eteläinen osa (Focuksen alueen luontoselvitys 2016, Valuma-alue- ja pienvesiselvitys 2018)
- Luonnonmukainen Palojoen puro kunnan pohjoisrajalla (Tuusulan Jokelan alueiden luontoselvitys 2016)
- Lähde (Tuusulan Itäväylän työpaikka-alueen luontoselvitys 2018), Korkeakallion lähteikkö (Tuusulan arvokkaat luontokohteet 2017) ja Anttilanrannan eteläosan lähteikkö (Anttilanrannan luontoselvitys 2014)
- Kolme luonnonmukaista noroa: Opintie-Varikonkulman luontoselvitys 2018, itäosassa, ja Aattolan alue Tuusulassa 2018 sekä Tuomiston alueen noro, Valuma ja pienvesiselvitys 2018

Seuraavissa kohteissa on rajauksen tai sijainnin kanssa epäselvyyksiä, joiden oikeellisuus on syytä tarkistaa:

- SL-1(20)-kohde Myllykylänkoski ja lehtoalue - onko rajauksissa varmuudella huomioitu norot luontoselvityksestä (Tuusulan Ruotsinkylä (Kehä IV, Västerskog) 2018)
- SL-1(25)-kohteesta (Keravanjokivarsi) osa noroista on jätetty rajauksen ulkopuolelle sähkölinjan kohdalta (Keravanjoenvarren luontoselvitys 2018)
- Tuusulanjoki (aiemmin kohde sl-1(10)) on jätetty pois kaavasta (Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys, Keiron 2011)
- Tuusulan Jokelan hevoskylässä on 14.6.2019 päivätyn muiston perusteella tarkistettu SL-1 alueen rajausta. Muistiossa arvokkaan luontokohteenrajaus on yleiskaavaehdotuksen rajausta laajempi: maakunnallisesti arvokas osa on merkitty SL-1 varauksella, mutta myös itäisempi osa tulisi merkitä sl tai luo-merkinnällä. (Palojoen metsän arvokkaat luontokohteet ja niiden rajaukset. Maastokäynnin tiivistetty muistio 14.6.2019. Tuusulan kunta)
- Häriskiven alueen luontoselvityksessä (2014) mainittu lähde on ilmeisesti mennyt sekaisin viereisen siirtolohkareen kanssa. Karttaan on merkitty kohde sm-98, joka on lähteen paikalla.

Geologiset kohteet

Yleiskaavan selostuksen mukaan kaava ehdotuksessa osoitetaan geologisesti merkittävät kohteet, joiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksillä. Selostuksen mukaan Tuusulassa on yksi valtakunnallisesti arvokas kallioalue, kolme

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

valtakunnallisesti arvokasta harjualueutta ja yksi valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma.

Geologian tutkimuskeskus on päivittänyt Tuusulan kunnan toimeksiannossa kunnassa olevat arvokkaat kallioalueet (Geologian tutkimuskeskus 29.11.2019). Selvitys on vuonna 1992 tehtyä Tuusulan kallioselvitystä (Laine ym. 1992) päivittävä ja täydentävä. Kaavaehdotuksessa esitetyt geologiset valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kohteet on rajattu pääosin uuden kallioselvityksen mukaisesti. Selvityksessä esitetyistä maakunnallisesti arvokkaista kohteista ainoastaan Lövkullan eteläinen kallioalue (ns. lentokoneiden bongauskallio) on jätetty suojelumerkinnän ulkopuolelle. Kallioselvityksen paikallisesti arvokkaille geologisille kohteille on esitetty kaavaehdotuksessa seitsemän suojeluvarausta.

Yhdyskuntatekniset alueet

Yhdyskuntateknisen huollon uusi aluemerkinä (ET) Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavan alueella Senkkerinmäessä laajentaa nykyisessä osayleiskaavassa osoitettua ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattua aluetta etelään. Laajennusalueen pääkäyttötarkoitus on osayleiskaavassa osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi (EO). Yhdyskuntateknisen huollon uusi aluemerkinä on maakuntakaavassa osoitettu maa-aineshuollon kehittämisalueeksi, jolla sallitaan maa-ainesten otto, maa-ainesten käsittely ja varastointi, maakaatopaikkatoiminta ja kiertotalouteen liittyvät toiminnot.

Yleiskaava 2040 kaavaselostuksen mukaan Tuusulan kunnan selvityksessä "Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueella, FCG Suunnittelu ja tekniikka oy 05/2014" on haettu ylijäämämaiden vastaanottoaluetta Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta. Selvityksen perusteella osayleiskaavaan on osoitettu tähän liittyvä kohdemerkintä Kiilan alueelle Raatinpellolle (Yhdyskuntateknisen huollon alue, ET). Kaavaselostuksen mukaan alueen rajaus ja toiminnan vaikutusten selvittäminen täsmentyvät asemakaavavaiheessa tarkemmalla suunnittelulla ja ympäristöluvan yhteydessä. Alueelle voidaan sijoittaa maa-ainesten käsittelyä, varastointia ja ylijäämämaiden loppusijoittamista sekä niihin liittyvää toimintaa. Kaavaehdotuksessa esitetty yhdyskuntateknisen huollon alue sijoittuu alueelle, joka on Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-11) ja suoja-alueeksi (sv). Suoja-aluemerkinnällä tarkoitetaan maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle, noin 400 metrin etäisyydelle ulottuvaa suoja-alueen rajaa, jonka sisäpuolella rakentamisesta rajoittaa maa-ainesten ottotoiminta, joka tulee tarkistaa suunnittelutarve- ja rakennusluvan yhteydessä. Suoja-alueen sisällä sallitaan kuitenkin melun leviämistä estävien rakennelmien kuten maavallien rakentaminen.

PIMA-kohteet

Yleiskaavan laadinnassa on otettava huomioon mahdollisuudet turvalliseen ja terveelliseen elinympäristöön. Tuusulan kunnassa on yhteensä 239 valtakunnallisen maaperän tietojärjestelmän (MATTI) aktiivista rekisterikohdemerkintää, jotka on otettava huomioon yleiskaavoitustyössä vähintään yleispiirteisesti. Osalla Tuusulan MATTI -rekisterimerkintäkohteissa on toteutettu maaperän tai pohjaveden kunnostustoimenpiteitä, mutta kunnassa on edelleen esimerkiksi merkittäviä pohjaveden pilaantumistapauksia, jotka on otettava huomioon kaavoitustyössä. Näitä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ovat mm. tärkeillä pohjavesialueilla tapahtuneet pohjaveden pilaantumiset Etelä-Tuusulassa Sammonmäen työpaikka-alueella (klooratut liuottimet) ja Hyrylän keskustan alueella (polttonesteet ja bensiinin lisäaineet).

Ilmastonmuutos

Metsäalueiden säilyttäminen mahdollisimman laajoina ja yhtenäisinä tukee ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Mitä laajempi, monimuotoisempi ja kytkeytyneempi metsäalue on, sitä paremmin se pystyy sopeutumaan esimerkiksi ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin sääoloissa, kasvupaikassa ja lajistossa. Tämä puskurointikyky vähentää myös esimerkiksi metsän alltiutta kasvintuhoojille. Metsien kasvillisuus ja maaperä myös toimivat merkittävinä hiilinieluinä ja -varastoinä.

Selostuksen mukaan yleiskaavassa ja edelleen tarkemmassa suunnittelussa keskeisenä periaatteena tulee olemaan yleiskaavan tavoitteet kestävien kulkumuotojen edistämisestä sekä Tuusulan vuonna 2015 hyväksytyyn joukkoliikennestrategian mukaisesti kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja kestävä ja viisaan liikkumisen edistäminen. Yleiskaavassa onkin nyt esitetty yleiskaavan tarkkuudella keskeiset joukkoliikenteen ja pyöräilyn laatuikäytävät, joissa tavoitteena on erityisesti painottaa työmatka- ja asiointiliikenteen sujuvuutta ja panostaa joukkoliikenteen ja pyöräilyn sujuvuuteen ja nopeuteen. Samoin asutuksen tiivistäminen näiden laatuikäytävien läheisyydessä ohjaa liikenteen ja kaupunkirakenteen vaikutuksia ilmastoon kestävämpään suuntaan ja on omiaan vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä, mitä ympäristölautakunta pitää oikeansuuntaisena kehityksenä.

Antti Vaittinen saapui tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tapio Reijonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 18.01.2022, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Simons, Katja Elo, Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha
tiina.simons@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi
sivistysjohtaja, kehittämispäällikkö, opetuspäällikkö

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, ksltk 18.1.2022
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, ksltk 18.1.2022
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, ksltk 18.1.2022
- 4 E Liite Yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 lausuntojen vastineet, ksltk 18.1.2022
- 5 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, ksltk 18.1.2022
- 6 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, ksltk 18.1.2022
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, ksltk 18.1.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- 8 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset, ksltk 18.1.2022
- 9 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, ksltk 18.1.2022
- 10 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, ksltk 18.1.2022
- 11 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , ksltk 18.1.2022
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, ksltk 18.1.2022
- 13 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäytävä -selvitys, ksltk 18.1.2022
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, ksltk 18.1.2022
- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 muistutusten vastineet , ksltk 18.1.2022
- 16 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, ksltk 18.1.2022
- 17 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, ksltk 18.1.2022
- 18 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Metsätalousvaikutusten arviointi, KKL 12.10.2022
- 19 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä), ksltk 18.1.2022

Tuusulan kunnanhallitus 15.11.2021 § 433 on päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville ja hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet.

Kaavaehdotus on nähtävillä 1.12.2021 - 31.1.2022. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 31.1.2022 klo 16.00.

Asiaselostus

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielipiteistä valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tuomala II -osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä - Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-alueetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Ruskela - Vanhakylä - Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela - Siippoo - Rusutjärvi -osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
- Ruotsinkylä - Myllykylä -osayleiskaava (YK 4.3.1998)
- Linjamäki - Keravanjokilaakso - osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä - Myllykylä II -Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat -osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala -osayleiskaavan (KV 16.10.2000)
- Ruskela - Vanhakylä - Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
- Maantiekylä -osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Lisätty reservialuetta Lahelaan
- Lisätty reservialuetta Häriskiven ja Jouhisarantien väliin
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä
- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-aluetta / Vallun aluetta
- Laajennettu Ristikiven työpaikka-aluetta
- Laajennettu vähäisesti Kellokosken työpaikka-aluetta Itäisen radanvarsien (Kellokosken oikukutie) molemmin puolin (maankäyttöä ohjaa kuitenkin voimaan jäävä Kellokosken osayleiskaava)
- Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
- Laajennettu AO-1 -merkintää Halkivaha II:n alueelle
- Laajennettu työpaikka-aluetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
- Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi
- Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
- Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
- Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinnällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään
- Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
- Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
- Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
- Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn ruonkoverkkoyhteydet
- Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
- Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
- Linjattu ekologia- ja viheryhteyksiä uudelleen
- Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta
- Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
- Poistettu kyläalueet kaavakartalta
- Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
- Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet
- Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET)
- Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
- Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselistusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto:

Sivistyksen lautakuntien yhteisenä lausuntona kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaalautakunta toteavat seuraavaa:

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto vuodelta 2019 on edelleen tarkoituksenmukainen, ja tuo esille olennaisia piirteitä yleiskaavan merkityksestä kunnalle:

- Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan kasvun yhtenäisemmäksi kunnaksi. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.
- Tuusulassa on käynnissä myös laaja palveluverkkojen kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana, joten näemme yleiskaavan saamisen Tuusulaan tärkeänä. Näemme hyvänä, että kaavatyön lisäksi on laadittu Kulttuuriympäristö- ja rakennuskantaselvitystä, johon on määritelty kulttuurimaiseman kannalta merkittävimmät alueet sekä erityisesti kiinnitetty huomiota arvokkaisiin luontokohteisiin. Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin.
- Kulttuurimaisemien ja arvokkaiden luontokohteiden vaaliminen on keskeistä tuleville sukupolville. Palveluverkon tonttien valitsemisessa on tärkeää huomioida tämä. Kevyenliikenteen väylien rakentaminen ja joukkoliikenteen kehittäminen lisää sujuvaa kulkemista ja mahdollistavat oman auton käytön vähentämistä. Rakentamisen tiivistäminen jo rakennetuille alueille mahdollistaa nykyisten palveluiden kasvamisen ja kehittämisen sekä saavutettavuuden.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vastaus vuodelta 2019 (22.5.2019) on vieläkin relevantti, mutta edelleen huomioimme, että

- Tuusulan vetovoimatekijöinä on luonto, ympäristö ja kulttuurihistoria. Niiden huomioon ottaminen ja säilyttäminen ovat merkityksellisiä Tuusulan kuntakuvalle.
- Focus-alueella on merkittäviä muinaismuistoalueita. Alueen rakentamisen edellytyksenä tulee olla alueen tarkempi tutkiminen. Alueellinen vastuumuseo lausuneesi asiasta tämän lisäksi painokkaasti.
- Maisemapellot ja peltoalueet ovat tärkeä ja keskeinen osa Tuusulan kulttuurimaisemaa. Niiden säilymiseen maisemassa tulee kiinnittää huomiota.
- Kaavassa mainitaan Rantatien alueen ja maiseman umpeen kasvaminen. On tärkeää huomioida, että myös alueen vahvalla rakentamisella on vaikutusta alueen yleisilmeeseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tuusulanjoentien jatkeen sijoittumista Tuusulanjoen maisemaan tulee tarkastella uudelleen. Emme kannata tämän toteuttamista.
- Kuntalaisten ulkoilun ja virkistysten tarpeet ja luontoliikuntakohteiden käyttö ovat kasvaneet viime vuosina valtavasti. Osa nykyisistä ja seutukunnallisesti merkittävistä kunnan virkistyspalveluista tulee korvata uusilla, mikäli alueita otetaan muuhun käyttöön. Kunnan tulee osoittaa yleiskaavassa lisää virkistysalueita kaikkiin kuntakeskuksissa.

Edellisten lausuntojen lisäksi sivistyksen lautakunnat toteavat että, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten kannalta on tärkeää, että liikkuminen alueelta toiselle suunnitellaan helpoksi ja turvalliseksi varmistamalla toimiva kevyenliikenteen verkosto. Koulujen ja päiväkotien lähistölle olisi hyvä jäädä viheralueita ja metsiä, joissa tavoitteena olevaa ulkona oppimista ja luontopedagogiikkaa voidaan helposti toteuttaa.

Urheilukeskuksen ja sen alueen reittien kehittäminen on tärkeää myös koulujen näkökulmasta, koska Monion ja Rykmentinpuiston oppilaitosten liikunnan opettaminen tukeutuu urheilukeskukseen. HSL tarjoaa muillekin kouluille mahdollisuuksia käyttää aluetta, minkä vuoksi sitä ei tulisi rakentaa ihan täyteen vaan varmistaa rakentamisen, vapaa-ajan ja viheralueiden tasapaino myös tulevina vuosina.

Riihikallion kampuksen valmistuessa koulussa on tilaa kasvattaa oppilasmääriä. Tästä näkökulmasta Riihikallion alueen perheille suunnattu asuntotuotanto on toivottavaa.

Jokelan alueella sujuvat ja turvalliset reitit erityisesti kevyenliikenteenväylinä radan puolelta toiselle ovat tärkeitä, jotta voimme ohjata oppilaita paremmin koulusta toiseen alueiden kasvaessa eri tahtiin.

Kokouksessa yleiskaavasunnittelija Henna Lindström esitteli asiaa.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- antaa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksesta II asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 20.01.2022, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Simons, Katja Elo, Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

tiina.simons@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.

kanerva@tuusula.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

sivistysjohtaja, kehittämisspäällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, kvltk 20.1.2022
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, kvltk 20.1.2022
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, kvltk 20.1.2022
- 4 E Liite Yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 lausuntojen vastineet, kvltk 20.1.2022
- 5 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, kvltk 20.1.2022
- 6 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 muistutusten vastineet , kvltk 20.1.2022
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsatalousvaikutusten arviointi, kvltk 20.1.2022
- 8 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, kvltk 20.1.2022
- 9 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, kvltk 20.1.2022
- 10 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäytävä -selvitys, kvltk 20.1.2022
- 11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, kvltk 20.1.2022
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, kvltk 20.1.2022
- 13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, kvltk 20.1.2022
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, kvltk 20.1.2022
- 15 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , kvltk 20.1.2022
- 16 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset, kvltk 20.1.2022
- 17 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, kvltk 20.1.2022
- 18 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, kvltk 20.1.2022
- 19 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä), kvltk 20.1.2022
- 20 Lausuntopyyntö Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II 31.1.2022 mennessä, kvltk 20.1.2022

Tuusulan kunnanhallitus 15.11.2021 § 433 on päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville ja hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet.

Kaavaehdotus on nähtävillä 1.12.2021 - 31.1.2022. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 31.1.2022 klo 16.00.

Asiaselostus

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielipiteistä valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Tuomala II –osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä – Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-aluetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela – Siippoo – Rusutjärvi –osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
- Ruotsinkylä – Myllykylä –osayleiskaava (YK 4.3.1998)
- Linjamäki – Keravanjokilaakso – osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä – Myllykylä II –Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat –osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala –osayleiskaavan (KV 16.10.2000)
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
- Maantiekylä –osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)
- Lisätty reservialuetta Lahelaan
- Lisätty reservialuetta Häriskiven ja Jouhisarantien väliin
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä
- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-aluetta / Vallun aluetta
- Laajennettu Ristikiven työpaikka-aluetta
- Laajennettu vähäisesti Kellokosken työpaikka-aluetta Itäisen radanvarsitien (Kellokosken oikulkutie) molemmin puolin (maankäyttöä ohjaa kuitenkin voimaan jäävä Kellokosken osayleiskaava)
- Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
- Laajennettu AO-1 -merkintää Halkivaha II:n alueelle
- Laajennettu työpaikka-aluetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
- Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi
- Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
- Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
- Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään
- Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
- Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
- Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
- Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn ruonkoverkkoyhteydet
- Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
- Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
- Linjattu ekologia- ja viheryhteyksiä uudelleen
- Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta
- Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
- Poistettu kyläalueet kaavakartalta
- Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
- Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET)
- Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
- Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselistusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäntävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)
- Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto:

Sivistyksen lautakuntien yhteisenä lausuntona kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaalautakunta toteavat seuraavaa:

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto vuodelta 2019 on edelleen tarkoituksenmukainen, ja tuo esille olennaisia piirteitä yleiskaavan merkityksestä kunnalle:

- Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan kasvun yhtenäisemmäksi kunnaksi. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.
- Tuusulassa on käynnissä myös laaja palveluverkkojen kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana, joten näemme yleiskaavan saamisen Tuusulaan tärkeänä. Näemme hyvänä, että kaavatyön lisäksi on laadittu Kulttuuriympäristö- ja rakennuskantaselvitystä, johon on määritelty kulttuurimaiseman kannalta merkittävimmät alueet sekä erityisesti kiinnitetty huomiota arvokkaiisiin luontokohteisiin. Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin.
- Kulttuurimaisemien ja arvokkaiden luontokohteiden vaaliminen on keskeistä tuleville sukupolville. Palveluverkon tonttien valitsemisessa on tärkeää huomioida tämä. Kevyenliikenteen väylien rakentaminen ja joukkoliikenteen kehittäminen lisää sujuvaa kulkemista ja mahdollistavat oman auton käytön vähentämistä. Rakentamisen tiivistäminen jo rakennetuille alueille mahdollistaa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

nykyisten palveluiden kasvamisen ja kehittämisen sekä saavutettavuuden.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vastaus vuodelta 2019 (22.5.2019) on vieläkin relevantti, mutta edelleen huomioimme, että

- Tuusulan vetovoimatekijöinä on luonto, ympäristö ja kulttuurihistoria. Niiden huomioon ottaminen ja säilyttäminen ovat merkityksellisiä Tuusulan kuntakuvalle.
- Focus-alueella on merkittäviä muinaismuistoalueita. Alueen rakentamisen edellytyksenä tulee olla alueen tarkempi tutkiminen. Alueellinen vastuumuseo lausunee asiasta tämän lisäksi painokkaasti.
- Maisemapellot ja peltoalueet ovat tärkeä ja keskeinen osa Tuusulan kulttuurimaisemaa. Niiden säilymiseen maisemassa tulee kiinnittää huomiota.
- Kaavassa mainitaan Rantatien alueen ja maiseman umpeen kasvaminen. On tärkeää huomioida, että myös alueen vahvalla rakentamisella on vaikutusta alueen yleisilmeeseen.
- Tuusulanjoentien jatkeen sijoittumista Tuusulanjoen maisemaan tulee tarkastella uudelleen. Emme kannata tämän toteuttamista.
- Kuntalaisten ulkoilun ja virkistykseen tarpeet ja luontoliikuntakohteiden käyttö ovat kasvaneet viime vuosina valtavasti. Osa nykyisistä ja seutukunnallisesti merkittävistä kunnan virkistyspalveluista tulee korvata uusilla, mikäli alueita otetaan muuhun käyttöön. Kunnan tulee osoittaa yleiskaavassa lisää virkistysalueita kaikkiin kuntakeskuksissa.

Edellisten lausuntojen lisäksi sivistyksen lautakunnat toteavat että, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten kannalta on tärkeää, että liikkuminen alueelta toiselle suunnitellaan helpoksi ja turvalliseksi varmistamalla toimiva kevyenliikenteen verkosto. Koulujen ja päiväkotien lähistölle olisi hyvä jäädä viheralueita ja metsiä, joissa tavoitteena olevaa ulkona oppimista ja luontopedagogiikkaa voidaan helposti toteuttaa.

Urheilukeskuksen ja sen alueen reittien kehittäminen on tärkeää myös koulujen näkökulmasta, koska Monion ja Rykmentinpuiston oppilaitosten liikunnan opettaminen tukeutuu urheilukeskukseen. HSL tarjoaa muillekin kouluille mahdollisuuksia käyttää aluetta, minkä vuoksi sitä ei tulisi rakentaa ihan täyteen vaan varmistaa rakentamisen, vapaa-ajan ja viheralueiden tasapaino myös tulevina vuosina.

Riihikallion kampuksen valmistuessa koulussa on tilaa kasvattaa oppilasmääriä. Tästä näkökulmasta Riihikallion alueen perheille suunnattu asuntotuotanto on toivottavaa.

Jokelan alueella sujuvat ja turvalliset reitit erityisesti kevyenliikenteenväylinä radan puolelta toiselle ovat tärkeitä, jotta voimme ohjata oppilaita paremmin koulusta toiseen alueiden kasvaessa eri tahtiin.

Kokouksessa asiantuntijana yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- antaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksesta II asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 08.02.2022, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, hyteltk 8.2.2022
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, hyteltk 8.2.2022
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, hyteltk 8.2.2022
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, hyteltk 8.2.2022
- 5 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, hyteltk 8.2.2022
- 6 E Liite Yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 lausuntojen vastineet, hyteltk 8.2.2022
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset, hyteltk 8.2.2022
- 8 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, hyteltk 8.2.2022
- 9 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, hyteltk 8.2.2022
- 10 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsätalousvaikutusten arviointi, hyteltk 8.2.2022
- 11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, hyteltk 8.2.2022
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, hyteltk 8.2.2022
- 13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, hyteltk 8.2.2022
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, hyteltk 8.2.2022.pdf
- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 muistutusten vastineet , hyteltk 8.2.2022
- 16 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, hyteltk 8.2.2022
- 17 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , hyteltk 8.2.2022
- 18 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämisselvitys 2021, hyteltk 8.2.2022
- 19 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä -selvitys, hyteltk 8.2.2022

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielipiteistä valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Tuomala II -osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä - Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-aluetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Ruskela - Vanhakylä - Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela - Siippoo - Rusutjärvi -osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
- Ruotsinkylä - Myllykylä -osayleiskaava (YK 4.3.1998)
- Linjamäki - Keravanjokilaakso - osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä - Myllykylä II -Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat -osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala -osayleiskaavan (KV 16.10.2000)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
- Maantiekylä -osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)
- Lisätty reservialuetta Lahelaan
- Lisätty reservialuetta Häriskiven ja Jouhisarantien väliin
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä
- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-aluetta / Vallun aluetta
- Laajennettu Ristikiven työpaikka-aluetta
- Laajennettu vähäisesti Kellokosken työpaikka-aluetta Itäisen radanvarsitien (Kellokosken oikulkutie) molemmin puolin (maankäyttöä ohjaa kuitenkin voimaan jäävä Kellokosken osayleiskaava)
- Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
- Laajennettu AO-1 -merkintää Halkivaha II:n alueelle
- Laajennettu työpaikka-aluetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
- Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi
- Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
- Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
- Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään
- Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
- Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
- Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
- Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn ruonkoverkkoyhteydet
- Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
- Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
- Linjattu ekologia- ja viheryhteyksiä uudelleen
- Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
- Poistettu kyläalueet kaavakartalta
- Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
- Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet
- Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET)
- Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
- Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselostusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)
- Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Tuusulan yleiskaava 2040, nro 1005, ehdotus II, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan strategian toteutumisen: kasvun ja menestyksen, hyvän elämän ja kestäväen kehittymisen. Tuusulan vision mukaista elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.

Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin. Tuusulan vetovoimatekijöitä ovat sijainnin lisäksi luonto, ympäristö ja kulttuuriperintö. Niiden huomioon ottaminen ja säilyttäminen ovat merkityksellisiä Tuusulan kuntakuvalle. Kuntalaisten ulkoilun ja virkistyksen tarpeet ja luontoliikuntakohteiden käyttö ovat kasvaneet viime vuosina valtavasti. Osa nykyisistä ja seutukunnallisesti merkittävistä kunnan virkistyspalveluista tulee korvata uusilla, mikäli alueita otetaan muuhun käyttöön. Kunnan tulee osoittaa yleiskaavassa lisää virkistysalueita kaikkiin kuntakeskuksiin.

Asuinalueiden sekä kunnan palveluiden, kuten koulujen ja päiväkotien, lähistölle olisi hyvä jäädä viheralueita ja metsiä. Urheilukeskuksen ja sen alueen reittien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kehittäminen on tärkeää kaikkien tuusulalaisten näkökulmasta. Aluetta ei tulisi rakentaa ihan täyteen, vaan varmistaa rakentamisen, vapaa-ajan ja viheralueiden tasapaino myös tulevina vuosina.

Laajat metsäalueet esim. Ruotsinkylän tutkimusmetsän alueella ja Tuomalan metsäalueet ovat myös merkittäviä hiilinieluja, jotka edistävät Tuusulan kestävää tulevaisuutta ja kunnan hiilineutraalisuustavoitteita. Tulevaisuuden Tuusulalla on mahdollisuus tavoitella jopa hiilinegatiivisuutta ja yleiskaavan tulee luoda edellytyksiä tämän suuntaiselle kehitykselle.

Yleiskaavan tulee mahdollistaa helppo, turvallinen ja kestävä liikkuminen alueelta toiselle. Tätä voidaan edistää varmistamalla toimiva kevyenliikenteen verkostoa luoden edellytyksiä kävelylle ja pyöräliikenteelle. Kevyenliikenteen väylien rakentaminen ja joukkoliikenteen kehittäminen lisää sujuvaa kulkemista ja mahdollistaa oman auton käytön vähentämistä.

Yleiskaavan tulee mahdollistaa Tuusulan elinvoiman kehittyminen luoden edellytyksiä yrittämiselle ja työpaikkojen synnylle Tuusulaan. Tavoitteena on nostaa Tuusulan työpaikkaomavaraisuutta ja vähentää pendelöintiä.

Rakentamisen tiivistäminen jo rakennetuille alueille mahdollistaa nykyisten palveluiden kasvamisen ja kehittämisen sekä saavutettavuuden. Korkeampi asumistiheys mahdollistaa myös joukkoliikenteen kehittämisen ja kestävämpien liikkumisen tapojen luomisen. Tuusulassa on käynnissä laaja palveluverkon kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana ja tulevaisuuteen katsova yleiskaava luo vahvan pohjan Tuusulan kestäväälle kehittämiselle.

Kokouksessa yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström esitteli asiaa

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksesta II asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Puheenjohtajan avattua keskustelun jäsen Lehtinen ehdotti, että lausuntoon lisätään lause Virkistysalueiden osoittamisessa tulee huomioida mahdollisuus rakentamattoman ympäristön virkistyskäyttöön. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- antaa lausunnon Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksesta II

Tuusulan yleiskaava 2040, nro 1005, ehdotus II, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan strategian toteutumisen: kasvun ja menestyksen, hyvän elämän ja kestäväen kehittymisen. Tuusulan vision mukaista elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.

Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin. Tuusulan vetovoimatekijöitä ovat sijainnin lisäksi luonto, ympäristö ja kulttuuriperintö. Niiden huomioon ottaminen ja säilyttäminen ovat merkityksellisiä Tuusulan kuntakuvalle. Kuntalaisten ulkoilun ja virkistyksen tarpeet ja luontoliikuntakohteiden käyttö ovat kasvaneet viime vuosina valtavasti. Osa nykyisistä ja seutukunnallisesti merkittävistä kunnan virkistyspalveluista tulee korvata uusilla, mikäli alueita otetaan muuhun käyttöön. Kunnan tulee osoittaa yleiskaavassa lisää virkistysalueita kaikkiin kuntakeskuksiin. Virkistysalueiden osoittamisessa tulee huomioida mahdollisuus rakentamattoman ympäristön virkistyskäyttöön.

Asuinalueiden sekä kunnan palveluiden, kuten koulujen ja päiväkotien, lähistölle olisi hyvä jäädä viheralueita ja metsiä. Urheilukeskuksen ja sen alueen reittien kehittäminen on tärkeää kaikkien tuusulalaisten näkökulmasta. Aluetta ei tulisi rakentaa ihan täyteen, vaan varmistaa rakentamisen, vapaa-ajan ja viheralueiden tasapaino myös tulevina vuosina.

Laajat metsäalueet esim. Ruotsinkylän tutkimusmetsän alueella ja Tuomalan metsäalueet ovat myös merkittäviä hiilinieluja, jotka edistävät Tuusulan kestävää tulevaisuutta ja kunnan hiilineutraalisuustavoitteita. Tulevaisuuden Tuusulalla on mahdollisuus tavoitella jopa hiilinegatiivisuutta ja yleiskaavan tulee luoda edellytyksiä tämän suuntaiselle kehitykselle.

Yleiskaavan tulee mahdollistaa helppo, turvallinen ja kestävä liikkuminen alueelta toiselle. Tätä voidaan edistää varmistamalla toimiva kevyenliikenteen verkostoa luoden edellytyksiä kävelylle ja pyöräliikenteelle. Kevyenliikenteen väylien rakentaminen ja joukkoliikenteen kehittäminen lisää sujuvaa kulkemista ja mahdollistaa oman auton käytön vähentämistä.

Yleiskaavan tulee mahdollistaa Tuusulan elinvoiman kehittyminen luoden edellytyksiä yrittämiselle ja työpaikkojen synnylle Tuusulaan. Tavoitteena on nostaa Tuusulan työpaikkaomavaraisuutta ja vähentää pendelöintiä.

Rakentamisen tiivistäminen jo rakennetuille alueille mahdollistaa nykyisten palveluiden kasvamisen ja kehittämisen sekä saavutettavuuden. Korkeampi asumistiheys mahdollistaa myös joukkoliikenteen kehittämisen ja kestävämpien liikkumisen tapojen luomisen. Tuusulassa on käynnissä laaja palveluverkon kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana ja tulevaisuuteen katsova yleiskaava luo vahvan pohjan Tuusulan kestäväälle kehittämiselle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tekninen lautakunta, 08.02.2022, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:
Petri Juhola
petri.juhola@tuusula.fi
yhdyskuntatekniikan päällikkö

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, TL 8.2.2022
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, TL 8.2.2022
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, TL 8.2.2022
- 4 Tekninen lautakunta §108, 22.10.2014, Tuusulan yleiskaava 2040 -luonnos, lausunto, TL 8.2.2022

Tuusulan kunnanhallitus on asettanut Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen nähtäville ja pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot. Nähtävillä olo päättyy 31.1.2022. Tekniselle lautakunnalle on myönnetty lisäaikaa antaa lausunto 8.2.2022 pidettävässä kokouksessa. Yleiskaava-arkkitehti Henna Lindström esitteli kaavaehdotuksen tekniselle lautakunnalle 14.12.2021 pidetyssä kokouksessa. Yleiskaavaluonnoksesta tekninen lautakunta on antanut lausunnon lokakuussa 2014.

Liitteenä on yleiskaavaehdotus kaavamerkintöineen ja -määräyksineen sekä kaavaselostus. Lausuntopyyntöjen mukainen aineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Tuusulan kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.tuusula.fi > Asuminen ja ympäristö > Kaavoitus ja maankäyttö > Kaavoitus > Tuusulan yleiskaava 2040.

Yleiskaava 2040 -ehdotus

Tuusulan yleiskaava 2040 on koko kuntaa koskeva yleispiirteinen maankäyttösuunnitelma, joka ohjaa kunnan yhdyskuntarakennetta ja maankäyttöä sekä sovittaa yhteen eri toimintoja. Yleiskaavassa varataan alueet asumiseen, elinkeinotoimintaan, virkistykseen, suojeluun, liikenteeseen, palveluille ja muille yleisille toiminnoille yleispiirteisellä tasolla ja pitkällä aikavälillä.

Yleiskaavasuunnittelun keskeisimmät tavoitteet ovat:

- vahvistaa Tuusulan asemaa osana Helsingin seutua, metropolialueen kilpailukyky,
- luoda kestävä yhdyskuntarakennemalli,
- tiivistää ja eheyttää yhdyskuntarakennetta,
- kehittää liikenneverkon toimivuutta,
- vahvistaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä,
- turvata kulttuuri- ja luonnonarvot sekä osoittaa viheryhteydet.

Yleiskaava on luonteeltaan yhdyskuntarakennetta tiivistävä. Uusia, olemassa olevista taajamista irrallisia asuinalueita ei muodosteta. Keskustoja kehitetään jalankulkuun ja pyöräilyyn keskittyvinä laadukkaina ympäristöinä, ja siten, että keskustat ovat elinvoimaisia ja joukkoliikenteen kehittämisen kannalta houkuttelevia.

Asuminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vuoden 2014 luonnoksessa lähtökohtana yleiskaavassa oli 2 %:n vuotuinen väestönkasvu vuoteen 2040 asti. Tämä tarkoittaisi 30 000 uutta asukasta. Vuoden 2016 väestöennusteen mukaan kasvu olisi keskimäärin 1,5 % vuodessa tarkoittaen noin 17 000 uutta asukasta vuoteen 2040 mennessä. Uudempien väestöennusteiden mukaan kasvu hidastuisi entisestään.

Yleiskaavaehdotuksessa mahdollistetaan kuitenkin väestöennusteita suurempi asukasmäärän kasvu. Yleiskaavaehdotuksessa mahdollistetaan asuntoja edelleen noin 30 000 uudelle asukkaalle, jolloin vuonna 2040 kunnassa olisi 68 000 asukasta keskimääräisen vuosikasvun ollessa tällöin noin 2,3 %. Kasvusta 80 % (21 500 as) ohjataan Hyrylään, 16 % (4800 as) Jokelaan ja 12 % (3000 as) Kellokoskelle. Haja-asutusalueen asukasmäärän arvioidaan pysyvän vuoden 2016 tilanteen tasolla. Haja-astusalueella tapahtuu kuitenkin pientä väestönkasvua vuoteen 2040 mennessä, koska väestömäärä ensin laskee ja lähtee taas nousuun vuoden 2030 jälkeen. Uusia taajamia haja-astutusalueelle ei annettaisi muodostua. Uudisrakentaminen ratkaistaan haja-asutusalueella pääosin suunnittelutarveratkaisuin. Maisemallisesti aroilla alueilla rakentamista tulisi välttää. Uusista asunnoista (14 400 kpl) omakotitalojen osuus koko kunnassa olisi 20 %, rivitalojen 30 % ja kerrostalojen 50 %.

Tiivein taajamarakenne osoitetaan nykyisten taajamien ytimiin, joita kiertää pientalovaltaisempi asuminen. Hyrylässä kerrostalovaltainen keskusta laajenee Järvenpääntien itäpuolelle, jonka lisäksi Riihikallioon muodostuu alakeskuksenomainen pienempi keskus. Myös keskustatoimintojen lähiympäristöt sekä suurimpiin liikenneväyliin rajoittuvat alueet varataan kerrostaloasumiselle. Jokelassa taajaman ytimen muodostaa aseman yhteyteen, sen etelä- ja länsipuolelle sijoittuva keskusta-alue. Kellokoskella taajaman ydin on nauhamainen Vanhan valtatie varrelle sijoittuva keskusta.

Asumiseen osoitetut alueet on kaavaehdotuksessa luokiteltu kolmeen kehittämislukkaan: vaihe I, vaihe II ja reservialueet. Alueet kaavoitetaan siten, että seuraavan vaiheen alueita ryhdytään kehittämään vasta, kun edellisen vaiheen alueet on pääosin kaavoitettu ja otettu kaavan mukaiseen käyttöön. Vaiheen I kehitettävät alueet kattavat noin 80 % kaavaehdotuksen asunto- ja asukasreservistä ja vaiheen II kehitettävät alueet loput noin 20 %. Reservialueiden mahdollistamia asunto- ja asukasmääriä kaavaehdotuksessa ei ole laskettu. Reservialueita ei ole tarkoitus ottaa käyttöön ennen vuotta 2040.

Palvelut ja työpaikat

Erikoistavara- ja päivittäistavarakauppa sijoitetaan pääosin keskustatoimintojen alueelle. Keskustatoiminnoille varatut alueet mahdollistavat myös vähittäiskaupan suuryksion sijoittumisen samoin kuin julkisten palveluiden ja toimistojen sijoittumisen. Seudullisille vähittäiskaupan suuryksiköille on osoitettu lisäksi alueet Focus-alueelta, Sulasta mukaan lukien Sahankulma ja Järvenpään eteläisestä liittymästä, mikä sijoittuu osittain Järvenpään puolelle.

Etelä-Tuusulassa uudet työpaikka-alueet keskittyvät lentokentän pohjoispuoliselle alueelle (Focus-alue ja Kehä IV-alue) sekä Tuusulan itäväylän varteen sen molemmin puolin (Sulan ja Rykmentinpuiston tp-alueet). Uudetkin alueet on suurilta osin osoitettu jo aiemmissa osayleis- ja asemakaavoissa. Poikkeuksen tekevät Tuusulan Itäväylän itäpuolella olevat työpaikka-alueet. Alueet ovat lentomelualuetta eikä niille

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

voi ohjata asutusta. Focus-aluetta on kaavassa varauduttu laajentamaan pohjoiseen laajenemissuunta -merkinnällä.

Jokelan merkittävät työpaikka-alueet sijoittuvat pääradan varrelle ja taajaman länsiosaan. Länsiosan työpaikka-alueen on suunniteltu laajentuvan länteen ja pohjoiseen. Pertuntien varteen on osoitettu selvitysalueita, jota voidaan tutkia mm. työpaikkatoiminnoille. Kellokosken työpaikka-alue keskittyy laajenemisalueineen pääosin Rajalinnaan.

Liikenne

Yleiskaavan yhtenä tavoitteena on vähentää henkilöautoriippuvuutta ja parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, kävelyn ja pyöräilyn osuutta sekä liikenneturvallisuutta. Tähän päästään mm. tiivistämällä maankäyttöä sekä luomalla edellytykset toteuttaa joukkoliikennettä kustannustehokkaasti.

Kaavaehdotuksessa on esitetty seudullinen, pääosin ely-keskuksen hallinnoimaan kanta- ja maantieverkkoon perustuva päätieverkko. Lisäksi ehdotuksessa on esitetty tehokkaamman maankäytön kannalta merkittävä keskeinen kunnan pää- ja kokoojakatuverkko. Kaavaluonnokseen verrattuna kaavaehdotuksessa ei ole enää esitetty Lahelanortta lukuun ottamatta uusien väylien vaihtoehtoisia tielinjauksia eikä kaavan tavoitevuoden jälkeen mahdollisesti toteutettavia uusia väyliä.

Joukkoliikenteen ja pyöräilyn pääverkko, ns. laatukäytävät, esitetään kaavaehdotuksessa. Laatukäytävillä pyritään panostaa joukkoliikenteen ja pyöräilyn sujuvuuteen ja nopeuteen, ja näin nostaa näiden kulkumuotojen kilpailukykyä henkilöautoiluun nähden. Joukkoliikenteen laatukäytäviä olisivat mm. Tuusulanväylä, Lahelantie ja Tuusulantie. Pyöräiliikenteen laatukäytävä olisi yhteys Lahelasta Rykmentinpuistoon ja edelleen Keravalle.

Keskeisimmät uudet väylät ovat Tuusulan itäväylän jatke Kulloontieltä Järvenpäantielle. Myös itäväylän nykyisen osuuden palvelutason nostoon varaudutaan: itäväylä muuttuu kaksiajorataiseksi ja liittymät eritasoliittymiksi Tuusulanväylän ja Kulloontien väliseltä osuudelta. Jatke toteutetaan katumaisena. Maisalantietä kehitetään Hyrylän länsipuolisten alueiden työmatkaliikennettä silmällä pitäen. Tuusulanjoentien jatkamiseksi Tuusulanväylälle on ehdotuksessa esitetty yhteystarve. Merkittävä kunnan sisäinen uusi pääväyläyhteys on Lahelasta Hyrylän keskustaan tai Sahankulmaan rakennettava Lahelanorsi. Etelässä itä-länsisuuntaista liikennetarvetta varten rakennetaan ensi vaiheessa kunnan sisäinen katuyhteys Tuusulanväylältä Myllykyläntielle. Myöhemmin rakennettava Kehä IV Hämeenlinnaväylälle palvelee laajemmin seudullista ja osittain myös valtakunnallista poikittaisliikennettä. Toinen merkittävä itä-länsi -suuntainen yhteys on Järvenpään ja kantatien 45 yhdistävä Vähänummentien jatke.

Raideliiketeestä Etelä-Tuusulaa halkoisi kaksi reittiä: lentorata ja Tallinna-tunneli. Tallinna-tunnelin terminaali-alue sijoittuu mahdollisesti Tuusulaan. Lentorataa varten kaavaehdotuksessa on osoitettu asemavaraukset Ristikytöön ja Hyrylään. Pääradalle Nuppulinna on esitetty niin ikään asemavaraus. Tuusulanväylän joukkoliikenteen laatukäytävää on mahdollista kehittää pikaraitiotienä.

Luonnonvarat, luonnonsuojelu, ympäristöhäiriöt ja yhdyskuntateknisen huollon alueet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Luonnonvaroista on otettu huomioon maa-ainesten ottoalueet sekä pohjavesialueet ml. Päijänne-tunneli. Maa-ainesten otto keskittyy jatkossakin Senkkerin alueelle. Pohjavesialueita Tuusulassa on 15, ja näillä alueilla maankäyttöä on rajoitettava siten, että pohjaveden laatu ja määrä eivät vaarannu. Pohjavesialueille osoitetut uudet asuinalueet voivat vaikuttaa pohjavesiolosuhteisiin Hyrylän, Lahelan, Mätäkiven, Rusutjärven ja Takojan alueilla.

Luontokohteet on arvotettu kaavassa neljään luokkaan: kansainvälisesti, kansallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaan kohteet. Luonnonsuojelualueita Tuusulassa on 28 kpl, ja niiden pinta-ala on yhteensä 210,6 ha. Näistä 10 on kooltaan alle yhden hehtaarin. Uusia luonnonsuojelualueita ehdotetaan perustettavan 23 kpl, yhteensä 153 ha. Paikallisesti arvokkaita kohteita on 63 kpl pinta-alaltaan yhteensä 241,5 ha

Ympäristöhäiriötä aiheuttavana toimintona on kaavaan merkitty Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan mukaiset lentomelukäyrät. Nämä rajoittavat Etelä-Tuusulan kaakkois- ja lounaisosien maankäyttöä.

Yhdyskuntateknisen huollon alueita on kaavaehdotuksessa merkitty Kiilan alueelle Senkkerinmäelle sekä kohdemerkintänä Senkkerin maa-ainesten ottoalueen pohjoisosaan Raatinpellolle. Senkkerin aluetta on tarkoitus kehittää kiviainesten ottotoiminnan ohella kiertotalous- ja maa-ainesten läjitystoimintaan. Raatinpeltoa on kaavailtu Tuusulan kunnan käyttöön rakentamistoiminnassa muodostuvien ylijäämämaiden käsittely- ja varastoalueena.

Edellä mainittujen maankäyttömuotojen lisäksi yleiskaavaluonnoksessa on tarkasteltu maankäyttöä mm. virkistykseen, maa- ja metsätalouden ja kulttuurimaiseman suhteen.

Lausunto

Tuusulan kunnan yleiskaavan 2040 laadinta käynnistyi kunnassa vuonna 2009. Ajanjaksoon mahtuu neljä valtuustokautta ja kuntastrategiaa, kaksi pormestariohjelmää ja useita muutoksia maankäyttö- ja rakennuslakiin. Yleiskaavan 13 vuotta kestänyt valmistelu on tuonut omat haasteensa sen eri käsittelyvaiheissa ja aiheuttanut ylimäärästä työtä jo yksistään vanhojen tietojen päivitysten kautta niin virkamies- kuin luottamuselintasoilla. On hyvä, että Tuusulan kunta on saamassa yleiskaavaprosessin päätökseen. Yleiskaava on yksi keskeisimmistä kunnassa laadittavista strategisista suunnitelmista. Sen sitovuus on useamman vaalikauden mittainen ja se luo raamit kehittää kuntaa pitkäjänteisesti.

Verrattuna kunnan väestöennusteeseen kaavaehdotus mahdollistaa 60 % suuremman väestönkasvu. Jos kaavaehdotuksessa varauduttu asukasmäärä toteutuisi, tulisi kunnassa rakentaa uusille asukkaille keskimäärin 600 asuntoa vuodessa. Määrä on suuri, vaikka otetaan huomioon se, että yleiskaavassa on oltava aina tiettyä väljyyttä yli tarkasteluajanjakson. Vaarana asuinalueiden ylimitoituksessa on, että syntyy houkutus lähteä kaavoittamaan asuinalueita kuntarakenteen kannalta epäsuotuisalla tavalla jo olemassa olevan infrarakenteen ulkokehältä. Tällaisessa tapauksessa yleiskaavan keskeisimmät tavoitteet, kestävä, tiivis ja ehjä joukkoliikennettä tukeva yhdyskuntarakente, vaarantuisivat täysin. Asumiseen kaavassa osoitetut reservialueet ja niiden käyttöönotto ennen I- ja II-vaiheen asuinalueiden käyttöönottoa lisäävät em. riskiä. Vähintään asumisen reservialueet on syytä poistaa yleiskaavasta ja korvata ne

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

esim. nuolimerkinnöin, jolla osoitetaan, minne asutusta tullaan laajentamaan vuoden 2040 jälkeen. Nuolimerkintä loisi yhtenäisen merkintätavan työpaikka-alueen laajenemissuunnan kanssa. Samoin AO-2 merkintöjä tulee poistaa ja korvata nuolimerkinnällä niiltä osin, kun ne tarkoittavat käytännössä, että yhdyskuntarakenne laajenee, koska se on kaavan tavoitteiden vastaista. Olemassa olevan infran hyödyntäminen nykyisten latva-alueiden ulkopuolisille uusille asuinalueille ei välttämättä onnistu, koska lava-alueiden viemäreillä ja vesijohdoilla ei yleensä ole kapasiteettia ottaa vastaa suuria määriä uusia kuluttajia, ellei tähän ole osattu varautua ennakoon.

Uusia työpaikka-alueita yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu niukalti, kun otetaan huomioon, että lähes kaikki kaavassa esitetyt työpaikka-alueet on jo rakennettu tai niiden suunnittelu on hyvin pitkällä. On perusteltua varautua riittävällä kaavareservillä Tietullimaksujen käyttöönottoon pääkaupunkiseudulla. Tällöin syntyy tullialueen sisäpuolisilta alueilta paineita siirtyä tullialueen ulkopuolelle varsinkin yrityksillä, joilla pääosa asiakkaista ja liikenteestä tulee tullialueen ulkopuolelta. Pertuntien varteen osoitettu selvitysalue on hyvä esimerkki varautumisesta Vähänummentien jatkeen tuomiin mahdollisuuksiin. Kun yleiskaava 2040 on vahvistettu, on kunnassa ryhdyttävä valmistelemaan yleiskaavan vaihekaavaa elinkeinojen, logistiikan ja työpaikka-alueiden osalta niitä palvelevine liikenneyhteyksineen.

Yleiskaavaehdotuksen tavoite vähentää henkilöautoriippuvuutta ja parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, lisätä kävelyn ja pyöräilyn osuutta sekä liikenneturvallisuutta on hyvin paljon riippuvainen siitä, kuinka kunta onnistuu kasvaa ja kehittää nykyisen rakennetun infran sisäpuolella. Liikkuminen kävellen ja pyöräillen vaatii lyhyitä tai lyhyehköjä kulkumatkoja, joukkoliikenne edellyttää riittävän tiheää asukas pohjaa kulkureittien varrelle, jotta kysyntä toisi tarjontaa ja palvelun tarjonta olisi taloudellisesti kestävällä pohjalla. Tiivistyvä, kerrostalovaltainen Hyrylän keskusta on edellytys yleiskaavan tavoitteille. Jokelassa ja Kellokoskella on vastaava tilanne, mutta pienemmässä mittakaavassa. Nuppulinnaan esitetty varaus uudelle junaseisakkeelle ei toteudu, ellei kunta ota erittäin voimasta rahoitusvastuuta seisakkeen rakentamiseksi ja junien operoimiseksi seisakilta. Lentoradalle osoitettu toinen varaus uudelle seisakkeelle voi periaatteessa olla realistinen, ja toteutuessaan kaavan osoittamassa kohdassa se sijoittuisi lähelle Hyrylän uutta matkakeskusta. Hyvänä vaihtoehtona tälle on pikaraitiotiemahdollisuus Tuusulanväylää etelään. Tikkurila tuskin muodostuu pikaraitiotielle houkuttelevaksi suunnaksi johtuen Tikkurilan pään linjausongelmista, mutta Aviapolis ja suora yhteys edelleen Helsinkiin on varteenotettavampi. Tämä edellyttää, että Helsingin yleiskaavassa (Helsinki 2040) esitetty raideyhteys lentokentälle toteutuu.

Pääliikenneverkko esitetyssä muodossaan on hyvä. Kehä IV on hankkeena kallis, koska etupainotteisesti rakennettuna kustannuksista olisi ensisijaisesti vastannut Tuusula yksin ja mahdollisesti vasta myöhemmin kunta olisi saanut korvauksia valtiolta. Focus- ja Kehä IV-alueiden maankäytön selkeytyessä varteenotettavaksi vaihtoehdoksi Kehä IV -maantielle on nostettu rinnakkaiskatuyhteys Focus- ja Kehä IV-alueiden läpi yhdistämään Tuusulanväylä ja Myllykyläntie. Tämä yhteys palvelee Tuusulan omaa sisäistä poikittaista liikennetarvetta hyvin. Kun vertaa kaavaehdotuksen muita paikallisen liikenteen yhteystarvemerkitöjä, niin yhtenäisyyden vuoksi myös tämä rinnakkaiskatuyhteys voisi olla merkittynä kaavaan. Se korostaisi hankkeen ja yhteyden merkittävyyttä. Tuusulanjoentien jatke ja erityisesti sen liittyminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulanväylään on kaavaluonnoksen ajalta, ja aika on siitä ajanut ohitse ainakin siltä osin, että liittymä Tuusulanväylään ei enää tule onnistumaan. Tieviranomaisen tavoitteena on päinvastoin vähentää liittymien määrää Tuusulanväylällä, ja mm. Vanhan Tuusulantien liittymä todennäköisesti poistunee nykyiseltä paikaltaan ja siirtyy Firanlähteentien kautta Korvenrannatien tuntumaan siinä yhteydessä, kun Tuusulanväylän ja Tuusulan itäväylän liittymää ryhdytään saneeraamaan.

Suojeltavia luontokohteita on kiitettävästi. Huomion arvoista on kuitenkin, että pinta-alaltaan luonnonsuojelualueet ovat suurimmaksi varsin pieniä, jolloin niiden elinkelpoisuus tulee kyseenalaiseksi. Olemassa olevien luonnonsuojelua-alueiden pinta-ala on keskimäärin 7,5 ha ja mediaani on 2,3 ha. Uusilla esitetyillä luonnonsuojelualueilla tilanne ei ole kovinkaan paljon parempi: keskikoko 6,7 ha ja mediaani 3,2 ha. Paikallisesti arvokkaat alueet ovat pinta-alallisesti vieläkin pienempiä.

Tuusulan kunnassa on tällä hetkellä käytössä yksi maankaatopaikka, Nuppulinna. Nykyisin sinne voidaan ottaa vastaan puhtaita ylijäämämaita enää vain kunnan omilta työmailta. Alueella on sallittu vain maa-aineksen loppusijoitus, jolloin hyvälaatuisetkin maa-ainekset on jouduttu sijoittamaan täyttömäkeen, ellei niille ole voinut osoittaa hyötykäyttökohdetta välittömästi maasta kaivun yhteydessä. Yleiskaavaa varten kunnasta etsittiin aluetta uudelle, nykyaikaisemmalle maa-ainesten vastaanotto- ja käsittelyalueelle vuonna 2014. Selvityksessä löydettiin seitsemän potentiaalista kohdetta, joista kolme sijoittui kunnan omistamille maille. Kaavoitusprosessin aikana kolmesta kunnan omistama alueesta enää yksi, Ruskela, on kunnan omistama. Se muodostuu kolmesta tilasta, pinta-alaltaan yhteensä noin 51 ha. Alue on aikoinaan ostettu kunnalle Terrisuon kaatopaikan korvaavaksi yhdyskuntajätteen kaatopaikaksi, mutta tähän tarkoitukseen sitä ei ole koskaan otettu. Alue on nykyisin pääosin metsätalouskäytössä ja sitä käytetään jonkin verran virkistykseen. Ennen kaavaehdotuksen nähtävillä panoa Ruskeala oli yksi vaihtoehto maa-ainesten käsittelyalueeksi. Nyt nähtävillä olevassa ehdotuksessa jäljellä on kunnalle vuokralle tarjottu Raatinpellon alue. Ruskealan merkintä on syytä palauttaa yleiskaavaan, koska käytännössä se on edelleen yksi vaihtoehto perustaa maa-ainesten käsittelyalue Raatinpellon ohessa. Raatinpellon soveltuvuus kunnan tarpeisiin riippuu pitkälti vuokralle saatavan maa-alueen koosta, tarvittavista esirakennustoimenpiteistä, laajennettavuudesta sekä vuokrasopimuksen ehdoista ja hinnoista. Kuljetusmatka Hyrylän keskustasta Ruskealaan ja Raatinpellolle on likimain sama, Pohjois-Tuusulasta Raatinpellolle on luonnollisesti pitempi ajomatka, noin 15...20 km/suunta. Maa-ainesten käsittelytoiminta ei ole kunnalle lakisääteinen velvoite, mutta tätä palvelua kuntaan tulevat rakentajat kysyvät usein. Se on yksi kunnan elinkeinotoimintaa tukeva palvelumuoto. Riittävät käsittely- ja varastoalueet edesauttavat uudelleen käytettävissä olevien maamassojen kierrätystä säästäen neitseellisten kiviainesmateriaalien käyttöä. Nykyisin yksityiset ylijäämämaiden käsittelypaikkaa tarvitsevat rakentajat ohjataan Mäntsälään ja Hyvinkäälle.

Lisätiedot yhdyskuntatekniikan päällikkö Petri Juhola, p. 040 314 3566, sp. petri.juhola@tuusula.fi

Liitteet: Yleiskaava 2040 -ehdotus, kaavamääräykset, kaavaselostus, teknisen lautakunnan lausunto vuodelta 2014

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lisätietoja Tuusulan kunnan verkkosivuilla: Etusivu > Asuminen ja ympäristö > Kaavoitus ja maankäyttö > Kaavoitus > Tuusulan yleiskaava 2040 > Ehdotusvaihe

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää antaa perustelutekstin mukaisen lausunnon Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksesta.

Puheenjohtajan avattua keskustelun Ilari Roihuvuo ehdotti asian palauttamista valmisteluun. Ehdotus hylättiin kannattamattomana.

Kokouskäsitely

Kokoustauko 20:46 - 20:51

Päätös

Tekninen lautakunta päätti antaa perustelutekstin mukaisen lausunnon Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksesta.

Kuntakehityslautakunta, 12.10.2022, § 82

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström

henna.lindstrom@tuusula.fi

yleiskaavasunnittelija

Liitteet

- 1 1005H Tuusulan yleiskaava 2040 kaavakartta, KKL 12.10.2022
- 2 1005H Liite Tuusulan yleiskaava 2040, merkinnät ja määräykset, KKL 12.10.2022
- 3 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, kaavaselostus, KKL 12.10.2022
- 4 1005H Kumoutuvien merkintöjen kartta, KKL 12.10.2022
- 5 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Ehdotus II - vaiheen lausunnot vastineineen, KKL 12.10.2022
- 6 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Ehdotus II -vaiheen muistutukset vastineineen, kkl 12.10.2022
- 7 1005H Liite Tuusulan yleiskaava 2040, viranomaisneuvottelumuistio 17.5.2022, KKL 12.10.2022
- 8 1005H Liite Tuusulan yleiskaava 2040, luontokohteiden kuvaukset, KKL 12.10.2022
- 9 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, KKL 12.10.2022
- 10 1005H Tuusulan kallioselvitys 2019, KKL 12.10.2022
- 11 1005H Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi, KKL 12.10.2022
- 12 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Pohjavesialueet, KKL 12.10.2022
- 13 1005H Liite Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), KKL 12.10.2022
- 14 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Vaikutusten arviointi 2017, KKL 12.10.2022
- 15 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Metsätalousvaikutusten arviointi, KKL 12.10.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- 16 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Liikenteen ennusteet 2016, KKL 12.10.2022
- 17 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, KKL 12.10.2022
- 18 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Liikenteelliset tarkastelut 2015, KKL 12.10.2022
- 19 1005H Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä -selvitys, KKL 12.10.2022
- 20 1005H Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, KKL 12.10.2022
- 21 1005H Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, KKL 12.10.2022
- 22 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, linkit selvityksiin, KKL 12.10.2022

Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II pidettiin nähtävillä 1.12.2021 - 31.1.2022 välisen ajan. Tilaisuus lausunnonantajille järjestettiin 13.12.2021 ja asukkaille (Teamsilla) 16.12.2021. Tämän jälkeen pidettiin työpalavereita mm. Uudenmaan ELY-keskuksen, Uudenmaan liiton, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Puolustusvoimien kanssa. Viranomaisneuvottelu järjestettiin 17.5.2022.

Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 31 lausuntoa ja 100 muistutusta. Alla on lueteltu, mitä muutoksia yleiskaavaan lausuntojen ja muistutusten sekä neuvottelujen perusteella on tehty:

Tehdyt muutokset kaavakarttaan:

- Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueella näytetään ainoastaan tällä kaavalla voimaan tulevat merkinnät pohjakartan lisäksi
- Tehty kumottavien kohteiden kartta
- Riihikallioon merkitty keskustatoimintojen alue, alakeskus (C-2). Alue muotoiltu uudelleen Tuusulanväylän ja Haukantien risteysalueelle.
- Sahankulmaan ja Sahatien pohjoispuolelle merkitty keskustatoimintojen alue, alakeskus (C-1) KM ja AK -merkintöjen sijaan
- Sahankulman C-1:n ympärille laajennettu AP
- Palojoen metsän suojelualuemerkinnän SL-1 (27) alueen läpi kulkeva liikenteen yhteystarve siirretty kiertämään luontokohde etelästä
- Laajennettu sl(3) -aluetta etelään maakuntakaavan mukaisesti
- Kartanon metsän lehtoalue rajattu sl (64)-merkinnällä.
- SL-1 (21), SL-1 (15) alueita on laajennettu siten, että norot ympäristöineen kytkeytyvät samaan kokonaisuuteen kansainvälisesti arvokkaan Keravanjoen Natura-alueen kanssa
- Tuomalansuolle merkitty virkistysalue (V), on muutettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta (MU) ja puolustusvoimien alueeksi (EP).
- Tallinna-tunnelia kuvaava merkintä muutettu liikenteen yhteystarpeeksi ja siirretty maakuntakaavan mukaiselle paikalle.
- Lentorata osoitetaan ohjeellisella merkinnällä maakuntakaavan mukaiselle sijainnilleen.
- Kulloontien varrelle lisätty joukkoliikenteen laatukäytävä jl -merkintä
- Joukkoliikenteen laatukäytävä jl -merkintä poistettu Riihikalliosta ja Lahelasta
- Mätäksen vedenottamon suoja-alueen kaavamerkintä muutettu työpaikka-alueesta (TP) yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET).
- Ristikytö merkitty selvitysalueeksi
- Selvitysalueiden päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä
- Yleiskaavakarttaan lisätty vedenottamoiden vesioikeudelliset suoja-alueet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Lahelanorren pohjoinen yhteystarve siirretty pohjoisemmaksi mahdollisimman kauas vedenottamosta.
- Joet lisätty vesialueen viivamerkinnällä kaavakarttaan
- Yleiskaavaan merkityt kyläalueet (AT) muutetaan asemakaavan ulkopuoliseksi asumisen alueeksi (AH).
- Rusutjärven länsirannalta virkistysaluetta (V) muutettu asemakaavan ulkopuoliseksi asumisen alueeksi (AH) sekä maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta (MU)
- Sarsalanojan suuhun perustettu Tuusulanjärven luonnonsuojelun alueen osa on lisätty kaavaan kohdemerkinnällä
- Jokilaakson luonnonsuojelun alue lisätty
- Reservialue poistettu Rusutjärven eteläosasta
- Rajatie/Läntinen Kannistontie muutettu AO-2 -alueesta AO-1 -alueeksi asemakaavatyön ollessa jo vireillä.
- Mahlamäen maisemapellon ja asuinalueiden väliset rajat muotoiltu uudelleen siten, että Piilinoja kulkee noin keskellä peltoa.
- Tiensuuntien AO-2 -aluetta pienennetty maanomistajan muistutuksesta
- Arvokkaista luontokohteista poistettu sl (22), sl (30), sl (63), luo (3) ja luo (14) koska voimaan jäävä oikeusvaikutteinen osayleiskaava turvaa luontoarvot yleiskaavaa paremmin
- Kohteesta sl (32) Kaunisnummen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka poistetaan eteläisempi pala ja pohjoisempi pala jää yleiskaava 2040:een sl (32) -merkinnällä.
- Viheryhteystarvemerkitöjä poistettu V- ja M-alueilta
- Ulkoilureitit muokattu vastaamaan Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmaa

Lisäksi kaavateknisiä pieniä tarkistuksia

Muutoksia merkintöihin ja määräyksiin:

- Yleisiin määräyksiin lisätty:
 - *"Tarkemmassa suunnittelussa tulee huolehtia riittävästä ilmanlaatuhaaittojen torjunnasta, melun- ja värinätorjunnasta, erityisesti pääteiden ja -radan ympäristössä. Alueet on suunniteltava siten, että valtioneuvoston asettamat melutason ohjearvot (VN 993/92) eivät ylity."*
 - *"Alueiden tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee huomioida ja edistää mahdollisuuksia uusiutuvan energian monipuoliseen tuottamiseen ja hyödyntämiseen."*
 - *"Tarkemmassa suunnittelussa tulee edistää luonnonmonimuotoisuutta ja hiilinielujen lisäämistä"*
- Kumoutuvat osayleiskaavat tai niiden osat -kappaleeseen lisätty: *"Voimaan jäävistä osayleiskaavoista kumotaan osa arvokkaista luontokohteista, kaikki lentomelualueet, lentoradan merkintä Sulan osayleiskaavan alueelta sekä kaikki aluevaraukset, jotka jäävät yleiskaavan 2040 vahvistamien luonnonsuojelun alueiden alle."*
- Yleiset määräykset-kappaleesta poistettu väliotsikot.
- Yleiset määräykset -kappaleen kolme ensimmäistä ranskalaista viivaa yhdistetty yhdeksi lauseeksi: *"Aluevaraukset sisältävät pääasiallisen käyttötarkoituksen lisäksi*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- mm.: alueen sisäisiä teitä, katuja, aukioita, pysäköintialueita, puistoja, lähivirkistysalueita, jalankulun ja pyöräilyn reittejä, ulkoilu- ja virkistysreittejä sekä alueen käyttöön liittyviä yhdyskuntateknisen huollon alueita ja tiloja."*
- Yleisten määräysten lauseesta "*Maaperän tila on tarvittaessa selvitettävä jatkosuunnittelun yhteydessä*" poistettiin sana "*tarvittaessa*."
 - Keskustatoimintojen (C) määräystä muokattu: "*Alue varataan keskustaan soveltuvalla asumiselle sekä hallinto-, toimisto-, palvelu- ja myymälätiloille sekä virkistykseen. Aluetta tulee kehittää tiivistyvänä, erityisesti kävelyyn ja pyöräilyyn perustuvana ja kaupunkikuvaltaan laadukkaana ympäristönä.*"
 - Lisätty Sahankulman ympäristöön keskustatoimintojen alue, alakeskus C-1: "*Alue varataan keskustaan soveltuvalla asumiselle, toimisto-, palvelu- ja myymälätiloille sekä virkistykseen. Aluetta tulee kehittää tiivistyvänä, erityisesti kävelyyn ja pyöräilyyn perustuvana ja kaupunkikuvaltaan laadukkaana ympäristönä. Alueelle saa sijoittaa paikallisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön tai niihin verrattavissa olevan myymäläkeskittymän.*"
 - Lisätty Riihikallioon keskustatoimintojen alue, alakeskus C-2: "*Alue varataan keskustaan soveltuvalla asumiselle, toimisto-, palvelu- ja myymälätiloille sekä virkistykseen. Aluetta tulee kehittää tiivistyvänä, erityisesti kävelyyn ja pyöräilyyn perustuvana ja kaupunkikuvaltaan laadukkaana ympäristönä. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai niihin verrattavissa olevaa myymäläkeskittymää.*"
 - Asuinalue, jolla sallitaan eläinten ylläpito: kirjaintunnus AH muutetaan AE:ksi. Määräys pysyy samana.
 - Kyläalue AT muutetaan merkinnälle AH: "*Asemakaavan ulkopuolinen asumisen alue. Alue, jolla on asuinrakennuksia tai loma-asuntoja. Rakentaminen ratkaistaan suunnittelutarveratkaisuin. Olevien rakennusten korvaaminen tai laajentaminen on sallittua.*"
 - Poistettu Uusi asemanseutuun tukeutuva tiivis taajamatoimintojen reservialue Res-1
 - Lisätty Työpaikka-alueen laajenemissuuntaan määräys: "*Merkinnällä osoitetaan työpaikka-alueiden pitkän aikavälin tavoitteellinen laajenemissuunta.*"
 - Poistettu seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö (KM)
 - Lisätty "*Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Merkinnällä on osoitettu maa- ja metsätalousalueet, joilla ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus tulee turvata. Alueella sallitaan virkistyskäyttöä palveleva rakentaminen. Rusutjärven itäosassa sallitaan myös teknisen huollon toiminnot.*"
 - Lisätty Yhdyskuntateknisen huollon alueelle määräys: "*Alue varataan yhdyskuntateknistä huoltoa varten. Kuninkaanlähteen ET on varattu vedenottamoa varten. Alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka vaarantavat pohjaveden laatua tai määrää. Kohdemerkinnän laajuus ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.*"
 - Lisätty Puolustusvoimien alue EP: "*Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien pysyvässä käytössä oleva alue. Alueella voidaan tarvittaessa rajoittaa yleisön pääsyä. Alueella on virkistyskäyttöä ja luontoarvoja.*"
 - Vesialueeseen lisätty viivamaiset kohteet ja kaavamääräykseen lisätty "*Virtavesien rannoille on jätettävä riittävät suojavyöhykkeet jokiekosysteemin toiminnan turvaamiseksi.*"
 - Palojoki lisätty tärkeäksi pintavedeksi vesialueen kaavamääräykseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Pohjavesimääräykseen lisätty lause: *"Asemakaavassa on annettava pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi tarpeelliset määräykset ja huomioitava vedenottamoiden suoja-alueet."*
- Natura-alueesta poistettu viivamerkintä, koska Vantaanjoen alue ei tule yleiskaavalla voimaan
- Lisätty Paikalliseen liikenteen yhteystarpeeseen määräys: *"Paikallisen liikenteen yhteystarve, jonka sijainti, toteuttamismahdollisuudet ja -tavat tutkitaan tarkemmilla selvityksillä."*
- Tallinna-tunnelia kuvaava merkintä muutettu Liikenteen yhteystarpeeksi. *"Merkinnällä osoitetaan Uusimaa-kaava 2050:n varaus. Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan liikenteen yhteystarpeet joiden tarkka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä. Nuolen sijainti ei ole kartalla yksiselitteinen. Yhteyden sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota seudullisiin ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeisiin, luonnonsuojeluun, kulttuuriympäristöön ja kulttuuriperintöön, maisemaan, pohja- ja pintavesien suojeluun sekä lajiston liikkumiseen. Lisäksi on pyrittävä minimoimaan liikenteestä aiheutuvia melu-, värinä- ja päästöhaittoja. Lisäksi tulee varautua terminaali- ja varikkotoimintoihin sekä liikenneyhteyteen liittyvään tulevaan maankäyttöön."*
- Poistettu seudullinen liikenteen yhteystarve, koska merkintä ei tule tällä yleiskaavalla voimaan
- Muokattu joukkoliikenteen laatuikäytävän määräys: muokattu lause *"Laatukäytävä voidaan toteuttaa esimerkiksi pikaraitiotienä"* muotoon *"Runkoyhteys voidaan toteuttaa myös raideliikenneyhteytenä."*
- Muokattu pyöräilyn laatuikäytävän määräystä: *"Laatukäytävän suunnittelussa ensisijaista on pyöräilyn sujuvuuden varmistaminen."*
- Muokattu lentorataa kuvaava kaavamerkintä: Liikennetunnelin ohjeellinen linjaus. *"Merkinnällä osoitetaan ohjeellinen varaus maanalaiselle rautatielle. Radan rakentamisen yhteydessä tulee ottaa huomioon pohjaveden esiintyminen."*
- Lisätty vedenottamoiden vesioikeudelliset suoja-alueet
- Lisätty ulkoilureitti ohjeelliseksi
- Muokattu muinaismuistokohteen määräystä muotoon: *"Muinaismuistolailta (295 /1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Muinaismuistokohteen rajaus ja laajuus tulee tarkistaa museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto. Kohdenumerointi viittaa kaavaslostuksen kohdeluetteloon."*
- Muokattu muun kulttuuriperintökohteen määräystä muotoon: *"Alueella olevat historialliset -esim. asutus- tai elinkeinohistorialliset - rakenteet on säilytettävä. Kulttuuriperintökohteen rajaus ja laajuus tulee tarkistaa museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä. Suuremmista kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella museoviranomaisten kanssa. Kohdenumerointi viittaa kaavaslostuksen kohdeluetteloon."*
- Poistettu Varaus uudelle junaseisakkeelle, uusi matkakeskus ja liikennealue
- Lisätty osayleiskaavojen rajoja ja nimiä koskeva selite

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Muutettu maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön, muinaismuistokohteen ja muun kulttuuriperintökohteen määräyksen muotoa museoviranomaisesta Keski-Uudenmaan alueelliseksi vastuumuseoksi ja valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön Museovirastoksi.
- Viivamaisten merkintöjen mittakaavoja tarkistettu.
- Yhdyskuntateknisen huollon alue -määräyksestä *...toimintoja, jotka vaarantavat pohjavettä*, muutettu muotoon *...toimintoja, jotka vaarantavat pohjaveden laatua tai määrää.* Määräykseen lisätty *"kohdemerkinnän laajuus ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa."*
- Oleva junaseisake- määräyksestä poistettu *Ohjeellinen sijainti rautatieasemalle.*
- Lisätty kuntaraja - selite.
- Reservialue-määräyksen lausetta *"alueiden asemakaavoittaminen aloitetaan, kun merkittävä osa taajaman II-vaiheen asemakaavoista on laadittu"* muokattu muotoon *"alueiden tarkempi suunnittelu aloitetaan Tuusulan yleiskaavan 2040 tavoitevuoden jälkeen"*. Lisätty määräykseen lause *"ennen tarkempaa suunnittelua maankäyttöä ohjaa reservialueen alla oleva pääkäyttötarkoituserkintä."*
- Työpaikka-alueen määräyksen kohtaa *"tarkemmissa kaavoissa"* muokattu *"tarkemmassa suunnittelussa."*
- Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö - määräyksestä muokattu *Tuusulan Rantatie* muotoon *Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema* ja poistettu määräyksestä kohta *"tai maakunnallisesti merkittävään."*
- Liikenteen yhteystarve-merkintään täsmennetty *"Merkinnällä osoitetaan Uusimaakaava 2050:n liikenteen yhteystarvevaraus"*.
- Virkistysalue-määräystä muokattu: *"Alue varataan päivittäiseen virkistykseen muokattu muotoon Alue varataan lähivirkistykseen. Alueella sallitaan vain yleistä virkistystä palvelevia alueen luonteeseen sopivia rakennuksia ja rakenteita muokattu muotoon Alueella sallitaan vain virkistyskäyttöä palveleva rakentaminen."*
- Retkeily- ja ulkoilualue määräystä muokattu: *"Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun muokattu muotoon Alue varataan virkistykseen, ulkoiluun ja luonnon kokemiseen. Määräykseen lisätty teksti Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristön laatuun ja ulkoilun ohjaamiseen. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemman suunnitelman mukaan rakentaa vain virkistystä palvelevia rakennuksia, rakenteita ja virkistysreittejä muokattu muotoon Alueella sallitaan vain virkistyskäyttöä palveleva rakentaminen."*
- Golfkenttä-määräyksen osaa *"alue on myös merkittävä avoin maisematila Tuusulanjärven alueelle"* muokattu muotoon *"Tarkemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen merkittävä avoin maisematila Tuusulanjärven alueella."*

Tehtyjä muutoksia kaavaselostukseen:

- Lisätty koko kunnan kattava teemakartta ekologisesta verkostosta
- Viher- ja virkistysverkoston kehittäminen -raportti lisätty kaava-aineistoihin.
- Lisätty tekstiä Lentoradan yhteydestä Itärataan.
- Yhdyskuntateknisen huollon aluetta ET täsmennetty
- Selvitysalueet kuvattu tarkemmin
- Nukari-Purola mt 15 esitetään ainoastaan liitekartalla
- Liikenneverkko täydennetty tuoreimman Helsingin seudun tieverkon luokitus- ja palvelutasotavoitteet 2040 perusteella
- Palojoen metsän alueelle osoitetun paikallisen liikenteen yhteystarpeen perustelut lisätty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Termi kevyt liikenne korvattu sanoilla jalankulku ja pyöräily
- Selvitys puuston sitomasta hiilidioksidin määrästä lisätty
- KILVA-työkalun tulokset lisätty
- Vesihuollon kehittämissuunnitelmasta lisätty tekstiä
- Liikenneosuuden tekstiä päivitetty
- Lisätty puuttuvat arkeologiset kohteet, tehty teemakartta
- Lisätty kunnan maanomistuskartat
- Lisätty kartat muinaismuistoista ja muista kulttuuriperintökohteita sekä päivitetty taulukko
- Poistettu Anttilanranta I uusien asuinalueiden kartasta ja taulukosta, koska alue on jo rakentunut

Lisäksi muita täsmennyksiä, jotta kaavaselostus vastaa yleiskaavakartalle ja merkintöihin sekä määräyksiin tehtyjä muutoksia

Tuusulan yleiskaava 2040 kaavatyössä on hyödynnetty lukuisia selvityksiä, jotka löytyvät kunnan verkkosivuilta:

- Kulttuurimaisema ja rakennuskanta -selvityksen raportit: https://www.tuusula.fi/sivu.tmpl?sivu_id=7927
- Luontoselvitykset, liikenteelliset tarkastelut, kaupallisia selvityksiä, maisemaselvitys: https://www.tuusula.fi/sivu.tmpl?sivu_id=7160
- Ekosysteemipalveluselvitys: https://www.tuusula.fi/sivu.tmpl?sivu_id=7979
- Muut suunnitelmat ja selvitykset (pinta- ja pohjavedet, strategiat, yleissuunnitelmat, oppaat, diplomityöt, harjoitustyöt): https://www.tuusula.fi/sivu.tmpl?sivu_id=948

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä Tuusulan yleiskaavan 2040 lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet ja tehdä tarvittaessa teknisluonteisia tarkennuksia
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan yleiskaavan 2040

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä ja tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Esittelijä teki seuraavat korjaukset ja lisäykset asiatekstiin ja materiaaleihin:

Esittelijä täydensi listatekstiä, lisäten loppuun seuraavan lauseen: *"Tehdyt muutokset eivät edellytä Tuusulan yleiskaava 2040:n uudelleen nähtäville laittoa. Tämä on todettu myös valvovan viranomaisen Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa käydyissä keskusteluissa."*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä teki seuraavat korjaukset kaavakartan merkintöihin, määräyksiin sekä kaavaselostukseen:

Liikenteen yhteystarve muutetaan raideliikenteen yhteystarpeeksi, jonka kaavamääräys on: *Raideliikenteen yhteystarve.*

Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan Tallinna-tunneliin liittyvät liikenteen yhteystarpeet. Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan liikenteen yhteystarpeet, joiden tarkka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä. Nuolen sijainti ei ole kartalla yksiselitteinen. Yhteyden sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota seudullisiin ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeisiin, luonnonsuojeluun, kulttuuriympäristöön ja kulttuuriperintöön, maisemaan, pohja- ja pintavesien suojeluun sekä lajiston liikkumiseen. Lisäksi on pyrittävä minimoimaan liikenteestä aiheutuvia melu-, värinä- ja päästöhaittoja. Alueen tarkemmassa suunnittelussa on varauduttava yhteystarpeeseen kytkeytyviin terminaali- ja varikkotoimintoihin, muihin niihin liittyviin toimintoihin sekä muihin liikennejärjestelyihin.

Lisäksi yhdyskuntateknisen huollon alueen kaavamääräystä tarkistetaan seuraavasti: Määräyksen viimeinen lause "Kohdemerkinnän laajuus ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa." korvataan lauseella: "*Raatinpelto merkitään kohdemerkinnällä ja sen laajuus ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.*"

Kuntakehityslautakunta hyväksyi esittelijän lisäykset ja korjaukset yksimielisesti.

Kokouksessa käsiteltiin asiaan liittyvät maanomistajien kunnan virkahenkilöstölle sekä lautakunnan jäsenille osoittamat kirjeet.

Puheenjohtajan avattua keskustelun Liisa Sorri teki seuraavan muutosehdotuksen Margita Winqvistin kannattamana:
"Ehdotus 1.

Poistetaan yhteystarve Tuusulanjoentien jatke. Tuusulanjoentien jatke ja väylän mahdollinen liittymä Tuusulanväylälle tai Vanhalle Tuusulantielle ei ole yleiskaavan mukaisen maankäytön perusteella liikenneverkon toimivuuden kannalta tarpeen. Linjaus kulkisi maakuntakaavassa virkistysalueeksi merkityn alueen sekä luonto- ja virkistysarvojen kannalta merkittävien alueiden kautta."

Oli tehty kannatettu muutosehdotus. Puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan pohjaehdotusta kannattavat äänestävät "jaa" ja Liisa Sorrin muutosehdotusta kannattavat äänestävät "ei".

Suoritettua äänestyksessä pohjaehdotusta kannattivat jäsenet Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Heikkilä, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen, Jari Immonen, ja muutosehdotusta kannattivat jäsenet Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala, ja Margita Winqvist.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja totesi esittelijän ehdotuksen tulleen kuntakehityslautakunnan päätökseksi äänin 9-4.

Puheenjohtajan jatkettua keskustelua asiasta Liisa Sorri teki seuraavan muutosehdotuksen Margita Winqvistin kannattamana:

"Ehdotus 2. Poistetaan kuntakehityslautakunnan 27.10.2021 kokouksessa tekemistä asumisen alueiden lisäyksistä

- Riihikallion laajentaminen Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien liikenneympyrän ympäriltä pientaloalueeksi
- Lahelan laajentaminen Ristikiven suuntaan. "

Oli tehty kannatettu muutosehdotus. Puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan pohjaehdotusta kannattavat äänestävät "jaa" ja Liisa Sorrin muutosehdotusta kannattavat äänestävät "ei".

Suoritettussa äänestyksessä pohjaehdotusta kannattivat jäsenet Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Heikkilä, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen, Jari Immonen, ja muutosehdotusta kannattivat jäsenet Marianna Simo, Liisa Sorri, ja Margita Winqvist.

Puheenjohtaja totesi esittelijän ehdotuksen tulleen kuntakehityslautakunnan päätökseksi äänin 10-3.

Puheenjohtajan jatkettua keskustelua asiasta Liisa Sorri teki seuraavan muutosehdotuksen Margita Winqvistin kannattamana:

"Ehdotus 3. Pidetään kuntakehityslautakunnan kokouksessa 27.10.2021 muutetut kaavamääräykset ko. kokouksen esityksen mukaisina eli lisätään kaavamääräyksiin:

- keskustatoimintojen alueen C:n määräykseen: Alueen pysäköintiratkaisut on toteutettava kokonaisvaltaisesti pyrkien keskitettyyn ja vuorottaiskäyttöiseen ratkaisuun
- maa- ja metsätalousalueen M määräykseen: Alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus tulee turvata
- maisemapellon MA määräykseen: Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä
- maa- ja metsätalousvaltaisen alueen, viljelymaiseman MV määräykseen: Korvaava rakentaminen ja laajentaminen on sallittua, alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja
- maisemallisesti arvokas alue: avoimet maisema- alueet tulee säilyttää avoimina. Kokouksessa ei riittävästi selvitetty tehtyjen muutosten lainmukaisuutta. Kylien elinvoimaisuuden turvaamiseksi kaavamääräysten muuttaminen ei ole mielestämme oikea keino vaan esim. kyläkaavat."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oli tehty kannatettu muutosehdotus. Puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan pohjaehdotusta kannattavat äänestävät "jaa" ja Liisa Sorrin muutosehdotusta kannattavat äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä pohjaehdotusta kannattivat jäsenet Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Heikkilä, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen, Jari Immonen, ja muutosehdotusta kannattivat jäsenet Marianna Simo, Liisa Sorri, ja Margita Winqvist.

Puheenjohtaja totesi esittelijän ehdotuksen tulleen kuntakehityslautakunnan päätökseksi äänin 10–3.

Puheenjohtajan jatkettua keskustelua asiasta Liisa Sorri teki seuraavan muutosehdotuksen Margita Winqvistin kannattamana:

"Ehdotus 4.

AO-1 merkintä poistetaan Tuusulanjärven länsirannalta, Pajalan koulun kohdalta olevalta alueelta ja korvataan MA-merkinnällä lukuun ottamatta alueella jo olevia asuinrakennuksia. Avoimet maisemat, pitkät näkymät Tuusulanjärven eteläosissa ovat perinnemaisemien kannalta tärkeitä toimenpiteitä. Maisemapelloilla on säilytettävä MRL:n mukaiset toimenpiderajoitukset."

Oli tehty kannatettu muutosehdotus. Puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan pohjaehdotusta kannattavat äänestävät "jaa" ja Liisa Sorrin muutosehdotusta kannattavat äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä pohjaehdotusta kannattivat jäsenet Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Heikkilä, Antti Seppälä, Marianna Simo, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen, Jari Immonen, ja muutosehdotusta kannattivat jäsenet Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Liisa Sorri, ja Margita Winqvist.

Puheenjohtaja totesi esittelijän ehdotuksen tulleen kuntakehityslautakunnan päätökseksi äänin 9–4.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä Tuusulan yleiskaavan 2040 lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet ja tehdä tarvittaessa teknisluonteisia tarkennuksia
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan yleiskaavan 2040

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

- hyväksyä ja tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, 31.10.2022, § 368

Valmistelija / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasuunnittelija

Liitteet

- 1 1005H Tuusulan yleiskaava 2040 kaavakartta, khall_31.10.2022
- 2 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Kumoutuvien merkintöjen kartta, khall 31.10.2022
- 3 1005H Tuusulan yleiskaava 2040 kaavaselostus, khall 31.10.2022
- 4 1005H Selostuksen liite, Tuusulan yleiskaava 2040 kaavakarttapienennös A3, khall 31.10.2022
- 5 1005H Selostuksen liite, Tuusulan yleiskaava 2040 kumoutuvien merkintöjen kartta, pienennös A3, khall 31.10.2022
- 6 1005H Selostuksen liite, Tuusulan yleiskaava 2040, merkinnät ja määräykset, khall 31.10.2022
- 7 1005H Selostuksen liite Tuusulan yleiskaava 2040, luontokohteiden kuvaukset, khall 31.10.2022
- 8 1005H Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, lausunnot vastineineen, khall 31.10.2022
- 9 1005H Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II muistutukset vastineineen, khall 31.10.2022
- 10 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, viranomaisneuvottelumuistio 17.5.2022, khall 31.10.2022
- 11 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, linkit selvityksiin, khall 31.10.2022
- 12 1005H Tuusulan kallioselvitys 2019, khall 31.10.2022
- 13 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Metsätalousvaikutusten arviointi, khall 31.10.2022
- 14 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Pohjavesialueet, khall 31.10.2022
- 15 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, khall 31.10.2022
- 16 1005H Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, khall 31.10.2022
- 17 1005H Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäytävä -selvitys, khall 31.10.2022
- 18 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Liikenteen ennusteet 2016, khall 31.10.2022
- 19 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Liikenteelliset tarkastelut 2015, khall 31.10.2022
- 20 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, khall 31.10.2022
- 21 1005H Tuusulan yleiskaava 2040, Vaikutusten arviointi 2017, khall 31.10.2022
- 22 1005H Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), khall 31.10.2022
- 23 1005H Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi, khall 31.10.2022
- 24 1005H Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, khall 31.10.2022

Kaava-aineistoon on tehty muutokset, jotka esittelijä teki kuntakehityslautakunnan kokouksessa 12.10.2022: Liikenteen yhteystarve on muutettu raideliikenteen yhteystarpeeksi ja yhdyskuntateknisen huollon alueen (ET) määräystä on selkiytetty lisäämällä lause: "*Raatinpelto merkitään kohdemerkinnällä ja sen laajuus ratkaistaan*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tarkemmassa suunnittelussa." Lisäksi on tehty teknisluonteisia tarkistuksia ja liitteiden päivityksiä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Sailas, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä Tuusulan yleiskaavan 2040 lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet ja tehdä tarvittaessa teknisluonteisia tarkennuksia
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan yleiskaavan 2040.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Kati Lepojärvi teki Tuija Reinikaisen kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"Esitän Tuusulanjoentien jatkeen poistamista yleiskaavaehdotuksesta seuraavin perusteluin: Jo kaavaselostuksessa todetaan: "Maisalantien parantaminen on kustannustehokas ratkaisu pääkaupunkiseudun suuntaan verrattuna kaavaluonnoksessa esitetyn uuden väylän, Tuusulanjoentien jatkeen rakentamiseen verrattuna. Tuusulanjoentien jatke ja sen mahdollinen liittymä Tuusulanväylälle ei ole yleiskaavan mukaisen maankäytön perusteella liikenneverkon toimivuuden ja turvallisuuden kannalta tarpeellista ja sen merkitys olisi lähinnä paikallista maankäyttöä palveleva. Linjaus kulkisi maakuntakaavassa virkistysalueeksi merkityn alueen sekä luonto- ja virkistysarvojen kannalta merkittävien alueiden kautta, mikä rajoittaisi uuden maankäytön osoittamista tieyhteyden vaikutusalueelle eikä hanke täten ole taloudellisesti kannattava. Tuusulanjoentien jatkeelle voi olla tarvetta, jos Kehä IV tai FOCUS-alueen rinnakkaiskatu eivät toteudu." Koska kunta edistää KehäIV /rinnakkaiskatu -hankkeita voimakkaasti, tieyhteyden tarpeen ainoa syy ja perustelu häviävät. Myös yleiskaavaehdotukseen II saatujen lausuntojen ja muistutusten vastineissa kunta toistaa tieyhteyden epätarkoituksenmukaisuuden: "Yleiskaavan liikenneselvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatkeen liikenteelliset hyödyt jäävät alhaisemmiksi kuin liikenteen suuntautumisen osalta pitkälti samaa liikkumistarvetta palvelevan Maisalantien parantamisen hyödyt." Tuusulanjoentien jatke nostaisi yleiskaavan valmisteluaineistossa kunnan toimeksiantamien liikennemääräarvioiden mukaan Lahelan läpi kulkevaa liikennettä, mukaan lukien raskas liikenne, merkittävästi. Tuusulanjoentien jatke ohjaisi liikennettä lyhyemmälle reitille Hämeentieltä Lahelan läpi Tuusulanväylälle ja samoin toiseen suuntaan. Lahelan läpiajoon kannustaa myös lyhyempi ajoaika, koska Hämeentieltä Hyrylän ohitse Tuusulanväylää ja vastakkaiseen suuntaan ajaessa on useita liikennevaloja (kuten myös kameravalvontaa). Lahelan alueen liikenneturvallisuutta ei ole tälläkään hetkellä pystytty vahvistamaan ja alueen tiestö ei viranhaltijavalmistelujen mukaan salli alikulkuja, töyssyjä, tai muita liikenneturvallisuutta parantavia tekijöitä. Lisäksi alueen tiestön suorat tielinjaukset ovat jo nyt mahdollistaneet jatkuvasti ylinopeuksia, jotka vaarantavat eritoten alueen lasten turvallista liikkumista. Ruotsinkylän tutkimusmetsään suunnitellun tielinjauksen sijainti on maakuntakaavan virkistysalue- ja viherkäytäväalueella. Metsä on tärkeässä virkistyskäytössä alueen asukkaille ja sinne tullaan kauempaakin. Suunniteltu tielinjaus rikkoisi yhteyden Riihikallion

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

alueeseen, koulun ja päiväkodin retkeilyalueelle ja katkaisisi linjauksen alle jäävän Riihikallion rotkon luontopolun kuntoportaikkoineen. Tutkimusmetsää on esitetty Tuusulassa monen eri tahon koordinoimaksi virkistysmetsähankekohteeksi, Sarvikallion hankkeen tapaan. Alueen asukkaat ja muut tutkimusmetsän käyttäjät toivoisivat hankkeen etenemistä, mutta esitys ei ole edennyt viime aikoina. Tielinjaus kulkisi metsän merkittävien luontokohteiden, kuten Riihikallion lähteen ja noron ja muiden suojeltujen luontoarvojen yli. Tielinjaus menisi Metsäntutkimuslaitoksen mailla alueella upeiden, yli satavuotisten koemetsien läpi ja mm. jopa vuoteen 2090 asti jatkuvan arvostetun tutkimustoiminnan alueiden läpi. Metsähallitus vastustaa tielinjausta - samoin Luonnonvarakeskus, Suomen Luonnonsuojeluliitto Tuusula, Tuusula-seura, useat Tuusulan valtuustoryhmät ja lautakunnat vastineissaan ja muistutuksissaan sekä lukuisat alueen asukkaat ja tutkimusmetsän käyttäjät ja virkistyskäyttäjät. Myöskään yleiskaavaa valmistelleet viranhaltijat eivät pidä tielinjausta kannatettavana. Kuten viranhaltijaesityksessä on todettu, liikenneyhteydet alueelle saadaan hoidettua järkevämmiin, kustannustehokkaasti, pormestariohjelmamme mukaan tärkeitä strategisia luonto- ja virkistysarvojamme suojaten ja kuntalaisten hyväksi toimien mm. Maisalantietä parantamalla ja jatkamalla Kehä IV- hankkeen/rinnakkaiskadun voimakasta edistämistä, joka on kunnan kärkihanke. Lahelan liikenneyhteydet paranevat myös huomattavasti Lahelanorren toteutuessa, joka etenee kaavavalmistelussa prioriteetti- eli 1-korin hankkeena. Talousjohtaja totesi juuri talousarvioesityksessä, että jotta saamme pidettyä talouden tasapainossa nykyisessä haasteellisessa globaalissa talousympäristössä, investointisuunnitelmassa tulee priorisoida toteutettavaksi koulu- ja päiväkotihankkeet ja jättää muita suuria ei-välttämättömiä investointeja toteuttamatta. Tuusulanjoentien jatke olisi liian kallis sekä kunnan talouden että luonto- ja virkistysarvojen näkökulmasta."

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu muutosesitys, niin asia on ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Lepojärven muutosesitystä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä antoivat

- jaa-äänen Kim Kiuru, Jari Immonen, Lilli Salmi, Ari Koponen, Ulla Rosenqvist, Karita Mäensivu, Riitta Sedig, Pekka Laakso, Raimo Stenvall
- ei-äänen Kati Lepojärvi, Outi Huusko, Tuija Reinikainen, Ari Nyman.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä ja 4 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tuleen kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä Tuusulan yleiskaavan 2040 lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet ja tehdä tarvittaessa teknisluonteisia tarkennuksia
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan yleiskaavan 2040.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kalle Ikkela poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi ilmoittaen olevansa intressijäävi läheisen maanomistuksen takia. Ikkelan tilalla kokouksessa oli hänen henkilökohtainen varajäsen Pekka Laakso. Puheenjohtajana toimi Tuija Reinikainen.

Yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström selosti asiaa kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 28,27.04.2022

Lapsi- ja perheasiainneuvosto, § 13,12.05.2022

Vammaisneuvosto, § 31,18.05.2022

Ikäihmisten neuvosto, § 24,30.05.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 33,07.06.2022

Tekninen lautakunta, § 93,16.08.2022

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 76,23.08.2022

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 61,24.08.2022

Kuntakehityslautakunta, § 87,26.10.2022

Kunnanhallitus, § 369, 31.10.2022

§ 369

Asuntopoliittinen ohjelma 2030

TUUDno-2022-759

Kuntakehityslautakunta, 27.04.2022, § 28

Valmistelijat / lisätiedot:
Riikka Uusikulku
riikka.uusikulku@tuusula.fi
hankekehityspäällikkö

Liitteet

1 Asuntopoliittinen ohjelma 2030 lausuntokierrokselle, KKL 27.4.2022

Asuntorakentaminen ja -markkina on muuttunut Tuusulassa monin tavoin viime vuosina. Tulevaisuudessa kunnan tulisi asettaa selkeämmin asuntopoliittisia tavoitteita ja suunnitelmallisemmin ohjata ja seurata toteutuvaa asuntotuotantoa. Nyt laaditulla Tuusulan ensimmäisellä asuntopoliittisella ohjelmalla luodaan suuntaviivoja kunnan harjoittamalle asuntopoliitiikalle. Ohjelma syventää ja täsmentää asumisen kehittämistä ja asuntotuotannon suunnittelua.

Ohjelma tarkastelujänne on vuoteen 2030. Ohjelman valmistelussa on huomioitu MAL-sopimus vuosille 2020-2023. Ohjelman hyväksyy Tuusulan valtuusto ja se tarkistetaan valtuustokausittain. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

Asuntopoliittinen ohjelma osana kunnan strategista kehittämistä

Asuntopoliittisen ohjelman perustan muodostaa Tuusulan kuntastrategia ja sen päämäärät ja tavoitteet. Tuusulan kuntastrategiassa luodaan linjaukset Tuusulan kehittämisen suunnasta. Lisäksi asuntopoliittisella ohjelmalla on runsaasti yhdyspintoja muihin Tuusulan kunnan strategiaan ohjelmiin ja suunnitelmiin. Yleiskaavassa määritellään asumisen laajenemissuunnat ja tulevat asuinalueet. Maapoliittinen ohjelma mahdollistaa riittävän, monipuolisen ja kohtuuhintaisen tonttitarjonnan. Rakennusjärjestyksellä ohjataan asuntotuotannon rakentamista. Hyvinvointisuunnitelmassa on runsaasti yhdyspintoja asumiseen. Lisäksi ilmastojohtamisen toimintamalli asettaa tavoitteita ilmastoviisaammalle ja vähähiilisemmälle asumiselle. Mahdollisesti myöhemmin laadittava arkkitehtipoliittinen ohjelma ohjaa asuntotuotannon kaupunkikuvallisia tavoitteita.

Asuntopoliittisen ohjelman valmistelu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Asuntopoliittisen ohjelman laadinta käynnistyi vuonna 2021. Ohjelman tueksi on koottu monipuolinen tilastokatsaus tuusulalaiseen asumiseen. Ohjelmaa on valmisteltu osallistaen keskeisiä Tuusulan kunnan asumiseen liittyvistä asioista päättäviä tahoja. Kasvun ja ympäristön toimialueelle järjestettiin asuntopoliittinen työpaja tammikuussa. Asuntopoliittista ohjelmaa käsiteltiin maaliskuussa sekä kunnanhallituksen seminaarissa ja lautakuntien iltakoulussa.

Ohjelman käsittely luottamuselimissä

Asuntopoliittisen ohjelman luonnokseen pyydetään lautakuntien ja neuvostojen lausuntoja toukokuun aikana. Ohjelmaa kehitetään lausuntokierroksella saadun palautteen pohjalta kesän aikana. Lausuntokierroksen jälkeen asuntopoliittista ohjelmaa käsitellään uudestaan kuntakehitysautakunnassa, josta se etenee kunnanhallitukseen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi alkusyksystä 2022.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Salo, elinvoimajohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää

- merkitä asuntopoliittisen ohjelman valmistelutilanteen tiedoksi ja antaa evästyksen asuntopoliittisen ohjelman jatkovalmisteluun
- pyytää lausunnot asuntopoliittisen ohjelman luonnokseen muilta lautakunnilta ja neuvostoilta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto, 12.05.2022, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:
Marjo-Kaisa Konttinen
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Asuntopoliittinen ohjelma 2030, luonnos, lapeneuvosto 12.5.2022

Perustelut

Kuntakehityslautakunta pyytää lapsi- ja perheasiainneuvostolta lausuntoa Tuusulan Asuntopoliittisesta ohjelmasta 31.5.2022 mennessä.

Asuntorakentaminen ja -markkina on muuttunut Tuusulassa monin tavoin viime vuosina. Tulevaisuudessa kunnan tulisi asettaa selkeämmin asuntopoliittisia tavoitteita ja suunnitelmallisemmin ohjata ja seurata toteutuvaa asuntotuotantoa. Nyt laaditulla Tuusulan ensimmäisellä asuntopoliittisella ohjelmalla luodaan suuntaviivoja kunnan harjoittamalle asuntopoliitiikalle. Ohjelma syventää ja täsmentää asumisen kehittämistä ja asuntotuotannon suunnittelua.

Ohjelma tarkastelujänne on vuoteen 2030. Ohjelman valmistelussa on huomioitu MAL-sopimus vuosille 2020-2023. Ohjelman hyväksyy Tuusulan valtuusto ja se tarkistetaan valtuustokausittain. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Asuntopoliittinen ohjelma osana kunnan strategista kehittämistä

Asuntopoliittisen ohjelman perustan muodostaa Tuusulan kuntastrategia ja sen päämäärät ja tavoitteet. Tuusulan kuntastrategiassa luodaan linjaukset Tuusulan kehittämisen suunnasta. Lisäksi asuntopoliittisella ohjelmalla on runsaasti yhdyspintoja muihin Tuusulan kunnan strategisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin. Yleiskaavassa määritellään asumisen laajenemissuunnat ja tulevat asuinalueet. Maapoliittinen ohjelma mahdollistaa riittävän, monipuolisen ja kohtuuhintaisen tonttitarjonnan. Rakennusjärjestyksellä ohjataan asuntotuotannon rakentamista. Hyvinvointisuunnitelmassa on runsaasti yhdyspintoja asumiseen. Lisäksi ilmastojohtamisen toimintamalli asettaa tavoitteita ilmastoviisaammalle ja vähähiilisemmälle asumiselle. Mahdollisesti myöhemmin laadittava arkkitehtipoliittinen ohjelma ohjaa asuntotuotannon kaupunkikuvallisia tavoitteita.

Asuntopoliittisen ohjelman valmistelu

Asuntopoliittisen ohjelman laadinta käynnistyi vuonna 2021. Ohjelman tueksi on koottu monipuolinen tilastokatsaus tuusulalaiseen asumiseen. Ohjelmaa on valmisteltu osallistaen keskeisiä Tuusulan kunnan asumiseen liittyvistä asioista päättäviä tahoja. Kasvun ja ympäristön toimialueelle järjestettiin asuntopoliittinen työpaja tammikuussa. Asuntopoliittista ohjelmaa käsiteltiin maaliskuussa sekä kunnanhallituksen seminaarissa ja lautakuntien iltakoulussa.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päättää

- keskustella asuntopoliittisesta ohjelmasta
- että lausunto laaditaan käydyn keskustelun pohjalta.

Päätös

Lape-neuvosto päätti

- antaa Tuusulan asuntopoliittisesta ohjelmasta seuraavan lausunnon:

Tuusulan asuntopoliittinen ohjelma, lapsi- ja perheasiainneuvoston lausunto

Tuusulan luonnollinen väestönlisäys on heikentynyt ja muuttoliikkeen merkitys väestönkasvussa korostuu. Ikäihmisten määrä kasvaa huomattavasti ja sen myötä myös yksinasuvien määrä kasvaa. Tuusulan tulisikin lisätä etenkin yhden aikuisen henkilön asuntokunnille suunnattuja asumisratkaisuja. Väestön ikääntymisen ja yksinasuvien määrän kasvun takia esteetöntä kerrostaloasumista tarvitaan lähellä palveluita.

Tuusula saa muuttovoittoa eniten 25-44-vuotiasta aikuisista ja alle 15-vuotiaista lapsista. Nuoria ja nuoria aikuisia tuusulalaisia (15-29-vuotiaita) on suhteessa vähemmän kuin sitä vanhempia, mikä johtune siitä, että nuoret muuttavat opiskelupaikkakunnalle. Hyvät liikenneyhteydet, kattavat palvelut ja pienet edulliset asunnot voisivat houkutella nuoria aikuisia jäämään opiskelujen ajaksi asumaan Tuusulaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Syntyvyyden lasku korostaa jatkossa muuttoliikkeen merkitystä etenkin Tuusulan väestönkasvun kannalta. Pääkaupunkiseudulta muuttavat lapsiperheet arvostavat Tuusulan tarjoamaa pientaloasumista. Asuntotuotannon tuleekin vastata Tuusulan ulkopuolelta tulevan väestön asumiseen liittyviin tarpeisiin. Huomioitavaa on, että Tuusulan asuntotuotannon tulee olla houkuttelevaa myös nuorille pariskunnille.

Perheet ovat erilaisia ja tulisikin selvittää, millaisia mieltymyksiä perheillä on asumisen suhteen. Myös elämään liittyvät taitekohdat kuten lasten syntymät, avioerot ja muut muutokset asettavat vaatimuksia myös asumiselle. Etenkin nuorilla ja nuorilla lapsiperheillä asuntojen kohtuuhintaisuus on tärkeä asia asuinpaikkaa ja asuinmuotoa valittaessa. Olisi hyvä miettiä asioita, jotka houkuttelisivat nuorten aikuisten joukkoa asumaan Tuusulaan. Riittävien palveluiden ja sujuvan joukkoliikenteen merkitys kasvaa. Neuvosto pitää tärkeänä, että bussiliikennettä lisättäisiin Vantaan ja Helsingin suuntaan kun asuinalueet ovat muuttovalmiita. Niin kauan kun Tuusulassa ei ole nuorten aikuisten käyttämiä palveluita, tarjolla tulee olla suorat liikenneyhteydet palveluja tarjoaviin lähimpiin keskuksiin. Ulkoilumahdollisuudet ja harrastusmahdollisuudet ovat jo nyt hyvällä tasolla etenkin Etelä-Tuusulan alueella.

Ikääntymisen vuoksi tarve esteettömiin asuntoihin kasvaa. Esteettömiä asuntoja tarvitaan, jotta paitsi ikääntyneiden myös toiminta- tai liikuntakyvyltään rajoittuneiden kotona-asumista voidaan tukea. Rivitaloasuntoja rakennettaessa tulisi huomioida, että esteettömät asunnot tulisi olla yksitasoisia. Esteettömyys tulisi huomioida laajemmin asuinympäristöjä rakennettaessa ja kehitettäessä. Esteettömät rakennukset ja ympäristöt helpottavat myös lastenvaunuilla ja -rattailla liikkumista.

Vammaisneuvosto, 18.05.2022, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:
Marjo-Kaisa Konttinen
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Asuntopoliittinen ohjelma 2030, luonnos, vane 18.5.2022

Kuntakehityslautakunta pyytää vammaisneuvostolta lausuntoa Tuusulan Asuntopoliittisesta ohjelmasta 31.5.2022 mennessä.

Asuntorakentaminen ja -markkina on muuttunut Tuusulassa monin tavoin viime vuosina. Tulevaisuudessa kunnan tulisi asettaa selkeämmin asuntopoliittisia tavoitteita ja suunnitelmallisemmin ohjata ja seurata toteutuvaa asuntotuotantoa. Nyt laaditulla Tuusulan ensimmäisellä asuntopoliittisella ohjelmalla luodaan suuntaviivoja kunnan harjoittamalle asuntopolitiikalle. Ohjelma syventää ja täsmentää asumisen kehittämistä ja asuntotuotannon suunnittelua.

Ohjelma tarkastelujänne on vuoteen 2030. Ohjelman valmistelussa on huomioitu MAL-sopimus vuosille 2020-2023. Ohjelman hyväksyy Tuusulan valtuusto ja se tarkistetaan valtuustokausittain. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

Asuntopoliittinen ohjelma osana kunnan strategista kehittämistä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Asuntopoliittisen ohjelman perustan muodostaa Tuusulan kuntastrategia ja sen päämäärät ja tavoitteet. Tuusulan kuntastrategiassa luodaan linjaukset Tuusulan kehittämisen suunnasta. Lisäksi asuntopoliittisella ohjelmalla on runsaasti yhdyspintoja muihin Tuusulan kunnan strategiisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin. Yleiskaavassa määritellään asumisen laajenemissuunnat ja tulevat asuinalueet. Maapoliittinen ohjelma mahdollistaa riittävän, monipuolisen ja kohtuuhintaisen tonttitarjonnan. Rakennusjärjestyksellä ohjataan asuntotuotannon rakentamista. Hyvinvointisuunnitelmassa on runsaasti yhdyspintoja asumiseen. Lisäksi ilmastojohtamisen toimintamalli asettaa tavoitteita ilmastoviisaammalle ja vähähiilisemmälle asumiselle. Mahdollisesti myöhemmin laadittava arkkitehtipoliittinen ohjelma ohjaa asuntotuotannon kaupunkikuvallisia tavoitteita.

Asuntopoliittisen ohjelman valmistelu

Asuntopoliittisen ohjelman laadinta käynnistyi vuonna 2021. Ohjelman tueksi on koottu monipuolinen tilastokatsaus tuusulalaiseen asumiseen. Ohjelmaa on valmisteltu osallistaen keskeisiä Tuusulan kunnan asumiseen liittyvistä asioista päättäviä tahoja. Kasvun ja ympäristön toimialueelle järjestettiin asuntopoliittinen työpaja tammikuussa. Asuntopoliittista ohjelmaa käsiteltiin maaliskuussa sekä kunnanhallituksen seminaarissa ja lautakuntien iltakoulussa.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Vammaisneuvosto päättää

- keskustella Tuusulan asuntopoliittisesta ohjelmasta
- että lausunto laaditaan keskustelun pohjalta.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

- antaa Tuusulan asuntopoliittisesta ohjelmasta alla olevan lausunnon

Asuntopoliittinen ohjelma, vammaisneuvoston lausunto

Tuusulan luonnollinen väestönlisäys on heikentynyt ja muuttoliikkeen merkitys väestönkasvussa korostuu. Ikäihmisten määrä kasvaa huomattavasti ja sen myötä myös yksinasuvien määrä kasvaa. Tuusulan tulisikin lisätä etenkin yhden aikuisen henkilön asuntokunnille suunnattuja asumisratkaisuja. Väestön ikääntymisen ja yksinasuvien määrän kasvun takia esteetöntä kerrostaloasumista tarvitaan lähellä palveluita.

Perheet ovat erilaisia ja tulisikin selvittää, millaisia mieltymyksiä perheillä on asumisen suhteen. Myös elämään liittyvät taitekohdat kuten lasten syntymät, avioero, vammautuminen tai sairastuminen ja muut muutokset asettavat vaatimuksia myös asumiselle. Etenkin pienituloisilla asuntojen kohtuuhintaisuus on tärkeä asia asuinpaikkaa ja asuinmuotoa valittaessa.

Ikääntymisen vuoksi tarve esteettömiin asuntoihin kasvaa. Esteettömiä asuntoja tarvitaan, jotta paitsi ikääntyneiden myös toiminta- tai liikuntakyvyltään rajoittuneiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kotona-asumista voidaan tukea. Rivitaloasuntoja rakennettaessa tulisi huomioida, että esteettömät asunnot tulisi olla yksitasoisia. Esteettömyys tulisi huomioida laajemmin asuinympäristöjä rakennettaessa ja kehitettäessä myös niin, että esteettömyys toteutuu myös talvella. Esteettömät rakennukset ja ympäristöt helpottavat myös lastenvaunuilla ja -rattailla liikkumista.

Erityisryhmien asumisessa on tärkeää tehdä yhteistyötä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Tuusulan naapurikuntien kanssa, jotta erityisryhmien määrälliset ja laadulliset tarpeet pystytään määrittelemään ja ennakoimaan. Asumiseen liittyvän tuen on vastattava palvelun tarpeeseen ja oikeanlainen tukiasumisen muoto tulee pystyä varmistamaan palvelutarpeen muuttuessa. Lisäksi erityisryhmien asumiseen soveltuvia asuntoja tulisi olla tarjolla eri puolilla Tuusulaa.

Vammaisneuvosto painottaa, että erityisryhmien palveluasuminen ei ole ainoa erityisryhmien asumismuoto vaan on tärkeää, että vammaisella on oikeus valita, millaisessa asunnossa asuu ja missä asunto sijaitsee ja että asunto on asujalle toimiva. Jos liikkuminen ja omatoimisuus vakituksessa asunnossa tuottaa vamman tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia, tulee asunnon muutostöihin olla tukea tarjolla.

Ikäihmisten neuvosto, 30.05.2022, § 24

Valmistelijat / lisätiedot:
Marjo-Kaisa Konttinen
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Asuntopoliittinen ohjelma 2030, luonnos, ikne 30.5.2022

Kuntakehityslautakunta pyytää ikäihmisten neuvostolta lausuntoa Tuusulan Asuntopoliittisesta ohjelmasta 31.5.2022 mennessä.

Asuntorakentaminen ja -markkina on muuttunut Tuusulassa monin tavoin viime vuosina. Tulevaisuudessa kunnan tulisi asettaa selkeämmin asuntopoliittisia tavoitteita ja suunnitelmallisemmin ohjata ja seurata toteutuvaa asuntotuotantoa. Nyt laaditulla Tuusulan ensimmäisellä asuntopoliittisella ohjelmalla luodaan suuntaviivoja kunnan harjoittamalle asuntopoliittiselle. Ohjelma syventää ja täsmentää asumisen kehittämistä ja asuntotuotannon suunnittelua.

Ohjelma tarkastelujänne on vuoteen 2030. Ohjelman valmistelussa on huomioitu MAL-sopimus vuosille 2020-2023. Ohjelman hyväksyy Tuusulan valtuusto ja se tarkistetaan valtuustokausittain. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

Asuntopoliittinen ohjelma osana kunnan strategista kehittämistä

Asuntopoliittisen ohjelman perustan muodostaa Tuusulan kuntastrategia ja sen päämäärät ja tavoitteet. Tuusulan kuntastrategiassa luodaan linjaukset Tuusulan kehittämisen suunnasta. Lisäksi asuntopoliittisella ohjelmalla on runsaasti yhdyspintoja muihin Tuusulan kunnan strategiaan ohjelmiin ja suunnitelmiin. Yleiskaavassa määritellään asumisen laajenemissuunnat ja tulevat asuinalueet. Maapoliittinen ohjelma mahdollistaa riittävän, monipuolisen ja kohtuuhintaisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tonttitarjonnan. Rakennusjärjestyksellä ohjataan asuntotuotannon rakentamista. Hyvinvointisuunnitelmassa on runsaasti yhdyspintoja asumiseen. Lisäksi ilmastojohtamisen toimintamalli asettaa tavoitteita ilmastoviisaammalle ja vähähiilisemmälle asumiselle. Mahdollisesti myöhemmin laadittava arkkitehtipoliittinen ohjelma ohjaa asuntotuotannon kaupunkikuvallisia tavoitteita.

Asuntopoliittisen ohjelman valmistelu

Asuntopoliittisen ohjelman laadinta käynnistyi vuonna 2021. Ohjelman tueksi on koottu monipuolinen tilastokatsaus tuusulalaiseen asumiseen. Ohjelmaa on valmisteltu osallistaen keskeisiä Tuusulan kunnan asumiseen liittyvistä asioista päättäviä tahoja. Kasvun ja ympäristön toimialueelle järjestettiin asuntopoliittinen työpaja tammikuussa. Asuntopoliittista ohjelmaa käsiteltiin maaliskuussa sekä kunnanhallituksen seminaarissa ja lautakuntien iltakoulussa.

Asuntopoliittinen ohjelma, ikäihmisten neuvoston lausunto

Tuusulan luonnollinen väestönlisäys on heikentynyt ja muuttoliikkeen merkitys väestönkasvussa korostuu. Ikäihmisten määrä kasvaa huomattavasti ja sen myötä myös yksinasuvien määrä kasvaa. Tuusulan tulisikin lisätä etenkin yhden aikuisen henkilön asuntokunnille suunnattuja asunusratkaisuja. Väestön ikääntymisen ja yksinasuvien määrän kasvun takia esteettöntä kerrostaloasumista tarvitaan lähellä palveluita. Myös elämään liittyvät taitekohdat kuten eläköityminen, sairastuminen, leskeytyminen, asettavat vaatimuksia myös asumiselle. Etenkin pienituloisilla asuntojen kohtuuhintaisuus on tärkeä asia asuinpaikkaa ja asuinmuotoa valittaessa.

Ikääntymisen vuoksi tarve esteettömiin asuntoihin kasvaa. Esteettömiä asuntoja tarvitaan, jotta paitsi ikääntyneiden myös toiminta- tai liikuntakyvyltään rajoittuneiden kotona-asumista voidaan tukea. Rivitaloasuntoja rakennettaessa tulisi huomioida, että esteettömät asunnot tulisi olla yksitasoisia. Esteettömyys tulisi huomioida laajemmin asuinympäristöjä rakennettaessa ja kehitettäessä myös niin, että esteettömyys toteutuu myös talvella. Esteettömät rakennukset ja ympäristöt helpottavat myös lastenvaunuilla ja -rattailla liikkumista.

Asuntopoliittisessa ohjelmassa on kuvattu, miten ikääntyneiden kotona-asumista voidaan tukea, mutta tehostetusta palveluasumisesta ei ole mainintaa. Tärkeää on, että yhteistyötä tehdään Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Tuusulan naapurikuntien kanssa, jotta tehostetun palveluasumisen määrälliset ja laadulliset tarpeet pystytään määrittelemään ja ennakoimaan. Tällä tavoin kunnassa voitaisiin varautua tarpeeseen kaavoittamalla oikein ja oikeassa suhteessa.

Ikäihmisten neuvoston mielestä on tärkeää, että ikääntynyt voi valita, millaisessa asunnossa hän asuu, missä asunto sijaitsee ja että asunto on asujalle toimiva. Jos liikkuminen ja omatoimisuus vakituksessa asunnossa tuottaa toimintakyvyn heikentymisen tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia, tulee asunnon muutostöihin olla tukea tarjolla.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Ikäihmisten neuvosto päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- keskustella asuntopoliittisen ohjelman luonnoksesta
- antaa asuntopoliittisesta ohjelmasta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Puheenjohtajan avattua keskustelun jäsen Mäkelä esitti, että ikäihmisten neuvoston lausuntoon lisätään seuraavat lauseet: Ikääntyneiden asumisratkaisuja suunniteltaessa ja kehitettäessä tulee ottaa huomioon, että erilaista hallinta- ja rahoitusmuotoista asumista tulee olla tarjolla.

Eläviä keskustoja luotaessa palvelut ja asuminen tulee yhteensovittaa niin, että myös ikäihmisille tarpeellisia palveluita on tarjolla lähellä. Jäsen Nieminen esitti, että lausuntoon lisätään myös lause: Asuinympäristöjä suunniteltaessa ympäristön viihtyvyyteen on kiinnitettävä myös huomiota.

Kaikki esitykset hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Ikäihmisten neuvosto päätti

- antaa asuntopoliittisesta ohjelmasta alla olevan lausunnon

Asuntopoliittinen ohjelma, ikäihmisten neuvoston lausunto

Tuusulan luonnollinen väestönlisäys on heikentynyt ja muuttoliikkeen merkitys väestönkasvussa korostuu. Ikäihmisten määrä kasvaa huomattavasti ja sen myötä myös yksinasuvien määrä kasvaa. Tuusulan tulisikin lisätä etenkin yhden aikuisen henkilön asutokunnille suunnattuja asumisratkaisuja. Väestön ikääntymisen ja yksinasuvien määrän kasvun takia esteettöntä kerrostaloasumista tarvitaan lähellä palveluita. Myös elämään liittyvät taitekohdat kuten eläköityminen, sairastuminen, leskeytyminen, asettavat vaatimuksia myös asumiselle. Etenkin pienituloisilla asuntojen kohtuuhintaisuus on tärkeä asia asuinpaikkaa ja asuinmuotoa valittaessa. Ikääntyneiden asumisratkaisuja suunniteltaessa ja kehitettäessä tuleekin ottaa huomioon, että erilaista hallinta- ja rahoitusmuotoista asumista tulee olla tarjolla. Eläviä keskustoja luotaessa palvelut ja asuminen tulee yhteensovittaa niin, että myös ikäihmisille tarpeellisia palveluita on tarjolla lähellä. Asuinympäristöjä suunniteltaessa ympäristön viihtyvyyteen on kiinnitettävä myös huomiota.

Ikääntymisen vuoksi tarve esteettömiin asuntoihin kasvaa. Esteettömiä asuntoja tarvitaan, jotta paitsi ikääntyneiden myös toiminta- tai liikuntakyvyltään rajoittuneiden kotona-asumista voidaan tukea. Rivitaloasuntoja rakennettaessa tulisi huomioida, että esteettömät asunnot tulisi olla yksitasoisia. Esteettömyys tulisi huomioida laajemmin asuinympäristöjä rakennettaessa ja kehitettäessä myös niin, että esteettömyys toteutuu myös talvella. Esteettömät rakennukset ja ympäristöt helpottavat myös lastenvaunuilla ja -rattailla liikkumista.

Asuntopoliittisessa ohjelmassa on kuvattu, miten ikääntyneiden kotona-asumista voidaan tukea, mutta tehostetusta palveluasumisesta ei ole mainintaa. Tärkeää on, että yhteistyötä tehdään Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Tuusulan naapurikuntien kanssa, jotta tehostetun palveluasumisen määrälliset ja laadulliset tarpeet pystytään määrittelemään ja ennakoimaan. Tällä tavoin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kunnassa voitaisiin varautua tarpeeseen kaavoittamalla oikein ja oikeassa suhteessa.

Ikäihmisten neuvoston mielestä on tärkeää, että ikääntynyt voi valita, millaisessa asunnossa hän asuu, missä asunto sijaitsee ja että asunto on asujalle toimiva. Jos liikkuminen ja omatoimisuus vakituksessa asunnossa tuottaa toimintakyvyn heikentymisen tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia, tulee asunnon muutostöihin olla tukea tarjolla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 07.06.2022, § 33

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Lausuntopyyntö Asuntopoliittinen ohjelma 2030, hytelk 7.6.2022

2 Asuntopoliittinen ohjelma 2030 lausuntokierrokselle, hytelk 7.6.2022

Kuntakehityslautakunta pyytää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalta lausuntoa Tuusulan Asuntopoliittisesta ohjelmasta 31.8.2022 mennessä.

Asuntorakentaminen ja -markkina on muuttunut Tuusulassa monin tavoin viime vuosina. Tulevaisuudessa kunnan tulisi asettaa selkeämmin asuntopoliittisia tavoitteita ja suunnitelmallisemmin ohjata ja seurata toteutuvaa asuntotuotantoa. Nyt laaditulla Tuusulan ensimmäisellä asuntopoliittisella ohjelmalla luodaan suuntaviivoja kunnan harjoittamalle asuntopoliitiikalle. Ohjelma syventää ja täsmentää asumisen kehittämistä ja asuntotuotannon suunnittelua.

Ohjelma tarkastelujänne on vuoteen 2030. Ohjelman valmistelussa on huomioitu MAL-sopimus vuosille 2020-2023. Ohjelman hyväksyy Tuusulan valtuusto ja se tarkistetaan valtuustokausittain. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

Asuntopoliittinen ohjelma osana kunnan strategista kehittämistä

Asuntopoliittisen ohjelman perustan muodostaa Tuusulan kuntastrategia ja sen päämäärät ja tavoitteet. Tuusulan kuntastrategiassa luodaan linjaukset Tuusulan kehittämisen suunnasta. Lisäksi asuntopoliittisella ohjelmalla on runsaasti yhdyspintoja muihin Tuusulan kunnan strategiaan ohjelmiin ja suunnitelmiin. Yleiskaavassa määritellään asumisen laajenemissuunnat ja tulevat asuinalueet. Maapoliittinen ohjelma mahdollistaa riittävän, monipuolisen ja kohtuuhintaisen tonttitarjonnan. Rakennusjärjestyksellä ohjataan asuntotuotannon rakentamista. Hyvinvointisuunnitelmassa on runsaasti yhdyspintoja asumiseen. Lisäksi ilmastojohtamisen toimintamalli asettaa tavoitteita ilmastoviisaammalle ja vähähiilisemmälle asumiselle. Mahdollisesti myöhemmin laadittava arkkitehtipoliittinen ohjelma ohjaa asuntotuotannon kaupunkikuvallisia tavoitteita.

Asuntopoliittisen ohjelman valmistelu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Asuntopoliittisen ohjelman laadinta käynnistyi vuonna 2021. Ohjelman tueksi on koottu monipuolinen tilastokatsaus tuusulalaiseen asumiseen. Ohjelmaa on valmisteltu osallistaen keskeisiä Tuusulan kunnan asumiseen liittyvistä asioista päättäviä tahoja. Kasvun ja ympäristön toimialueelle järjestettiin asuntopoliittinen työpaja tammikuussa. Asuntopoliittista ohjelmaa käsiteltiin maaliskuussa sekä kunnanhallituksen seminaarissa ja lautakuntien iltakoulussa.

Ohjelman käsittely luottamuselimissä

Asuntopoliittisen ohjelman luonnokseen pyydetään lautakuntien ja neuvostojen lausuntoja touko-elokuun aikana. Ohjelmaa kehitetään lausuntokierroksella saadun palautteen pohjalta. Lausuntokierroksen jälkeen asuntopoliittista ohjelmaa käsitellään uudestaan kuntakehitysautakunnassa, josta se etenee kunnanhallitukseen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi syksyllä 2022.

Asuntopoliittinen ohjelma, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Tuusulan luonnollinen väestönlisäys on heikentynyt syntyvyyden laskiessa ja kuolleisuuden noustessa. Muuttoliikkeen merkitys väestönkasvussa korostuu. Asuntotuotannon tulee vastata Tuusulan ulkopuolelta tulevan väestön asumiseen liittyviin tarpeisiin. Tuusula saa muuttovoittoa 25-44-vuotiasta aikuisista ja alle 15-vuotiaista lapsista. Muissa ikäryhmissä Tuusula on kärsinyt muuttotappiota pitkän aikavälin tarkastelussa. Pääkaupunkiseudulta muuttavat lapsiperheet arvostavat Tuusulan tarjoamaa pientaloasumista. Muuttotappiolla olevassa nuorten ja nuorten aikuisten (15-29-vuotiaita) ikäryhmissä hyvät liikenneyhteydet, kattavat palvelut ja pienet edulliset asunnot voisivat houkuttaa jäämään opiskelujen ajaksi asumaan Tuusulaan. Tuusulan asuntotuotannon tulee olla houkuttelevaa myös nuorille pariskunnille ja ensiasunnon ostajille.

Ikäihmisten määrä kasvaa huomattavasti ja sen myötä myös yksinasuvien määrä kasvaa. Vuoteen 2040 mennessä 75 vuotta täyttäneiden määrä kaksinkertaistuu. Hyvinvointialueuudistuksen myötä ikäihmiset, jotka käyttävät paljon sosiaali- ja terveystalouksia, eivät enää kuormita kunnan taloutta, vaan ovat hyviä veronmaksajia kunnan talouden näkökulmasta. Monella ikääntyvällä on mahdollisuus käyttää palveluita ja olla aktiivisena toimijana yhteisössään. Kunnan etuna onkin kääntää nykyinen ikääntyneiden asukkaiden muuttotappio muuttovoitoksi. Yhteisöllisten asumisratkaisujen tarve korostuu ikärakenteen muuttuessa ja kunnan tulee tehdä määrätietoisia toimia niiden mahdollistamiseksi.

Väestön ikääntymisen ja yksinasuvien määrän kasvun takia tarve esteettömiin asuntoihin kasvaa. Esteettömiä asuntoja tarvitaan, jotta paitsi ikääntyneiden myös toiminta- tai liikuntakyvyltään rajoittuneiden kotona-asumista voidaan tukea. Yksitasoiset asumisen ratkaisut ovat yhä suosituimpia ja tämä tulisi huomioida myös esteettömiä rivitaloasuntoja rakennettaessa. Esteetöntä kerrostaloasumista tarvitaan lähellä palveluita.

Ikäihmisten ja erityisryhmien asumisessa on tärkeää tehdä yhteistyötä Keski-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Uudenmaan hyvinvointialueen ja Tuusulan naapurikuntien kanssa, jotta ikäihmisten ja erityisryhmien määrälliset ja laadulliset tarpeet pystytään määrittelemään ja ennakoimaan. Asumiseen liittyvän tuen on vastattava palvelun tarpeeseen ja oikeanlainen tukiasumisen muoto tulee pystyä varmistamaan palvelutarpeen muuttuessa. Lisäksi ikäihmisten ja erityisryhmien asumiseen soveltuvia asuntoja tulisi olla tarjolla eri puolilla Tuusulaa. Jos liikkuminen ja omatoimisuus vakituudessa asunnossa tuottaa toimintakyvyn heikentymisen tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia, tulee asunnon muutostöihin olla tukea tarjolla. Erityisryhmien palveluasuminen ei tulisi olla ainoa erityisryhmien asumismuoto vaan on tärkeää, että vammaisella on oikeus valita, millaisessa asunnossa asuu ja missä asunto sijaitsee ja että asunto on asujalle toimiva.

Asuntopoliittisessa ohjelmassa on kuvattu, miten ikääntyneiden kotona-asumista voidaan tukea, mutta tehostetusta palveluasumisesta ei ole mainintaa. On tärkeää, että yhteistyötä tehdään Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Tuusulan naapurikuntien kanssa, jotta tehostetun palveluasumisen määrälliset ja laadulliset tarpeet pystytään määrittelemään ja ennakoimaan. Tällä tavoin kunnassa voitaisiin varautua tarpeeseen kaavoittamalla oikein ja oikeassa suhteessa.

On tärkeää huolehtia asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksista asuinympäristöönsä ja yhteisöllisyyden tukemisesta osana naapurustoja. Tuusulassa tulee jatkaa työtä asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi. Myös palveluiden merkitys asuinympäristön pito- ja vetovoimatekijänä korostuu. Eläviä keskustoja luotaessa palvelut ja asuminen tulee yhteensovittaa niin, että tarpeellisia palveluita on tarjolla lähellä (esim. kauppa, kahvila, kirjasto, kuntosali, kampaamo, kapakka ja kirkko).

Asuinympäristöjen sosiaalisesta kestävydestä tulee huolehtia. Eri asuntokokoa ja hallintamuotoa olevia kohteita tulee sekoittaa alueittain. Tämä mahdollistaa eri perhekokojen ja eri-ikäisten asukkaiden sijoittumisen samalla alueelle. Eri hallintamuodot puolestaan mahdollistaa sosiaalisen sekoittumisen asukkaiden varallisuudesta riippumatta. Etenkin pienituloisilla asuntojen kohtuuhintaisuus on tärkeä asia asuinpaikkaa ja asuinmuotoa valittaessa. Tulevia asumisratkaisuja suunniteltaessa ja kehitettäessä tuleekin ottaa huomioon, että erilaista hallinta- ja rahoitusmuotoista asumista tulee olla tarjolla eri-ikäisille tuusulalaisille.

Kestävyyskysymyksistä on tullut yhä tärkeämpiä. Valtuustokauden 2021-2025 tavoitteena on rakentaa kestävä tulevaisuutta ja edistää ilmastotekoja kaikessa toiminnassa. Askeleet kohti hiilineutraalia asumista ovat ensisijaisen tärkeitä, sillä rakentaminen ja rakennukset ovat vastuussa yli kolmasosasta kasvihuonepäästöistä. Tuusulan tuleekin toimia ja ohjata kestävään, energiatehokkaaseen ja ympäristöystävälliseen korjaus- ja uudisrakentamiseen. Rakentamisen ohjauksen lisäksi kunta voi vaikuttaa päästöihin kaavoituksen, maankäytön, uusiutuvien energialähteiden käytön ja liikennejärjestelyjen avulla. Kunnan roolina on myös mahdollistaa asukkaille yhä ilmastoviisaampi ja hiilineutraalimpi asuinympäristö.

Asuinympäristöjä suunniteltaessa ympäristön viihtyvyyteen ja turvallisuuteen on kiinnitettävä myös huomiota. Tuusulan vahvuutena on, että luontoon pääsee suoraan kotiovelta. Ulkoilumahdollisuudet ja harrastusmahdollisuudet ovat jo nyt hyvällä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tasolla, nämä vetovoimatekijät tulee säilyttää myös jatkossa. Esteettömyys tulisi huomioida laajemmin asuinympäristöjä rakennettaessa ja kehitettäessä. Esteettömyyden tulee toteutua myös talvella. Asumisen ja asuinympäristön turvallisuuden kysymykset olisi hyvä nostaa laajempaan tarkasteluun asuntopoliittisessa ohjelmassa.

Tuusulalla on maine hyvän asumisen kuntana. Kuntaa tulee edelleen kehittää yhä kiinnostavammaksi ja halutummaksi asuinpaikaksi. On yhtä lailla tärkeää huolehtia kunnan pitovoimasta nykyisten asukkaiden osalta kuin vetovoimasta uusien potentiaalisten asukkaiden suuntaan. Yhtä kunnan rajat ylittävää muuttajaa kohden on 18 paikallaanpysyjää. Tuusulan persoonallista identiteettiä ja brändiä tulee edelleen vahvistaa, jotta se erottuu edukseen naapureistaan.

Kokouksessa hankekehityspäällikkö Riikka Uusikulku esitteli asiaa.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa asuntopoliittisesta ohjelmasta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Puheenjohtajan avattua keskustelun jäsen Lehtinen ehdotti, että lausuntoon lisätään: On tärkeää tunnistaa ja selvittää nykyisten asukkaiden sekä Tuusulaan ja täältä pois muuttavien asumisen preferenssejä, jotta asumista voidaan kehittää tietoon perustuen. Tiedon keruussa tulee huomioida myös kunnan eri keskusten sekä maaseutualueiden erilaisten veto, pito- ja työntövoimatekijöiden selvittäminen. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jäset Ruotsalainen ja Lehtinen ehdottivat, että lausuntoon lisätään: Palveluiden saavutettavuudesta huolehdittava esim. liikenneratkaisuin tai liikkuvien palveluin haja-asuinalueiden ja koko kunnan näkökulmasta. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jäsen Rathgeber ehdotti, että lausuntoon lisätään: Vanhojen asuinalueiden kehittäminen on myös huomioitava uusien asuinalueiden rinnalla. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- antaa asuntopoliittisesta ohjelmasta alla olevan lausunnon.

Asuntopoliittinen ohjelma, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Tuusulan luonnollinen väestönlisäys on heikentynyt syntyvyyden laskiessa ja kuolleisuuden noustessa. Muuttoliikkeen merkitys väestönkasvussa korostuu. Asuntotuotannon tulee vastata Tuusulan ulkopuolelta tulevan väestön asumiseen liittyviin tarpeisiin. Tuusula saa muuttovoittoa 25-44-vuotiasta aikuisista ja alle 15-vuotiasta lapsista. Muissa ikäryhmissä Tuusula on kärsinyt muuttotappiota pitkän

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

aikavälin tarkastelussa. Pääkaupunkiseudulta muuttavat lapsiperheet arvostavat Tuusulan tarjoamaa pientaloasumista. Muuttotappiolla olevassa nuorten ja nuorten aikuisten (15-29-vuotiaita) ikäryhmissä hyvät liikenneyhteydet, kattavat palvelut ja pienet edulliset asunnot voisivat houkuttaa jäämään opiskelujen ajaksi asumaan Tuusulaan. Tuusulan asuntotuotannon tulee olla houkuttelevaa myös nuorille pariskunnille ja ensiasunnon ostajille. On tärkeää tunnistaa ja selvittää nykyisten asukkaiden sekä Tuusulaan ja täältä pois muuttavien asumisen preferenssejä, jotta asumista voidaan kehittää tietoon perustuen. Tiedon keruussa tulee huomioida myös kunnan eri keskusten sekä maaseutualueiden erilaisten veto- ja työntövoimatekijöiden selvittäminen.

Ikäihmisten määrä kasvaa huomattavasti ja sen myötä myös yksinasuvien määrä kasvaa. Vuoteen 2040 mennessä 75 vuotta täyttäneiden määrä kaksinkertaistuu. Hyvinvointialueuudistuksen myötä ikäihmiset, jotka käyttävät paljon sosiaali- ja terveyspalveluita, eivät enää kuormita kunnan taloutta, vaan ovat hyviä veronmaksajia kunnan talouden näkökulmasta. Monella ikääntyvällä on mahdollisuus käyttää palveluita ja olla aktiivisena toimijana yhteisössään. Kunnan etuna onkin kääntää nykyinen ikääntyneiden asukkaiden muuttotappio muuttovoitoksi. Yhteisöllisten asumisratkaisujen tarve korostuu ikärakenteen muuttuessa ja kunnan tulee tehdä määrätietoisia toimia niiden mahdollistamiseksi.

Väestön ikääntymisen ja yksinasuvien määrän kasvun takia tarve esteettömiin asuntoihin kasvaa. Esteettömiä asuntoja tarvitaan, jotta paitsi ikääntyneiden myös toiminta- tai liikuntakyvyltään rajoittuneiden kotona-asumista voidaan tukea. Yksitasoiset asumisen ratkaisut ovat yhä suosituimpia ja tämä tulisi huomioida myös esteettömiä rivitaloasuntoja rakennettaessa. Esteetöntä kerrostaloasumista tarvitaan lähellä palveluita.

Ikäihmisten ja erityisryhmien asumisessa on tärkeää tehdä yhteistyötä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Tuusulan naapurikuntien kanssa, jotta ikäihmisten ja erityisryhmien määrälliset ja laadulliset tarpeet pystytään määrittelemään ja ennakoimaan. Asumiseen liittyvän tuen on vastattava palvelun tarpeeseen ja oikeanlainen tukiasumisen muoto tulee pystyä varmistamaan palvelutarpeen muuttuessa. Lisäksi ikäihmisten ja erityisryhmien asumiseen soveltuvia asuntoja tulisi olla tarjolla eri puolilla Tuusulaa. Jos liikkuminen ja omatoimisuus vakituudessa asunnossa tuottaa toimintakyvyn heikentymisen tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia, tulee asunnon muutostöihin olla tukea tarjolla. Erityisryhmien palveluasuminen ei tulisi olla ainoa erityisryhmien asumismuoto vaan on tärkeää, että vammaisella on oikeus valita, millaisessa asunnossa asuu ja missä asunto sijaitsee ja että asunto on asujalle toimiva.

Asuntopoliittisessa ohjelmassa on kuvattu, miten ikääntyneiden kotona-asumista voidaan tukea, mutta tehostetusta palveluasumisesta ei ole mainintaa. On tärkeää, että yhteistyötä tehdään Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Tuusulan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

naapurikuntien kanssa, jotta tehostetun palveluasumisen määrälliset ja laadulliset tarpeet pystytään määrittelemään ja ennakoimaan. Tällä tavoin kunnassa voitaisiin varautua tarpeeseen kaavoittamalla oikein ja oikeassa suhteessa.

On tärkeää huolehtia asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksista asuinympäristöönsä ja yhteisöllisyyden tukemisesta osana naapurustoja. Tuusulassa tulee jatkaa työtä asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi. Myös palveluiden merkitys asuinympäristön pito- ja vetovoimatekijänä korostuu. Eläviä keskustoja luotaessa palvelut ja asuminen tulee yhteen sovittaa niin, että tarpeellisia palveluita on tarjolla lähellä (esim. kauppa, kahvila, kirjasto, kuntosali, kampaamo, kuppila ja kirkko). Palveluiden saavutettavuudesta huolehdittava esim. liikenneratkaisuin tai liikkuvien palveluin haja-asuinalueiden ja koko kunnan näkökulmasta.

Asuinympäristöjen sosiaalisesta kestävydestä tulee huolehtia. Eri asuntokokoja ja hallintamuotoa olevia kohteita tulee sekoittaa alueittain. Tämä mahdollistaa eri perhekokojen ja eri-ikäisten asukkaiden sijoittumisen samalla alueelle. Eri hallintamuodot puolestaan mahdollistaa sosiaalisen sekoittumisen asukkaiden varallisuudesta riippumatta. Etenkin pienituloisilla asuntojen kohtuuhintaisuus on tärkeä asia asuinpaikkaa ja asuinmuotoa valittaessa. Tulevia asumisratkaisuja suunniteltaessa ja kehitettäessä tuleekin ottaa huomioon, että erilaista hallinta- ja rahoitusmuotoista asumista tulee olla tarjolla eri-ikäisille tuusulalaisille. Lisäksi vanhojen asuinalueiden kehittäminen on myös huomioitava uusien asuinalueiden rinnalla.

Kestävyden kysymyksistä on tullut yhä tärkeämpiä. Valtuustokauden 2021-2025 tavoitteena on rakentaa kestävää tulevaisuutta ja edistää ilmastotekoja kaikessa toiminnassa. Askeleet kohti hiilineutraalia asumista ovat ensisijaisen tärkeitä, sillä rakentaminen ja rakennukset ovat vastuussa yli kolmasosasta kasvihuonepäästöistä. Tuusulan tuleekin toimia ja ohjata kestävään, energiatehokkaaseen ja ympäristöystävälliseen korjaus- ja uudisrakentamiseen. Rakentamisen ohjauksen lisäksi kunta voi vaikuttaa päästöihin kaavoituksen, maankäytön, uusiutuvien energialähteiden käytön ja liikennejärjestelyjen avulla. Kunnan roolina on myös mahdollistaa asukkaille yhä ilmastoviisaampi ja hiilineutraalimpi asuinympäristö.

Asuinympäristöjä suunniteltaessa ympäristön viihtyvyyteen ja turvallisuuteen on kiinnitettävä myös huomiota. Tuusulan vahvuutena on, että luontoon pääsee suoraan kotiovelta. Ulkoilumahdollisuudet ja harrastusmahdollisuudet ovat jo nyt hyvällä tasolla, nämä vetovoimatekijät tulee säilyttää myös jatkossa. Esteettömyys tulisi huomioida laajemmin asuinympäristöjä rakennettaessa ja kehitettäessä. Esteettömyyden tulee toteutua myös talvella. Asumisen ja asuinympäristön turvallisuuden kysymykset olisi hyvä nostaa laajempaan tarkasteluun asuntopoliittisessa ohjelmassa.

Tuusulalla on maine hyvän asumisen kuntana. Kuntaa tulee edelleen kehittää yhä kiinnostavammaksi ja halutummaksi asuinpaikaksi. On yhtä lailla tärkeää huolehtia kunnan pitovoimasta nykyisten asukkaiden osalta kuin vetovoimasta uusien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

potentiaalisten asukkaiden suuntaan. Yhtä kunnan rajat ylittävää muuttajaa kohden on 18 paikallaanpysyjää. Tuusulan persoonallista identiteettiä ja brändiä tulee edelleen vahvistaa, jotta se erottuu edukseen naapureistaan.

Tekninen lautakunta, 16.08.2022, § 93

Valmistelijat / lisätiedot:
Riikka Uusikulku
riikka.uusikulku@tuusula.fi
hankekehityspäällikkö

Liitteet

1 Asuntopoliittinen ohjelma 2030 luonnos, TL 16.8.2022

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- keskustella asuntopoliittisen ohjelman luonnoksesta
- antaa asuntopoliittisesta ohjelmasta seuraavan lausunnon:

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti: Muutetaan §93 päätösesityksen viimeinen bulletpoint kuulumaan:

- antaa asuntopoliittisesta ohjelmasta seuraavan lausunnon:

Tekninen lautakunta pitää tehtyä asuntopoliittista ohjelmaa hyvänä. Lautakunnan toimialueeseen liittyvät ainakin seuraavat tavoitteet:

- hiilineutraalisuus
- esteettömyys
- viihtyisät julkiset ympäristöt
- metsien moninaiskäyttö

Ohjelman mukainen asukasmäärän kasvu edellyttää lisääntyviä panostuksia julkiseen infrastruktuuriin: katuihin, puistoihin ja palvelun vaatimiin tiloihin. Jotta tavoitteet voidaan saavuttaa, on tulevien vuosien talousarvioissa varattava riittävät investointi- ja ylläpitomäärärahat sekä henkilöresurssit.

keskustelun jatkuessa tehtiin seuraavat lisäsehdotukset:

Liisa Palvas ehdotti Marjut Kylliäisen ja Risto Rämön kannattamana seuraavaa lisäystä:

Esitän seuraavaa lisäystä päätösesitykseen:

- tekninen lautakunta esittää, että asuntotuotannon laadullinen ohjaus ja huoneistojakauman ja -kokojen sääntely otetaan mukaan rakennusjärjestykseen kuten Keravan kaupungin mallissa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kirsti Ruislehto ehdotti Marjut Kylliäisen kannattamana seuraavaa lisäystä:

Lisäys teknisen lautakunnan lausuntoon asuntopoliittisesta ohjelmasta:

- asuntopoliittisen ohjelman toteutuminen edellyttää, että sille luodaan myös toteutusohjelma, esimerkiksi tontinluovutus- ja asuntotuotantosuunnitelma, joka kytketään mm. väestösuunnitteeseen.

Risto Rämö ehdotti Liisa Palvaan ja Janne Hermusen kannattamana seuraavaa lisäystä:

- tekninen lautakunta edellyttää, että tulevassa asuntorakentamisessa luontoa säästäviä vaihtoehtoja suositaan nykyistä enemmän.

Lautakunta hyväksyi lisäykset yksimielisesti.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- keskustella asuntopoliittisen ohjelman luonnoksesta
- antaa asuntopoliittisesta ohjelmasta seuraavan lausunnon:

Tekninen lautakunta pitää tehtyä asuntopoliittista ohjelmaa hyvänä. Lautakunnan toimialueeseen liittyvät ainakin seuraavat tavoitteet:

- hiilineutraalisuus
- esteettömyys
- viihtyisät julkiset ympäristöt
- metsien moninaiskäyttö
- tekninen lautakunta esittää, että asuntotuotannon laadullinen ohjaus ja huoneistojakauman ja -kokojen sääntely otetaan mukaan rakennusjärjestykseen kuten Keravan kaupungin mallissa
- asuntopoliittisen ohjelman toteutuminen edellyttää, että sille luodaan myös toteutusohjelma, esimerkiksi tontinluovutus- ja asuntotuotantosuunnitelma, joka kytketään mm. väestösuunnitteeseen
- tekninen lautakunta edellyttää, että tulevassa asuntorakentamisessa luontoa säästäviä vaihtoehtoja suositaan nykyistä enemmän.

Ohjelman mukainen asukasmäärän kasvu edellyttää lisääntyviä panostuksia julkiseen infrastruktuuriin: katuihin, puistoihin ja palvelun vaatimiin tiloihin. Jotta tavoitteet voidaan saavuttaa, on tulevien vuosien talousarvioissa varattava riittävät investointi- ja ylläpitomäärärahat sekä henkilöresurssit.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 23.08.2022, § 76

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha, Katja Elo, Riikka Uusikulku
markus.torvinen@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi, riikka.uusikulku@tuusula.fi
opetuspäällikkö, kehittämispäällikkö, hankekehityspäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta pyytää kasvatusta- ja sivistyslautakunnalta lausuntoa Tuusulan Asuntopoliittisesta ohjelmasta 31.8.2022 mennessä.

Asuntorakentaminen ja -markkina on muuttunut Tuusulassa monin tavoin viime vuosina. Tulevaisuudessa kunnan tulisi asettaa selkeämmin asuntopoliittisia tavoitteita ja suunnitelmallisemmin ohjata ja seurata toteutuvaa asuntotuotantoa. Nyt laaditulla Tuusulan ensimmäisellä asuntopoliittisella ohjelmalla luodaan suuntaviivoja kunnan harjoittamalle asuntopoliitiikalle. Ohjelma syventää ja täsmentää asumisen kehittämistä ja asuntotuotannon suunnittelua.

Ohjelma tarkastelujänne on vuoteen 2030. Ohjelman valmistelussa on huomioitu MAL-sopimus vuosille 2020-2023. Ohjelman hyväksyy Tuusulan valtuusto ja se tarkistetaan valtuustokausittain. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

Asuntopoliittinen ohjelma osana kunnan strategista kehittämistä

Asuntopoliittisen ohjelman perustan muodostaa Tuusulan kuntastrategia ja sen päämäärät ja tavoitteet. Tuusulan kuntastrategiassa luodaan linjaukset Tuusulan kehittämisen suunnasta. Lisäksi asuntopoliittisella ohjelmalla on runsaasti yhdyspintoja muihin Tuusulan kunnan strategiaan ohjelmiin ja suunnitelmiin. Yleiskaavassa määritellään asumisen laajenemissuunnat ja tulevat asuinalueet. Maapoliittinen ohjelma mahdollistaa riittävän, monipuolisen ja kohtuuhintaisen tonttitarjonnan. Rakennusjärjestyksellä ohjataan asuntotuotannon rakentamista. Hyvinvointisuunnitelmassa on runsaasti yhdyspintoja asumiseen. Lisäksi ilmastojohtamisen toimintamalli asettaa tavoitteita ilmastoviisaammalle ja vähähiilisemmälle asumiselle. Mahdollisesti myöhemmin laadittava arkkitehtipoliittinen ohjelma ohjaa asuntotuotannon kaupunkikuvallisia tavoitteita.

Asuntopoliittisen ohjelman valmistelu

Asuntopoliittisen ohjelman laadinta käynnistyi vuonna 2021. Ohjelman tueksi on koottu monipuolinen tilastokatsaus tuusulalaiseen asumiseen. Ohjelmaa on valmisteltu osallistaen keskeisiä Tuusulan kunnan asumiseen liittyvistä asioista päättäviä tahoja. Kasvun ja ympäristön toimialueelle järjestettiin asuntopoliittinen työpaja tammikuussa. Asuntopoliittista ohjelmaa käsiteltiin maaliskuussa sekä kunnanhallituksen seminaarissa ja lautakuntien iltakoulussa.

Ohjelman käsittely luottamuselimissä

Asuntopoliittisen ohjelman luonnokseen pyydetään lautakuntien ja neuvostojen lausuntoja touko-elokuun aikana. Ohjelmaa kehitetään lausuntokierroksella saadun palautteen pohjalta. Lausuntokierroksen jälkeen asuntopoliittista ohjelmaa käsitellään uudestaan kuntakehityslautakunnassa, josta se etenee kunnanhallitukseen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi syksyllä 2022.

Sivistyksen lautakuntien lausunto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan asuntopoliittisessa ohjelmassa on tuotu hyvin esille Tuusulan asukasmäärän kehitystä ja asumismuotojen suhdetta. Asuntopoliittisen ohjelman mukaan tavoitellaan 0,75 % kasvua, mikä on myös pääkaupunkiseudun MAL-ohjelman tavoitteen mukainen taso.

Keskimäärin 462 asunnon rakentaminen vuosittain on kova tavoite, joka tuo haasteita koko kunnan palvelutuotannolle. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan tontteja ja asuntorakentamista sekä ihmisiä, jotka haluavat muuttaa Tuusulaan ja muutettuaan vielä asettua Tuusulaan pidemmäksi aikaa tai erilaisten asumispolkujen kautta pysyvästi.

Luonnoksen sivulla 18 on esitelty sanapilveä, johon on koottu tuusulalaisen asumisen vahvuuksia. Sanapilvessä ovat muun muassa sanat: luonnonläheisyys, ulkoilumahdollisuudet, turvallisuus, kulttuuri, Rantatie, vahva identiteetti ja vahva historia, virkistätymismahdollisuudet, maaseutumaisuus, tilaa ja harrastusmahdollisuudet. Tuusulan vetovoimatekijöistä useimmat on helppo menettää, jos rakentamisen ohjaus epäonnistuu. Tavoite rakentaa olemassa olevan ja kehittyvän palveluverkon ja joukkoliikenteen äärelle taajamia tiivistäen ja kehittäen on hyvä. Tavoitteen onnistumisesta on paljolti kiinni Tuusulan vetovoimatekijöiden säilyminen.

Monet ovat valinneet Tuusulan asuinpaikaksi juuri siksi, että luontoon pääsee lähes suoraan kotiovelta. Asuinalueiden lähelle, keskelle ja väliin pitäisi jättää myös ” puolivillejä puolenhehtaarin metsiä”, jotka aktiivisemmin hoidettujen puistojen ohella tukevat esimerkiksi lasten ja ikäihmisten mahdollisuutta kokea metsä ja lähiluonto päivittäin.

Rakennettu kulttuuriympäristö on tärkeä identiteetin ja omaleimaisuuden vahvistaja, ja siksi kulttuuriympäristöä on hoidettava. Vanhoja rakennuksia ja miljöitä on säilytettävä myös silloin, kun ne sijaitsevat kasvualueilla. Hajarakentamisen hillitseminen ja sijoittelu ratkaisee maaseutumaisen miljöön ja väljyyden säilymisen. Rakentamistavoitteiden ohella pitää olla malttia säilyttää luonnonläheisyys, ulkoilumahdollisuudet ja kulttuurimaiseman kerroksellisuus ja väljyys. Ne ovat Tuusulan erityistekijöitä, kun kilpaillaan asukkaista.

Luonnoksen sivulla 21 (Tuusulalaiset asukasprofiilit) kuvataan eri-ikäisten asukkaiden ominaispiirteitä, asenteita ja palvelun tarpeita. Asuntopoliittista ohjelmaa (Tuusulan kehittyvä tarjonta) voisi olla sopivaa täydentää juuri edellä mainituilla, vapaa-aikaan ja kulttuuriin liittyvillä arvoilla. Niiden merkitys sanapilvessä ja konkreettisesti ihmisten arjessa vaikuttavat vahvasti siihen, kun ihmiset valitsevat itselleen mieleisen asuinpaikan ja elinympäristön.

Luvussa naapurustojen ja asuinympäristön kehittäminen tuodaan hyvin esille asuinympäristössä tapahtuva osallisuustyö eri osa-alueineen. Osallisuustyön lisäksi on hyvä muistaa, että kunnalliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sekä vapaa sivistystyö vahvistavat kunnan identiteettiä ja imagoa sekä lisäävät alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä ja viihtymistä. Perinteinen järjestötoiminta urheilun, kulttuurin ja muun harrastustoiminnan alalla on myös toimintaa, joka sitouttaa ja kotouttaa hyvin alueeseen.

Lapsiperheille tärkeä vetovoimatekijä on turvallinen ja hyvin toimiva varhaiskasvatus ja koulutus. Siksi palveluverkkosuunnitelman mukainen rakentaminen, olemassa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

olevan palveluverkon kohteiden kunnosta huolehtiminen ja sivistyksen resurssien kehittäminen ovat tärkeitä asuntopoliittisen tavoitteen saavuttamiseksi. Valtakunnallisesti syntyvyys on edelleen laskussa, ja lapsi- ja oppilasmäärien ylläpitäminen edellyttää onnistumista tulomuuttovoitossa nuorten lapsiperheiden osalta pitkäjänteisesti. Uuden palveluverkon yksiköiden lapsi- ja oppilasmääriin vaikuttaminen sekä uudisrakentamisella että täydennysrakentamiselle on keskeistä mitä pitemmälle ajassa eteenpäin ennustemalleissa mennään.

Uudessa palveluverkossa oppilaspaikkoja rakentuu eniten Riihikallion ja Lahelan alueelle. Myös Kirkonkylän ja Paijalan alakoulut voivat ottaa vastaan nykyistä suurempia oppilasmääriä. Rykmentinpuiston koulun tuleva koko ei mahdollista merkittävää kasvua, koska hanketta pienennettiin hankesuunnitelmaan nähden ja alueelle odotetaan rakentuvan pienempiä asuntoja. Oppilasennusteeseen ja oppilaspaikkojen riittävyteen Rykmentinpuiston alueella vaikuttaa asuntotuotannon määrä ja asuntojen koko sekä asuntorakentamisen vaiheistaminen. Myös yläkouluikäisten oppilaiden oppilaspaikkojen ohjaamisella voidaan vaikuttaa asiaan ja hankkeen pienentäminen tarkoitti oppilaiden ohjaamisen muutosta Paijalan alueella ja tämä tulee huomioida Lahelan kampusta suunniteltaessa. Asuntorakentamisessa on tärkeää jakaa rakentamista alueella useammalle vuodelle ja suunnitella myös alueille myös myöhempää täydennysrakentamista, jotta vältetään oppilasmäärien suuret vaihtelut eri vuosin välillä.

Omakotitonttien hinnoittelu ja rakennushankkeiden kallistuminen on Etelä-Tuusulassa jo keskituloisten perheiden kipurajalla. Tämä voi vaikeuttaa muun muassa opettajien ja terveydenhoitoalan sekä palvelualan ammattilaisten sitoutumista alueen työmarkkinoihin. Myös yhden- ja kahden hengen talouksien toiveet väljästä pientaloasumisesta olisi hyvä huomioida. Asuntopoliittisessa ohjelmassa tavoitellut uudet mallit pientalorakentamiseen ovat siis tervetulleita ja kunnan tulee aktiivisesti osallistua tämän tyyppisten hankkeiden kehittämiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- antaa asuntopoliittisesta ohjelmasta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hankekehityspäällikkö Riikka Uusikulku esitteli asiaa kokouksen alussa info-osuudessa klo 18.00-18.30.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 24.08.2022, § 61

Valmistelijat / lisätiedot:

Risto Kanerva, Ulla Kinnunen, Katja Elo

risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, kehittämisspällikkö

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö Asuntopoliittinen ohjelma 2030, kvltk 24.8.2022
- 2 Asuntopoliittinen ohjelma 2030 luonnos, kvltk 24.8.2022

Kuntakehityslautakunta pyytää kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa Tuusulan Asuntopoliittisesta ohjelmasta 31.8.2022 mennessä.

Asuntorakentaminen ja -markkina on muuttunut Tuusulassa monin tavoin viime vuosina. Tulevaisuudessa kunnan tulisi asettaa selkeämmin asuntopoliittisia tavoitteita ja suunnitelmallisemmin ohjata ja seurata toteutuvaa asuntotuotantoa. Nyt laaditulla Tuusulan ensimmäisellä asuntopoliittisella ohjelmalla luodaan suuntaviivoja kunnan harjoittamalle asuntopolitiikalle. Ohjelma syventää ja täsmentää asumisen kehittämistä ja asuntotuotannon suunnittelua.

Ohjelma tarkastelujänne on vuoteen 2030. Ohjelman valmistelussa on huomioitu MAL-sopimus vuosille 2020-2023. Ohjelman hyväksyy Tuusulan valtuusto ja se tarkistetaan valtuustokausittain. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

Asuntopoliittinen ohjelma osana kunnan strategista kehittämistä

Asuntopoliittisen ohjelman perustan muodostaa Tuusulan kuntastrategia ja sen päämäärät ja tavoitteet. Tuusulan kuntastrategiassa luodaan linjaukset Tuusulan kehittämisen suunnasta. Lisäksi asuntopoliittisella ohjelmalla on runsaasti yhdyspintoja muihin Tuusulan kunnan strategiaan ohjelmiin ja suunnitelmiin. Yleiskaavassa määritellään asumisen laajenemissuunnat ja tulevat asuinalueet. Maapoliittinen ohjelma mahdollistaa riittävän, monipuolisen ja kohtuuhintaisen tonttitarjonnan. Rakennusjärjestyksellä ohjataan asuntotuotannon rakentamista. Hyvinvointisuunnitelmassa on runsaasti yhdyspintoja asumiseen. Lisäksi ilmastojohdamisen toimintamalli asettaa tavoitteita ilmastoviisaammalle ja vähähiilisemmälle asumiselle. Mahdollisesti myöhemmin laadittava arkkitehtipoliittinen ohjelma ohjaa asuntotuotannon kaupunkikuvallisia tavoitteita.

Asuntopoliittisen ohjelman valmistelu

Asuntopoliittisen ohjelman laadinta käynnistyi vuonna 2021. Ohjelman tueksi on koottu monipuolinen tilastokatsaus tuusulalaiseen asumiseen. Ohjelmaa on valmisteltu osallistaen keskeisiä Tuusulan kunnan asumiseen liittyvistä asioista päättäviä tahoja. Kasvun ja ympäristön toimialueelle järjestettiin asuntopoliittinen työpaja tammikuussa. Asuntopoliittista ohjelmaa käsiteltiin maaliskuussa sekä kunnanhallituksen seminaarissa ja lautakuntien iltakoulussa.

Ohjelman käsittely luottamuselimissä

Asuntopoliittisen ohjelman luonnokseen pyydetään lautakuntien ja neuvostojen lausuntoja touko-elokuun aikana. Ohjelmaa kehitetään lausuntokierroksella saadun palautteen pohjalta. Lausuntokierroksen jälkeen asuntopoliittista ohjelmaa käsitellään uudestaan kuntakehityslautakunnassa, josta se etenee kunnanhallitukseen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi syksyllä 2022.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Sivistyksen lautakuntien lausunto

Tuusulan asuntopoliittisessa ohjelmassa on tuotu hyvin esille Tuusulan asukasmäärän kehitystä ja asumismuotojen suhdetta. Asuntopoliittisen ohjelman mukaan tavoitellaan 0,75 % kasvua, mikä on myös pääkaupunkiseudun MAL-ohjelman tavoitteen mukainen taso.

Keskimäärin 462 asunnon rakentaminen vuosittain on kova tavoite, joka tuo haasteita koko kunnan palvelutuotannolle. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan tontteja ja asuntorakentamista sekä ihmisiä, jotka haluavat muuttaa Tuusulaan ja muutettuaan vielä asettua Tuusulaan pidemmäksi aikaa tai erilaisten asumispolkujen kautta pysyvästi.

Luonnoksen sivulla 18 on esitelty sanapilveä, johon on koottu tuusulalaisen asumisen vahvuuksia. Sanapilvessä ovat muun muassa sanat: luonnonläheisyys, ulkoilumahdollisuudet, turvallisuus, kulttuuri, Rantatie, vahva identiteetti ja vahva historia, virkistytymismahdollisuudet, maaseutumaisuus, tilaa ja harrastusmahdollisuudet. Tuusulan vetovoimatekijöistä useimmat on helppo menettää, jos rakentamisen ohjaus epäonnistuu. Tavoite rakentaa olemassa olevan ja kehittyvän palveluverkon ja joukkoliikenteen äärelle taajamia tiivistäen ja kehittäen on hyvä. Tavoitteen onnistumisesta on paljolti kiinni Tuusulan vetovoimatekijöiden säilyminen.

Monet ovat valinneet Tuusulan asuinpaikaksi juuri siksi, että luontoon pääsee lähes suoraan kotiovelta. Asuinalueiden lähelle, keskelle ja väliin pitäisi jättää myös " puoliviljejä puolenhehtaarin metsiä", jotka aktiivisemmin hoidettujen puistojen ohella tukevat esimerkiksi lasten ja ikäihmisten mahdollisuutta kokea metsä ja lähiluonto päivittäin.

Rakennettu kulttuuriympäristö on tärkeä identiteetin ja omaleimaisuuden vahvistaja, ja siksi kulttuuriympäristöä on hoidettava. Vanhoja rakennuksia ja miljöitä on säilytettävä myös silloin, kun ne sijaitsevat kasvualueilla. Hajarakentamisen hillitseminen ja sijoittelu ratkaisee maaseutumaisen miljöön ja väljyyden säilymisen. Rakentamistavoitteiden ohella pitää olla malttia säilyttää luonnonläheisyys, ulkoilumahdollisuudet ja kulttuurimaiseman kerroksellisuus ja väljyys. Ne ovat Tuusulan erityistekijöitä, kun kilpaillaan asukkaista.

Luonnoksen sivulla 21 (Tuusulalaiset asukasprofiilit) kuvataan eri-ikäisten asukkaiden ominaispiirteitä, asenteita ja palvelun tarpeita. Asuntopoliittista ohjelmaa (Tuusulan kehittyvä tarjonta) voisi olla sopivaa täydentää juuri edellä mainituilla, vapaa-aikaan ja kulttuuriin liittyvillä arvoilla. Niiden merkitys sanapilvessä ja konkreettisesti ihmisten arjessa vaikuttavat vahvasti siihen, kun ihmiset valitsevat itselleen mieleisen asuinpaikan ja elinympäristön.

Luvussa naapurustojen ja asuinympäristön kehittäminen tuodaan hyvin esille asuinympäristössä tapahtuva osallisuustyö eri osa-alueineen. Osallisuustyön lisäksi on hyvä muistaa, että kunnalliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sekä vapaa sivistystyö vahvistavat kunnan identiteettiä ja imagoa sekä lisäävät alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä ja viihtymistä. Perinteinen järjestötoiminta urheilun, kulttuurin ja muun harrastustoiminnan alalla on myös toimintaa, joka sitouttaa ja kotouttaa hyvin alueeseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lapsiperheille tärkeä vetovoimatekijä on turvallinen ja hyvin toimiva varhaiskasvatus ja koulutus. Siksi palveluverkkosuunnitelman mukainen rakentaminen, olemassa olevan palveluverkon kohteiden kunnosta huolehtiminen ja sivistyksen resurssien kehittäminen ovat tärkeitä asuntopoliittisen tavoitteen saavuttamiseksi. Valtakunnallisesti syntyvyys on edelleen laskussa, ja lapsi- ja oppilasmäärien ylläpitäminen edellyttää onnistumista tulomuuttovoitossa nuorten lapsiperheiden osalta pitkäjänteisesti. Uuden palveluverkon yksiköiden lapsi- ja oppilasmääriin vaikuttaminen sekä uudisrakentamisella että täydennysrakentamiselle on keskeistä mitä pitemmälle ajassa eteenpäin ennustemalleissa mennään.

Uudessa palveluverkossa oppilaspaikkoja rakentuu eniten Riihikallion ja Lahelan alueelle. Myös Kirkonkylän ja Paijalan alakoulut voivat ottaa vastaan nykyistä suurempia oppilasmääriä. Rykmentinpuiston koulun tuleva koko ei mahdollista merkittävää kasvua, koska hanketta pienennettiin hankesuunnitelmaan nähden ja alueelle odotetaan rakentuvan pienempiä asuntoja. Oppilasennusteeseen ja oppilaspaikkojen riittävyyteen Rykmentinpuiston alueella vaikuttaa asuntotuotannon määrä ja asuntojen koko sekä asuntorakentamisen vaiheistaminen. Myös yläkouluikäisten oppilaiden oppilaspaikkojen ohjaamisella voidaan vaikuttaa asiaan ja hankkeen pienentäminen tarkoitti oppilaiden ohjaamisen muutosta Paijalan alueella ja tämä tulee huomioida Lahelan kampusta suunniteltaessa. Asuntorakentamisessa on tärkeää jakaa rakentamista alueella useammalle vuodelle ja suunnitella myös alueille myös myöhempää täydennysrakentamista, jotta vältetään oppilasmäärien suuret vaihtelut eri vuosin välillä.

Omakotitonttien hinnoittelu ja rakennushankkeiden kallistuminen on Etelä-Tuusulassa jo keskituloisten perheiden kipurajalla. Tämä voi vaikeuttaa muun muassa opettajien ja terveydenhoitoalan sekä palvelualan ammattilaisten sitoutumista alueen työmarkkinoihin. Myös yhden- ja kahden hengen talouksien toiveet väljästä pientaloasumisesta olisi hyvä huomioida. Asuntopoliittisessa ohjelmassa tavoitellut uudet mallit pientalorakentamiseen ovat siis tervetulleita ja kunnan tulee aktiivisesti osallistua tämän tyyppisten hankkeiden kehittämiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- antaa asuntopoliittisesta ohjelmasta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kokouksessa asiaa esitteli hankekehityspäällikkö Riikka Uusikulku.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:
Riikka Uusikulku
riikka.uusikulku@tuusula.fi
hankekehityspäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan asuntopoliittinen ohjelma 2030, KKL 26.10.2022

Perustelut

Kuntakehityslautakunta palautti asuntopoliittisen ohjelman uudelleen valmisteltavaksi 14.9.2022. Valmistelussa edellytettiin arvioitavan uudelleen asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojen säätelyä, perheasuntojen koon säätelyä sekä asuntotuotannon ohjauksen vaikutuksia.

Hallinta- ja rahoitusmuotojen ohjaaminen

Asuntopoliittisessa ohjelmassa asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojen osuutta ohjaa MAL-sopimuksessa asetettu tavoite kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta. MAL-sopimuksen mukaisesti Tuusulan asuntotuotannon kokonaistavoitteesta 20 prosenttia (92 asuntoa / vuosi) toteutetaan valtion tukeman korkotuen vuokra-asuntotuotantona. Valtion tukemaa korkotuen vuokra-asuntotuotantoa ovat ARAn pitkän korkotuen asunnot, lyhyen korkotuen asunnot, erityisryhmien asunnot ja asumisoikeusasunnot. MAL-sopimuksen mukaisesti Tuusulan asuntotuotannosta 10 prosenttia (46 asuntoa / vuosi) toteutetaan valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona ja erityisryhmien vuokra-asuntotuotantona. 80 prosenttia asuntotuotannosta on siis vapaarahoitteista. Asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojen vuosittaista osuutta seurataan osana MAL-sopimuksen arviointia.

Kunnalla on mahdollisuus ohjata valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa lausunnoillaan ARAlle. Myös ARA ohjaa aktiivisesti valtion tukeman asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojen sijoittumista asuinalueille. Asumisoikeusasuntojen rahoittamista ARA seuraa ASO-indeksin avulla, jossa tarkastellaan asumisoikeusasuntojen markkinatilannetta kunnittain. Osaltaan myös asuntomarkkina korjaa tilannetta vapaarahoitteisen vuokra-asumisen osalta. Lisäksi kunnassa tehdään ohjausta rakennushankkeen suunnittelun aikana.

Haastava kysymys on se, miten asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotoja osuutta asuntotuotannosta tulisi ohjata. Seuranta voidaan tehdä niin ajallisesti kuin alueellisestikin. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoja ei tulisi arvioida vain yksi vuosi kerrallaan, vaan rahoitus- ja hallintamuotojen määrän ja osuuden kehitystä tulisi arvioida pidemmällä ajanjaksolla. Esimeriksi yksi iso vuokra-asuntokohde saa valtion tukeman asuntotuotannon määrän näyttämään suurelta, kun Tuusulan vuosittainen kokonaisasuntotuotanto on kuitenkin varsin pieni. Lisäksi asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojen osuuden kehityksen arviointia vaikeuttaa se, minkäkokoisella alueella asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojen ohjausta tulisi tehdä. Kaava-alueet ovat hyvin erikokoisia ja tilastoalueenkin sisällä voi syntyä hallinta- ja rahoitusmuotojen keskittymiä.

Tällä hetkellä kunnalla ei ole käytössä tietoja yksittäisten asuntokohteiden hallinta- ja rahoitusmuodoista paikkatietoaineistossa tai kuntarekisterissä (esim. TuuGis ja Facta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kuntarekisteri). Mikäli asuntotuotannon seuranta ja säätelyä halutaan tehdä tarkemmin, tulee paikkatietoaineistoon ja kuntarekisteriin saada tieto asuntokannan hallinta- ja rahoitusmuodoista. Asuntotuotannon seurantatietojen ja -työkalujen kehittäminen vaatii resursseja ja vie aikaa hankekehitykseltä.

Tilastokeskuksen mukaan Tuusulan asuntokanta on kasvanut pääosin omistusasuntojen muodossa vuosien 2000-2020 välillä. Asuntokanta myös koostuu suurelta osin omistusasunnoista. Vuonna 2020 Tuusulan asuntokannasta 67,6 % oli omistusasuntoja, 20,8 % vuokra-asuntoja ja 11,5 % muun hallintaperusteen asuntoja. Viime vuosina valmistuneiden asuntojen hallinta- ja rahoitusmuodot ovat monipuolistaneet asuntokantaa Tuusulassa. Kuntastrategiassa ja asuntopoliittisen ohjelman lausunnoissa on peräänkuulutettu asumisen monipuolisuutta. Esimerkiksi asumisoikeusasunnot ovat tärkeitä ensiasunnonostajille ja ikäihmisille.

Huoneistojakauman ja -kokojen ohjaaminen

Asuntopoliittisessa ohjelmassa huoneistojakaumaa ja -kokoja säädellään siten, että yksiötä saa olla enintään 30 % asunnoista. Kolmioita tai tätä isompia asuntoja tulee olla vähintään 30 % asunnoista, minkä lisäksi näiden asuntojen (kolmiot ja niitä isommat asunnot) keskikoko tulee olla vähintään 60 neliömetriä.

Asuntopoliittiseen ohjelmaan lisätään, että huoneistotyyppijakaumaa koskevasta säätelystä, jossa asunnoista tulee olla vähintään 30 % kolmioita tai sitä suurempia asuntoja asuntohankkeittain, on mahdollista poiketa, mikäli asuntokohteeseen rakennetaan keskipinta-alaltaan suurempia perheasuntoja seuraavasti: kun kolmen tai useamman huoneen asuntojen keskipinta-ala on vähintään 85 huoneistoneliömetriä, voi näiden asuntojen osuus jäädä pienimmillään 25 %:iin asuntojen kokonaismäärästä.

Kolmioiden ja sitä isompien asuntojen keskikoon ei asuntopoliittisessa ohjelmassa edellytetä olevan enemmän kuin 60 neliömetriä. Valmistuneiden kolmioiden ja sitä suurempien huoneistojen keskipinta-ala on ollut Tuusulassa viime vuosina 69 neliömetriä. Esimerkiksi kolmioita tarvitsevat monenlaiset kohderyhmät: yhden henkilön taloudet, pariskunnat, nuoret perheet, ensiasunnon ostajat, aikuinen + lapsi - taloudet ja ikäihmiset.

Tuusulassa ei ole samanlaista ohjaustarvetta kerrostalokannassa sijaitsevien perheasuntojen koossa kuin esimerkiksi pääkaupunkiseudun kunnissa, joista lapsiperheiden muuttosuunta on kehyskuntiin ja pientaloratkaisuja on suhteellisesti vähän tarjolla. Tuusulassa perheasuntoja rakennetaan erityisesti pientalotuotantona. Uuden kolmion tai sitä isomman kerrostaloasunnon hinnalla / vuokralla saa myös muita luonnonläheisiä pientaloratkaisuja. Säätelyn sijaan resurssia olisi hyvä käyttää uusien pientalomuotojen kehittämiseen sekä uusien konseptien ja toimijoiden houkutteluun.

Asuntopoliittisessa ohjelmassa huoneistojakauman ja -koon ohjausta tehdään tontinluovutuksen ja maankäyttösopimusten yhteydessä ja säätelyn toteutuminen varmistetaan riittävillä sopimussakoilla. Yksityisten omistajien maa-alueille tulevan rakentamisen huoneistojakaumaa ja -kokoja säädellään maankäyttösopimuksin.

Asuntopoliittisen ohjelman malli jättää ohjauksen ulkopuolelle jo kaavoitettujen alueiden asuntotuotannon (esim. Rykmentinpuiston keskus). Asuntopoliittisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ohjelman valmistelun yhteydessä rakennusjärjestys ja kaava arvioitiin varsin jäykiksi ja pitkäaikaisiksi ohjauskeinoiksi. Tuusulassa kaavat voivat toteutua varsin hitaasti. Huoneistojakauman ja -kokojen säätely rakennusjärjestyksessä on käytössä Helsingin seudulla vain Keravalla.

Myöskään tonttirahastoille luovuttamista ei asuntopoliittisessa ohjelmassa rajoiteta, sillä tonttirahastot mahdollistavat pienempien rakentajien / rakennuttajien toimimisen asuntomarkkinoilla ja asumisen uudet kokeilut ja konseptit.

Asuntotuotannon ohjauksen vaikutukset ja arviointi

Nyt päätöksenteossa oleva asuntopoliittinen ohjelma on Tuusulan kunnan ensimmäinen. Asuntopoliittisessa ohjelmassa linjataan ohjeet, joilla asuntotuotantoa ja -hankkeita ohjataan. Kunnan yksittäisissä ohjelmissa tai suunnitelmissa ei määritellä päätöksentekojärjestystä. Päätöksentekojärjestys on määrätty hallintosäännössä ja johtosäännöissä.

Valtuusto seuraa asuntopoliittisen ohjelman toteutumista vuosittain ja asuntopoliittinen ohjelma tarkistetaan valtuustokausittain. Ohjauksen vaikutuksia ja säätelyn tehokkuutta arvioidaan jatkuvasti. Asuntotuotannon ohjausta voidaan tarkentaa ja muokata siten, että ohjaus vastaa entistä paremmin kunnan asuntopoliittisia tavoitteita ja reagoi tarvittaessa asuntomarkkinoilla tapahtuviin muutoksiin. Toisaalta asuntotuotannon liiallinen säätely voi heikentää uusien hankkeiden syntymistä.

Kohonneet rakennus- ja rahoituskustannukset sekä asuntokaupan hidastuminen ovat alkaneet jarruttaa asuntorakentamista. Asumiskustannusten ja erityisesti sähkön kuluttajahintojen nousu, kiihtynyt inflaatio sekä asuntolainojen korkojen nousu voivat hillitä myös pientalojen rakentamisvauhtia. Vuonna 2023 valmistuu vielä runsaasti uusia asuntoja, mutta ensi vuodesta alkaen suunnan arvioidaan kääntyvän ja uusien rakentamishankkeiden aloitusvauhdin arvioidaan laskevan.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Salo, elinvoimajohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Asuntopoliittisen ohjelman 2030
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Asuntopoliittisen ohjelman 2030
- että Asuntopoliittinen ohjelma astuu voimaan 1.1.2023 alkaen.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Mika Mäki-Kuhna teki seuraavan muutosehdotuksen Asuntopoliittiseen ohjelmaan 2030 Antti Seppälän kannattamana:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Alueellista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa voidaan ohjata myös tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla.

Muutetaan:

Alueellista ja sopimusalueen hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla siten, että vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

Sivu 31

Huoneistojakaumaa ja -kokoja säädellään sekä kunnan omassa tontinluovutuksessa että maankäyttösopimuksessa siten, että yksiöitä saa olla enintään 30 % asunnoista. Kolmioita tai tätä isompia asuntoja tulee olla vähintään 30 % asunnoista, minkä lisäksi näiden asuntojen (kolmiot ja niitä isommat asunnot) keskikoko tulee olla vähintään 60 neliometriä.

Muutetaan:

Huoneistojakaumaa ja -kokoja säädellään siten, että yksiöitä saa olla enintään 30 % asunnoista. Kolmioita tai tätä isompia asuntoja tulee olla vähintään 30 % asunnoista, minkä lisäksi näiden asuntojen (kolmiot ja niitä isommat asunnot) keskikoko tulee olla vähintään 70 neliometriä.

Oli tehty kannatettu muutosehdotus. Puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan pohjaehdotusta kannattavat äänestävät "jaa" ja Mika Mäki-Kuhnan muutosehdotusta kannattavat äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän pohjaehdotusta kannattivat jäsenet Antti Heikkilä, Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala, ja muutosehdotusta kannattivat jäsenet Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Margita Winqvist, Aki Aaltonen ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi Mika Mäki-Kuhnan muutosehdotuksen tulleen kuntakehityslautakunnan päätökseksi äänin 9-4.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- hyväksyä osaltaan Asuntopoliittisen ohjelman 2030, edellä mainituin muutoksin
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Asuntopoliittisen ohjelman 2030
 - että Asuntopoliittinen ohjelma astuu voimaan 1.1.2023 alkaen.
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, 31.10.2022, § 369

Valmistelija / lisätiedot:
Riikka Uusikulku
riikka.uusikulku@tuusula.fi
hankekehityspäällikkö

Liitteet

- 1 Tuusulan asuntopoliittinen ohjelma, khall 31.10.2022
- 2 Tuusulan asuntopoliittinen ohjelma 2030, khall 31.10.2022, päätöksen mukainen

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Asuntopoliittisen ohjelman 2030
- että Asuntopoliittinen ohjelma astuu voimaan 1.1.2023 alkaen.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun hän esitti, että s. 32, kohtaan 1. tehdään seuraavat muutokset:

- asuntojen huoneistojakaamaa, -kokoja ja hallintamuotoja ohjataan ainoastaan Etelä-Tuusulan keskusta-alueella ja Rykmentinpuistossa
- tapauskohtaisesti asuntojen huoneistojakaamaa, -kokoja ja hallintamuotoja voidaan ohjata myös hankekaavoissa.

Kunnanhallitus hyväksyi muutokset yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- että s. 32, kohtaan 1. tehdään seuraavat muutokset:
 - asuntojen huoneistojakaamaa, -kokoja ja hallintamuotoja ohjataan ainoastaan Etelä-Tuusulan keskusta-alueella ja Rykmentinpuistossa
 - tapauskohtaisesti asuntojen huoneistojakaamaa, -kokoja ja hallintamuotoja voidaan ohjata myös hankekaavoissa."
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Asuntopoliittisen ohjelman 2030
- että Asuntopoliittinen ohjelma astuu voimaan 1.1.2023 alkaen.

Hankekehityspäällikkö Riikka Uusikulku selosti asiaa kokouksessa.

Kokouksessa pidettiin neuvottelutauko klo 18.25 - 18.37.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 181,21.05.2018
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 47,22.05.2018
Kunnanhallitus, § 202,28.05.2018
Valtuusto, § 63,04.06.2018
Tekninen lautakunta, § 92,16.10.2018
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 103,23.10.2018
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 70,25.10.2018
Kunnanhallitus, § 362,29.10.2018
Kunnanhallitus, § 380,05.11.2018
Valtuusto, § 124,12.11.2018
Kunnanhallitus, § 26,21.01.2019
Kunnanhallitus, § 470,25.11.2019
Valtuusto, § 172,09.12.2019
Tekninen lautakunta, § 125,17.11.2020
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 97,17.11.2020
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 44,17.11.2020
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 78,19.11.2020
Kunnanhallitus, § 464,23.11.2020
Kunnanhallitus, § 485,30.11.2020
Valtuusto, § 129,07.12.2020
Kunnanhallitus, § 58,15.02.2021
Tekninen lautakunta, § 117,16.11.2021
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 93,18.11.2021
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 68,23.11.2021
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 119,23.11.2021
Kunnanhallitus, § 461,29.11.2021
Valtuusto, § 172,13.12.2021
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 52,25.10.2022
Tekninen lautakunta, § 110,25.10.2022
Ikäihmisten neuvosto, § 37,26.10.2022
Vammaisneuvosto, § 43,26.10.2022
Kuntakehityslautakunta, § 89,26.10.2022
Lapsi- ja perheasiainneuvosto, § 22,26.10.2022
Kunnanhallitus, § 370, 31.10.2022

§ 370

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma

TUUDno-2018-752

Kunnanhallitus, 21.05.2018, § 181

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Harri Lipasti, Markku Vehmas, Ritva Lappalainen
markku.vehmas@tuusula.fi
talousjohtaja, projektijohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 22.5.2018

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei myöskään enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet.

Sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevien tilojen osalta ei Tuusulan kunnan näkökulmasta ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaista tehdä erityisiä kehittämistoimia, koska palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään käytännössä Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä ja mahdollisesti vuoden 2020 alussa voimaan tulevassa maakunnassa. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin.

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarvioiteja.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotia, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös perhekeskustoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille ja esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitaisuuden ohella.

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokkasteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tilaratkaisuihin otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskoulu-investointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeesta olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kahden ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 40 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja.

Kasvatus- ja sivistystoimissa on yhteistyössä tilakeskuksen kanssa laatinut kevään 2018 aikana aiempien selvitysten pohjalta ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Etelä –Tuusulan päiväkotit uudisrakennus (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampuksen päiväkotit uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus(vuosiluokat 1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion koulun peruskorjaus ja laajennus (nelisarjaisuus)
- Rykmentinpuiston monitoimitalo uudisrakennus
- Lahelan monitoimitalo uudisrakennus
- Jokelan koulukeskus (yhtenäinen peruskoulu / yläkoulu + lukio, mahdollisesti kuudennet vuosiluokat) peruskorjaus ja laajennus (oletus)
- Jokaisen päiväkotit- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset

Hankkeet toteutuisivat ns. kahdessa aallossa. Ensin rakentuisivat Etelä-Tuusulan päiväkotit, Kirkonkylän koulukampus, lukio- ja kulttuuritalo Monio ja Riihikallion koulun peruskorjaus ja laajennus. Toisessa aallossa Rykmentinpuiston monitoimitalo, Lahelan monitoimitalo ja Jokelan koulukeskuksen peruskorjaus. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkotit- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Liitteessä 3 on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkotit, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkotit, Kievarin päiväkotit, Mikkolan päiväkotit, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvioon mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalo on peruskorjauksen tarpeessa. Erityisesti sisäilmaongelmat ovat talossa yleisiä, ilmanvaihto ei ole riittävä ja rakennosissa on vaurioita. Rakennuksen talotekniikka on tullut teknisen käyttökänsä loppuun ja erilaisia korjaussuunnitelmia on tehty jo viiden vuoden ajan. Talon toimivuus ei vastaa tämän hetken tavoitteita (energiatehottomuus, kunnan toimintojen hajauttaminen, tilan käytön tehottomuus ja muuntojoustamattomuus). Valtuusto on kokouksessaan 29.5.2017 § 88 päättänyt luopua kunnantalon peruskorjaamisesta ja jatkossa budjetoida kunnantalolle ylläpitokorjauksia ja mahdollisia toiminnan tehostamisen edellyttämiä muutostöitä varten tilakeskukselle noin 60.000– 100.000 €/vuosi, kunnes on löydetty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

uusi ratkaisu Tuusulan kunnan toimitiloiksi. Lisäksi valtuusto valtuutti kuntakehityksen ja tekniikan toimialan käynnistämään teoreettisen tilatarpeen laadinnan sekä sijaintivaihtoehtojen ja pysäköintitarpeen selvityksen sekä hakemaan nykyisen kunnantalon purkulupaa. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu liittyy vireillä olevaan Hyrylän keskustan yleissuunnitelman valmisteluun, jossa kunnantalon toiminnot sijoitettaisiin keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan hallinnon käyttöön.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028

Kunnanhallitus 21.5.2018

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian 4.6.2018 pidettävän valtuuston kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 28.5.2018 pidettävässä kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 22.05.2018, § 47

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha, Ritva Lappalainen
markus.torvinen@tuusula.fi
opetuspäällikkö, projektijohtaja

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei myöskään enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevien tilojen osalta ei Tuusulan kunnan näkökulmasta ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaista tehdä erityisiä kehittämistoimia, koska palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään käytännössä Keski-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Uudenmaan sote-kuntayhtymässä ja mahdollisesti vuoden 2020 alussa voimaan tulevassa maakunnassa. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytävyyttä nykyisiin toimintoihin.

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointeja.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla vidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonasitehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotikoti, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös perhekeskustoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille ja esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitaisuuden ohella.

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokkasteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuisissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskoulu-investointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kahden ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 40 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja.

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilakeskuksen kanssa laatinut kevään 2018 aikana aiempien selvitysten pohjalta ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Etelä –Tuusulan päiväkotikoti uudisrakennus (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkotikoti uudisrakennus (9 ryhmää)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kirkonkylän kampus uudisrakennus(vuosiluokat 1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion koulun peruskorjaus ja laajennus (nelisarjaisuus)
- Rykmentinpuiston monitoimitalo uudisrakennus
- Lahelan monitoimitalo uudisrakennus
- Jokelan koulukeskus (yhtenäinen peruskoulu / yläkoulu + lukio, mahdollisesti kuudennet vuosiluokat) peruskorjaus ja laajennus (oletus)
- Jokaisen päiväkotij- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset

Hankkeet toteutuisivat ns. kahdessa aallossa. Ensin rakentuisivat Etelä-Tuusulan päiväkotij, Kirkonkylän koulukampus, lukio- ja kulttuuritalo Monio ja Riihikallion koulun peruskorjaus ja laajennus. Toisessa aallossa Rykmentinpuiston monitoimitalo, Lahelan monitoimitalo ja Jokelan koulukeskuksen peruskorjaus. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkotij- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Liitteessä 3 on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkoti, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkoti, Kievarin päiväkoti, Mikkolan päiväkoti, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantaloon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalo on peruskorjauksen tarpeessa. Erityisesti sisäilmaongelmat ovat talossa yleisiä, ilmanvaihto ei ole riittävä ja rakenneosissa on vaurioita. Rakennuksen talotekniikka on tullut teknisen käyttökänsä loppuun ja erilaisia korjaussuunnitelmia on tehty jo viiden vuoden ajan. Talon toimivuus ei vastaa tämän hetken tavoitteita (energiatehottomuus, kunnan toimintojen hajauttaminen, tilan käytön tehottomuus ja muuntojoustamattomuus). Valtuusto on kokouksessaan 29.5.2017 § 88 päättänyt luopua kunnantaloon peruskorjaamisesta ja jatkossa budjetoida kunnantalolle ylläpitokorjauksia ja mahdollisia toiminnan tehostamisen edellyttämiä muutostöitä varten tilakeskukselle noin 60.000– 100.000 €/vuosi, kunnes on löydetty uusi ratkaisu Tuusulan kunnan toimitiloiksi. Lisäksi valtuusto valtuutti kuntakehityksen ja tekniikan toimialan käynnistämään teoreettisen tilatarpeen laadinnan sekä sijaintivaihtoehtojen ja pysäköintitarpeen selvityksen sekä hakemaan nykyisen kunnantaloon purkulupaa. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu liittyy vireillä olevaan Hyrylän keskustan yleissuunnitelman valmisteluun, jossa kunnantaloon toiminnot sijoitettaisiin keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan hallinnon käyttöön.

Oheismateriaali:

1. Tilakonsultit; palveluverkkoselvitys 7.2.2018
2. Tilakeskus; Koulu- ja päiväkotitonttien jalostusarvoarvio
3. Kasvatus- ja sivistystoimi; varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkko 2018
4. Aikataulu keskeisille hankkeille
5. Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen palveluverkon tulevaisuus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028

Päätös

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Keskustelun ja neuvottelutauon päätteeksi lautakunta päätti yksimielisesti tehdä seuraavan muutosesityksen:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää tehdä seuraavat linjaukset Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmasta:

1

Lautakunta merkitsee tiedoksi pykälän liitteenä olevat selvitykset ja palveluverkosta tehdyn muun valmisteluaineiston.

2

Lautakunta linjaa, että Kasvatus- ja sivistystoimen kiireisimpänä kokonaisuutena eteläisessä Tuusulassa edetään kolmen yhtenäiskoulun mallilla. Yhtenäiskoulut sijoittuvat Riihikallioon, Rykmentinpuistoon ja Lahelan alueelle.

3

Lautakunta edellyttää, että kolmen yhtenäiskoulun hankkeita valmistellaan pikaisesti tekemällä tarvittavat asemakaavat/asemakaavan muutokset ja ryhtymällä hankesuunnitteluun ja muihin tarvittaviin toimiin hankkeiden toteuttamiseksi.

4

Uudisrakentamishankkeissa ensimmäisenä on Kirkonkylän koulukampuksen rakennushanke sekä eteläisen Tuusulan päiväkotit. Muiden hankkeiden osalta päätöksiä voidaan tehdä vielä avoinna olevien sisäilmatutkimusten valmistuttua, väistötilaratkaisujen selvittyä sekä tarkentuvien väestöennusteiden myötä.

5

Palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelu ja muut tarvittavat päätökset tehdään myöhemmin mm kohdassa 4 esitettyjen seikkojen tultua selvemmiksi.

6

Jatkovalmistelun yhteydessä ennen lopullisten päätösten tekemistä järjestetään kuntalaisten kuuleminen alueellisesti Kellokoskella, Jokelassa ja Hyrylässä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä tehdyn muutosesityksen.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti yksimielisesti

- hyväksyä yllämainitut linjaukset Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmasta
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä yllämainitut linjaukset Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmasta.

Lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Lautakunta piti neuvottelutauon asian käsittelyn yhteydessä klo 19.20-19.54.

Kunnanhallitus, 28.05.2018, § 202

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Ritva Lappalainen, Markus Torvinen, Hannamari

Halinen tuuhalinha

markus.torvinen@tuusula.fi

projektijohtaja, opetuspäällikkö

Liitteet

1 Valt 7.5.2018 § 49 Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen palveluverkko 2018-2025

2 Palveluverkon kehittäminen 2018-2028, luonnos 24.5.2018

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2018 - 2028 on kevään 2018 aikana valmisteltu tehtyjen selvitysten ja aiempien linjausten pohjalta toimialojen yhteistyönä. Palveluverkkosuunnitelma on perusta mm. kunnan 10 vuoden investointiohjelmalle. Palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko.

Valtuusto on jo kokouksessaan 7.5.2018 § 49 päättänyt Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen palveluverkon osalta, että

- Tuusulaan rakennetaan kaksi (2) uutta päiväkotia, Etelä-Tuusulan päiväkotia ja Kirkonkylän kampuksen päiväkotia, korvaamaan seuraavat kuusi (6) päiväkotia: Mikkola, Etelärinne, Mattila, Hyrylä, Väinölä ja Kievari.
- Etelä-Tuusulan päiväkotia sijoitetaan Mikkolan koulun eteläpuoliselle alueelle.

Koko kunnan palveluverkon kattava palveluverkkosuunnitelma 2018 - 2028 on jo hyvin pitkälle edenneessä luonnosvaiheessa. Koulujen palveluverkon osalta suunnitelma on jo hyvinkin valmis ja sen perusteella on mahdollista linjata kouluverkon välttämätöntä kehittämistä. Keskeiset perusteet koulujen palveluverkon kehittämiselle on kuvattu palveluverkkosuunnitelman kohdissa 5.1. ja 6.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkon ensimmäisen vaiheen (v. 2018 - 2021) kaavoituksen, suunnittelun ja toteuttamisen vaatimat resurssit on arvioitu. Kaavoituksen osalta on mahdollista edetä suunnitelman kohdassa 6. kuvatun mukaisesti. Hankesuunnittelun, kilpailutuksen ja toteuttamisen osalta on tarve lisäresurssille. Arvion mukaan lisäresurssitarve olisi kuluvana vuonna yksi lisäresurssi ja vuoden 2019 alusta lukien toinen lisäresurssi toteuttamaan suunnittelua, kilpailutusta ja toteutusten valvontaa. Lähtökohtana resurssiarviolle on se, että Monion lukio- ja kulttuuritalo -hanke toteutetaan elinkaarimallilla.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevat luonnoksen kunnan palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2018 - 2028 sekä palveluverkosta laaditut selvitykset ja muun valmisteluaineiston
- että kasvatus- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista Kirkonkylän koulukampuksen, Monion lukio- ja monitoimitalon, sekä Riihikallion, Rykmentinpuiston ja Lahelan yhtenäiskoulujen suunnittelun ja toteutuksen osalta sekä Jokelan koulukeskuksen laajennus- ja peruskorjaushankkeen esi- ja hankesuunnittelun osalta edetään liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelmaluonnoksen 6. kohdasta ilmenevän aikataulun mukaisesti
- että muilta osin palveluverkkosuunnitelman valmistelua jatketaan ja se tuodaan erikseen valtuuston hyväksyttäväksi
- että jatkovalmistelussa ja toteutuksissa järjestetään vielä tarpeen mukaisesti kuntalaisten kuulemisia ja osallistamista.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Jussi Salonen teki seuraavan muutosesityksen:

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevat luonnoksen kunnan palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2018 - 2028 sekä palveluverkosta laaditut selvitykset ja muun valmisteluaineiston
- että kasvatus- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista ensimmäisiä ovat Kirkonkylän koulu- ja päiväkotikampus nykyiselle paikalleen, Etelä-Tuusulan päiväkotitalo sekä Monion lukio- ja monitoimitalo
- että lisäksi kiireisenä kokonaisuutena eteläisessä Tuusulassa edetään kolmen yhtenäiskoulun mallilla. Yhtenäiskoulut sijoittuvat Riihikallioon, Rykmentinpuistoon ja Lahelan alueelle
- että näitä hankkeita valmistellaan pikaisesti tekemällä tarvittavat asemakaavat /asemakaavan muutokset ja ryhtymällä hankesuunnitteluun ja muihin tarvittaviin toimiin hankkeiden toteuttamiseksi. Palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelu ja muut tarvittavat päätökset tehdään vielä avoinna olevien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

sisäilmatutkimusten valmistuttua, väistötilaratkaisujen selvittyä sekä tarkentuvien väestöennusteiden myötä

- että Jokelan koulukeskuksen laajennus- ja peruskorjaushankkeessa edetään esi- ja hankesuunnittelun osalta
- että jatkovalmistelun yhteydessä ennen lopullisten päätösten tekemistä järjestetään kuntalaisten kuuleminen alueellisesti Kellokoskella, Jokelassa ja Hyrylässä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevat luonnoksen kunnan palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2018 - 2028 sekä palveluverkosta laaditut selvitykset ja muun valmisteluaineiston
- että kasvatusta- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista ensimmäisiä ovat Kirkonkylän koulu- ja päiväkotikampus nykyiselle paikalleen, Etelä-Tuusulan päiväkotikoulu sekä Monion lukio- ja monitoimitalo
- että lisäksi kiireisenä kokonaisuutena eteläisessä Tuusulassa edetään kolmen yhtenäiskoulun mallilla. Yhtenäiskoulut sijoittuvat Riihikallioon, Rykmentinpuistoon ja Lahelan alueelle
- että näitä hankkeita valmistellaan pikaisesti tekemällä tarvittavat asemakaavat /asemakaavan muutokset ja ryhtymällä hankesuunnitteluun ja muihin tarvittaviin toimiin hankkeiden toteuttamiseksi. Palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelu ja muut tarvittavat päätökset tehdään vielä avoimena olevien sisäilmatutkimusten valmistuttua, väistötilaratkaisujen selvittyä sekä tarkentuvien väestöennusteiden myötä
- että Jokelan koulukeskuksen laajennus- ja peruskorjaushankkeessa edetään esi- ja hankesuunnittelun osalta
- että jatkovalmistelun yhteydessä ennen lopullisten päätösten tekemistä järjestetään kuntalaisten kuuleminen alueellisesti Kellokoskella, Jokelassa ja Hyrylässä.

Virpi Lehmusvaara, Marko Härkönen ja Markku Vehmas olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Valtuusto, 04.06.2018, § 63

Liitteet

- 1 Kouluverkkotarkastelu, päivitetty 7.2.18
- 2 22.3.2018: kiinteistöjalostuslaskelma koulut ja päiväkodit
- 3 Palveluverkko Aikataulu keskeisille hankkeille
- 4 Valt 7.5.2018 § 49 Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen palveluverkko 2018-2025
- 5 Palveluverkon kehittäminen 2018-2028, luonnos 24.5.2018

Ehdotus

Valtuusto päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- merkitä tiedoksi liitteenä olevat luonnoksen kunnan palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2018 - 2028 sekä palveluverkosta laaditut selvitykset ja muun valmisteluaineiston
- että kasvatusta- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista ensimmäisiä ovat Kirkonkylän koulu- ja päiväkotikampus nykyiselle paikalleen, Etelä-Tuusulan päiväkotikoti sekä Monion lukio- ja monitoimitalo
- että lisäksi kiireisenä kokonaisuutena eteläisessä Tuusulassa edetään kolmen yhtenäiskoulun mallilla. Yhtenäiskoulut sijoittuvat Riihikallioon, Rykmentinpuistoon ja Lahelan alueelle
- että näitä hankkeita valmistellaan pikaisesti tekemällä tarvittavat asemakaavat /asemakaavan muutokset ja ryhtymällä hankesuunnitteluun ja muihin tarvittaviin toimiin hankkeiden toteuttamiseksi. Palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelu ja muut tarvittavat päätökset tehdään vielä avoimena olevien sisäilmatutkimusten valmistuttua, väistötilaratkaisujen selvittyä sekä tarkentuvien väestöennusteiden myötä
- että Jokelan koulukeskuksen laajennus- ja peruskorjaushankkeessa edetään esi- ja hankesuunnittelun osalta
- että jatkovalmistelun yhteydessä ennen lopullisten päätösten tekemistä järjestetään kuntalaisten kuuleminen alueellisesti Kellokoskella, Jokelassa ja Hyrylässä.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Kati Lepojärvi esitti Sanna Tuhkusen kannattamana, että päätökseen lisätään seuraava toimenpidealoite:
"Esitän, että korjataan valmisteluaineistoa niiltä osin, että Lahelan yhtenäiskoulun rakentamista aikaistetaan siten, että kuten valmisteluaineistossa määritellään, Lahelan yhtenäiskoulu ja Rykmentinpuiston yhtenäiskoulu lähtevät liikkeelle samassa aallossa, eli samaan aikaan, koska - Lahelan koulujen kohdalla ei suunnitelmassa vastata Lahelan tämänhetkisten koulutilojen ongelmiin (mm. Ruotsinkylän suurilta osin suljettu koulu ja Vaunukankaan koulun sisäilmaoireiluihin vastaaminen); - Kouluhankkeita suunnitellaan näin alusta lähtien yhdessä; - Kaavoitus alueella on lähdössä liikkeelle, joten kaavoitus ei estä hankkeen aikaistamista (vrt. Mikkolan päiväkodin alueella ei kaavaa, mutta päiväkotikoti taas on aikajanalla merkitty valmistuvaksi 2021) - Lahelan koululaiset menevät Koulukeskuksen yhtenäiskouluun, mutta valmisteluaineiston mukaan Koulukeskuksesta luovutaan Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistuttua, joten Lahelan koululaisille ei ole Rykmentinpuiston valmistuttua yläkoulua tarjolla. - Lahelan koululaiset ovat valmistelussa jääneet epätasa-arvoiseen asemaan."

Pekka Heikkinen esitti Seppo Noron kannattamana, että päätökseen lisätään seuraava toimenpidealoite:

"Valtuusto edellyttää, että palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelussa selvitetään ja tehdään esitykset Tuusulan tavoitteellisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkosta ja, että palveluverkkosuunnitelmaa täydennetään tekemällä kokonaisuuteen arvioi kunnan investointiohjelmasta seuraavalle kymmenelle vuodelle."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavat toimenpideoitteet:

- korjataan valmisteluaineistoa niiltä osin, että Lahelan yhtenäiskoulun rakentamista aikaistetaan siten, että, kuten valmisteluaineistossa määritellään, Lahelan yhtenäiskoulu ja Rykmentinpuiston yhtenäiskoulu lähtevät liikkeelle samassa aallossa, eli samaan aikaan, koska - Lahelan koulujen kohdalla ei suunnitelmassa vastata Lahelan tämänhetkisten koulutilojen ongelmiin (mm. Ruotsinkylän suurilta osin suljettu koulu ja Vaunukankaan koulun sisäilmaoireiluihin vastaaminen); - Kouluhankkeita suunnitellaan näin alusta lähtien yhdessä; - Kaavoitus alueella on lähdössä liikkeelle, joten kaavoitus ei estä hankkeen aikaistamista (vrt. Mikkolan päiväkodin alueella ei kaavaa, mutta päiväkotit taas on aikajanalla merkitty valmistuvaksi 2021) - Lahelan koululaiset menevät Koulukeskuksen yhtenäiskouluun, mutta valmisteluaineiston mukaan Koulukeskuksesta luovutaan Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistuttua, joten Lahelan koululaisille ei ole Rykmentinpuiston valmistuttua yläkoulua tarjolla. - Lahelan koululaiset ovat valmistelussa jääneet epätasa-arvoiseen asemaan
- valtuusto edellyttää, että palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelussa selvitetään ja tehdään esitykset Tuusulan tavoitteellisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkosta ja, että palveluverkkosuunnitelmaa täydennetään tekemällä kokonaisuuteen arvioi kunnan investointiohjelmasta seuraavalle kymmenelle vuodelle.

Tekninen lautakunta, 16.10.2018, § 92

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara, Ritva Lappalainen, Harri Lipasti, Markku Vehmas, Marko Härkönen
projektijohtaja, kuntakehitysjohtaja

Liitteet

1 Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen vuosina 2019–2026

Kuvaus

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua on jatkettu valtuuston 4.6.2018 § 63 käsittelyn perusteella. Valmistelussa on otettu huomioon valtuuston hyväksymissä toimenpideoitteissa ehdotettu muutos Lahelan yhtenäiskoulun valmistelun aikaistamisesta samaan aikatauluun Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistelun kanssa. Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan tulevan 10 vuoden investointiohjelmasta. 10 vuoden investointiohjelma laaditaan vuoden 2019 talousarvion laadinnan osana.

Palveluverkkosuunnitelma ohjaa kunnan palveluverkon pitemmän aikavälin suunnittelua ja antaa perustan keskeiselle osalle pidemmän aikavälin investointisuunnitelmaa. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen. Palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palveluverkkosuunnitelmaan sisältyy myös ehdotuksia vapautuvien tilojen jatkojalostamisesta, käytöstä ja myynnistä (kohta 8.). Linjaukset ohjaavat jatkovalmistelua. Näiltäkin osin varsinaiset päätökset tehdään erikseen.

Toimenpideoitteessa esitettiin selvityksen ja esitysten laatimista kunnan tavoitteelliseksi sosiaali- ja terveystoimen palveluverkoksi. Kunnan palveluverkosta tältä osin päättää Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Sen vuoksi tulevan sotepalveluverkon perusteiden ja sisällön määrittely on viime kädessä kuntayhtymän tehtävä. Tuusulan kunnan omistajaohjauksessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevan sotepalveluverkon valmisteluun ja päätöksentekoon.

Kuntalaiskuulemiset on jo järjestetty Jokelassa ja Riihikalliossa, ja järjestetään tämän vuoden loppuun mennessä vielä ennen valtuuston päätöksentekoa Kellokoskella ja Hyrylässä.

Suunnitelma kunnan puistojen ja liikuntapaikkojen pidemmän aikavälin kehittämistä ja niihin kohdistuvista investointitarpeista laaditaan erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Lappalainen, projektijohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 23.10.2018, § 103

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Ritva Lappalainen, Marko Härkönen, Harri Lipasti, Markku Vehmas

Liitteet

1 Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen vuosina 2019–2026

Kuvaus

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua on jatkettu valtuuston 4.6.2018 § 63 käsittelyn perusteella. Valmistelussa on otettu huomioon valtuuston hyväksymissä toimenpideoitteissa ehdotettu muutos Lahelan yhtenäiskoulun valmistelun aikaistamisesta samaan aikatauluun Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistelun kanssa. Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan tulevan 10 vuoden investointiohjelmasta. 10 vuoden investointiohjelma laaditaan vuoden 2019 talousarvion laadinnan osana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palveluverkkosuunnitelma ohjaa kunnan palveluverkon pitemmän aikavälin suunnittelua ja antaa perustan keskeiselle osalle pidemmän aikavälin investointisuunnitelmaa. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen. Palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelmaan sisältyy myös ehdotuksia vapautuvien tilojen jatkojalostamisesta, käytöstä ja myynnistä (kohta 8.). Linjaukset ohjaavat jatkovalmistelua. Näiltäkin osin varsinaiset päätökset tehdään erikseen.

Toimenpidealoitteessa esitettiin selvityksen ja esitysten laatimista kunnan tavoitteelliseksi sosiaali- ja terveystoimen palveluverkoksi. Kunnan palveluverkosta tältä osin päättää Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Sen vuoksi tulevan sotepalveluverkon perusteiden ja sisällön määrittely on viime kädessä kuntayhtymän tehtävä. Tuusulan kunnan omistajaohjauksessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevan sotepalveluverkon valmisteluun ja päätöksentekoon.

Kuntalaiskuulemiset on jo järjestetty Jokelassa ja Riihikalliossa, ja järjestetään tämän vuoden loppuun mennessä vielä ennen valtuuston päätöksentekoa Kellokoskella ja Hyrylässä.

Suunnitelma kunnan puistojen ja liikuntapaikkojen pidemmän aikavälin kehittämistä ja niihin kohdistuvista investointitarpeista laaditaan erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen seuraavin muutoksin:

- s.10 poistetaan virke: rakentamisen ennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille ja se on huomioitava osa-alueittaisia ja kouluja koskevissa ennusteissa
- s.16 alakouluissa Vaunukankaan oppilaat opiskelevat Lahelan yhtenäiskouluissa (Ruotsinkylä pois)
- s. 24 uusien päiväkotien ja koulujen tilojen mitoitus
- s. 24 perusopetuksessa opettajaa kohden
- s. 27 Vaunukankaan ja Mikkolan koulukiinteistöstä luopuminen (Ruotsinkylä pois)
- s. 34 ensimmäisen kappaleen loppuun: urheilukeskuksen hankkeiden yhteydessä on mahdollistettava opetustilojen rakentaminen
- s. 45 Ruotsinkylän koulun tulevaisuus ratkaistaan Lahelan monitoimitalon hankesuunnitelun yhteydessä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Mäki-Kuhna poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 22.22.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 25.10.2018, § 70

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Ritva Lappalainen, Marko Härkönen, Harri Lipasti, Markku Vehmas, Risto Kanerva, Ulla Kinnunen
risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi
vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja

Liitteet

1 Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen vuosina 2019–2026

Kuvaus

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua on jatkettu valtuuston 4.6.2018 § 63 käsittelyn perusteella. Valmistelussa on otettu huomioon valtuuston hyväksymissä toimenpideoitteissa ehdotettu muutos Lahelan yhtenäiskoulun valmistelun aikaistamisesta samaan aikatauluun Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistelun kanssa. Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan tulevan 10 vuoden investointiohjelmasta. 10 vuoden investointiohjelma laaditaan vuoden 2019 talousarvion laadinnan osana.

Palveluverkkosuunnitelma ohjaa kunnan palveluverkon pitemmän aikavälin suunnittelua ja antaa perustan keskeiselle osalle pidemmän aikavälin investointisuunnitelmaa. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen. Palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelmaan sisältyy myös ehdotuksia vapautuvien tilojen jatkojalostamisesta, käytöstä ja myynnistä (kohta 8.). Linjaukset ohjaavat jatkovalmistelua. Näiltäkin osin varsinaiset päätökset tehdään erikseen.

Toimenpideoitteessa esitettiin selvityksen ja esitysten laatimista kunnan tavoitteelliseksi sosiaali- ja terveystoimen palveluverkoksi. Kunnan palveluverkosta tältä osin päättää Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Sen vuoksi tulevan sotepalveluverkon perusteiden ja sisällön määrittely on viime kädessä kuntayhtymän tehtävä. Tuusulan kunnan omistajaohjauksessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevan sotepalveluverkon valmisteluun ja päätöksentekoon.

Kuntalaiskuulemiset on jo järjestetty Jokelassa ja Riihikalliassa, ja järjestetään tämän vuoden loppuun mennessä vielä ennen valtuuston päätöksentekoa Kellokoskella ja Hyrylässä.

Suunnitelma kunnan puistojen ja liikuntapaikkojen pidemmän aikavälin kehittämisestä ja niihin kohdistuvista investointitarpeista laaditaan erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Varajäsen Erkki Vähämäki saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.12.

Nuorisovaltuuston edustaja Jussi Simola saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.24.

Kunnanhallituksen edustaja Pasi Huuhtanen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.30.

Kunnanhallitus, 29.10.2018, § 362

Asiaa on esitelty valtuustoasiain valmistelutoimikunnan 22.10.2018 pidetyssä kokouksessa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta käsittelee asiaa kokouksessaan 25.10.2018.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian valtuuston 12.11.2018 pidettävän kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 5.11.2018 pidettävässä kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 05.11.2018, § 380

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, khall 5.11.2018 päätöksen mukainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua on jatkettu valtuuston 4.6.2018 § 63 käsittelyn perusteella. Valmistelussa on otettu huomioon valtuuston hyväksymissä toimenpideoitteissa ehdotettu muutos Lahelan yhtenäiskoulun valmistelun aikaistamisesta samaan aikatauluun Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistelun kanssa. Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan tulevan 10 vuoden investointiohjelmasta. 10 vuoden investointiohjelma laaditaan vuoden 2019 talousarvion laadinnan osana.

Palveluverkkosuunnitelma ohjaa kunnan palveluverkon pitemmän aikavälin suunnittelua ja antaa perustan keskeiselle osalle pidemmän aikavälin investointisuunnitelmaa. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen. Palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelmaan sisältyy myös ehdotuksia vapautuvien tilojen jatkojalostamisesta, käytöstä ja myynnistä (kohta 8.). Linjaukset ohjaavat jatkovalmistelua. Näiltäkin osin varsinaiset päätökset tehdään erikseen.

Toimenpideoitteessa esitettiin selvityksen ja esitysten laatimista kunnan tavoitteelliseksi sosiaali- ja terveystoimen palveluverkoksi. Kunnan palveluverkosta tältä osin päättää Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Sen vuoksi tulevan sotepalveluverkon perusteiden ja sisällön määrittely on viime kädessä kuntayhtymän tehtävä. Tuusulan kunnan omistajaohjauksessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevan sotepalveluverkon valmisteluun ja päätöksentekoon.

Kuntalaiskuulemiset on jo järjestetty Jokelassa, Riihikalliossa ja Hyrylässä ja järjestetään vielä 4.12. Kellokoskella.

Suunnitelma kunnan puistojen ja liikuntapaikkojen pidemmän aikavälin kehittämisestä ja niihin kohdistuvista investointitarpeista laaditaan erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Jussi Salonen Veikko Seunan kannattamana esitti, että kunnanhallitus hyväksyy osaltaan palveluverkkosuunnitelman seuraavin muutoksin:

kohta 3.3.1 *Tuusulan kunnan väestösuunnite* (s.10) poistetaan virke: rakentamisen ennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille ja se on huomioitava osa-alueittaisia ja kouluja koskevia ennusteita tarkasteltaessa.

kohta 5.1.1 *Varhaiskasvatuspalvelut* (s.24) otsikko *Uusien päiväkotien ja koulujen mitoitus* muutetaan muotoon *Uusien päiväkotien ja koulujen tilojen mitoitus* ja ko. kohdan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

viimeinen lause *Perusopetuksessa kasvattajaa kohden on noin 20-24 oppilasta* muutetaan muotoon *Perusopetuksessa opettajaa kohden on noin 20-24 oppilasta*
kohta 5.1.7 *Kirjastopalvelut, Kellokosken kirjasto (s. 32) poistetaan 2. ja 3. kappale*
kohta 5.1.8 *vapaa-aikapalvelut (s.34) ensimmäisen kappaleen loppuun lisätään: Urheilukeskuksen hankkeiden yhteydessä on mahdollistettava opetustilojen rakentaminen.*
kohta 8 (sivut 42-47) *Jalostettavat kiinteistöt ja tontit* poistetaan
Em. muutosesitykset hyväksyttiin yksimielisesti.

Jussi Salonen Veikko Seunan kannattamana teki lisäksi seuraavat muutosesitykset:

kohta 3.3.3 *Oppilasennusteet 2025 palveluverkolla, alakoulut (s.16) lauseesta Alakouluissa Ruotsinkylän ja Vaunukankaan oppilaat opiskelevat Lahelan yhtenäiskouluissa* poistetaan sanat *Ruotsinkylän ja*

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, oli asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattava pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ,ja ne, jotka kannattavat Salosen tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Lappalainen, Koivunen, Mäki-Kuhna, Peltonen, Rosenqvist, Salmi, Sipiläinen ja Lindberg) ja 4 ei-ääntä (Friman, Seuna, Nyman ja Salonen). Tamminen oli poissa. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen päätökseksi.

kohta 5.1.2 *Perusopetuspalvelut, perusopetuksen keskeiset hankkeet suunnittelukaudella 2019-2026 (s. 27) kohta Vaunukankaan ja Ruotsinkylän koulukiinteistöstä luopuminen* muutetaan muotoon *Vaunukankaan ja Mikkolan koulukiinteistöstä luopuminen*

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, oli asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattava pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ,ja ne, jotka kannattavat Salosen tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Lappalainen, Koivunen, Mäki-Kuhna, Peltonen, Rosenqvist, Salmi, Sipiläinen ja Lindberg) ja 4 ei-ääntä (Friman, Seuna, Nyman ja Salonen). Tamminen oli poissa. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen päätökseksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026 seuraavilla muutoksilla:
 - kohta 3.3.1 *Tuusulan kunnan väestösuunnite (s.10) poistetaan virke: rakentamisen ennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille ja se on huomioitava osa-alueittaisia ja kouluja koskevia ennusteita tarkasteltaessa.*
 - kohta 5.1.1 *Varhaiskasvatuspalvelut (s.24) otsikko Uusien päiväkotien ja koulujen mitoitus* muutetaan muotoon *Uusien päiväkotien ja koulujen tilojen mitoitus* ja ko. kohdan viimeinen lause *Perusopetuksessa kasvattajaa kohden on noin 20-24 oppilasta* muutetaan muotoon *Perusopetuksessa opettajaa kohden on noin 20-24 oppilasta*
 - kohta 5.1.7 *Kirjastopalvelut, Kellokosken kirjasto (s. 32) poistetaan 2. ja 3. kappale*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- kohta 5.1.8 *vapaa-aikapalvelut* (s.34) ensimmäisen kappaleen loppuun lisätään: *Urheilukeskuksen hankkeiden yhteydessä on mahdollistettava opetustilojen rakentaminen*
- kohta 8 (sivut 42-47) *Jalostettavat kiinteistöt ja tontit* poistetaan
- ehdottaa valtuustolle, että
VALTUUSTO päättää
- hyväksyä kunnanhallituksen päätöksen mukaisen Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Valtuusto, 12.11.2018, § 124

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, valt 12.11.2018

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä kunnanhallituksen päätöksen mukaisen Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Pekka Heikkinen Seppo Noron, Anu Åbergin ja Ilmari Sjöblomin kannattamana esitti, että palveluverkkosuunnitelman kohdan 5.2. ensimmäiseksi kappaleeksi kirjataan seuraavaa: "Tuusulan hyvinvointipalvelujen kehittämisen kannalta ja kaikkien tuusulalaisten hyvän elämän turvaamiseksi on tärkeää, että myös pitkällä aikavälillä sosiaali- ja terveyspalveluja on tarjolla Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamissa."

Jussi Salonen Eeva-Liisa Niemisen, Anu Åbergin ja Matti Alangon kannattamana esitti, että

- palveluverkkosuunnitelman kohta 3.3.3 Oppilasennusteet 2025 palveluverkolla, alakoulut (s.16) lauseesta Alakouluissa Ruotsinkylän ja Vaunukankaan oppilaat opiskelevat Lahelan yhtenäiskouluissa poistetaan sanat: Ruotsinkylän ja
- palveluverkkosuunnitelman kohta 5.1.2 Perusopetuspalvelut, perusopetuksen keskeiset hankkeet suunnittelukaudella 2019-2026 (s. 27) kohta Vaunukankaan ja Ruotsinkylän koulukiinteistöstä luopuminen muutetaan muotoon: Vaunukankaan ja Mikkolan koulukiinteistöstä luopuminen. Ruotsinkylän koulun tulevaisuutta tarkastellaan Lahelan monitoimitalon hankesuunnittelun yhteydessä

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatetut muutosesitykset, on asia ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotuksen hyväksymistä, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Heikkisen tekemää muutosesitystä äänestävät "ei".

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-äänien antoi Eetu Niemelä
- ei-ääniä antoivat Pasi Huuhtanen, Ruut Sjöblom, Kim Kiuru, Kati Lepojärvi, Aarno Järvinen, Aila Koivunen, Anna Yltävä, Antti Kaikkonen, Anu Åberg, Ari Nyman, Arto Lindberg, Eeva-Liisa Nieminen, Elisa Laitila, Emmi Sirniö, Ilmari Sjöblom, Ilona Toivanen, Jani Peltonen, Janne Mellin, Jere Pulska, Jerry Airikka, Johanna Sipiläinen, Jorma Sulander, Jouko Riola, Jukka Ahlgren, Jussi Salonen, Kari Friman, Kari Kinnunen, Karita Mäensivu, Laura Åvall, Lea Ahonen, Liisa Palvas, Lilli Salmi, Margita Winqvist, Matti Alanko, Merja Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Pekka Heikkinen, Raimo Stenvall, Sanna Kervinen, Sanna Tuhkunen, Satu Heikkilä, Satu Taiveaho, Seppo Noro, Taina Ketvel, Ulla Palomäki, Ulla Rosenqvist, Arto Nätkynmäki, Kirsi Viitanen, Markus Meckelborg, Vesa Lundberg.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 1 jaa-ääni ja 50 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen Pekka Heikkisen tekemän muutosesityksen.

Em. äänestyksen jälkeen valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattava pohjaehdotusta Heikkisen esittämällä lisäyksellä, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Salosen tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-ääniä antoivat Pasi Huuhtanen, Ilona Toivanen, Kim Kiuru, Ruut Sjöblom, Aarno Järvinen, Aila Koivunen, Arto Lindberg, Emmi Sirniö, Ilmari Sjöblom, Jani Peltonen, Janne Mellin, Jere Pulska, Jerry Airikka, Johanna Sipiläinen, Jorma Sulander, Jouko Riola, Jukka Ahlgren, Kari Kinnunen, Laura Åvall, Lilli Salmi, Merja Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Pekka Heikkinen, Sanna Kervinen, Sanna Tuhkunen, Satu Taiveaho, Seppo Noro, Ulla Palomäki, Ulla Rosenqvist, Arto Nätkynmäki, Vesa Lundberg
- ei-ääniä antoivat Matti Alanko, Markus Meckelborg, Kati Lepojärvi, Anna Yltävä, Antti Kaikkonen, Anu Åberg, Ari Nyman, Eeva-Liisa Nieminen, Elisa Laitila, Jussi Salonen, Kari Friman, Karita Mäensivu, Lea Ahonen, Liisa Palvas, Margita Winqvist, Raimo Stenvall, Satu Heikkilä, Taina Ketvel, Kirsi Viitanen
- tyhjän äänen antoi Eetu Niemelä.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 31 jaa-ääntä, 19 ei-ääntä ja 1 tyhjä ääni. Puheenjohtaja totesi valtuuston päätökseksi tulleen pohjaehdotuksen Heikkisen esittämällä muutoksella/lisäyksellä.

Keskustelun jatkuessa Arto Nätkynmäki Anu Åbergin kannattamana esitti valtuuston hyväksyttäväksi seuraavan toimenpide-aloitteen:

"Tausta

YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukaisesti lapsen etu on arvioitava ja otettava ensisijaisesti huomioon kaikissa lapsia koskevissa päätöksissä. Lapsivaikutusten arviointia (LAVA) voidaan tehdä kolmessa, toisiaan täydentävässä eri vaiheessa: ennakoarviointina, prosessiarviointina ja seuranta-arviointina. Lapsivaikutusten arviointi tulee tehdä myös kunnallisista esityksistä silloin kun ne koskevat lapsia. Sopimus on oikeudellisesti velvoittava.

Palveluverkkosuunnittelu Tuusulassa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulassa on kuluvan vuoden 2018 aikana valmisteltu ja osin jo tehtykin kauaskantoisia päätöksiä mm. varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkosta. Näyttää siltä, että lapsivaikutusten arviointia ei vielä ole nimenomaisesti sisällytetty palveluverkon valmisteluun sillä sisällöllä, muodolla tai laajuudella, jota em. sopimuksessa tai suosituksissa esitetään. Tämä ei siis tarkoita, ettei lapsivaikutuksia olisi valmistelussa huomioitu mitenkään.

Tuusulassa on 7.11.2018 järjestetty työpaja lapsivaikutusten arvioinnista.

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2019-2026 koskevaan päätökseen liitetään

- toimenpidealoite, jonka mukaan jatkossa lapsia koskevien palveluverkkoasioiden ja -hankkeiden 1) valmisteluun sisällytetään riittävän laajuinen lapsivaikutusten arviointi ja 2) päätösesityksiin sisällytetään nimenomaisena osana selvitys suoritetusta lapsivaikutusten arvioinnista ja siinä saaduista havainnoista/tuloksista."

Eetu Niemelä vastusti toimenpidealoitteen hyväksymistä.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu esitys toimenpidealoitteen hyväksymisestä, on asia ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat toimenpidealoitteen hyväksymistä, äänestävät "jaa" ja ne, jotka vastustavat sitä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-ääniä antoivat Pasi Huuhtanen, Anna Yltävä, Ruut Sjöblom, Kim Kiuru, Kati Lepojärvi, Aarno Järvinen, Aila Koivunen, Antti Kaikkonen, Anu Åberg, Ari Nyman, Arto Lindberg, Eeva-Liisa Nieminen, Elisa Laitila, Emmi Sirniö, Ilmari Sjöblom, Ilona Toivanen, Jani Peltonen, Janne Mellin, Jere Pulska, Jerry Airikka, Johanna Sipiläinen, Jorma Sulander, Jouko Riola, Jukka Ahlgren, Jussi Salonen, Kari Friman, Kari Kinnunen, Karita Mäensivu, Laura Åvall, Lea Ahonen, Liisa Palvas, Lilli Salmi, Margita Winqvist, Merja Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Pekka Heikkinen, Raimo Stenvall, Sanna Kervinen, Sanna Tuhkunen, Satu Heikkilä, Satu Taiveaho, Seppo Noro, Taina Ketvel, Ulla Palomäki, Ulla Rosenqvist, Arto Nätkynmäki, Kirsi Viitanen, Markus Meckelborg, Vesa Lundberg
- ei-äänen antoi Eetu Niemelä
- tyhjän äänen antoi Matti Alanko.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 49 jaa-ääntä, 1 ei-ääni ja 1 tyhjä ääni.

Puheenjohtaja totesi valtuuston päättäneen hyväksyä esitetyn toimenpidealoitteen.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä kunnanhallituksen päätöksen mukaisen Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026 siten täydennettynä, että kohdan 5.2. ensimmäiseksi kappaleeksi kirjataan seuraavaa: Tuusulan hyvinvointipalvelujen kehittämisen kannalta ja kaikkien tuusulalaisten hyvän elämän turvaamiseksi on tärkeää, että myös pitkällä aikavälillä sosiaali- ja terveyspalveluja on tarjolla Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamissa

Lisäksi valtuusto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- päätti hyväksyä seuraavan toimenpideoitteen: Jatkossa lapsia koskevien palveluverkkoasioiden ja -hankkeiden 1) valmisteluun sisällytetään riittävän laajuinen lapsivaikutusten arviointi ja 2) päätösesityksiin sisällytetään nimenomaisena osana selvitys suoritetusta lapsivaikutusten arvioinnista ja siinä saaduista havainnoista/tuloksista.

Eetu Niemelä ilmoitti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

"Kuten kokouskäyttäytymisestäni saattaa päätellä, olen erimieltä valtuuston päätöksestä §124 / 12.11.2018.

Heikkisen esittämä lisäys on täysin turha, koska järjestämisvastuu sote-palveluissa on jo, ja tuottamisvastuukin tulee olemaan ensi vuonna kuntayhtymällä, eikä Tuusulan kunnalla."

Matti Alanko ilmoitti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

"Kasvatus- ja sivistyslautakunta kokouksessaan 23.10.2018 yksimielisesti §102 päätti, että vaihtoehdon 1 mukaisesti Ruotsinkylän kouluun vuokrataan lisärakennus alkaen elokuussa 2019 kuitenkin siten, että Ruotsinkylän koulun tulevaisuutta tarkastellaan Lahelan monitoimitalon hankesuunnittelun yhteydessä.

§103 Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman hyväksyminen vuosille 2018-2028
lautakunta yksimielisesti päätti poistaa Ruotsinkylän koulun lakkauttamiseen viittaavat kohdat pykälästä.

Valtuuston päätökseen on osaltaan vaikuttanut valmistelun yhteydessä annetut lausunnot mm. Ruotsinkylän Koti ja Koulu ry:ltä ja koulun henkilökunnalta. Huoltajille informoitiin ennen lausunnon antamista, että koulu lakkautetaan joka tapauksessa ja henkilökunnan kokoukseen eivät kaikki henkilöt voineet osallistua aikataulusyistä ja osa ei saanut edes kutsua kokoukseen.

Oppilasmääräennusteet eivät aiemminkaan ole osuneet oikeaan ja kouluun eivät joka vuosi kaikki halukkaat ole mahtuneet.

Koulun lakkautuspäätös on siten ennenaikainen."

Kunnanhallitus, 21.01.2019, § 26

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Paananen, Virpi Lehmusvaara

Lausuntopyyntö

Tuusulan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 12.11.2018 hyväksynyt Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026 päätöksellään § 124. Valittaja on tehnyt kunnanvaltuuston päätöksestä kunnallisvalituksen Helsingin hallinto-oikeuteen 30.11.2018.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt Tuusulan kunnanhallitusta hankkimaan kunnanvaltuuston lausunnon hallinto-oikeuteen saapuneen valituksen johdosta. Tuusulan kunnan hallintosäännön 24 §:n 5 -kohdan mukaan kunnanhallitus antaa lausunnon tai selityksen valtuuston päätöksestä tehdystä valituksesta, jos

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kunnanhallitus katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava.

Kunnallisvalitus

Valituksessa vaaditaan, että kunnanvaltuuston päätös 12.11.2018 § 124 on kumottava.

Kunnallisvalituksen perustelut

Valituksen perustelut ilmenevät yksityiskohtaisesti liitteenä olevasta valituskirjelmästä.

Valittaja katsoo, että kunnanvaltuuston päätös on tehty virheellisen valmistelun perusteella. Valittajan näkemyksen mukaan Ruotsinkylän koulun henkilöstön lausunto syntyi tilaisuudessa, johon kaikki eivät pystyneet osallistumaan. Tilaisuuteen ei oltu kutsuttu koko henkilöstöä eikä siellä ollut paikalla koulussa pitkään työskennelleitä, joiden tiedettiin olevan lakkauttamista vastaan. Valittajan mukaan vanhempainyhdistyksen lausunto muodostui kunnan sivistystoimen antamien tietojen pohjalta nojautuen käsitykseen siitä, että koulun toiminta joka tapauksessa lakkaa.

Lausunto

Tuusulan kunta katsoo, että kunnallisvalitus on perusteeton ja vaatii, että valitus hylätään seuraavilla perusteilla:

Kuntalain (2015/410) 29 §:n mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämisestä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Kuntalain tiedottamissäännöstä täydentää yksittäisen asian vireilläolosta ilmoittamista koskeva hallintolain (434/2003) 41 §. Valmistelussa tulee noudatettavaksi hallintolain 41 §:n säännös vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asiaan osallisille. Päätettäessä kunnan palveluverkosta ei asian käsittelyssä katsota olevan varsinaisia asianosaisia, joita tulisi kuulla siten kuin hallintolain 34 §:ssä säädetään asianosaisen kuulemisesta.

Hallintolain 41 §:n 1 momentin mukaan, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Saman pykälän 2 momentin mukaan asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Vaikutusmahdollisuuksien varaamisen osalta kunta toteaa seuraavaa:

Ruotsinkylän koululla pidettiin kaksi erillistä kuulemistilaisuutta. Ensin järjestettiin kuuleminen koulun henkilökunnalle tiistaina 11.9.2018 kello 8.00-9.00. Paikalla olivat asiaa esittelemässä kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja, opetuspäällikkö, koulun rehtori sekä koulun henkilökunta lähes kokonaan. Asiaa haluttiin ensin esitellä koulun henkilökunnalle, jotta heillä olisi riittävästä aikaa tehdä asiasta oma lausuntonsa ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

käydä keskustelua asiasta ennen kuulemistilaisuutta koulun huoltajille. Koulun henkilökunta piti asiassa oman kokouksensa kuulemistilaisuuden jälkeen 18.9.2018 kello 8.00-8.55. Tässä tilaisuudessa paikalla oli myös pääluottamusmies.

Huoltajille järjestettiin kuulemistilaisuus Ruotsinkylän koululla tiistaina 24.9.2018 kello 18.00-19.30. Paikalla olivat esittelijöinä kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja, opetuspäällikkö, kasvatus- ja sivistystoimen kehittämispäällikkö ja kasvatus- ja sivistyslautakunnan puheenjohtaja. Tilaisuuteen osallistui laaja joukko huoltajia.

Huoltajien kuulemistilaisuutta täydentämään järjestettiin erillinen sähköinen kysely kodin ja koulun väliseen viestintään tarkoitettuna Wilma -järjestelmällä, jotta kaikilla huoltajilla olisi mahdollisuus esittää asiasta mielipiteensä, ja erityisesti niillä, jotka eivät päässeet osallistumaan kuulemistilaisuuteen. Lausuntonsa asiasta antoi myös Ruotsinkylän koti ja koulu ry, joka on Ruotsinkylän koulun vanhempainyhdistys.

Kunnanhallituksen kokouksessa 5.11.2018 § 381 käsiteltiin Ruotsinkylän koulun tulevaisuuden ratkaisuja. Asiasta annetut lausunnot ja kommentit ovat olleet asiaa käsitelleen Tuusulan kunnanhallituksen päätösesityksen liitteenä.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Kunta itse viime kädessä arvioi, mitä selvityksiä päätöksen valmistelemiseksi tarvitaan.

Tuusulan kunta on tehnyt palveluverkkoselvityksensä ja siitä seuranneen päätöksenteon valmistelunsa siten, että luottamushenkilöiden ja asianosaisten käytössä on ollut riittävät, asianmukaiset ja tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Selvityksen tekotapaan, rajauksiin, kiinteistöjen kuntoarvioihin ja kustannuslaskelmiin liittyvä valmistelu on kunnan harkintavaltaan kuuluva kokonaisuus. Tuusulan kunta on toteuttanut poikkeuksellisen laajan ja kattavan selvityksen, jossa on huomioitu tavanomaista huomattavasti runsaammin erilaisia näkökohtia ja laskelmia.

Tuusulan kunta on toiminut palveluverkkosuunnitelmaa edeltäneessä valmistelussa, kuten vaikutusmahdollisuuksien varaamisessa, kuntalain ja hallintolain edellyttämällä tavalla.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi hallinto-oikeuden lausuntopyynnön
- antaa perusteluosion mukaisen lausunnon hallinto-oikeudelle ja vaatia, että valitus hylätään perusteettomana
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Harri Lipasti

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, päivitys, khall 25.11.2019

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelman päivityksen yhteydessä on myös laadittu kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelma vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät keskeiset Sivistys toimialueen palveluverkkoinvestoinnit, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä.

Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisällyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä on mm.

- päivitetty väestöennusteet
- päivitetty ja tarkennettu kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia
- Laadittu ehdotuksia toteutettavista ennakkovaikutusten arvioinneista
- päivitetty ja tarkennettu hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
- lisätty yhteisön käytössä olevien tilojen periaatteet ja kuvattu erilliset yhteisötilat

Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Esityslistan liitteinä ovat 10.12.2018 hyväksytty palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026 ja ehdotus päivitetyksi palveluverkkosuunnitelmaksi 2019 - 2026.

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Pekka Heikkinen Pentti Mattilan kannattamana esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyä tässä kokouksessa, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä: HUUHTANEN, LAPPALAINEN, MÄENSIVU, MÄKI-KUHNA, RIOLA, SALMI, PELTONEN, LINDBERG ja 5 ei-ääntä: HEIKKILÄ, HEIKKINEN, MATTILA, REINIKAINEN, SALONEN. Puheenjohtaja totesi, että asia käsitellään tässä kokouksessa.

Tuija Reinikainen Satu Heikkilän kannattamana esitti, ettei Etelärinteen päiväkotia lakkauteta ennenkuin päiväkotia Martta Wendelin valmistuu.

Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat tehtyä muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä: HUUHTANEN, LAPPALAINEN, MÄENSIVU, MÄKI-KUHNA, RIOLA, SALMI, SALONEN, PELTONEN, LINDBERG ja 4 ei-ääntä: HEIKKILÄ, HEIKKINEN, MATTILA, REINIKAINEN. Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus tuli kunnanhallituksen päätökseksi äänin 9-4.

Tuija Reinikainen ilmoitti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Satu Heikkilä Pentti Mattilan kannattamana esitti, että Riihikallion koulun hanketta siirretään 2-3 vuotta eteenpäin.

Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat tehtyä muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä: HUUHTANEN, LAPPALAINEN, MÄENSIVU, MÄKI-KUHNA, RIOLA, SALMI, SALONEN, PELTONEN, LINDBERG ja 4 ei-ääntä: HEIKKILÄ, HEIKKINEN, MATTILA, REINIKAINEN. Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus tuli kunnanhallituksen päätökseksi äänin 9-4.

Satu Heikkilä ilmoitti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen: "Olen sitä mieltä, että olisi ollut järkevää siirtää Riihikallion koulun hanketta pari kolme vuotta. Olisi voitu seurata lapsimäärän kehitystä sekä jakaa investointikuluja useammalle vuodelle."

Pekka Heikkinen ilmoitti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen: "Esitin, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin, että koulujen ja päiväkotien uudisrakentamishankkeita porrastetaan tulevana vuosina pidemmälle jaksolle, koska kunta on nopeasti velkaantumassa ja lisäksi monen hankkeen yhtäaikaisten käynnistäminen olisi kunnalle liian suuri riski. Esitin myös ratkaisuja, joilla palvelutoimintaa vaarantamatta sovittavia hankkeita voitaisiin siirtää. Näitä olisi mm. hyväkuntoisten siirtotilojen käytön jatkaminen muutamilla vuosilla nyt esitettyä pidempään, sekä rykmentinpuistoon valmistuvien yksityisten päiväkotien sekä Etelärinteen päiväkodin käyttö. Tämä vastaa noin 8-ryhmäisen päiväkodin kapasiteettia.

Yksi merkittävä suunnittelutieto on myös se, että varhaiskasvatuksen ja opetuksen asiakasmäärien kehitys on päätettäväksi esitettävässä palveluverkkosuunnitelmaluonnoksessa aivan erisuuntainen kuin vuosi sitten hyväksytyssä palveluverkkosuunnitelmassa. Nyt käsiteltävässä päivityksessä alakoululaisten määrän arvioidaan vähenevän nykytasosta 1300 oppilaalla vuoteen 2042 mennessä kun vuosi sitten heidän määränsä arvioitiin kasvavan 1400 oppilaalla. Vastaavasti yläkoululaisten määrän arvioidaan nyt vähenevän noin 700

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

oppilaalla, kun vuosi sitten heidän arvioitiin lisääntyvän noin 500 oppilaalla. Päiväkotikäisten määrän arvioidaan nyt vähenevän vuoteen 2025 mennessä noin 450 lapsella. Huolimatta siitä, että palveluverkkosuunnitelman keskeinen perustelu oli muuttunut näin paljon, hankkeiden aikataulua ei ole jaksotettu myöhempään ajankohtaan. Päinvastoin Rykmentinpuiston koulukampuksen aikataulua oli nopeutettu vuodella. Tuusulan väkiluvun kasvu on hidastunut koko 2010-luvun ajan ja tänä vuonna väestön määrä näyttää hidastuvan. Kunta hakee vahvaa väestönkasvua, ja se on mahdollista pidemmällä aikavälillä mutta lähimpien viiden vuoden aikana väestökehityksen sekä ennusteiden perusteella pikkulasten ja kouluikäisten määrä vähenee. Tämä antaa selvän perusteen sille, että nyt suunnitelmassa olevien hankkeiden aloitusvuosia olisi järkevää porrastaa. Monion suunnittelu on siinä vaiheessa, että kannatan sen rakentamista esitetystä aikataulusta. Kannatin ehdotusta Riihikallion koulukampuksen siirtämistä 2-3 vuodella eteenpäin osana hankkeiden uudelleen jaksotusta."

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Virpi Lehmusvaara oli asiantuntijana kokouksessa.

Valtuusto, 09.12.2019, § 172

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, valt 12.11.2018 hyväksytty, valt 9.12.2019
- 2 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, päivitys, valt 9.12.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Pekka Heikkinen Seppo Noron, Matti Alangon ja Pentti Mattilan kannattamana esitti, että palveluverkkosuunnitelman päivitystä koskeva asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja, että kunnanhallitus tuo sen valtuuston käsiteltäväksi viimeistään huhtikuussa 2020, jolloin sen perusteella voidaan muuttaa vuosien 2020-2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi, on asian käsittely ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyä tässä kokouksessa, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-äänen antoivat: Pasi Huuhtanen, Janne Mellin, Jouko Riola, Anna Yltävä, Aila Koivunen, Johanna Sipiläinen, Ulla Palomäki, Margita Winqvist, Aarno Järvinen, Annika Lappalainen, Markus Meckelborg, Elisa Laitila, Sanna Kervinen, Kim Kiuru, Laura Åvall, Jorma Sulander, Kati Lepojärvi, Päivö Kuusisto, Elina Väänänen, Sanna Tuhkunen, Kirsi Viitanen, Henri Koskela, Sami Tamminen, Harri Hellgren, Karita Mäensivu, Kari Kinnunen, Jere Pulska, Jussi Salonen, Vesa Lundberg, Monica Avellan, Arto Nätkynmäki, Ilmari Sjöblom, Eeva-Liisa Nieminen, Annina Nuutinen, Arto Lindberg, Jani Peltonen, Kari Friman, Raimo Stenvall, Petra Kela
- ei-äänen antoivat: Matti Alanko, Ulla Rosenqvist, Pekka Heikkinen, Seppo Noro, Satu Heikkilä, Pentti Mattila, Ari Nyman, Taina Ketvel, Liisa Palvas, Lea Ahonen.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 39 jaa-ääntä, 10 ei-ääntä ja 2 oli poissa. Puheenjohtaja totesi, että asia käsitellään tässä kokouksessa.

Satu Heikkilä Pentti Mattilan kannattamana esitti, että Riihikallion koulun hanketta lykätään.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosesitys, on asia ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Heikkilän tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa- äänen antoivat: Pasi Huuhtanen, Kim Kiuru, Aila Koivunen, Anna Yltävä, Janne Mellin, Johanna Sipiläinen, Kari Friman, Sanna Tuhkunen, Päivö Kuusisto, Jorma Sulander, Margita Winqvist, Eeva-Liisa Nieminen, Jouko Riola, Seppo Noro, Kati Lepojärvi, Aarno Järvinen, Elisa Laitila, Annika Lappalainen, Jussi Salonen, Jere Pulska, Henri Koskela, Laura Åvall, Arto Nätkynmäki, Markus Meckelborg, Karita Mäensivu, Ulla Palomäki, Harri Hellgren, Kari Kinnunen, Elina Väänänen, Monica Avellan, Annina Nuutinen, Ilmari Sjöblom, Vesa Lundberg, Sanna Kervinen, Arto Lindberg, Jani Peltonen, Raimo Stenvall, Petra Kela
- ei- äänen antoivat: Matti Alanko, Ulla Rosenqvist, Satu Heikkilä, Pekka Heikkinen, Taina Ketvel, Pentti Mattila, Kirsi Viitanen, Ari Nyman, Lea Ahonen
- tyhjää äänesti Liisa Palvas.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 38 jaa-ääntä, 9 ei-ääntä, 1 tyhjä ääni ja 3 oli poissa. Puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen pohjaehdotuksen äänin 38-9, 1 tyhjä ja 3 poissa.

Päätös

Valtuusto päätti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.
-

Tekninen lautakunta, 17.11.2020, § 125

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, TL 17.11.2020

Asiaselostus

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018 ja päivitetty valtuustossa 9.12.2019. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet ja palveluverkkosuunnitelman toteutumisen edistyminen.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelma toteuttaminen on keskeinen toimenpide ja osa kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät Sivistys toimialueen palveluverkkoinvestoinnit ja investoineista saatavat toiminnalliset ja talouden hyödyt, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä. Palveluverkkosuunnitelmassa päätetään tehdyn evauksen perusteella Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen koulujen tulevaisuudesta.

Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä tarkistetaan mm.

- väestö- ja oppilasennusteet
- kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia
- kuvataan valmistelun sisältöjä (Evaus)
- hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
- yhteisön käytössä olevien tilojen tulevat suunnittelun periaatteet ja tavoitteet

Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelman päivittämistä käsitellään kunnanhallituksessa 23.11.2020 ja valtuustossa 7.12.2020.

Kokouksessa esitellään palveluverkkosuunnitelman päivityksen keskeinen sisältö.

Palveluverkkosuunnitelmassa on täsmennetty kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden palveluverkon kehittämis- ja korjaustoimenpiteitä. Keskeisimpinä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan Urheilukeskuksen kehittämiseen sekä museoihin ja kirjastoihin kohdistuvat perusparannukset.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa kunnanahallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa kunnanahallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.
-

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 17.11.2020, § 97

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Tiina Simons, Markus Torvinen, Hannamari Halinen
tuuhalinha, Ulla Kinnunen, Risto Kanerva
tiina.simons@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.
kanerva@tuusula.fi
sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-
aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma_2019-2026, ksltk 17.11.2020
- 2 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, ksltk 17.11.2020
- 3 Palveluverkon toteutussuunnitelma, ksltk 17.11.2020
- 4 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, ksltk 17.11.2020

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018 ja päivitetty valtuustossa 9.12.2019. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet ja palveluverkkosuunnitelman toteutumisen edistyminen.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelma toteuttaminen on keskeinen toimenpide ja osa kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

toteuttamiseen liittyvät Sivistys toimialueen palveluverkkoinvestoinnit ja investoista saatavat toiminnalliset ja taloden hyödyt, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä. Palveluverkkosuunnitelmassa päätetään tehdyn evauksen perusteella Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen koulujen tulevaisuudesta.

Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisällyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä tarkistetaan mm.

- väestö- ja oppilasennusteet
- kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia
- kuvataan valmistelun sisältöjä (Evaus)
- hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
- yhteisön käytössä olevien tilojen tulevat suunnittelun periaatteet ja tavoitteet

Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelman päivittämistä käsitellään kunnanhallituksessa 23.11.2020 ja valtuustossa 7.12.2020.

Kokouksessa esitellään palveluverkkosuunnitelman päivityksen keskeinen sisältö.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päättää, että keskeisten hankkeiden valmistelu etenee palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Lisäksi lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Linjamäen koulu yhdistetään Kellokosken yhtenäiskouluun 1.8.2021, Nahkelan koulu yhdistetään valmistuvaan Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua. Tuomalan koulu jatkaa toimintaansa mikäli oppilasmäärä säilyy yli 60 oppilaan. Tuomalan koulun jatkosta tulee päättää kun koulun perusparannus tulee ajankohtaiseksi.

Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asetettavaksi seuraavat kriteerit koulujen koolle:

- koulun on oltava vähintään 3-ryhmäinen ja oppilaita tulee olla vähintään 60

- mikäli yksikköön kohdistuu laajoja korjauksia tai peruskorjausta, ei investointia tulisi tehdä, jos opetus voidaan toteuttaa lähellä olevassa koulussa tai valmistuvassa monitoimikampuksessa.

Esittelyn jälkeen puheenjohtaja Salonen esitti muutettavaksi pohjaehdotuksen ensimmäisen virkkeen seuraavasti: "Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päättää esittää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeisten hankkeiden valmistelu etenee palveluverkkosuunnitelman mukaisesti". Esittelijä muutti päätösehdotustaan esityksen mukaisesti.

Liite 1 Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma käytiin sivu sivulta läpi ja siihen tehtävät teknisluonteiset korjaukset päätettiin saattaa asianosaisten korjattavaksi.

Puheenjohtajan avattua keskustelun, tehtiin seuraavat muutosesitykset:

Jäsen Alangon muutosesitys: Lisäksi -sanalla alkavan kappaleen tilalle: "Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut." Jäsenet Raevuori, Weckman ja Koivunen kannattivat jäsen Alangon ehdotusta.

Puheenjohtaja Salosen muutosesitys: Lisäys pohjaehdotukseen: "Nahkelan koulu yhdistetään valmistuvaan Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua, mikäli lautakunnan asettamat tavoitteet 3 ryhmää ja 60 oppilasta alittuvat." Jäsen Tuhkunen kannatti puheenjohtaja Salosen muutosesitystä.

Jäsen Raevuoren muutosesitys, lisäys puheenjohtaja Salosen muutosesitykseen: Korjataan viimeisen ranskalaisen viivan teksti muotoon: "-Mikäli yksikköön kohdistuu laajoja korjauksia tai peruskorjausta, ne arvioidaan erikseen. Kunnan kiinteistöjen vuotuiset ylläpitokorjaukset tehdään vuosittain." Puheenjohtaja Salonen ja jäsen Tuhkunen kannattivat jäsen Raevuoren lisäystä.

Koska oli tehty kaksi kannatettua muutosesitystä, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysjärjestykseksi hyväksyttiin, että pohjaehdotuksesta poikkeavat kannatetut päätösehdotukset asetetaan vastakkain ja niistä voittanut ehdotus asetetaan edelleen vastakkain pohjaehdotuksen kanssa. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan jäsen Alangon ehdotusta äänestävät "jaa" ja jos "jaa" voittaa, jäsen Alangon esitys asetetaan edelleen vastakkain pohjaehdotuksen kanssa.

Suoritettussa äänestyksessä jäsen Alangon esitystä kannattivat jäsenet Ahonen, Alanko, Hellgren, Koivunen. Laitila, Raevuori, Weckman ja puheenjohtaja Salonen esitystä kannattivat jäsenet Nätkynmäki, Tuhkunen, Väänänen, Åvall ja puheenjohtaja Salonen.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen päättyneen äänin 7-5, joten jäsen Alangon esitys asetetaan edelleen vastakkain pohjaehdotuksen kanssa.

Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan esittelijän ehdotusta äänestävät "jaa" ja jos "ei" voittaa, jäsen Alangon esitys on tullut lautakunnan päätökseksi.

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat jäsenet Nätkynmäki, Tuhkunen, Väänänen, Åvall ja puheenjohtaja Salonen. Jäsen Alangon esitystä kannattivat jäsenet Ahonen, Alanko, Hellgren, Koivunen. Laitila, Raevuori, Weckman.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 7-5 jäsen Alangon muutosesityksen mukaisesti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeisten hankkeiden valmistelu etenee palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Lisäksi lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut.

Puheenjohtaja Salonen ja jäsenet Nätkynmäki, Tuhkunen, Väänänen ja Åvall jättivät asiasta eriävän mielipiteen ja ne liitetään pöytäkirjaan.

Kokouksessa pidettiin tauot tämän asian käsittelyn aikana seuraavasti klo 18.24-18.30 ja klo 19.24-19.43

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 17.11.2020, § 44

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Palveluverkon toteutussuunnitelma, hyteltk 17.11.2020

2 Palveluverkkosuunnitelma_2019-2026, hyteltk 17.11.2020

3 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, hyteltk 17.11.2020

4 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, hyteltk 17.11.2020

Perustelut

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018 ja päivitetty valtuustossa 9.12.2019. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet ja palveluverkkosuunnitelman toteutumisen edistyminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelma toteuttaminen on keskeinen toimenpide ja osa kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2020–2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät sivistyksen toimialueen palveluverkkoinvestoinnit ja investoinneista saatavat toiminnalliset ja talouden hyödyt, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä. Palveluverkkosuunnitelmassa päätetään tehdyn vaikutusten ennakoarvioinnin perusteella Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen koulujen tulevaisuudesta. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä tarkistetaan mm.

- väestö- ja oppilasennusteet
- kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia
- kuvataan valmistelun sisältöjä (vaikutusten ennakoarviointi (eva) ja evaukset)
- hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
- yhteisön käytössä olevien tilojen tulevat suunnittelun periaatteet ja tavoitteet

Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä. Palveluverkkosuunnitelman päivittämistä käsitellään kunnanhallituksessa 23.11.2020 ja valtuustossa 7.12.2020.

Päivitettyä palveluverkkosuunnitelmaa on täsmennetty yhteisöjen käytössä olevien tilojen, sekä yhteiskäyttöisten tilojen että yhteisötilojen osalta. Kokouksessa esitellään palveluverkkosuunnitelman päivityksen keskeinen sisältö tuusulalaisten hyvinvoinnin ja yhteisökäytön näkökulmasta.

Palveluverkko ja tuusulalaisten hyvinvointi

Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen on yksi kunnan päätehtävistä, mutta kunta ei ole tehtävässä yksin. Tuusulalaisten hyvinvointi syntyy vuorovaikutuksessa yksilöiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa. Tuusulan elinvoima on vahvasti kytköksissä tuusulalaisten hyvinvointiin ja asukkaiden hyvinvointi kunnan elinvoimaan. Toimiva, terve ja turvallinen palveluverkko on edellytys sekä tuusulalaisten hyvinvoinnille että kunnan elinvoimalle.

Tuusulan väestönkasvun ennakoidaan olevan hidasta 0-0,5% kasvua syntyvyyden laskiessa ja väestön kuolleisuuden kasvaessa vilkkaasta muuttoliikkeestä huolimatta. Tuusula haluaa kuntana kehittää lapsiystävällisyyttään, jonka tulee näkyä toimivina lapsiperheiden palveluina ja mahdollistaa sen, että Tuusula nähdään lapsiperheitä tukevana kuntana. Uudenlaisia toimintamuotoja voidaan mahdollistaa paremmin uusissa toimintaympäristöissä. Väestön ikääntyessä lisääntyy myös tarve kunnan, 3. ja 4. sektorin mahdollistamalle ennaltaehkäisevälle palvelulle ja yhteisölliselle toiminnalle, joka tarvitsee nykyistä enemmän tiloja erilaisille kokoontumisille.

Tuusulalaisten hyvinvoinnin edistämisessä hyvinvointierojen ja segregaaation pienentäminen on keskeistä. Tämä edellyttää erilaisten asukkaiden tarpeiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tunnistamista ja niihin tarttumista. Yhdenvertainen palvelu ei aina tarkoita täsmälleen samaa palvelua tai kustannuksiltaan yhtäläistä palvelua, vaan asukkaan tarpeista lähtevää palvelua.

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä (Keusote) on tuottanut 1.1.2019 lukien Tuusulan asukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelut. Kunta on vuokrannut palvelutuotantoa varten alla

olevasta taulukosta ilmenevät tilat. Keusote on linjannut palveluverkkonsa (=palveluiden verkko)

kehittämisen suuntaviivat syksyllä 2020 ja tulee erikseen tekemään päätökset mahdollisista

palveluverkkomuutoksista. Työssä on keskeisenä alkuvaiheen painopisteenä kehittää alueella

sähköisiä sekä kotiin vietäviä ja liikkuvia palveluita. Valtakunnan tasolla valmistellaan tällä hetkellä myös aluehallintouudistusta, joka toteutuessaan v. 2023 vaikuttaa palvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuisiin. Tässä tilanteessa kunnan on kuntatalouden näkökulmasta tarkoituksenmukaista vain ylläpitää sotepalveluille vuokrattujen tilojen käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusoten palveluverkkosuunnittelun edetessä tehdään yhdessä Keusoten kanssa tarvittavat ratkaisut fyysisen palveluverkon uudistamisesta.

Tuusulan hyvinvointipalvelujen kehittämisen kannalta ja kaikkien tuusulalaisten hyvän elämän turvaamiseksi on tärkeää, että myös pitkällä aikavälillä sosiaali- ja terveyspalveluja on tarjolla Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamissa. Keskeistä on kehittää kotiin vietäviä ja liikkuvia palveluita, sillä sähköiset palvelut eivät ole kaikille saavutettavia. Vaikutusten ennakoarviointimenettelyn käyttö palveluverkon tarkastelussa ja sen uudistustyössä on edellytys asukaslähtöiselle ennakoivalle ja kestäväälle päätöksenteolle ja ratkaisuille niin Tuusulan kunnassa kuin Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymässä.

Yhteisöjen käytössä olevat tilat

Kunnalle kuuluvan asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä on laaja ja edellyttää poikkihallinnollista yhteistyötä kaikkien toimialueiden kesken.

Hyvinvointiin kuuluu sekä yksilön että yhteisön hyvinvointi. Yhteisön hyvinvoinnin edistämässä hyvinvointierojen ja segregaaation pienentäminen on keskeistä.

Tuusulassa asukkaiden osallisuutta ja aktiivisuutta vahvistetaan tarjoamalla tiloja harrastustoiminnalle ja muiden kohtaamiselle. Asukastoiminnan luonnollisia kohtaamisen paikkoja ovat lähiympäristön avoimet julkiset ja puolijulkiset tilat sekä ulkotilat. Alueiden toiminnallisiksi keskuksiksi muodostuu usein koulut, päiväkodit ja vapaa-ajanpaikat. Tuusulassa asukkaiden osallisuuden ja aktiivisuuden vahvistaminen on kirjattu myös kunnan strategiaan. Tilat ovat keskeinen tuen muoto yhdistysten, seurojen ja asukkaiden omaehtoisen toiminnan mahdollistamisessa.

Kunnan väestöennusteiden valossa käihmisten määrä kasvaa vuosi vuodelta ja ikäihmisten kokoontumisen tarpeet kasvavat määrällisesti sekä kokoontumistarpeiden että kerralla kokoontuvien ihmisten määrän osalta. Ikäihmisillä on myös erityisiä tarpeita kokoontumispaikkojen suhteen, esimerkiksi pysäköinti ulko-ovien välittömässä läheisyydessä, korkeammat käsinojalliset tuolit, akustiikka

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

(silmukat) ja apuvälineet. Alati digitalisoituvaa toimintaympäristöä haastaa yhteisöjä ja asukkaita muutokseen myös kokoontumistavoissa.

Kunnan tavoitteena on, että käytössä oleva palveluverkko on asukkaiden ja yhteisöjen hyödynnettävissä mahdollisimman laajasti ja tilojen käyttöaste nousee. Yhteiskäytön näkökulma on jatkossa huomioitava paremmin sekä uusia kiinteistöjä suunniteltaessa ja rakennettaessa että olemassa olevia kiinteistöjä uudistettaessa.

Yhteiskäytön käyttäjäprofiilit ja palveluverkon suunnittelussa huomioon otettavat asiat

Yhteisöjen tilatarpeet vaihtelevat, sillä yhteisöt ovat erilaisia. Kunnan tilojen käyttäjät voi jakaa tarpeen perusteella säännöllisiin ja satunnaisiin käyttäjiin. Käyttäjäprofiileja on tunnistettu seuraavasti (5):

- Vakiovuorojen hakija, vakiintunut yhteistyökumppani
- Satunnainen käyttäjä
- Yleisötilaisuuksien järjestäjä
- Asuinalueen toimija
- Asukkaan oma käyttö

Yhteiskäyttöön tulevien tilojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon ainakin seuraavat näkökulmat:

- Saavutettavuus
- Esteettömyys
- Muunnettavuus
- Keittiö/ravintolatilat
- Liikuntatilat
- Piha-alueet
- Liikenne ja pysäköinti
- Kestävä kehitys

Yhteiskäytön tavoitetila ja eteneminen

Tavoite kiinteistöjen tehokkaasta yhteiskäytöstä edellyttää yhteistä visiota Tuusulan tulevasta palveluverkosta. Nykyisten ja tulevien oppimisympäristöjen käyttäjiä ovat arkipäivisin lapset, oppilaat ja päiväkotien ja koulujen henkilökunta. Päivisin, iltaisin ja loma-aikoina samat tilat toimivat asukkaiden ja yhteisöjen toimintaympäristöinä. Yhteisön käytössä on sisätilojen lisäksi myös ulkotiloja. Tilat ovat mm. puistoja, koulujen ja varhaiskasvatyüksiköiden pihvoja sekä lähiliikuntapaikkoja. Fyysisten tilojen lisäksi asukkaat voivat kokoontua virtuaalisesti.

Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteiskäytön moninaisiin tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida. Alueellinen näkökulma on kuitenkin huomioitava päätösten vaikutuksia arvioitaessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palveluverkon uudistamiseen liittyen valmistelemme vuonna 2020 periaatteet yhteiskäytön huomioon ottamisesta palveluverkon uudistamistyössä. Työ käsittää seuraavat osiot:

1. Yhteisötilatarpeet/yhteiskäytön tarpeet
 - käyttäjien profilointi + tarpeiden kehittyminen, kunnan rooli tilojen järjestäjänä, linjaukset kenelle tiloja annetaan ja minkä tyyppiseen toimintaan, käytön sisällölliset asiat ja tilavaatimukset, tilojen (fyysiset tilat, virtuaaliset tilat) ominaisuudet, käyttöajat jne., digitalisaation hyödyntäminen
2. Tavoitteet ja perustelut
 - ei erillisiä yhteisötiloja - kunnan palveluverkon monikäyttöisyys, uusien kokoontumistapojen hyödyntäminen / digitalisaatio ym.
3. Tarvittavien tilojen toiminnalliset kuvaukset
 - nykytila ja tulevaisuudessa hyödyntäen uudisrakentaminen
4. Alueellinen suunnitelma palveluverkon käytöstä
 - Mitkä tilat yhteisöjen käyttöön + toiminnan sisältö, etenemisaikataulu
5. Tilojen hallinnointi
 - Maksullisuus/maksuttomuus, varausjärjestelmät, lukitukset, kalustaminen, vastuutahot / kontaktipinnat
6. Yhteisötilat, joista luovutaan (ennakkovaikutusten arviointi)

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman tuusulalaisten hyvinvoinnin ja yhteiskäytön näkökulmasta
- evästä jatkovalmistelua seuraavilla huomioilla
 - Vaikutusten ennakkoarviointimenettelyn käyttö palveluverkon tarkastelussa ja sen uudistustyössä on edellytys asukaslähtöiselle ennakkoivalle ja kestäväälle päätöksenteolle ja ratkaisuille niin Tuusulan kunnassa kuin Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveystalukuntayhtymässä
 - Tuusulalaisten hyvinvoinnin edistämässä hyvinvointierojen ja segregaaion pienentäminen on keskeistä. Tämä edellyttää erilaisten asukkaiden tarpeiden tunnistamista ja niihin tarttumista. Yhdenvertainen palvelu ei aina tarkoita täsmälleen samaa palvelua tai kustannuksiltaan yhtäläistä palvelua, vaan asukkaan tarpeista lähtevää palvelua.
 - Tuusulan hyvinvointipalvelujen kehittämisen kannalta ja kaikkien tuusulalaisten hyvän elämän turvaamiseksi on tärkeää, että myös pitkällä aikavälillä sosiaali- ja terveystalukuntayhtymä on tarjolla Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamissa. Keskeistä on kehittää kotiin vietäviä ja liikkuvia palveluita, sillä sähköiset palvelut eivät ole kaikille saavutettavia.
 - Yhteiskäytön näkökulma on jatkossakin huomioitava sekä uusia kiinteistöjä suunniteltaessa ja rakennettaessa että olemassa olevia kiinteistöjä uudistettaessa. Yhteiskäyttö on huomioitava myös toimintatapojen luonnissa ja niitä uudistettaessa. Tämä edellyttää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

yhteisönäkökulman edustajan tai yhteisöjen ja asukkaiden ottamista mukaan suunnitteluun tunnistetut käyttäjäprofiilit ja erilaisten käyttäjien (ikä, teema, jne.) tarpeet huomioiden.

- Yhteiskäyttöön tulevien tilojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon ainakin seuraavat näkökulmat: saavutettavuus, esteettömyys, muunneltavuus, keittiö/ravintolatilat, liikuntatilat, piha-alueet, liikenne ja pysäköinti, kestävä kehitys.

Puheenjohtajan avattua keskustelun, jäsen Palvas esitti, että päätösesitykseen lisätään, että Linjamäen oppilaiden siirtoa Kellokosken kouluun ei tehdä vaan yksikkö jatkaa toimintaansa, perusteena Linjamäen evauksessa esille tulleet seikat. Koulurakennus on terve ja turvallinen, ympäristö nykyistä ilmiöoppimista erinomaisesti tukeva ja koulussa voidaan antaa opetusta myös suuremmalle määrälle oppilaita, jolloin myös yhtenä lakkautusperusteena ollut opettajan pedagoginen yhteistyö mahdollistuu. Koululla on hyvät iltakäyttömahdollisuudet, joten koulu palvelee Linjamäen aluetta yhteisötilana, kuten on tähänkin asti tehnyt.

Linjamäen koulun oppilaat ja vanhemmat kuuluu pitää yhdenvertaisena Tuusulan kunnan muiden esitettyjen yksiköiden (Nahkela, Linjamäki, Tuomala) oppilaiden ja vanhempien kanssa. Nyt lakkautusuhan alla on näistä kolmesta yksiköstä pelkästään Linjamäki.

Tuusulan kylien lähikoulujen opetustoimintaa ja yhteisökäyttöä tulee enemmän kehittää kuin toimintaa suunnitella lakkautettavan. Jäsen Keränen kannatti esitystä.

Koska oli tehty kannatettu esitys, jossa esitettiin päätösehdotukseen lisättävän, että Linjamäen oppilaiden siirtoa Kellokosken kouluun ei tehdä vaan yksikkö jatkaa toimintaansa, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysjärjestykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät "jaa" ja jos "ei" voittaa, jäsen Palvaksen esitys lisätään hyte-lautakunnan päätökseen.

Suoritettua äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat jäsenet Ruotsalainen, Lahdenperä, Mäkinen, Untamo, Kiuru ja Järvinen. Jäsen Palvaksen esitystä kannattivat jäsenet Palvas, Keränen, Ahola-Leppänen ja Koivumäki.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen päättyneen äänin 6-4. Hyte-lautakunnan päätös tehtiin esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 19.11.2020, § 78

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Tiina Simons, Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha, Risto Kanerva, Ulla Kinnunen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tiina.simons@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi
sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma_2019-2026, kvltk 19.11.2020
- 2 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, kvltk 19.11.2020
- 3 Palveluverkon toteutussuunnitelma, kvltk 19.11.2020
- 4 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, kvltk 19.11.2020

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018 ja päivitetty valtuustossa 9.12.2019. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet ja palveluverkkosuunnitelman toteutumisen edistyminen.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelma toteuttaminen on keskeinen toimenpide ja osa kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät Sivistys toimialueen palveluverkkoinvestoinnit ja investoineista saatavat toiminnalliset ja talouden hyödyt, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä. Palveluverkkosuunnitelmassa päätetään tehdyn evauksen perusteella Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen koulujen tulevaisuudesta.

Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisällyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä tarkistetaan mm.

- väestö- ja oppilasennusteet
- kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia
- kuvataan valmistelun sisältöjä (Evaus)
- hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
- yhteisön käytössä olevien tilojen tulevat suunnittelun periaatteet ja tavoitteet

Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelman päivittämistä käsitellään kunnanhallituksessa 23.11.2020 ja valtuustossa 7.12.2020.

Kokouksessa esitellään palveluverkkosuunnitelman päivityksen keskeinen sisältö.

Palveluverkkosuunnitelmassa on täsmennetty kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden palveluverkon kehittämis- ja korjaustoimenpiteitä. Keskeisimpinä Tuusulan Urheilukeskuksen kehittämiseen sekä museoihin ja kirjastoihin kohdistuvat perusparannukset.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päättää, että keskeisten hankkeiden valmistelu etenee palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Esittelijä muutti päätösehdotustaan siten, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää hyväksyä *osaltaan* Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päättää *esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle*, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Puheenjohtaja Mellin poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Syy: Palvelussuhdejäävi. Puheenjohtajana toimi tämän asian ajan varapuheenjohtaja Anna Yltävä.

Apulaispormestari Jussi Salonen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Kunnanhallitus, 23.11.2020, § 464

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

- 1 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, khall 23.11.2020
- 2 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, khall 23.11.2020
- 3 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, khall 23.11.2020
- 4 Palveluverkon toteutussuunnitelma, khall 23.11.2020

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

—
Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun jätettiin seuraavat muutosesitykset:

Pekka Heikkinen: s.42, ensimmäisen kappaleen loppuun: Tuusulassa on tällä hetkellä noin 1000 yli 80-vuotiasta asukasta ja heidän määränsä kasvaa väestöennusteen mukaan vuoteen 2043 mennessä yli neljään tuhanteen eli nelinkertaistuu. Ikäväestön määrän kasvua on ennakoitava kaavoituksessa ja palvelujen suunnittelussa, jotta heille voidaan turvata asianmukaiset asunnot ja palvelut. Pentti Mattila kannatti Heikkisen muutosesitystä.

Tuija Reinikainen: Lisäksi -sanalla alkavan kappaleen tilalle: "Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut." Pentti Mattila kannatti Reinikaisen muutosesitystä.

Pasi HUUHTANEN esitti asian jättämistä pöydälle. MIKA MÄKI-KUHNA kannatti HUUHTANEN esitystä.

Jussi Salonen jätti useita muutosehdotuksia, joista osa on jo kirjattu kunnanhallituksen 16.11.2020 hyväksymään ehdotukseen talousarvioksi vuodelle 2021:

Liitteenä olevaan palveluverkkosuunnitelmaan, sivu 25 toiseksi viimeisen kappaleen loppuun lisätään kaksi sanaa; Päiväkotien ja koulujen tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Sivu 28 toisen kappaleen loppuun lause: *Koulujen tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus koulujen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä lähialueelle tulevaisuudessa.*

Sivu 30 neljännen kappaleen alkuun ensimmäisen rivin loppuun lisätään lause: *,mikäli ryhmä- ja oppilasmäärä alittaa määritetyt koulujen suuruuskriteerit.*

Sivu 30 loppuun lisäys: *Koulujen kunnon ylläpitämiseksi kiinteistöjen vuotuiset ylläpitokorjaukset tehdään vuosittain.*

Sivu 31 laatikossa toiseen kohtaan lisätään sana *mahdollisesti* Tuomalan koulun eteen. Annika Lappalainen kannatti Salosen muutosehdotuksia.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti

- ottaa asian 7.12.2020 pidettävän valtuuston kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 30.11.2020 pidettävässä kunnanhallituksen kokouksessa.

Virpi Lehmusvaara ja Heikki Lonka selostivat asiaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, khall 30.11.2020
- 2 Palveluverkon toteutussuunnitelma, khall 30.11.2020
- 3 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, khall 30.11.2020
- 4 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, khall 30.11.2020

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.

—

Puheenjohtaja avasi keskustelun muuttamalla päätösehdotustaan seuraavasti:

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019 - 2026
- päättää yhdistää Linjamäen koulun Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen.

Pekka Heikkinen toisti 23.11. pidetyssä kunnanhallituksen kokouksessa tekemänsä muutosesityksen s. 42 ensimmäisen kappaleen loppuun: Tuusulassa on tällä hetkellä noin 1000 yli 80-vuotiasta asukasta ja heidän määränsä kasvaa väestöennusteen mukaan vuoteen 2043 mennessä yli neljään tuhanteen eli nelinkertaistuu. Ikäväestön määrän kasvua on ennakoitava kaavoituksessa ja palvelujen suunnittelussa, jotta heille voidaan turvata asianmukaiset asunnot ja palvelut. Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti.

Jussi Salonen jätti seuraavat muutosesitykset:

Sivu 25 toiseksi viimeisen kappaleen loppuun lisätään kaksi sanaa.... ja koulujen.... Päiväkotien ja koulujen tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatukseen ja vanhusten asumispalvelujen sijoittamisesta tulevaisuudessa. Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivu 28 toisen kappaleen loppuun lause: Koulujen tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus koulujen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä lähialueelle tulevaisuudessa. Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivu 30 neljännen kappaleen alkuun ensimmäisen rivin loppuun lisätään lause: , mikäli ryhmä- ja oppilasmäärä alittaa määritetyt koulujen suuruuskriteerit. Lisäsesitys raukesi kannattamattomana.

Sivu 30 loppuun lisäys: Koulujen kunnon ylläpitämiseksi kiinteistöjen vuotuiset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ylläpitokorjaukset tehdään vuosittain. Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti Sivu 31 laatikossa toiseen kohtaan lisätään *mahdollisesti*-sana "Tuomalan koulu" eteen. LisäySESitys raukesi kannattamattomana.

Jussi Salonen teki lisäksi muutosesityksen sivulle 30: Kriteerit koulujen vähimmäiskoolle, *jolloin arviointi koulun tulevaisuudesta käynnistyy*. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tuija Reinikainen teki muutosesityksen, että Linjamäen koulu yhdistetään Kellokosken kouluun 1.8.2022 alkaen, mikäli sinne ei tule riittävästi oppilaita.

Reinikaisen esitys raukesi kannattamattomana, jolloin hän uudisti 23.11. pidetyssä kunnanhallituksen kokouksessa jättämänsä muutosesityksen: "Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset oppilassijoittelut." Pentti Mattila kannatti Reinikaisen muutosesitystä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asia on ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi äänestysesitykseksi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat Salosen muutosesityksillä täydennettyä pohjaesitystä äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Reinikaisen muutosesitystä äänestävät EI. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 9 JAA-ääntä (Heikkinen, HUUhtanen, Lappalainen, Mäki-Kuhna, Peltonen, Salmi, Salonen, Tienhaara, Lindberg) ja 4 EI-ääntä (Heikkilä, Mattila, Mäensivu, Reinikainen). Puheenjohtaja totesi, että täydennetty pohjaehdotus tuli kunnanhallituksen päätökseksi.

Pasi HUUhtanen teki seuraavan muutosesityksen: Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta. HUUhtasen muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin kokouksessa tehdyin muutoksin.

Pasi HUUhtanen ilmoitti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Virpi Lehmusvaara ja Heikki Lonka selostivat asiaa.

Valtuusto, 07.12.2020, § 129

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, valt 7.12.2020, khall 30.11.2010 päätöksen mukainen

2 Palveluverkon toteutussuunnitelma, valt 7.12.2020

3 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, valt 7.12.2020

4 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, valt 7.12.2020

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuusto päättää

- hyväksyä liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019 - 2026
- yhdistää Linjamäen koulun Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Eeva-Liisa Nieminen esitti Lea Ahosen kannattamana, että Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinään. Linjamäen tilannetta seurataan tulevien kahden lukuvuoden ajan, jolloin nähdään alueen oppilasmäärän kehittyminen toissijaisen oppilaaksioton ja alueen oppilasmäärän kehittymisen sekä kouluyksiköiden toiminnan yhteiskehittämisen myötä. Oppilasmäärää pyritään lisäämään parantamalla kuljetusten sujuvuutta ja tarjoamalla painotusta. Painotus voisi olla esimerkiksi luonto, musiikki tai pelit ja koodaus. Oppilasrajaa 60 oppilasta ei tässä vaiheessa aseteta.

Matti Alanko esitti Liisa Palvaksen ja Margita Winqvistin kannattamana, että Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksiköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut.

Pasi HUUHTANEN teki Tommi Partasen ja Päivö Kuusiston kannattamana seuraavan muutosesityksen: sivu 30 kriteerit koulujen vähimmäiskoolle: 3 ryhmäinen pois ja oppilasraja 40 oppilasta.

Liisa Palvas teki Anu Åbergin, Margita Winqvistin ja Matti Alangon kannattamana seuraavan muutosesityksen:

sivu 46 Erilliset yhteisötilat; Lause "Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteisökäytön moninasiin tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida" poistetaan suunnitelmasta. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Koska oli tehty useita kannatettuja muutosehdotuksia, puheenjohtaja totesi, että asia on ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestysjärjestykseksi, että ensin otetaan äänestykseen Niemisen ja Alangon tekemät muutosehdotukset, seuraavaksi äänestetään voittaneen muutosehdotuksen ja pohjaehdotuksen välillä ja lopuksi äänestetään edellä mainitussa äänestyksessä voittaneen ehdotuksen ja Pasi HUUHTANEN tekemän muutosehdotuksen välillä.

Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat Niemisen tekemää muutosehdotusta äänestävät JAA ja Alangon tekemää muutosehdotusta kannattavat äänestävät EI.

Suoritettussa äänestyksessä

- jaa-äänen antoivat Aila Koivunen, Sanna Tuhkunen, Seppo Noro, Jorma Sulander, Karita Mäensivu, Pekka Heikkinen, Eeva-Liisa Nieminen, Arto Lindberg, Kari Friman, Lea Ahonen
- ei-äänen antoivat Matti Alanko, Margita Winqvist, Anu Åberg, Satu Heikkilä, Liisa Palvas, Antti Kaikkonen, Pentti Mattila, Kati Lepojärvi, Elisa Laitila, Arto Nätkynmäki, Ari Nyman, Monica Avellan, Raimo Stenvall

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- tyhjän äänen antoivat Pasi HUUHTANEN, Mika Mäki-Kuhna, Vesa Lundberg, Ilona Toivanen, Anna Yltävä, Jussi Salonen, Markus Meckelborg, Lilli Salmi, Ilmari Sjöblom, Elina Väänänen, Ulla Palomäki, Kim Kiuru, Petra Kela, Emmi Sirniö, Laura Åvall, Kari Kinnunen, Sanna Kervinen, Johanna Sipiläinen, Aarno Järvinen, Ulla Rosenqvist, Jouko Riola, Henri Koskela, Tommi Partanen, Jere Pulska, Päivö Kuusisto, Jani Peltonen, Sami Tamminen, Sarianna Laitinen.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä, 13 ei-ääntä ja 28 tyhjää ääntä. Puheenjohtaja totesi Matti Alangon tekemän muutosehdotuksen voittaneen tässä äänestyksessä.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Alangon tekemää muutosehdotusta äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-äänen antoivat Mika Mäki-Kuhna, Pasi HUUHTANEN, Jorma Sulander, Kim Kiuru, Anna Yltävä, Jussi Salonen, Ulla Rosenqvist, Sanna Tuhkunen, Ilona Toivanen, Markus Meckelborg, Ulla Palomäki, Arto Nätkynmäki, Aarno Järvinen, Jouko Riola, Petra Kela, Kari Kinnunen, Sanna Kervinen, Ilmari Sjöblom, Tommi Partanen, Emmi Sirniö, Vesa Lundberg, Lilli Salmi, Elina Väänänen, Jere Pulska, Johanna Sipiläinen, Päivö Kuusisto, Arto Lindberg, Jani Peltonen, Laura Åvall, Sami Tamminen, Sarianna Laitinen
- ei-äänen antoivat Matti Alanko, Aila Koivunen, Pentti Mattila, Anu Åberg, Satu Heikkilä, Margita Winqvist, Antti Kaikkonen, Karita Mäensivu, Kati Lepojärvi, Liisa Palvas, Elisa Laitila, Ari Nyman, Eeva-Liisa Nieminen, Kari Friman, Lea Ahonen, Monica Avellan, Raimo Stenvall
- tyhjän äänen antoivat Seppo Noro, Henri Koskela, Pekka Heikkinen

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 31 jaa-ääntä, 17 ei-ääntä ja 3 tyhjää ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen voittaneen tämän äänestyksen.

Viimeiseksi puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat HUUHTANEN tekemää muutosehdotusta äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-äänen antoivat Mika Mäki-Kuhna, Ilona Toivanen, Arto Nätkynmäki, Kari Kinnunen, Ilmari Sjöblom, Lilli Salmi, Petra Kela, Aarno Järvinen, Kim Kiuru, Markus Meckelborg, Anna Yltävä, Ulla Rosenqvist, Sanna Tuhkunen, Ulla Palomäki, Emmi Sirniö, Laura Åvall, Elina Väänänen, Sanna Kervinen, Vesa Lundberg, Jussi Salonen, Jere Pulska, Arto Lindberg, Jani Peltonen, Sami Tamminen, Sarianna Laitinen
- ei-äänen antoivat Jorma Sulander, Pasi HUUHTANEN, Päivö Kuusisto, Matti Alanko, Tommi Partanen, Seppo Noro, Jouko Riola, Margita Winqvist, Johanna Sipiläinen, Liisa Palvas, Anu Åberg, Kati Lepojärvi, Elisa Laitila, Satu Heikkilä, Antti Kaikkonen, Pekka Heikkinen, Pentti Mattila, Eeva-Liisa Nieminen, Ari Nyman, Kari Friman, Lea Ahonen, Monica Avellan, Raimo Stenvall
- tyhjän äänen antoivat Aila Koivunen, Henri Koskela, Karita Mäensivu,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 25 jaa-ääntä, 23 ei ääntä ja 3 tyhjää ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen valtuuston päätökseksi.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019 - 2026 siten muutettuna, että sivu 46 Erilliset yhteisötilat; lause "Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteisökäytön moninaisiin tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida" poistetaan suunnitelmasta.
- yhdistää Linjamäen koulun Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen.

Janne Mellin ilmoitti olevansa esteellinen, eikä ottanut osaa asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon. Hänen tilallaan kokouksessa oli tämän asian käsittelyn ajan Kokoomuksen 7. varavaltuutettu Sarianna Laitinen.

Liisa Palvas, Matti Alanko, Pentti Mattila, Pasi Huuhtanen, Elisa Laitila, Margita Winqvist, Lea Ahonen, Kati Lepojärvi, Eeva-Liisa Nieminen, Päivö Kuusisto, Monica Avellan ja Antti Kaikkonen ilmoittivat päätöksestä eriävän mielipiteen.

Pasi Huuhtanen jätti seuraavan eriävän mielipiteen:

"Jätän eriävän mielipiteen valtuuston palveluverkko päätökseen. 60 oppilaan ja 3-ryhmäisyyden vaade 40 oppilaan verrattuna tarkoittaa, että käytännössä kaikki kyläkoulut joutuvat Tuusulassa vasaran alle. Kyläkoulut ovat merkittävimpiä vetovoima ja pitovoimatekijöitä kunnassamme. Oppilaiden syrjäytyminen ja koulukiusaaminen on pienissä kyläkouluissa huomattavasti vähäisempää kuin suuryksiköissä."

Antti Kaikkonen ja Anu Åberg jättivät seuraavan eriävän mielipiteen:

"Tehty päätös valitettavasti näyttää johtavan Linjamäen kyläkoulun lakkauttamiseen ja uhkaa vakavasti myös ainakin Tuomalan ja Nahkelan kyläkouluja. Pidän tätä huonona. Kyläkoulut ovat osa Tuusulan luonnetta, imagoa, historiaa ja tämän päivän vetovoimaa. Kyläkoulu on paitsi koulu lapsille, myös koko kylän sydän, jossa on usein toimintaa iltaisin ja viikonloppuisin. Kyläkoulut ovat myös pidettyjä opinahjoja, kaikki eivät halua lapsiaan isompiin yksiköihin keskustoissa. Mahdolliset säästöt lakkautuksista ovat varsin spekulatiivisia, eivätkä ainakaan missään tapauksissa merkittäviä."

Eeva-Liisa Nieminen jätti seuraavan eriävän mielipiteen:

"Koko päätöksentekoprosessia on leimannut tiedon kätkeminen ja esittäminen mahdollisimman hankalasti saavutettavana. Evas-menettely hoidettiin hyvin tarkoitushakuisesti. Sekä kutsu Evas-tilaisuuteen että kyselyt löytyivät vain netistä. Kuitenkin asukkaiden tavoittaminen olisi ollut yksinkertaista jakamalla tiedote alueen postilaatikoihin. Kyselyjen vastaukset ja annetut lausunnot löytyivät ainoastaan monimutkaisen polun kautta liitteen liitteinä. Liitteenä sen sijaan oli tehty pitkä ja kaavamainen 70 sivun esitys, jonka lukeminen ei tarjonnut kuitenkaan olennaista tietoa. Kyselyjen avoimien kysymysten vastauksia ei annettu pyydettyään."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Nehän juuri olisivat kertoneet asukkaiden mielipiteen. Kaiken kaikkiaan Evaus ei vaikuttanut millään tavalla päätösesitykseen. Se tuntuu kuntalaisten tilanteen vähättelyltä.

Oppilasmäärään ja kuluihin vedottiin monesti lakkautusperusteena. Kuitenkin nimenomaan muihin kouluihin sijoittuminen on olennaisesti laskenut oppilasmäärää.

En pyytämälläkään saanut tietoa alueen oppilaiden kouluista. Olin tehnyt kartan, jossa ilmeni kolmen koulun sijainnit (Linjamäki, Kellokoski ja Vanhakylä) sekä nimetyt alueet Linjamäen lähikoulualueelta (esim. Laululaakso, Nuppulinnantie ja Hornankallio). Pyysin kunkin alueen kohdalla lukuja 1-4-luokkalaisten kouluista. Sivistysjohtaja ei antanut tätä tietoa vedoten oppilaiden yksityisyyden suojaan. Kuntaliitosta on varmistettu, että kun ei ilmoiteta osoitteita, alueen oppilaiden lukumäärän voi antaa.

Kokousmateriaalissa esitetyt oppilaskohtaiset kustannukset eivät suinkaan osoita, että Linjamäki olisi kallis, vaan aivan keskitasoa. Oppilasmäärän vähäisenkin lisääminen tekisi Linjamäestä ylivoimaisesti edullisimman. Lisäksi olennainen kuluerä, eli investointien aiheuttamat poistot oli jätetty pois vertailuluvuista. Niissä nimenomaan näkyisi vanhojen koulujen edullisuus.

Sivistystoimi ei ole esittänyt sisällöllistä kehittämistä Linjamäenkään kohdalla. Käyttämällä lähtökohtana koulun vahvuuksia, tarjoamalla painotus (esimerkiksi luonto, musiikki tai pelit/robotiikka) olisi mahdollista saada lisää oppilaita, samoin huolehtimalla oppilaiden sujuvista kuljetuksista."

Pentti Mattila ja Monica Avellan jättivät seuraavan eriävän mielipiteen:

"Esitys Linjamäen koulun lakkauttamisesta perusteltiin taloudella ja saavutettavilla säästöillä. Samassa pykälässä käsitelty Tuusulan kunnan palveluverkkosuunitelma osoittaa sivulla 20, että oppilaskohtaisissa kustannuksissa eri koulujen välillä ei ole suurta eroa. Linjamäki ei eroa merkittävästi muista kouluista kustannuksiltaan.

Käsittelyn yhteydessä selvisi, että oppilaskohtaisissa kustannuksissa ei ollut mukana koulurakennusten poistoja. Poistojen merkitys on oleellinen, koska vertailussa on mukana vanhoja rakennuksia, joihin sidottu pääoma on pieni ja uudehkoja rakennuksia joihin sidottu pääoma on suuri. Tämä tieto olisi ollut oleellinen päätöksenteossa kun vertailtiin oppilaskohtaisia kustannuksia eri kouluissa.

Valmistelun puutteellisuuden vuoksi päätökset jouduttiin tekemään puutteellisen ja mahdollisesti harhaanjohtavan valmistelumateriaalin perusteella.

Todellisia oppilaskohtaisia kustannuksia, joissa olisi ollut myös poistot, ei ollut saatavilla päätöksenteon pohjaksi. Puutteellisten tietojen perusteella ei olisi pitänyt tehdä lakkautuspäätöstä.

Katsomme, että Tuusulan kyläkouluverkoston tulisi jatkaa, eikä pidettyjä kyläkouluja tulisi lakkauttaa."

Lea Ahonen jätti seuraavan eriävän mielipiteen:

"Palveluverkkosuunitelman yhteydessä otettiin kantaa Linjamäen, Tuomalan ja Nahkelan koulujen säilymiseen itsenäisinä yksikköinä.

Linjamäen, Tuomalan ja Nahkelan koulujen pitää saada jatkaa toimintaansa. Oppilasmääräraja ei olisi saanut asettaa 60:een oppilaaseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tällä tavalla kyläyhteisöjen kehittäminen ei toteudu. Vireä Tuusula, jossa on vireät kylät jää vain haaveeksi. Tuusula maalaismaisena kuntana, monimuotoisena kouluverkkona katoaa."

Matti Alanko, Elisa Laitila, Liisa Palvas ja Margita Winqvist jättivät seuraavan eriävän mielipiteen:

"§129 päätös on syntynyt puutteellisen ja virheellisen valmistelun seurauksena. Kaikkea evauksen perusteella saatavilla olevaa tietoa ei ole valtuuston jäsenille pyynnöistä huolimatta toimitettu. Kustannusten luvut ovat vaihdelleet eri eri käsittelyn kunnan taholta lähetetyissä tiedoissa. Kaikki koulujen ylläpitoon vaikuttavat luvut eivät edes ole olleet mukana etukäteismateriaalissa, minkä talousjohtaja Markku Vehmas myönsikin pykälän käsittelyn aikana."

Kunnanhallitus, 15.02.2021, § 58

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Kurtti, Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Tiina Simons, Terttu Turnbull-Smith, Heikki Lonka, Markus Torvinen

kirsi.kurtti@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi, terttu.turnbull-smith@tuusula.fi, heikki.lonka@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi

kunnanlakimies, sivistysjohtaja, talouspäällikkö, kuntakehitysjohtaja, opetuspäällikkö

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö, Helsingin hallinto-oikeus, Tuusulan kunnanvaltuustolle 22.1.2021, khall 15.2.2021
- 2 Kunnallisvalitus 13.1.2021 Matti Alanko, khall 15.2.2021
- 3 Kunnallisvalitus 18.1.2021 E-L Nieminen, khall 15.2.2021
- 4 Valituksen liite: Tiedustelu_Linjamäen_koulun_pinta-alasta, khall 15.2.2021
- 5 Valituksen liite: Selvityspyyntö_Linjamäki_oppilaiden_koulut, 15.2.2021
- 6 Valituksen liite: Linjamäen_ja_muiden_koulujen_sisäiset_vuokrat, khall 15.2.2021
- 7 Valituksen liite: Linjamäen_koulun_pohjapiirustus_leikkaus, khall 15.2.2021
- 8 Valituksen liite: Liiteluettelo, khall 15.2.2021
- 9 Valituksen liite: Lausunto_Eeva-Liisa_Nieminen_9.10.2020, khall 15.2.2021
- 10 Valituksen liite: Kysymykset linkin löytymisestä, khall 15.2.2021
- 11 Valituksen liite: Kysymykset kiinteistön kustannuksista, khall 15.2.2021
- 12 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 13 Palveluverkon toteutussuunnitelma, valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 14 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 15 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 16 Evas-liitteet Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen kouluilla, oheismat. valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 17 Yhteenveto, pienten koulujen evaus, oheismat. valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 18 Kustannussäästöt Linjamäen koulu, oppilaat Kellokosken kouluun, khall 15.2.2021

Lausuntopyyntö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Helsingin hallinto-oikeus pyytää 22.1.2020 saapuneella läheteellä Tuusulan kunnanhallitusta hankkimaan kunnanvaltuuston lausunnon hallinto-oikeuteen saapuneiden valitusten johdosta. Samalla kunnanhallitukselle varataan kunnan puhevallan käyttäjänä tilaisuus antaa selityksensä asiassa.

Valituksenalainen päätös

Tuusulan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 7.12.2020 § 129 Tuusulan palveluverkkosuunnitelman päivittäminen päättänyt, että se hyväksyy päätöksen liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019-2026. Lisäksi Tuusulan kunnanvaltuusto päätti yhdistää Linjamäen koulun Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen.

Valitukset Helsingin hallinto-oikeuteen

Tuusulan kunnanvaltuuston päätöksestä 7.12.2020 § 129 on tehty Helsingin hallinto-oikeuteen kaksi valitusta. Valituksissa vaaditaan valtuuston 7.12.2020 tekemän päätöksen kumoamista ja välitöntä toimeenpanokieltä hallinto-oikeuden käsittelyn ajaksi. Valitukset ovat tämän päätöksen liitteenä.

Tuusulan kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus antaa asiassa lausunnon, sillä Tuusulan kunnan hallintosäännön 5 luvun 24 §:n 5. kohdan mukaan kunnanhallitus antaa lausunnon tai selityksen valtuuston päätöksestä tehdystä valituksesta, jos kunnanhallitus katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava.

Tuusulan kunnanhallitus katsoo, että valitukset tulee hylätä. Vaaditulle toimeenpanokiellolle ei ole perusteita. Valtuuston päätös ei ole valituksissa esitetyillä perusteilla lainvastainen, eikä päätöksen kumoamiseen valitusten johdosta ole aihetta.

Hylkäysperusteena Tuusulan kunnanhallitus esittää seuraavat perusteet:

Kuntalain (2015/410) 135 §:n mukaan valtuuston ja kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen päätökseen sekä kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta. Tuusulan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 7.12.2020 §129 Tuusulan palveluverkkosuunnitelman päivittäminen, päättänyt, että se hyväksyy palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019 - 2026. Tuusulan kunnanhallitus toteaa, että palveluverkon osalta on kysymys valmistelusta eli tältä osin päätöksestä ei ole muutoksenhakuoikeutta. Muutoksenhakuoikeutta ei ole tehtyyn ennakkovaikutusten arviointiin, joka on osa palveluverkkosuunnitelman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

laatimista. Linjamäen koulun yhdistäminen Kellokosken kouluun on sitä vastoin valituskelpoinen päätös.

Valmistelun riittävyys ja valtuutetuille annettujen tietojen virheellisyys

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmistettava valtuustossa käsiteltävät asiat.

Valtuuston toimivaltaan on kuulunut päättää Linjamäen koulun yhdistäminen Kellokosken kouluun. Valtuuston käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelu kuuluu kuntalain 93 §:n mukaisesti kunnanhallitukselle. Tuusulan kunnan hallintosäännön mukaan kasvatus- ja sivistyslautakunta vastaa mm. kunnan opetuspalvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä. Asiaa on valmisteltu kunnanhallituksen lisäksi kasvatus- ja sivistyslautakunnassa, teknisessä lautakunnassa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnassa. Lautakunnat ovat omalta osaltaan ennen kunnanhallituksen suorittamaa valmistelua valmistelleet koulujen yhdistämistä koskevaa asiaa useita kertoja, kuten päätöksen historiatiedoista ilmenee.

Valtuuston päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä valittajien kasvatus- ja sivistyslautakunnan ja kunnanhallituksen valmistelun ja esityksen puuttumisen osalta esittämällä perusteilla.

Kuntalaissa ei ole säännöksiä siitä, miten kunnanhallituksen on valmistettava valtuustossa käsiteltävät asiat. Valmistelun laajuus samoin kuin se, mitä selvityksiä kunnanhallitus harkitsee tarpeelliseksi liittää valtuustolle toimitettavaan aineistoon, riippuu asian laadusta ja sen merkittävyydestä kunnan kannalta. Kunnanhallituksella on siten harkintavaltaa suorittamansa valmistelun suhteen. Jotta kunnanhallituksen suorittama valmistelu voitaisiin katsoa lainvastaiseksi, tulisi valtuustolle annettujen tietojen olla olennaisesti puutteellisia tai tarkoituksellisesti harhaanjohtavia.

Asian valmistelussa on kiinnitetty huomiota Tuusulan kunnan alakoulujen oppilasmäärän ja koulukohtaisten oppilasmäärien tulevaan kehitykseen, koulujen opetusryhmäkokoihin, koulujen kustannusjakaumaan, Tuusulan perusopetuksen oppilaskohtaisiin kustannuksiin sekä koulujen yhdistämistä seuraaviin arvioituihin menosäästöihin. Valmistelussa on myös arvioitu koulujen yhdistämistä seuraavia muutoksia koulukuljetusten kustannuksissa. Liitteenä olevasta ennakkovaikutusten arviointimateriaalista löytyy dia Linjamäen koulun arvioiduista säästöistä sekä korjausvelasta.

Koulujen yhdistäminen on osa palveluverkkosuunnitelman toimenpiteitä, jotka muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksen yhteydessä on myös laadittu kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelma vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät keskeiset kunnan sivistys -toimialueen palveluverkkoinvestoinnit, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä on mm. päivitetty väestöennusteet, päivitetty ja tarkennettu kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia. Päätöksen valmistelussa on kattavasti huomioitu asiaan vaikuttavat tiedot ja keskeiset taloudelliset seikat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valittajan mukaan koulujen oppilaskohtaisten kustannusten esittämisessä oli jätetty pois pääomakustannukset. Tältä osin voidaan todeta, että kunnan palveluverkkosuunnitelmassa kohdassa 2.2.6 koulujen kustannustehokkuusluku ei sisällä pääomavuokria. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointimateriaaleissa on tuotu esille Linjamäen koulun kiinteistön kuntotaso ja korjausvelka. Palveluverkkosuunnitelmassa esitetyt oppilaskohtaiset kustannukset sisältävät kiinteistön ylläpitokustannukset ja toiminnan kustannukset. Yksiköiltä perittävä sisäinen vuokra koostuu ylläpitovuokrasta ja pääomavuokrasta. Ylläpitovuokralla katetaan kiinteistökohtaiset hoito- ja ylläpitokustannukset. Pääomavuokra sisältää laskennalliset pääomakustannukset; korot ja korjausvastikkeen. Korjausvastikkeen lähtökohtana on kiinteistön tekninen kuluminen, ei kirjanpidollinen poisto. Oppilaskohtaiset kustannukset eivät sisällä laskennallista pääomavuokraa. Pääomavuokra on laskennallinen vuokra, jossa on mukana tasauseriä. Se ei ole relevantti tieto, kun tutkitaan yksittäisen kohteen kannattavuutta. Myös vertailu muiden kuntien tietoihin on mahdotonta, sillä kunnilla on omat käytänteensä pääomavuokrien laskemiseen. Laskelmien ei siten voida katsoa antavan ainakaan virheellistä kuvaa koulun yhdistämisestä saavutettavista säästöistä. Koulujen yhdistämisestä on odotettavissa säästöjä aikaisempaan verrattuna, vaikka laskelmissa esitetyt säästöt eivät kaikilta osin toteutuisikaan. Valittajien esittämällä perusteilla ei voida katsoa, että valtuuston päätös olisi perustunut sillä tavoin puutteellisiin tai virheellisiin tietoihin koulujen yhdistämisestä saavutettavista säästöistä tai muistakaan ratkaisuun vaikuttaneista seikoista, että päätös olisi kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Osana palveluverkkosuunnitelman tarkistamista vuonna 2020 on syksyllä 2020 toteutettu ennakkovaikutusten arviointi palveluverkkosuunnitelman vaikutuksista Linjamäen, Nahkelan ja Tuomalan kouluihin. Ennakkovaikutusten laajassa arvioinnissa on tuotettu tietoa päätöksenteon tueksi siitä, mitä vaikutuksia mahdollisilla palveluverkon muutoksilla on. Keskeisenä tehtävänä on ollut arvioida eri yksiköiden osalta sitä, mitä vaikutuksia on sillä,

- jos koulu yhdistyy läheisyyteen rakentuviin tai rakentuneisiin monitoimikampuksiin
- jos koulu säilyy omana itsenäisenä yksikkönään
- jos koulu yhdistyy toisen yksikön kanssa.

Ennakkovaikutusten arvioinnissa on käsitelty seuraavat näkökulmat:

- Kuntalaisvaikutukset, eli ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia mm. hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta
- Ympäristövaikutukset, eli ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen liittyviä vaikutuksia
- Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset, eli vaikutukset eri organisaatioiden välisiin suhteisiin, organisaation tehtäviin tai menettelytapoihin, luottamuselinten toimintaan, henkilöstöön tai hallintoon
- Taloudelliset vaikutukset kunnan tuloihin tai menoihin joko niitä lisäämällä tai vähentämällä
- Strategiavaikutukset, strategian päämäärät ja keskeisimmät kokonaisuudet sekä valtuustokauden tavoitteet ja vuositavoitteet, strategiaa teoiksi vievät ohjelmat ja strategiset asiakirjat (mm. hyvinvointisuunnitelma)

Ennakkovaikutusten arviointia varten on kerätty tietoa:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Järjestämällä kuntalais- ja vanhempainillat kouluilla: Linjamäki 10.9.2020, Tuomala 15.9.2020 ja Nahkela 29.9.2020
- Järjestämällä henkilöstötilaisuudet ja kuulemiset kouluilla
- Linjamäki: henkilöstötilaisuus 8.9.2020 ja kuuleminen 20.10.2020
- Nahkela: henkilöstötilaisuus 15.9.2020 ja kuuleminen 19.10.2020
- Tuomala: henkilöstötilaisuus 8.9.2020 ja kuuleminen 6.10.2020
- Työskentelemällä lasten kanssa toteuttamalla lasten kuuleminen lasten omilla kouluilla 22.9.-9.10.2020
- Toteuttamalla kyselyt huoltajille, henkilöstölle, kuntalaisille ja luottamushenkilöille (15. -30.9.2020). Kyselyn ja analyysin on toteuttanut Owl Group Oy
- Pyytämällä lausuntoja oppilaskunnilta, vanhempainyhdistyksiltä, neuvostoilta sekä muilta rekisteröidyiltä yhdistyksiltä ja toimijoilta (15.9.-9.10.2020)
- Laaamalla taloudellisia selvityksiä (syys-lokakuu 2020) sekä tuottamalla tietoa ja tilastoja (syys-lokakuu 2020)

Tärkeä osa ennakkovaikutusten arviointia on ollut arvioida vaikutuksia lasten osalta ja lasten itsensä tekemä arviointi asiaan. Lapsivaikutusten arviointi koostuu mm. oppilaskuntien ja neuvostojen lausunnoista sekä lasten ja nuorten kuulemisesta, joka on toteutettu koulujen ja opettajien toimesta 22.9.-9.10.2020.

Lapsivaikutusten arviointi on toteutettu seuraavalla tavalla:

- Oppilaskuntien lausunnot - lausuntopyynnöt on lähetetty oppilaskuntien ohjaaville opettajille 15.9.2020
- Lapsi- ja perheasioiden neuvoston lausunto asiasta lasten ja perheiden näkökulmasta, myöskin muut neuvostot ovat voineet asiasta lausua, kuten nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto tai ikäihmisten neuvosto - sama lausuntopyyntö lähtenyt neuvostoille
- Koulujen vanhempainyhdistysten lausunnot
- Lasten kuuleminen, joka toteutetaan lasten ikä huomioiden omassa koulussa. Tähän koulut ovat saaneet halutessaan tukea.
- Laajana toteutetussa pienten koulujen ennakkovaikutusten arvioinnissa on kuntalaisvaikutuksia arvioivassa kyselyssä vastaajina olleet huoltajat. Kyselyssä huoltajat ovat arvioineet vaikutuksia lastensa ja perheidensä näkökulmista.

Taloustiedot on esitetty jokaisessa kuntalaisillassa ja materiaali on toimitettu osallistujille sekä vastattu tarkentaviin kysymyksiin iltojen osallistujille sekä lausuntojen antajille. Henkilöstön kuulemisten lausunnot on toimitettu lautakunnan jäsenille.

Ennakkovaikutusten arvioinnin koko valmistelumateriaali on yhteenvedon lisäksi ollut lautakuntien, kunnanhallituksen ja valtuuston käytettävissä. Materiaali on julkaistu kunnan verkkosivuilla kasvatus- ja sivistyslautakunnan 20.10.2020 kokouksen sekä kunnanhallituksen kokouksen 16.11.2020 esityslistojen liitteinä. Kokousten pöytäkirjat liitteineen ovat nähtävillä kunnan verkkosivuilla. Toteutetun kyselyn osalta avoimista vastauksista on laadittu tutkijan toimesta yhteenveto. Kyselyn raakadata ei ole ollut jaossa vastaajien tietosuojan vuoksi.

Ennakkovaikutusten arvioinnissa on tuotu esille Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma ja siinä kirjatut tavoitteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

oppimisympäristöjen kehittämiseksi. Tuusulassa ei olla luomassa avoimia oppimisympäristöjä, vaan kehittämässä oppimisen laatua paremmaksi ja turvaamassa tasa-arvoisen opetuksen järjestämistä. Tuusulassa on julkaistu 2019 palveluverkon kehittämisen tueksi uusien oppimisympäristöjen kehittämisen ohjeistus Iloisen oppimisen Tuusula -käsikirja. Käsikirjassa on huomioitu erilaiset muunneltavien ja joustavien oppimisympäristöjen haasteet: kuten akustiikka, työrauha ja luotu malli suunnitella erilaiset oppimista tukevat tilaratkaisut.

Valtuuston toimivaltaan kuuluu viime kädessä sen arvioiminen, onko valmistelu ollut riittävää ja onko sille toimitettu asian ratkaisemiseksi tarpeellinen aineisto. Mikäli valtuusto katsoo, ettei sille ole toimitettu asian ratkaisemiseksi tarvittavia selvityksiä, valtuusto voi palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi tai lykätä asian käsittelyä myöhemmäksi jättämällä asian pöydälle. Valtuutetuilla on ollut koulujen yhdistämistä koskevaa asiaa käsitellessään tieto laadituista kustannuslaskelmista. Valtuusto on ottanut asian päätettäväkseen. Valtuusto ottaessaan asian päätettäväkseen palauttamatta asiaa uudelleen valmisteltavaksi on pitänyt sille toimitettuja selvityksiä riittävinä päätöksen tekemiseksi ja hyväksynyt valmistelun. Valtuuston päätös ei siten ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä sillä perusteella, että asian valmistelu olisi ollut puutteellista tai että valtuutetuille ei ole toimitettu kaikkia tehtyjä koulujen yhdistämiseen liittyviä selvityksiä.

Esteellisyyttä koskeva väite

Valitusperusteena on esitetty, että päätöksentekoon on osallistunut kolme sivistystoimen johtajan alaisuudessa työskentelevää valtuutettua, jotka olisivat olleet esteellisiä käsittelemään asiaa.

Kuntalain 97 §:n 1 momentin mukaan valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Jos valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan, mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään. Esteellisyyden syntyminen asiassa edellyttää, että asialla on tai voi olla välittömiä vaikutuksia henkilökohtaisesti juuri valtuutettuun tai hänen läheiseensä. Kunnan henkilöstöön kuuluva tai hänen perhepiiriinsä kuuluva läheinen voi olla esteellinen, kun asiassa on kysymys tietyille henkilöstöryhmälle myönnettävästä edusta tai tiettyyn ryhmään kohdistuvista säästötoimista, kun hän itse kuuluu tuohon ryhmään. Jos päätös koskee koko kunnan henkilöstöä, esteellisyyttä ei ole oikeuskäytännössä katsottu syntyvän.

Linjamäen koulun yhdistäminen Kellokosken kouluun ei vaikuta päätöksentekoon osallistuneiden kunnan viranhaltijoiden, jotka toimivat opettajina Tuusulan kunnassa, asemaan. Vaikutukset henkilöstöön ovat muutoinkin vähäiset, sillä päätöksen perusteella ketään ei irtisanota vaan vakinainen henkilöstö siirretään toiseen kouluun.

Kuntalain 97.3 §:n mukaan hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu palvelussuhde kuntaan ei kuitenkaan tee luottamushenkilöä, viranhaltijaa eikä työntekijää esteelliseksi asiassa, jossa kunta on asianosainen. Valtuuston 2. varapuheenjohtaja oli valtuuston 2. varapuheenjohtajan ominaisuudessa läsnä myös kunnanhallituksen kokouksessa asiaa päätettäessä. Tältä osin voidaan todeta, että toisin kuin valituskirjelmässä esitetään, Tuusulan kunnanvaltuuston 2.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

varapuheenjohtajan palvelussuhde kuntaan ei tee luottamushenkilöä esteelliseksi asiassa.

Päätöksestä tämän lisäksi ilmenee, että Nahkelan koulun rehtori Janne Mellin jäväsi itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Tältä osin esteellisyysväite on perusteeton.

Mitä tulee valituksissa esitettyihin seikkoihin koskien päätöksen tarkoituksenmukaisuutta, Tuusulan kunnanhallitus toteaa, että kunnallisvalitus voidaan tehdä vain laillisuusperusteella eikä hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulu tutkia kunnan päätöksiä tarkoituksenmukaisuutta. Tältä osin valituksissa esitetyt tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat tulee jättää huomiotta.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi Tuusulan valtuuston päätöksestä 7.12.2020 § 129 tehdyt valitukset
- antaa Helsingin hallinto-oikeudelle perusteluosan mukaisen lausunnon ja esittää hallinto-oikeudelle, että palveluverkkoa koskeva valitus Linjamäen koulun yhdistämispäätöstä lukuun ottamatta tulee jättää tutkimatta ja muilta osin valitukset tulee hylätä perusteettomana ja vaaditulle toimeenpanokiellolle ei ole perusteita
- todeta, että valmistelu koskien Linjamäen koulun yhdistämispäätöstä Kellokosken kouluun on ollut laaja ja perusteellinen ja päätös on tehty kunnan hallintosäännön mukaisessa järjestyksessä
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Pentti Mattila ilmoitti olevansa esteellinen (osallisuusjäävi valituksen tekijänä) ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Tekninen lautakunta, 16.11.2021, § 117

Valmistelijat / lisätiedot:

Mikko Simpanen, Katerina Zaitseva

mikko.simpanen@tuusula.fi, katerina.zaitseva@tuusula.fi

tilapalvelupäällikkö, projektipäällikkö

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys 13.12.2021, TL 16.11.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, TL 16.11.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, TL 16.11.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, TL 16.11.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, TL 16.11.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., TL 16.11.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, TL 16.11.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty 12.11.2018, jonka jälkeen sitä on päivitetty vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019 ja 7.12.2020. Palveluverkkosuunnitelman päivitys on ajankohtaista uudistuneen kuntastrategian myötä. Palveluverkkosuunnitelma on yksi kuntastrategiaa (2017-2021, 2021-2025) toteuttavista strategisista asiakirjoista. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan kunnassa laajassa yhteistyössä ja työn tueksi on vuosina 2019, 2020 ja 2021 tehty ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Lähtökohdat kunnan palveluverkon kehittämiseksi

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon:

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko.

Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tuusulan kiinteistösalkun korjausvelka ja peruskorjaustarpeet

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on arvioitu vuonna 2017, jolloin se oli noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointoja.

Palveluverkon uudistaminen ja väestörakenne

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen.

Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevä palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotikoti, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös kohtaamispaikkatoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille sekä esimerkiksi taiteen perusopetukselle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatukseen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitoisuuden ohella.

Perusopetuksen palveluverkko

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokka-asteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskouluinvestointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kolmen ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 60 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja tai oppilasmäärä laskee alle 60 oppilaan.

Ehdotus sivistyksen palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilapalveluiden kanssa laatinut ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Martta Wendelin päiväkotikiinteistö (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkotikiinteistö uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus (vuosiluokat 1-6) sekä ruotsinkielinen opetus (1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja Jokelan alueen uusi päiväkotikiinteistö
- Jokaisen päiväkotikiinteistö- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Urheilukeskuksen monitoimihallit ja alueen kehittäminen

Hankkeet toteutuvat vaiheittain. Vuonna 2022 valmistuu Martta Wendelin päiväkotitoiminta, vuonna 2023 lukio- ja kulttuuritalo, Monio ja vuonna 2024 Kirkonkylän kampus. Riihikallion monitoimikampus rakentuu vuoden 2024 lopussa tai vuoden 2025 alussa. Rykmentinpuiston monitoimitalo valmistuu 2025.

Lahelan monitoimikampuksen valmistuminen olisi noin 2026 ja Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja laajennus toteutuisi vuoden 2025 jälkeen. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkotitoiminta- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Palveluverkkosuunnitelmassa on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta on luopunut tai luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotitoiminta-alueista: Mattilan päiväkotitoiminta, Hyrylän ja Väinölän päiväkotitoiminta, Etelärinteen päiväkotitoiminta, Kievarin päiväkotitoiminta, Mikkolan päiväkotitoiminta, Linjamäen koulu, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu. Ruotsinkylän koulusta siirrytään Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua ja Klemetskogin koulun ruotsinkielinen opetus siirtyy Kirkonkylän kampukseen.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitoiminta-alueen karkean jalostusarvioon mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hyrylän urheilukeskuksen alueen kehittäminen on tärkeä osa palveluverkon toteuttamista. Urheilukeskus tuottaa liikuntapalveluita koulujen ja varhaiskasvatuksen käyttöön yhä enemmän ja alue monipuolistuu monenlaisten uusien harrastuspaikkojen muodossa. Koulukampusten yhteyteen rakennettavat liikuntatilat ja urheilukeskukseen rakentuvat sisäliikuntahallit muodostavat opetuskäyttöön tarvittavan kokonaisuuden. Alueen kokonaisuuden johtaminen muuttaa urheilukeskusta ja parantaa sen palveluita.

Hallinnon palveluverkon kehittäminen

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalon käytöstä on luovuttu ja kunnan osa toiminnosta on siirretty entiseen Tuuskodon tiloihin ja Sahankulman tiloihin.

Tuleva hallinnon tilojen suunnittelu on meneillään. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu ratkaistaan Hyrylän palvelukeskuksen hankkeen myötä. Tarkoitus on sijoittaa kunnantalon toiminnot keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan käyttöön. Hallinnon ja kokoontumistilat keskitettäisiin siten, että niihin siirtyisivät nykyiset väistötiloissa olevat entisen kunnantalon toiminnot ja hajallaan olevat muutkin toiminnot.

Kunnan hallinnon uusiin tiloihin siirtyminen tapahtuu aikaisintaan vuonna 2023. Uusiin tiloihin siirtyvän henkilöstön määrä on n. 250 henkilöä. Uusien toimitilojen suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon tehokas tilankäyttö sekä uudet työn tekemistavat, kuten lisääntynyt etätyö.

Hallinnon tilojen kokonaismäärä ja kustannukset ovat väistötiloihin siirtymisen vuoksi kasvaneet. Palveluverkon kehittämisessä on tavoitteena käytössä olevien tilojen neliömäärän huomattava alentaminen, monikäyttöisyyden lisääminen ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

toimintatapojen uudistaminen. Näillä keinoilla kustannuksia saadaan alennettua siirryttäessä Hyrylän liike- ja palvelukeskukseen.

Kunnan hallinnon ja niiden yhteydessä olevien palvelutilojen (kunnantalon toiminnot, Keski-uudenmaan ympäristökeskus, Tuusinfo) kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 noin 1.516.000 euroa vuodessa. Siirrettäessä toiminnot Hyrylän liike- ja palvelukeskuksen yhteyteen, ovat arvoidut kustannukset noin 856.000 euroa. Kustannusarvioissa on käytetty omien tilojen osalta sisäisen vuokran perusteita ja ulkopuolelta vuokrattujen tilojen osalta todellisia ja tulevien tilojen osalta arvioituja vuokratkustannuksia.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 18.11.2021, § 93

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Simons, Risto Kanerva, Ulla Kinnunen

tiina.simons@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi

sivistysjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys 13.12.2021, kvltk 18.11.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, kvltk 18.11.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, kvltk 18.11.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, kvltk 18.11.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, kvltk 18.11.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., kvltk 18.11.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, kvltk 18.11.2021

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty 12.11.2018, jonka jälkeen sitä on päivitetty vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019 ja 7.12.2020. Palveluverkkosuunnitelman päivitys on ajankohtaista uudistuneen kuntastrategian myötä. Palveluverkkosuunnitelma on yksi kuntastrategiaa (2017-2021, 2021-2025) toteuttavista strategisista asiakirjoista. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan kunnassa laajassa yhteistyössä ja työn tueksi on vuosina 2019, 2020 ja 2021 tehty ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Lähtökohdat kunnan palveluverkon kehittämiseksi

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon:

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa
14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tuusulan kiinteistösalkun korjausvelka ja peruskorjaustarpeet

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on arvioitu vuonna 2017, jolloin se oli noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointeja.

Palveluverkon uudistaminen ja väestörakenne

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotia, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös kohtaamispaikkatoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille sekä esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitoisuuden ohella.

Perusopetuksen palveluverkko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokka-asteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskouluinvestointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kolmen ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 60 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja tai oppilasmäärä laskee alle 60 oppilaan.

Ehdotus sivistyksen palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilapalveluiden kanssa laatinut ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Martta Wendelin päiväkoti (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkoti uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus (vuosiluokat 1-6) sekä ruotsinkielinen opetus (1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja Jokelan alueen uusi päiväkoti
- Jokaisen päiväkoti- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset
- Urheilukeskuksen monitoimihallit ja alueen kehittäminen

Hankkeet toteutuvat vaiheittain. Vuonna 2022 valmistuu Martta Wendelin päiväkoti, vuonna 2023 lukio- ja kulttuuritalo, Monio ja vuonna 2024 Kirkonkylän kampus. Riihikallion monitoimikampus rakentuu vuoden 2024 lopussa tai vuoden 2025 alussa. Rykmentinpuiston monitoimitalo valmistuu 2025.

Lahelan monitoimikampuksen valmistuminen olisi noin 2026 ja Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja laajennus toteutuisi vuoden 2025 jälkeen. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkoti- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Palveluverkkosuunnitelmassa on perustelut jokainen hanke erikseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Uudistetun palveluverkon myötä kunta on luopunut tai luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkotikiinteistö, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkotikiinteistö, Kievarin päiväkotikiinteistö, Mikkolan päiväkotikiinteistö, Linjamäen koulu, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu. Ruotsinkylän koulusta siirrytään Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua ja Klemetskogin koulun ruotsinkielinen opetus siirtyy Kirkonkylän kampukseen.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hyrylän urheilukeskuksen alueen kehittäminen on tärkeä osa palveluverkon toteuttamista. Urheilukeskus tuottaa liikuntapalveluita koulujen ja varhaiskasvatuksen käyttöön yhä enemmän ja alue monipuolistuu monenlaisten uusien harrastuspaikkojen muodossa. Koulukampusten yhteyteen rakennettavat liikuntatilat ja urheilukeskukseen rakentuvat sisäliikuntahallit muodostavat opetuskäyttöön tarvittavan kokonaisuuden. Alueen kokonaisuuden johtaminen muuttaa urheilukeskusta ja parantaa sen palveluita.

Hallinnon palveluverkon kehittäminen

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalon käytöstä on luovuttu ja kunnan osa toiminnoista on siirretty entiseen Tuuskodon tiloihin ja Sahankulman tiloihin.

Tuleva hallinnon tilojen suunnittelu on meneillään. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu ratkaistaan Hyrylän palvelukeskuksen hankkeen myötä. Tarkoitus on sijoittaa kunnantalon toiminnot keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan käyttöön. Hallinnon ja kokoontumistilat keskitettäisiin siten, että niihin siirtyisivät nykyiset väistötiloissa olevat entisen kunnantalon toiminnot ja hajallaan olevat muutkin toiminnot.

Kunnan hallinnon uusiin tiloihin siirtyminen tapahtuu aikaisintaan vuonna 2023. Uusiin tiloihin siirtyvän henkilöstön määrä on n. 250 henkilöä. Uusien toimitilojen suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon tehokas tilankäyttö sekä uudet työn tekemistavat, kuten lisääntynyt etätyö.

Hallinnon tilojen kokonaismäärä ja kustannukset ovat väistötiloihin siirtymisen vuoksi kasvaneet. Palveluverkon kehittämisessä on tavoitteena käytössä olevien tilojen neliömäärän huomattava alentaminen, monikäyttöisyyden lisääminen ja toimintatapojen uudistaminen. Näillä keinoilla kustannuksia saadaan alennettua siirryttäessä Hyrylän liike- ja palvelukeskukseen.

Kunnan hallinnon ja niiden yhteydessä olevien palvelutilojen (kunnantalon toiminnot, Keski-uudenmaan ympäristökeskus, Tuusinfo) kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 noin 1.516.000 euroa vuodessa. Siirrettäessä toiminnot Hyrylän liike- ja palvelukeskuksen yhteyteen, ovat arvoidut kustannukset noin 856.000 euroa. Kustannusarvioissa on käytetty omien tilojen osalta sisäisen vuokran perusteita ja ulkopuolelta vuokrattujen tilojen osalta todellisia ja tulevien tilojen osalta arvioituja vuokrakustannuksia.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 23.11.2021, § 68

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019- 2026 päivitys, hyte-ltk 23.11.2021

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty 12.11.2018, jonka jälkeen sitä on päivitetty vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019 ja 7.12.2020. Palveluverkkosuunnitelman päivitys on ajankohtaista uudistuneen kuntastrategian myötä. Palveluverkkosuunnitelma on yksi kuntastrategiaa (2017-2021, 2021-2025) toteuttavista strategisista asiakirjoista. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan kunnassa laajassa yhteistyössä ja työn tueksi on vuosina 2019, 2020 ja 2021 tehty ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Lähtökohdat kunnan palveluverkon kehittämiseksi

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkoteja ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyy kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon:

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa
14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tuusulan kiinteistösalkun korjausvelka ja peruskorjaustarpeet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on arvioitu vuonna 2017, jolloin se oli noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointeja.

Palveluverkon uudistaminen ja väestörakenne

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevä palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotia, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös kohtaamispaikkatoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille sekä esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitoisuuden ohella.

Perusopetuksen palveluverkko

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokkasteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskouluinvestointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kolmen ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 60 oppilasta. Koulun

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja tai oppilasmäärä laskee alle 60 oppilaan.

Ehdotus sivistyksen palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilapalveluiden kanssa laatinut ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Martta Wendelin päiväkoti (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkoti uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus (vuosiluokat 1-6) sekä ruotsinkielinen opetus (1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja Jokelan alueen uusi päiväkoti
- Jokaisen päiväkoti- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset
- Urheilukeskuksen monitoimihallit ja alueen kehittäminen

Hankkeet toteutuvat vaiheittain. Vuonna 2022 valmistuu Martta Wendelin päiväkoti, vuonna 2023 lukio- ja kulttuuritalo, Monio ja vuonna 2024 Kirkonkylän kampus. Riihikallion monitoimikampus rakentuu vuoden 2024 lopussa tai vuoden 2025 alussa. Rykmentinpuiston monitoimitalo valmistuu 2025.

Lahelan monitoimikampuksen valmistuminen olisi noin 2026 ja Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja laajennus toteutuisi vuoden 2025 jälkeen. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkoti- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Palveluverkkosuunnitelmassa on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta on luopunut tai luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkoti, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkoti, Kievarin päiväkoti, Mikkolan päiväkoti, Linjamäen koulu, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu. Ruotsinkylän koulusta siirrytään Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua ja Klemetskogin koulun ruotsinkielinen opetus siirtyy Kirkonkylän kampukseen.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hyrylän urheilukeskuksen alueen kehittäminen on tärkeä osa palveluverkon toteuttamista. Urheilukeskus tuottaa liikuntapalveluita koulujen ja varhaiskasvatuksen käyttöön yhä enemmän ja alue monipuolistuu monenlaisten uusien harrastuspaikkojen muodossa. Koulukampusten yhteyteen rakennettavat liikuntatilat ja urheilukeskukseen rakentuvat sisäliikuntahallit muodostavat opetuskäyttöön tarvittavan kokonaisuuden. Alueen kokonaisuuden johtaminen muuttaa urheilukeskusta ja parantaa sen palveluita.

Hallinnon palveluverkon kehittäminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalon käytöstä on luovuttu ja kunnan osa toiminnoista on siirretty entiseen Tuuskodon tiloihin ja Sahankulman tiloihin.

Tuleva hallinnon tilojen suunnittelu on meneillään. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu ratkaistaan Hyrylän palvelukeskuksen hankkeen myötä. Tarkoitus on sijoittaa kunnantalon toiminnot keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan käyttöön. Hallinnon ja kokoontumistilat keskitettäisiin siten, että niihin siirtyisivät nykyiset väistötiloissa olevat entisen kunnantalon toiminnot ja hajallaan olevat muutkin toiminnot.

Kunnan hallinnon uusiin tiloihin siirtyminen tapahtuu aikaisintaan vuonna 2023. Uusiin tiloihin siirtyvän henkilöstön määrä on n. 250 henkilöä. Uusien toimitilojen suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon tehokas tilankäyttö sekä uudet työn tekemistavat, kuten lisääntynyt etätyö.

Hallinnon tilojen kokonaismäärä ja kustannukset ovat väistötiloihin siirtymisen vuoksi kasvaneet. Palveluverkon kehittämisessä on tavoitteena käytössä olevien tilojen neliömäärän huomattava alentaminen, monikäyttöisyyden lisääminen ja toimintatapojen uudistaminen. Näillä keinoilla kustannuksia saadaan alennettua siirryttäessä Hyrylän liike- ja palvelukeskukseen.

Kunnan hallinnon ja niiden yhteydessä olevien palvelutilojen (kunnantalon toiminnot, Keski-uudenmaan ympäristökeskus, Tuusinfo) kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 noin 1.516.000 euroa vuodessa. Siirrettäessä toiminnot Hyrylän liike- ja palvelukeskuksen yhteyteen, ovat arvoidut kustannukset noin 856.000 euroa. Kustannusarvioissa on käytetty omien tilojen osalta sisäisen vuokran perusteita ja ulkopuolelta vuokrattujen tilojen osalta todellisia ja tulevien tilojen osalta arvioituja vuokratkustannuksia.

Tuusulan sosiaali- ja terveystoimen tulevaisuudessa tarjottavat sote-palvelut

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin.

Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- pyytää kunnanhallitusta ja valtuustoa huomioimaan seuraavat näkökulmat palveluverkon kehittämistyössä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Kunnan edunvalvonnassa on varmistettava, että Tuusulan kaikilla sosiaali- ja terveysasemilla tarjotaan tulevaisuudessakin riittävät sote-palvelut.
- Uusissa kampuksissa ja monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut. Tämä tulee huomioida palveluverkkohankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Palveluverkon uudistustyön keskeisenä tavoitteena on lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja käyttöä asukkaiden olohuoneina yhteisen tekemisen ja harrastamisen paikkoina.
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Asiasta käydyn keskustelun pohjalta puheenjohtaja esitti päätökseen lisättävän lauseen: Riittävien sote-palveluiden taso määrittyy uudistuvan sote-lainsäädännön pohjalta. Palveluiden verkon kehitystyössä palveluiden saavutettavuus on keskiössä. Liikuvilla palveluilla ja sähköisillä palveluilla on kasvava merkitys tulevaisuudessa.

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- pyytää kunnanhallitusta ja valtuustoa huomioimaan seuraavat näkökulmat palveluverkon kehittämistyössä
 - Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Kunnan edunvalvonnassa on varmistettava, että Tuusulan kaikilla sosiaali- ja terveysasemilla tarjotaan tulevaisuudessakin riittävät sote-palvelut. Riittävien sote-palveluiden taso määrittyy uudistuvan sote-lainsäädännön pohjalta. Palveluiden verkon kehitystyössä palveluiden saavutettavuus on keskiössä. Liikuvilla palveluilla ja sähköisillä palveluilla on kasvava merkitys tulevaisuudessa.
 - Uusissa kampuksissa ja monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut. Tämä tulee huomioida palveluverkkohankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
 - Palveluverkon uudistustyön keskeisenä tavoitteena on lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja käyttöä asukkaiden olohuoneina yhteisen tekemisen ja harrastamisen paikkoina.
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 23.11.2021, § 119

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha, Tiina Simons, Katja Elo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

markus.torvinen@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi
opetuspäällikkö, sivistysjohtaja, kehittämispäällikkö

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys 13.12.2021, ksltk 23.11.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, ksltk 23.11.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, ksltk 23.11.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, ksltk 23.11.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, ksltk 23.11.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., ksltk 23.11.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, ksltk 23.11.2021

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty 12.11.2018, jonka jälkeen sitä on päivitetty vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019 ja 7.12.2020. Palveluverkkosuunnitelman päivitys on ajankohtaista uudistuneen kuntastrategian myötä. Palveluverkkosuunnitelma on yksi kuntastrategiaa (2017-2021, 2021-2025) toteuttavista strategisista asiakirjoista. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan kunnassa laajassa yhteistyössä ja työn tueksi on vuosina 2019, 2020 ja 2021 tehty ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Lähtökohdat kunnan palveluverkon kehittämiseksi

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.

7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta

8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä

9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista

10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyi kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon:

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tuusulan kiinteistösalkun korjausvelka ja peruskorjaustarpeet

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on arvioitu vuonna 2017, jolloin se oli noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 %

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalokkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointeja.

Palveluverkon uudistaminen ja väestörakenne

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen.

Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotia, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös kohtaamispaikkatoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille sekä esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitaisuuden ohella.

Perusopetuksen palveluverkko

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokkasteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskouluinvestointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kolmen ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 60 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja tai oppilasmäärä laskee alle 60 oppilaan.

Ehdotus sivistyksen palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilapalveluiden kanssa laatinut ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Martta Wendelin päiväkoti (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkoti uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus (vuosiluokat 1-6) sekä ruotsinkielinen opetus (1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja Jokelan alueen uusi päiväkoti
- Jokaisen päiväkoti- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset
- Urheilukeskuksen monitoimihallit ja alueen kehittäminen

Hankkeet toteutuvat vaiheittain. Vuonna 2022 valmistuu Martta Wendelin päiväkoti, vuonna 2023 lukio- ja kulttuuritalo, Monio ja vuonna 2024 Kirkonkylän kampus. Riihikallion monitoimikampus rakentuu vuoden 2024 lopussa tai vuoden 2025 alussa. Rykmentinpuiston monitoimitalo valmistuu 2025.

Lahelan monitoimikampuksen valmistuminen olisi noin 2026 ja Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja laajennus toteutuisi vuoden 2025 jälkeen. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkoti- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Palveluverkkosuunnitelmassa on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta on luopunut tai luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkoti, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkoti, Kievarin päiväkoti, Mikkolan päiväkoti, Linjamäen koulu, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu. Ruotsinkylän koulusta siirrytään Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua ja Klemetskogin koulun ruotsinkielinen opetus siirtyy Kirkonkylän kampukseen.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hyrylän urheilukeskuksen alueen kehittäminen on tärkeä osa palveluverkon toteuttamista. Urheilukeskus tuottaa liikuntapalveluita koulujen ja varhaiskasvatuksen käyttöön yhä enemmän ja alue monipuolistuu monenlaisten uusien harrastuspaikkojen muodossa. Koulukampusten yhteyteen rakennettavat liikuntatilat ja urheilukeskukseen rakentuvat sisäliikuntahallit muodostavat opetuskäyttöön tarvittavan kokonaisuuden. Alueen kokonaisuuden johtaminen muuttaa urheilukeskusta ja parantaa sen palveluita.

Hallinnon palveluverkon kehittäminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalon käytöstä on luovuttu ja kunnan osa toiminnoista on siirretty entiseen Tuuskodon tiloihin ja Sahankulman tiloihin.

Tuleva hallinnon tilojen suunnittelu on meneillään. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu ratkaistaan Hyrylän palvelukeskuksen hankkeen myötä. Tarkoitus on sijoittaa kunnantalon toiminnot keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan käyttöön. Hallinnon ja kokoontumistilat keskitettäisiin siten, että niihin siirtyisivät nykyiset väistötiloissa olevat entisen kunnantalon toiminnot ja hajallaan olevat muutkin toiminnot.

Kunnan hallinnon uusiin tiloihin siirtyminen tapahtuu aikaisintaan vuonna 2023. Uusiin tiloihin siirtyvän henkilöstön määrä on n. 250 henkilöä. Uusien toimitilojen suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon tehokas tilankäyttö sekä uudet työn tekemistavat, kuten lisääntynyt etätö.

Hallinnon tilojen kokonaismäärä ja kustannukset ovat väistötiloihin siirtymisen vuoksi kasvaneet. Palveluverkon kehittämisessä on tavoitteena käytössä olevien tilojen neliömäärän huomattava alentaminen, monikäyttöisyyden lisääminen ja toimintatapojen uudistaminen. Näillä keinoilla kustannuksia saadaan alennettua siirryttäessä Hyrylän liike- ja palvelukeskukseen.

Kunnan hallinnon ja niiden yhteydessä olevien palvelutilojen (kunnantalon toiminnot, Keski-uudenmaan ympäristökeskus, Tuusinfo) kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 noin 1.516.000 euroa vuodessa. Siirrettäessä toiminnot Hyrylän liike- ja palvelukeskuksen yhteyteen, ovat arvoidut kustannukset noin 856.000 euroa. Kustannusarvioissa on käytetty omien tilojen osalta sisäisen vuokran perusteita ja ulkopuolelta vuokrattujen tilojen osalta todellisia ja tulevien tilojen osalta arvioituja vuokratkustannuksia.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Puheenjohtajan avattua keskustelun, jäsen Alanko teki seuraavan muutosesityksen:

"Palveluverkkosuunnitelma on ylimitoitettu. Tuusulassa tarvitaan mieluummin useita pieniä kouluja kuin harvoja suuria kouluja."

Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jäsen Alanko jätti asiasta eriävän mielipiteen. Eriävä mielipide liitetään pöytäkirjaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, 29.11.2021, § 461

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys, khall 29.11.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, khall 29.11.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, khall 29.11.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, khall 29.11.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, khall 29.11.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., khall 29.11.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, khall 29.11.2021

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Kati Lepojärvi esitti Ari Nymanin ja Tuija Reinikaisen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen lisäyksenä päätösehdotukseen: "Koulukampus-hankkeiden kustannukset ovat suuressa nousussa. Kestävän kuntatalouden kannalta ja kuntalaistemme erilaisiin palvelutarpeisiin vastaamiseksi vauvasta vaariin tulisi tarkastella palveluverkkomme toteutuksessa kustannuksia alentavia, kuntalaislähtöisiä ratkaisuja, ml. mahdollistaa modulaaristen koulukampus- ja muiden palvelurakennushankkeiden tarjoaminen ja toteutus naapurikuntiemme ja muiden edelläkävijöiden tapaan. Muuntojoustavat tilat tarjoavat ratkaisuja myös muuttuviin tilanteisiin, kuten lasten tai ikäihmisten ajassa muuttuviin määriin ja palvelutarpeisiin alueittain."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosesitys, asia on ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Kati Lepojärven tekemää ja Ari Nymanin kannattamaa muutosesitystä, äänestävät "ei".

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 "jaa"-ääntä (Kalle Ikkela, Jouko Riola, Outi Huusko, Ulla Rosenqvist, Kim Kiuru, Karita Mäensivu, Tapio Tammilehto) ja 6 "ei"-ääntä (Tuija Reinikainen, Kati Lepojärvi, Ari Koponen, Jari Immonen, Ari Nyman, Raimo Stenvall).

Äänin 7 - 6 kunnanhallitus päätti, että asia käsitellään päätösehdotuksen mukaan.

Kokoustauko klo 18.34–18.39.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistysjohtaja Tiina Simons ja kansliapäällikkö Virpi Lehmusvaara selostivat asiaa kokouksessa.

Valtuusto, 13.12.2021, § 172

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Kati Lepojärvi teki Matti Alangon kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: "Koulukampus-hankkeiden kustannukset ovat suuressa nousussa. Kestävän kuntatalouden kannalta ja kuntalaistemme erilaisiin palvelutarpeisiin vastaamiseksi vauvasta vaariin tulisi tarkastella palveluverkkomme toteutuksessa kustannuksia alentavia, kuntalaislähtöisiä ratkaisuja, ml. mahdollistaa modulaaristen koulukampus- ja muiden palvelurakennushankkeiden tarjoaminen ja toteutus naapurikuntiemme ja muiden edelläkävijöiden tapaan. Muuntojoustavat tilat tarjoavat ratkaisuja myös muuttuviin tilanteisiin, kuten lasten tai ikäihmisten ajassa muuttuviin määriin ja palvelutarpeisiin alueittain."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, asia ratkaistaan äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Kati Lepojärven tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-äänien antoivat Pasi HUUHTANEN, Aila KOIVUNEN, Päivö KUUSISTO, Aarno JÄRVINEN, Ilari ROIHUVUO, Kirsti RUISLEHTO, Annika LAPPALAINEN, Kari FRIMAN, Janne MELLIN, Mika MÄKI-KUHNA, Kim KIURU, Outi HUUSKO, Kari KINNUNEN, Anna YLTÄVÄ,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ilmari Sjöblom, Johanna Sipiläinen, Sanna Kervinen, Elisa Laitila, Emmi Sirniö, Karita Mäensivu, Lilli Salmi, Risto Rämö, Ari Loponen, Kalle Ikkela, Henri Savolainen, Laura Ávall, Lauri Untamo, Arto Lindberg, Jari Räsänen

- ei-äänen antoivat Matti Alanko, Ulla Rosenqvist, Jussi Salonen, Liisa Palvas, Tuija Reinikainen, Mirka Kovalainen, Kati Lepojärvi, Mila Lehtonen, Margita Winqvist, Anu Åberg, Jari Anttalainen, Antti Kaikkonen, Mika Timonen, Hanna Catani, Mira Lehtinen, Laura Nyholm, Elina Laine, Eeva-Liisa Nieminen, Janne Hermunen, Timo Huhtaluoma
- tyhjän äänen antoi Jari Immonen

Suoritettuna äänestyksessä annettiin 29 jaa-ääntä, 20 ei-ääntä ja 1 tyhjä ääni, 1 poissa (Jukka Ahlgren).

Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen valtuuston päätökseksi.

Kati Lepojärvi jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Liisa Palvas teki Margit Winqvistin, Mira Lehtisen, Laura Nyholmin ja Aila Koivusen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: "Muutosehdotus palveluverkkosuunnitelmaan kohtaan 3.4 , sivulle 50 Yhteisöjen käytössä olevat tilat-yhteiskäyttöiset tilat ja yhteisötilat. Esitän lauseen poistoa: "Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteisökäytön moninaisesti tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida." Kappaleessa mainitut tilat pl. Kalliopohjan kerhuhuone ovat sekä yhteisöjen ja kuntalaisten aktiivisessa käytössä, tilat palvelevat käyttäjään sekä ajankäytöllisesti että sijainniltaan, eikä niiden käytöstä luopuminen tai myynti ole perusteltua."

Valtuusto hyväksyi Liisa Palvaksen tekemän muutosehdotuksen yksimielisesti.

Kokoustauko klo 20.27–20.37.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman seuraavin muutoksin:
 - palveluverkkosuunnitelmaan kohtaan 3.4 , sivulle 50 Yhteisöjen käytössä olevat tilat-yhteiskäyttöiset tilat ja yhteisötilat. Poistetaan lause "Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteisökäytön moninaisesti tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida." Kappaleessa mainitut tilat pl. Kalliopohjan kerhuhuone ovat sekä yhteisöjen ja kuntalaisten aktiivisessa käytössä, tilat palvelevat käyttäjään sekä ajankäytöllisesti että sijainniltaan, eikä niiden käytöstä luopuminen tai myynti ole perusteltua."

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 52

Valmistelijat / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Liitteet

- 1 Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma, hyteltk 26.10.2022
- 2 Palveluverkko-ohjelman aikataulu 17.10.2022, hyteltk 26.10.2022

Palveluverkkosuunnitelmasta palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin ensimmäisen kerran 12.11.2018, jonka jälkeen sitä päivitettiin vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019, 7.12.2020 ja 13.12.2021. Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma kuvaa sekä hyväksytyn palveluverkko-ohjelman että tarkastelee, laajemmin millaisia palveluita nyt ja tulevaisuudessa tuotamme. Kuvaamme palveluiden nykytilan ja keskeisimmät muutoshaasteet toimintaympäristön, lainsäädännön tai havaittujen palveluiden laatua koskevien muutostarpeiden kautta. Osana tämän suunnitelmaa yhteenvetona esitämme, mitä palveluita me tarkastelemme laajemmin tulevien vuosien aikana.

Palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi myös uudistuneen kuntastrategian, kuluva valtuustokauden pormestariohjelman ja hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Palveluverkkosuunnitelman ja palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelman taustalla on laajaa poikkihallinnollista yhteistyössä. Suunnitelman etenemistä ohjasi kunnan johtoryhmä ja sekä erillinen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi kansliapäällikkö ja jäsenenä toimialueiden kehittämispäälliköt sekä talouden ja palveluverkon asiantuntijat. Järjestimme vuoden 2022 aikana kaksi johtoryhmien yhteiskokousta suunnitelman valmisteluun.

Palveluverkkosuunnitelman tueksi tehtiin vuosina 2019 ja 2020 laajaa ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman tavoitteet ovat:

- Kuvata hyväksytyn palveluverkko-ohjelman toteutuminen ja keskeisimpien projektien tilanne
- Kuvata kunnan palveluiden nykytilanne ja vaihtoehtoiset palveluiden järjestämistavat sekä tulevaisuuden muutoshaasteet
- Tehdä arviointia tulevaisuuden kunnan palveluista
- Luoda pohja tulevaisuuden henkilöstösuunnitelmille
- Päättää keskeisimmät tarkastelukohteet

Palveluiden järjestämisen nykytila ja tulevaisuus sekä kehittäminen

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan on kuvattu sekä palveluiden järjestämisen nykytila että tulevaisuuden muutoshaasteet. Sivistyksen toimialue on pohtinut tulevaisuutta nelikentällä, jossa on kuvattu lähipalveluna toteutettavat palvelut, kuntatasoiset palvelut, seudulliset palvelut ja muut palvelutuottamistavat. Yhteiset palvelut, kasvu ja ympäristö sekä kuntatoimiala on kuvannut palveluiden nykytilan ja tulevaisuuden muutostarpeet.

Keskeisinä muutosvoimat Tuusulassa on nähtävissä seuraavat:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Hyvinvointialueiden muodostuminen, kunnan rooli hyvinvointialueen kumppanina, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen korostumisen
- Digitalisaatio
- Väestönmuutokset, väestön kasvun tavoitteet, kasvukunnan edellytysten ylläpitäminen, ikäihmisten määrän voimakas kasvu
- Osaavan työvoiman saanti, TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin
- Henkilöstön saatavuus ja osaamisen kehittäminen
- Lainsäädännön muutokset

Haluamme olla ketteriä ja kehittää tulevaisuuden kunnan palveluita jatkuvana prosessina. Olemme ottaneet haltuun erilaisia kehittämismenetelmiä, kuten LEAN ja palvelumuotoilu. Tavoitteenamme on mitata entistä paremmin asiakaskokemusta. Kehittämistä tulee tehdä osana arjen toimintaa. Tuusulan kunnassa on käytössä salkkutyökalu, jossa seuraamme sekä strategiaan sidottujen tavoitteiden etenemistä että erilaisia kehittämistoimia. Kuntalaislähtöinen kehittäminen on hyväksytty osana kunnan osallisuusmallia.

Palveluverkko-ohjelman toteutuminen

Vuonna 2018 hyväksytyn ja vuosittain päivitetyn palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseksi on käynnistetty vuoden 2021 alussa palveluverkko-ohjelma, jolla johdetaan palveluverkon toteutusta hyväksytyn ohjelmamallin mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa palveluverkkosuunnitelma hallitusti, kustannustehokkaasti sekä laaditun aikataulun ja laatutavoitteiden mukaisesti halliten samalla ohjelman tunnistettuja riskejä. Tavoitteena on toteuttaa ohjelma niin, että kokonaisvaikutus kunnan talouteen on pitkällä aikavälillä positiivinen.

Ohjelman organisaatio koostuu ohjausryhmästä, työryhmästä, ydintiimistä, projekteista sekä poikkileikkaavista projekteista. Ohjelma raportoi kuukausiraportilla ohjelman etenemisestä ohjausryhmälle, jona toimii kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous.

Ohjelma koostuu seuraavista projekteista:

- päiväkotiki Martta Wendelin
- lukio ja kulttuuritalo Monio
- Tuusulanjärven kampus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Peltokaaren päiväkotiki
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan kampus

Lähtökohdat kunnan palveluiden ja palveluverkon kehittämiselle pormestariohjelmasta ja kuntastrategiasta

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä.
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon.

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa
14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Taustaa palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Aiemmin hyväksytyssä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmassa on todettu, että palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja laajojen sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevä palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta.

Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman ja
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman.

Puheenjohtajan avasi keskustelun. Käydyin keskustelun perusteella lautakunta muistuttaa yksimielisesti, että sisäilmaongelmien nollatoleranssista on pidettävä huolta rakennushankkeiden viivästyessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi lautakunta päätti muistuttaa, että sisäilmaongelmien nollatoleranssista on pidettävä huolta rakennushankkeiden viivästyessä.

Tekninen lautakunta, 25.10.2022, § 110

Valmistelijat / lisätiedot:

Katerina Zaitseva, Jussi Rantala

katerina.zaitseva@tuusula.fi, jussi.rantala@tuusula.fi

projektipäällikkö, talous- ja asiakaspalvelupäällikkö

Liitteet

1 2022-10-17 Palveluiden_jarjestamista_ja_palveluverkkoa_koskeva_suunnitelma, TL 25.10.2022

2 Palveluverkko-ohjelman aikataulu 17.10.2022, TL 25.10.2022

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin ensimmäisen kerran 12.11.2018, jonka jälkeen sitä päivitettiin vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019, 7.12.2020 ja x.12.2021. Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma kuvaa sekä hyväksytyn palveluverkko-ohjelman että tarkastelee, laajemmin millaisia palveluita tulevaisuudessa tuotamme. Kuvaamme palveluiden nykytilan ja keskeisimmät muutoshaasteet toimintaympäristön, lainsäädännön tai havaittujen palveluiden laatua koskevien muutostarpeiden kautta. Osana tätä suunnitelmaa hyväksymme, mitä palveluitamme tarkastelemme laajemmin tulevien vuosien aikana. Palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi myös uudistuneen kuntastrategian, kuluvaan valtuustokauden pormestariohjelman ja hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Palveluverkkosuunnitelman ja palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelman taustalla on laajaa poikkihallinnollista yhteistyössä. Työn tueksi tehtiin vuosina 2019, 2020 ja 2021 ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman tavoitteet ovat:

- Kuvata hyväksytyn palveluverkko-ohjelman toteutuminen ja keskeisimpien projektien tilanne
- Kuvata kunnan palveluiden nykytilanne ja vaihtoehtoiset palveluiden järjestämistavat sekä tulevaisuuden muutoshaasteet
- Tehdä arviointia tulevaisuuden kunnan palveluista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Luoda pohja tulevaisuuden henkilöstösuunnitelmille
- Päättää keskeisimmät tarkastelukohteet palveluvalikossa

Palveluiden järjestämisen nykytila ja tulevaisuus sekä kehittäminen

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan on kuvattu sekä palveluiden järjestämisen nykytila että tulevaisuuden muutoshaasteet. Sivistyksen toimialue on pohtinut tulevaisuutta nelikentällä, jossa on kuvattu lähipalveluna toteutettavat palvelut, kuntatasoiset palvelut, seudulliset palvelut ja muut palvelutuottamistavat. Yhteiset palvelut, kasvu ja ympäristö sekä kuntatoimiala on kuvannut palveluiden nykytilan ja tulevaisuuden muutostarpeet.

Keskeisinä muutosvoimat Tuusulassa on nähtävissä seuraavat:

- Hyvinvointialueiden muodostuminen, kunnan rooli hyvinvointialueen kumppanina, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen korostumisen
- Digitalisaatio
- Väestönmuutokset, väestön kasvun tavoitteet, kasvukunnan edellytysten ylläpitäminen, ikäihmisten määrän voimakas kasvu
- Osaavan työvoiman saanti, TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen
- Lainsäädännön muutokset

Haluamme olla ketteriä ja kehittää tulevaisuuden kunnan palveluita jatkuvana prosessina. Olemme ottaneet haltuun erilaisia kehittämismenetelmiä, kuten LEAN ja palvelumuotoilu. Tavoitteenamme on mitata entistä paremmin asiakaskokemusta. Kehittämistä tulee tehdä osana arjen toimintaa. Tuusulan kunnassa on käytössä salkkutyökalu, jossa seuraamme sekä strategiaan sidottujen tavoitteiden etenemistä että erilaisia kehittämistoimia.

Palveluverkko-ohjelman toteutuminen

Vuonna 2018 hyväksytyn ja vuosittain päivitetyn palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseksi on käynnistetty vuoden 2021 alussa palveluverkko-ohjelma, jolla johdetaan palveluverkon toteutusta hyväksytyn ohjelmamallin mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa palveluverkkosuunnitelma hallitusti, kustannustehokkaasti sekä laaditun aikataulun ja laatutavoitteiden mukaisesti halliten samalla ohjelman tunnistettuja riskejä. Tavoitteena on toteuttaa ohjelma niin, että kokonaisvaikutus kunnan talouteen on pitkällä aikavälillä positiivinen.

Ohjelman organisaatio koostuu ohjausryhmästä, työryhmästä, ydintiimistä, projekteista sekä poikkileikkaavista projekteista. Ohjelma raportoi kuukausiraportilla ohjelman etenemisestä ohjausryhmälle, jona toimii kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous.

Ohjelma koostuu seuraavista projekteista:

- päiväkotia Martta Wendelin
- lukio ja kulttuuritalo Monio
- Tuusulanjärven kampus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Peltokaaren päiväkoti
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulu.

Lähtökohdat kunnan palveluiden ja palveluverkon kehittämiseksi pormestariohjelmasta ja kuntastrategiasta:

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä.
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon.

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Taustaa Palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa:

Aiemmin hyväksytyssä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmassa on todettu, että palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja laajojen sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen.

Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi.

Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä teknisen lautakunnan alaista toimintaa koskevan osuuden palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevasta suunnitelmasta.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, hän ehdotti Marjut Kylliäisen ja Janne Hermusen kannattamana seuraavan kohdan lisäämistä päätösehdotukseen:

antaa tilapalvelupäällikölle tehtäväksi lisätä palveluverkkoa nykyisin palvelevia tiloja koskevat osat suunnitelmaan ja tuoda em. osat tekniselle lautakunnalle tiedoksi.

Tekninen lautakunta hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

hyväksyä teknisen lautakunnan alaista toimintaa koskevan osuuden palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevasta suunnitelmasta

antaa tilapalvelupäällikölle tehtäväksi lisätä palveluverkkoa nykyisin palvelevia tiloja koskevat osat suunnitelmaan ja tuoda em. osat tekniselle lautakunnalle tiedoksi.

Ikäihmisten neuvosto, 26.10.2022, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämisspäällikkö

Palveluverkkosuunnitelmasta palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin ensimmäisen kerran 12.11.2018, jonka jälkeen sitä päivitettiin vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019, 7.12.2020 ja 13.12.2021. Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma kuvaa sekä hyväksytyyn palveluverkko-ohjelman että tarkastelee, laajemmin millaisia palveluita nyt ja tulevaisuudessa tuotamme. Kuvaamme palveluiden nykytilan ja keskeisimmät muutossaasteet toimintaympäristön, lainsäädännön tai havaittujen palveluiden laatua koskevien muutostarpeiden kautta. Osana tämän suunnitelmaa yhteenvetoa esitämme, mitä palveluita me tarkastelemme laajemmin tulevien vuosien aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi myös uudistuneen kuntastrategian, kuluvalle valtuustokauden pormestariohjelman ja hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Palveluverkkosuunnitelman ja palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelman taustalla on laajaa poikkihallinnollista yhteistyössä. Suunnitelman etenemistä ohjasi kunnan johtoryhmä ja sekä erillinen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi kansliapäällikkö ja jäsenenä toimialueiden kehittämispäälliköt sekä talouden ja palveluverkon asiantuntijat. Järjestimme vuoden 2022 aikana kaksi johtoryhmien yhteiskokousta suunnitelman valmisteluun.

Palveluverkkosuunnitelman tueksi tehtiin vuosina 2019 ja 2020 laajaa ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman tavoitteet ovat:

- Kuvata hyväksytyin palveluverkko-ohjelman toteutuminen ja keskeisimpien projektien tilanne
- Kuvata kunnan palveluiden nykytilanne ja vaihtoehtoiset palveluiden järjestämistavat sekä tulevaisuuden muutostaasteet
- Tehdä arviointia tulevaisuuden kunnan palveluista
- Luoda pohja tulevaisuuden henkilöstösuunnitelmille
- Päättää keskeisimmät tarkastelukohteet

Palveluiden järjestämisen nykytila ja tulevaisuus sekä kehittäminen

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan on kuvattu sekä palveluiden järjestämisen nykytila että tulevaisuuden muutostaasteet. Sivistyksen toimialue on pohtinut tulevaisuutta nelikentällä, jossa on kuvattu lähipalveluna toteutettavat palvelut, kuntatasoiset palvelut, seudulliset palvelut ja muut palvelutuottamistavat. Yhteiset palvelut, kasvu ja ympäristö sekä kuntatoimiala on kuvannut palveluiden nykytilan ja tulevaisuuden muutostarpeet.

Keskeisinä muutosvoimat Tuusulassa on nähtävissä seuraavat:

- Hyvinvointialueiden muodostuminen, kunnan rooli hyvinvointialueen kumppanina, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen korostumisen
- Digitalisaatio
- Väestönmuutokset, väestön kasvun tavoitteet, kasvukunnan edellytysten ylläpitäminen, ikäihmisten määrän voimakas kasvu
- Osaavan työvoiman saanti, TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin
- Henkilöstön saatavuus ja osaamisen kehittäminen
- Lainsäädännön muutokset

Haluamme olla ketteriä ja kehittää tulevaisuuden kunnan palveluita jatkuvana prosessina. Olemme ottaneet haltuun erilaisia kehittämismenetelmiä, kuten LEAN ja palvelumuotoilu. Tavoitteenamme on mitata entistä paremmin asiakaskokemusta. Kehittämistä tulee tehdä osana arjen toimintaa. Tuusulan kunnassa on käytössä salkkutyökalu, jossa seuraamme sekä strategiaan sidottujen tavoitteiden etenemistä että erilaisia kehittämistoimia. Kuntalaislähtöinen kehittäminen on hyväksytty osana kunnan osallisuusmallia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palveluverkko-ohjelman toteutuminen

Vuonna 2018 hyväksytyn ja vuosittain päivitetyn palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseksi on käynnistetty vuoden 2021 alussa palveluverkko-ohjelma, jolla johdetaan palveluverkon toteutusta hyväksytyn ohjelmamallin mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa palveluverkkosuunnitelma hallitusti, kustannustehokkaasti sekä laaditun aikataulun ja laatutavoitteiden mukaisesti halliten samalla ohjelman tunnistettuja riskejä. Tavoitteena on toteuttaa ohjelma niin, että kokonaisvaikutus kunnan talouteen on pitkällä aikavälillä positiivinen.

Ohjelman organisaatio koostuu ohjausryhmästä, työryhmästä, ydintiimistä, projekteista sekä poikkileikkaavista projekteista. Ohjelma raportoi kuukausiraportilla ohjelman etenemisestä ohjausryhmälle, jona toimii kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous.

Ohjelma koostuu seuraavista projekteista:

- päiväkotit Martta Wendelin
- lukio ja kulttuuritalo Monio
- Tuusulanjärven kampus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Peltokaaren päiväkotit
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan kampus

Lähtökohdat kunnan palveluiden ja palveluverkon kehittämiseksi pormestariohjelmasta ja kuntastrategiasta

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä.
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.

7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta

8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä

9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista

10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon.

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Taustaa palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Aiemmin hyväksytyssä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmassa on todettu, että palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja laajojen sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta.

Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Ikäihmisten neuvosto päättää

- hyväksyä osaltaan palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman ja
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella ikäihmisten neuvosto päätti yksimielisesti lausua seuraavasti:

"Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelmassa tulisi huomioida kaksi keskeistä kokonaisuutta tuusulalaisten ikäihmisten kannalta:

1. Ikäihmisten voimakkaasti kasvava määrä ja kunnan pito- ja vetovoima ikäihmisten näkökulmasta

- Ikäihmisille suunnatut palvelut heikolla tasolla. Ikäihmisten hyte-palveluihin tulee panostaa nykyistä enemmän Tuusulassa. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tarjonnasta on huolehdittava, esim. elokuvanäytökset, taidenäyttelyt jne. Kirjastopalveluiden keskeinen sijainti tärkeää ikäihmisille. Kaupallisten palveluiden yhteyteen toivotaan elämyksellisyyttä ikäihmisten iloksi - kahviloita, pikkupuutiikkejä, markkinoiden pitopaikkaa jne.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Ikäihmisten kokoontumistilat ja erilaisten tilojen päivkäyttö (iltakäyttö ei sovellu ikäihmisille) varmistettava. Toiveissa on ihan omia tiloja ikäihmisten kokoontumisille ja eläkeläisyhdistyksille keskeisillä sijainneilla eri puolilla kuntaa esim. kampuksilla
 - Yksinäisyys tappaa (mm. sairastavuuden kasvaessa) ja sosiaalisen kanssakäymisen edellytykset varmistettava eri puolilla kuntaa
 - Kampuksilla on mahdollistettava ikäihmisten päiväaikaiset tapaamiset
 - Hyrylän uuden sote-keskuksen yhteyteen toivotaan toteutettavan ikäihmisten kokoontumistiloja. Toiveissa on myös mahdollisuus yhteiskäyttää Prisma-keskuksessa olevia kokoontumistiloja.
 - esim. Kellokoskella ei ole riittävän suuria tiloja ikäihmisten tapaamiselle muualla kuin koulukeskuksessa. Haasteena on, että tilojen yhteiskäyttö koulukeskuksessa ei toimi. Syksyn aikana esim. 2/3 kirnu-salin käyttökerroista peruttu koulun toimesta. Yhteisötila Kellotupa on liian pieni 70-80 hlö kuukausittaisille ikäihmisten tapaamisille.
 - Ulkotilat ja katetut ulkotilat ja niiden kehittäminen on myös huomioitava, esim. shakkipelilauta, boccia-kenttä ja penkit lisäävät ulkotilan käyttömahdollisuuksia
 - Tuusulan haja-asutusalueiden pito- ja vetovoima huolestuttaa.
 - Kulkuyhteyksiä ja joukkoliikennettä/kutsuliikennettä kyliltä parannettava palveluihin ja keskusta-alueille
2. Yhteiskunnan digitalisaatio lisääntyy ja ikäihmisten digikyvykkyyksistä huolehdittava
- Monien asioiden hoito siirtyy digitaaliseksi ja jos digiasiointi ei onnistu, on vaarassa ikäihmisten syrjäytyminen ja yhteiskunnan kydyistä tipahtaminen
 - tämä saattaa johtua esim. osaamisen/tahdon/kiinnostuksen/laitteiston puutteesta tai fyysisistä rajoitteista johtuen
 - ikäihmisille tulisi mahdollistaa heidän omaehtoista asioimista. Ikäihmiset eivät halua olla toisten autettavana tai heillä ei ole henkilöitä, jotka voisi auttaa
 - kunnan tulisi linjata miten tuetaan digitaitojen kasvattamista ja digilaitteiden saavutettavuutta ja/tai hankintaa
 - inhimillisyys ja sosiaalisen kanssakäymisen merkitys olisi huomioitava
 - Kunnan tulee koordinoita ja mahdollistaa tuusulalaisille (ikäihmisille) annettavaa digitukea
 - Kunnan tulee tarjota tuusulalaisille fyysisen asiointin mahdollisuus (keskitetty asiointikanava) digiasioinnin rinnalla
 - Kunnan tulee omalta osaltaan mahdollistaa sähköistä asiointia toisen puolesta ja tuettua asiointia"

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ikäihmisten neuvosto päätti lausua seuraavasti:

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelmassa tulisi huomioida kaksi keskeistä kokonaisuutta tuusulalaisten ikäihmisten kannalta:

1. Ikäihmisten voimakkaasti kasvava määrä ja kunnan pito- ja vetovoima ikäihmisten näkökulmasta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Ikäihmisille suunnatut palvelut heikolla tasolla. Ikäihmisten hyte-palveluihin tulee panostaa nykyistä enemmän Tuusulassa. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tarjonnasta on huolehdittava, esim. elokuvanäytökset, taidenäyttelyt jne. Kirjastopalveluiden keskeinen sijainti tärkeää ikäihmisille. Kaupallisten palveluiden yhteyteen toivotaan elämyksellisyyttä ikäihmisten iloksi - kahviloita, pikkuputiikkeja, markkinoiden pitopaikkaa jne.
 - Ikäihmisten kokoontumistilat ja erilaisten tilojen päivkäyttö (iltakäyttö ei sovellu ikäihmisille) varmistettava. Toiveissa on ihan omia tiloja ikäihmisten kokoontumisille ja eläkeläisyhdistyksille keskeisillä sijainneilla eri puolilla kuntaa esim. kampuksilla
 - Yksinäisyys tappaa (mm. sairastavuuden kasvaessa) ja sosiaalisen kanssakäymisen edellytykset varmistettava eri puolilla kuntaa
 - Kampuksilla on mahdollistettava ikäihmisten päiväaikaiset tapaamiset
 - Hyrylän uuden sote-keskuksen yhteyteen toivotaan toteutettavan ikäihmisten kokoontumistiloja. Toiveissa on myös mahdollisuus yhteiskäyttää Prisma-keskuksessa olevia kokoontumistiloja.
 - esim. Kellokoskella ei ole riittävän suuria tiloja ikäihmisten tapaamiselle muualla kuin koulukeskuksessa. Haasteena on, että tilojen yhteiskäyttö koulukeskuksessa ei toimi. Syksyn aikana esim. 2/3 kirnu-salin käyttökertoista peruttu koulun toimesta. Yhteisötila Kellotupa on liian pieni 70-80 hlö kuukausittaisille ikäihmisten tapaamisille.
 - Ulkotilat ja katetut ulkotilat ja niiden kehittäminen on myös huomioitava, esim. shakkipelilauta, boccia-kenttä ja penkit lisäävät ulkotilan käyttömahdollisuuksia
 - Tuusulan haja-asutusalueiden pito- ja vetovoima huolestuttaa.
 - Kulkuyhteyksiä ja joukkoliikennettä/kutsuliikennettä kyliltä parannettava palveluihin ja keskusta-alueille
2. Yhteiskunnan digitalisaatio lisääntyy ja ikäihmisten digikyvykkyyksistä huolehdittava
- Monien asioiden hoito siirtyy digitaaliseksi ja jos digiasiointi ei onnistu, on vaarassa ikäihmisten syrjäytyminen ja yhteiskunnan kyydistä tipahtaminen
 - tämä saattaa johtua esim. osaamisen/tahdon/kiinnostuksen/laitteiston puutteesta tai fyysisistä rajoitteista johtuen
 - ikäihmisille tulisi mahdollistaa heidän omaehtoista asioimista. Ikäihmiset eivät halua olla toisten autettavana tai heillä ei ole henkilöitä, jotka voisi auttaa
 - kunnan tulisi linjata miten tuetaan digitaitojen kasvattamista ja digilaitteiden saavutettavuutta ja/tai hankintaa
 - inhimillisyys ja sosiaalisen kanssakäymisen merkitys olisi huomioitava
 - Kunnan tulee koordinoita ja mahdollistaa tuusulalaisille (ikäihmisille) annettavaa digitukea
 - Kunnan tulee tarjota tuusulalaisille fyysisen asiointin mahdollisuus (keskitetty asiointikanava) digiasioinnin rinnalla
 - Kunnan tulee omalta osaltaan mahdollistaa sähköistä asiointia toisen puolesta ja tuettua asiointia
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Palveluverkkosuunnitelmasta palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin ensimmäisen kerran 12.11.2018, jonka jälkeen sitä päivitettiin vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019, 7.12.2020 ja 13.12.2021. Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma kuvaa sekä hyväksytyn palveluverkko-ohjelman että tarkastelee, laajemmin millaisia palveluita nyt ja tulevaisuudessa tuotamme. Kuvaamme palveluiden nykytilan ja keskeisimmät muutoshaasteet toimintaympäristön, lainsäädännön tai havaittujen palveluiden laatua koskevien muutostarpeiden kautta. Osana tämän suunnitelmaa yhteenvetona esitämme, mitä palveluita me tarkastelemme laajemmin tulevien vuosien aikana.

Palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi myös uudistuneen kuntastrategian, kuluvan valtuustokauden pormestariohjelman ja hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Palveluverkkosuunnitelman ja palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelman taustalla on laajaa poikkihallinnollista yhteistyössä. Suunnitelman etenemistä ohjasi kunnan johtoryhmä ja sekä erillinen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi kansliapäällikkö ja jäsenenä toimialueiden kehittämisspäälliköt sekä talouden ja palveluverkon asiantuntijat. Järjestimme vuoden 2022 aikana kaksi johtoryhmien yhteiskokousta suunnitelman valmisteluun.

Palveluverkkosuunnitelman tueksi tehtiin vuosina 2019 ja 2020 laajaa ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman tavoitteet ovat:

- Kuvata hyväksytyn palveluverkko-ohjelman toteutuminen ja keskeisimpien projektien tilanne
- Kuvata kunnan palveluiden nykytilanne ja vaihtoehtoiset palveluiden järjestämistavat sekä tulevaisuuden muutoshaasteet
- Tehdä arviointia tulevaisuuden kunnan palveluista
- Luoda pohja tulevaisuuden henkilöstösuunnitelmille
- Päättää keskeisimmät tarkastelukohteet

Palveluiden järjestämisen nykytila ja tulevaisuus sekä kehittäminen

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan on kuvattu sekä palveluiden järjestämisen nykytila että tulevaisuuden muutoshaasteet. Sivistyksen toimialue on pohtinut tulevaisuutta nelikentällä, jossa on kuvattu lähipalveluna toteutettavat palvelut, kuntatasoiset palvelut, seudulliset palvelut ja muut palvelutuottamistavat. Yhteiset palvelut, kasvu ja ympäristö sekä kuntatoimiala on kuvannut palveluiden nykytilan ja tulevaisuuden muutostarpeet.

Keskeisinä muutosvoimat Tuusulassa on nähtävissä seuraavat:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Hyvinvointialueiden muodostuminen, kunnan rooli hyvinvointialueen kumppanina, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen korostumisen
- Digitalisaatio
- Väestönmuutokset, väestön kasvun tavoitteet, kasvukunnan edellytysten ylläpitäminen, ikäihmisten määrän voimakas kasvu
- Osaavan työvoiman saanti, TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin
- Henkilöstön saatavuus ja osaamisen kehittäminen
- Lainsäädännön muutokset

Haluamme olla ketteriä ja kehittää tulevaisuuden kunnan palveluita jatkuvana prosessina. Olemme ottaneet haltuun erilaisia kehittämismenetelmiä, kuten LEAN ja palvelumuotoilu. Tavoitteenamme on mitata entistä paremmin asiakaskokemusta. Kehittämistä tulee tehdä osana arjen toimintaa. Tuusulan kunnassa on käytössä salkkutyökalu, jossa seuraamme sekä strategiaan sidottujen tavoitteiden etenemistä että erilaisia kehittämistoimia. Kuntalaislähtöinen kehittäminen on hyväksytty osana kunnan osallisuusmallia.

Palveluverkko-ohjelman toteutuminen

Vuonna 2018 hyväksytyn ja vuosittain päivitetyn palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseksi on käynnistetty vuoden 2021 alussa palveluverkko-ohjelma, jolla johdetaan palveluverkon toteutusta hyväksytyn ohjelmamallin mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa palveluverkkosuunnitelma hallitusti, kustannustehokkaasti sekä laaditun aikataulun ja laatutavoitteiden mukaisesti halliten samalla ohjelman tunnistettuja riskejä. Tavoitteena on toteuttaa ohjelma niin, että kokonaisvaikutus kunnan talouteen on pitkällä aikavälillä positiivinen.

Ohjelman organisaatio koostuu ohjausryhmästä, työryhmästä, ydintiimistä, projekteista sekä poikkileikkaavista projekteista. Ohjelma raportoi kuukausiraportilla ohjelman etenemisestä ohjausryhmälle, jona toimii kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous.

Ohjelma koostuu seuraavista projekteista:

- päiväkotit Martta Wendelin
- lukio ja kulttuuritalo Monio
- Tuusulanjärven kampus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Peltokaaren päiväkotit
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan kampus

Lähtökohdat kunnan palveluiden ja palveluverkon kehittämiselle pormestariohjelmasta ja kuntastrategiasta

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä.
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon.

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa
14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Taustaa palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Aiemmin hyväksytyssä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmassa on todettu, että palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja laajojen sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevä palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta.

Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Vammaisneuvosto päättää

- hyväksyä osaltaan palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman ja
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella vammaisneuvosto päätti yksimielisesti lausua seuraavasti:

"Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevassa suunnitelmassa tulisi huomioida seuraavat asiat tuusulalaisten vammaisten henkilöiden kannalta:

- palveluiden esteettömyys ja saavutettavuus on varmistettava kaikissa tilanteissa
- kampuksilla mahdollistettava päiväkäyttö ja tilojen yhteiskäyttö ja saavutettavuus
- ihmisten liikkuminen ja kulkeminen keskuksiin ja palveluiden äärelle on mahdollistettava
 - joukkoliikennettä ja kutsuliikennettä huomioitava
 - yhteiskunnan tukemien/kustantamien matkojen saajajoukko pieni, "väliinputoajia" on paljon jotka ei saa tukea tekemiinsä matkoihin
 - kunnan kustantamiin matkoihin (kouluihin, uimahalliin jne.) yhdistettävä esim. ikäihmisten kuljetuksia palveluiden äärelle
 - kulkeminen Hyvinkään sairaalaan on mahdollistettava
- kunnan ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä on vahvistettava
- urheilukeskuksen palveluiden saavutettavuudesta huolehdittava
- tiedonkulku ja viestintä erittäin tärkeää
- asukas keskiöön -ajattelu palveluiden kehittämisessä tärkeää
- yksinäisyyden vähentämiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen on panostettava
- vapaaehtoistoiminnan koordinaatiota ja yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa on lisättävä
- matalan kynnyksen palveluiden tarjoaminen tärkeää
- kokemusasiantuntijoiden käyttäminen palveluiden kehittämisessä keskeistä."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto päätti lausua seuraavasti:

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevassa suunnitelmassa tulisi huomioida seuraavat asiat tuusulalaisten vammaisten henkilöiden kannalta:

- palveluiden esteettömyys ja saavutettavuus on varmistettava kaikissa tilanteissa
- kampuksilla mahdollistettava päiväkäyttö ja tilojen yhteiskäyttö ja saavutettavuus
- ihmisten liikkuminen ja kulkeminen keskuksiin ja palveluiden äärelle on mahdollistettava
 - joukkoliikennettä ja kutsuliikennettä huomioitava
 - yhteiskunnan tukemien/kustantamien matkojen saajajoukko pieni, "väliinputoajia" on paljon jotka ei saa tukea tekemiinsä matkoihin
 - kunnan kustantamiin matkoihin (kouluihin, uimahalliin jne.) yhdistettävä esim. ikäihmisten kuljetuksia palveluiden äärelle
 - kulkeminen Hyvinkään sairaalaan on mahdollistettava
- kunnan ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä on vahvistettava
- urheilukeskuksen palveluiden saavutettavuudesta huolehdittava
- tiedonkulku ja viestintä erittäin tärkeää
- asukas keskiöön -ajattelu palveluiden kehittämisessä tärkeää
- yksinäisyyden vähentämiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen on panostettava

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- vapaaehtoistoiminnan koordinaatiota ja yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa on lisättävä
- matalan kynnyksen palveluiden tarjoaminen tärkeää
- kokemusasiantuntijoiden käyttäminen palveluiden kehittämisessä keskeistä.

Kuntakehityslautakunta, 26.10.2022, § 89

Valmistelijat / lisätiedot:

Katerina Zaitseva, Jussi Rantala

katerina.zaitseva@tuusula.fi, jussi.rantala@tuusula.fi

projektipäällikkö, talous- ja asiakaspalvelupäällikkö

Liitteet

1 2022-10-17 Palveluiden_jarjestamista_ja_palveluverkkoa_koskeva_suunnitelma, KKL 26.10.2022

2 Palveluverkko-ohjelman aikataulu 17.10.2022, KKL 26.10.2022

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin ensimmäisen kerran 12.11.2018, jonka jälkeen sitä päivitettiin vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019, 7.12.2020 ja x.12.2021. Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma kuvaa sekä hyväksytyn palveluverkko-ohjelman että tarkastelee, laajemmin millaisia palveluita tulevaisuudessa tuotamme. Kuvaamme palveluiden nykytilan ja keskeisimmät muutoshaasteet toimintaympäristön, lainsäädännön tai havaittujen palveluiden laatua koskevien muutostarpeiden kautta. Osana tätä suunnitelmaa hyväksymme, mitä palveluitamme tarkastelemme laajemmin tulevien vuosien aikana. Palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi myös uudistuneen kuntastrategian, kuluvan valtuustokauden pormestariohjelman ja hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Palveluverkkosuunnitelman ja palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelman taustalla on laajaa poikkihallinnollista yhteistyössä. Työn tueksi tehtiin vuosina 2019, 2020 ja 2021 ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman tavoitteet ovat:

- Kuvata hyväksytyn palveluverkko-ohjelman toteutuminen ja keskeisimpien projektien tilanne
- Kuvata kunnan palveluiden nykytilanne ja vaihtoehtoiset palveluiden järjestämistavat sekä tulevaisuuden muutoshaasteet
- Tehdä arviointia tulevaisuuden kunnan palveluista
- Luoda pohja tulevaisuuden henkilöstösuunnitelmille
- Päättää keskeisimmät tarkastelukohteet palveluvalikossa

Palveluiden järjestämisen nykytila ja tulevaisuus sekä kehittäminen

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan on kuvattu sekä palveluiden järjestämisen nykytila että tulevaisuuden muutoshaasteet. Sivistyksen toimialue on pohtinut tulevaisuutta nelikentällä, jossa on kuvattu lähipalveluna toteutettavat palvelut, kuntatasoiset palvelut, seudulliset palvelut ja muut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

palvelutuottamistavat. Yhteiset palvelut, kasvu ja ympäristö sekä kuntatoimiala on kuvannut palveluiden nykytilan ja tulevaisuuden muutostarpeet.

Keskeisinä muutosvoimat Tuusulassa on nähtävissä seuraavat:

- Hyvinvointialueiden muodostuminen, kunnan rooli hyvinvointialueen kumppanina, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen korostumisen
- Digitalisaatio
- Väestönmuutokset, väestön kasvun tavoitteet, kasvukunnan edellytysten ylläpitäminen, ikäihmisten määrän voimakas kasvu
- Osaavan työvoiman saanti, TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen
- Lainsäädännön muutokset

Haluamme olla ketteriä ja kehittää tulevaisuuden kunnan palveluita jatkuvana prosessina. Olemme ottaneet haltuun erilaisia kehittämismenetelmiä, kuten LEAN ja palvelumuotoilu. Tavoitteenamme on mitata entistä paremmin asiakaskokemusta. Kehittämistä tulee tehdä osana arjen toimintaa. Tuusulan kunnassa on käytössä salkkutyökalu, jossa seuraamme sekä strategiaan sidottujen tavoitteiden etenemistä että erilaisia kehittämistoimia.

Palveluverkko-ohjelman toteutuminen

Vuonna 2018 hyväksytyn ja vuosittain päivitetyn palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseksi on käynnistetty vuoden 2021 alussa palveluverkko-ohjelma, jolla johdetaan palveluverkon toteutusta hyväksytyn ohjelmamallin mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa palveluverkkosuunnitelma hallitusti, kustannustehokkaasti sekä laaditun aikataulun ja laatutavoitteiden mukaisesti halliten samalla ohjelman tunnistettuja riskejä. Tavoitteena on toteuttaa ohjelma niin, että kokonaisvaikutus kunnan talouteen on pitkällä aikavälillä positiivinen.

Ohjelman organisaatio koostuu ohjausryhmästä, työryhmästä, ydintiimistä, projekteista sekä poikkileikkaavista projekteista. Ohjelma raportoi kuukausiraportilla ohjelman etenemisestä ohjausryhmälle, jona toimii kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous.

Ohjelma koostuu seuraavista projekteista:

- päiväkotia Martta Wendelin
- lukio ja kulttuuritalo Monio
- Tuusulanjärven kampus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Peltokaaren päiväkotia
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulu.

Lähtökohdat kunnan palveluiden ja palveluverkon kehittämiselle pormestariohjelmasta ja kuntastrategiasta:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä.
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyy kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon.

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Taustaa Palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa:

Aiemmin hyväksytyssä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmassa on todettu, että palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja laajojen sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi.

Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisoitusuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisoitien myötä.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta päättää

- Hyväksyä kuntakehityslautakunnan alaista toimintaa koskevan osuuden palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevasta suunnitelmasta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto, 26.10.2022, § 22

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma, lape 26.10.2022

Palveluverkkosuunnitelmasta palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin ensimmäisen kerran 12.11.2018, jonka jälkeen sitä päivitettiin vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019, 7.12.2020 ja 13.12.2021. Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma kuvaa sekä hyväksytyn palveluverkko-ohjelman että tarkastelee, laajemmin millaisia palveluita nyt ja tulevaisuudessa tuotamme. Kuvaamme palveluiden nykytilan ja keskeisimmät muutossaasteet toimintaympäristön, lainsäädännön tai havaittujen palveluiden laatua koskevien muutostarpeiden kautta. Osana tämän suunnitelmaa yhteenvetoa esitämme, mitä palveluita me tarkastelemme laajemmin tulevien vuosien aikana.

Palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi myös uudistuneen kuntastrategian, kuluvalle valtuustokauden pormestariohjelman ja hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Palveluverkkosuunnitelman ja palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelman taustalla on laajaa poikkihallinnollista yhteistyötä. Suunnitelman etenemistä ohjasi kunnan johtoryhmä ja sekä erillinen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi kansliapäällikkö ja jäsenenä toimialueiden kehittämispäälliköt sekä talouden ja palveluverkon asiantuntijat. Järjestimme vuoden 2022 aikana kaksi johtoryhmien yhteiskokousta suunnitelman valmisteluun.

Palveluverkkosuunnitelman tueksi tehtiin vuosina 2019 ja 2020 laajaa ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman tavoitteet ovat:

- Kuvata hyväksytyn palveluverkko-ohjelman toteutumisen ja keskeisimpien projektien tilanne
- Kuvata kunnan palveluiden nykytilanne ja vaihtoehtoiset palveluiden järjestämistavat sekä tulevaisuuden muutossaasteet
- Tehdä arviointia tulevaisuuden kunnan palveluista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Luoda pohja tulevaisuuden henkilöstösuunnitelmille
- Päättää keskeisimmät tarkastelukohteet

Palveluiden järjestämisen nykytila ja tulevaisuus sekä kehittäminen

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan on kuvattu sekä palveluiden järjestämisen nykytila että tulevaisuuden muutoshaasteet. Sivistyksen toimialue on pohtinut tulevaisuutta nelikentällä, jossa on kuvattu lähipalveluna toteutettavat palvelut, kuntatasoiset palvelut, seudulliset palvelut ja muut palvelutuottamistavat. Yhteiset palvelut, kasvu ja ympäristö sekä kuntatoimiala on kuvannut palveluiden nykytilan ja tulevaisuuden muutostarpeet.

Keskeisinä muutosvoimat Tuusulassa on nähtävissä seuraavat:

- Hyvinvointialueiden muodostuminen, kunnan rooli hyvinvointialueen kumppanina, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen korostumisen
- Digitalisaatio
- Väestönmuutokset, väestön kasvun tavoitteet, kasvukunnan edellytysten ylläpitäminen, ikäihmisten määrän voimakas kasvu
- Osaavan työvoiman saanti, TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin
- Henkilöstön saatavuus ja osaamisen kehittäminen
- Lainsäädännön muutokset

Haluamme olla ketteriä ja kehittää tulevaisuuden kunnan palveluita jatkuvana prosessina. Olemme ottaneet haltuun erilaisia kehittämismenetelmiä, kuten LEAN ja palvelumuotoilu. Tavoitteenamme on mitata entistä paremmin asiakaskokemusta. Kehittämistä tulee tehdä osana arjen toimintaa. Tuusulan kunnassa on käytössä salkkutyökalu, jossa seuraamme sekä strategiaan sidottujen tavoitteiden etenemistä että erilaisia kehittämistoimia. Kuntalaislähtöinen kehittäminen on hyväksytty osana kunnan osallisuusmallia.

Palveluverkko-ohjelman toteutuminen

Vuonna 2018 hyväksytyn ja vuosittain päivitetyn palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseksi on käynnistetty vuoden 2021 alussa palveluverkko-ohjelma, jolla johdetaan palveluverkon toteutusta hyväksytyn ohjelmamallin mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa palveluverkkosuunnitelma hallitusti, kustannustehokkaasti sekä laaditun aikataulun ja laatutavoitteiden mukaisesti halliten samalla ohjelman tunnistettuja riskejä. Tavoitteena on toteuttaa ohjelma niin, että kokonaisvaikutus kunnan talouteen on pitkällä aikavälillä positiivinen.

Ohjelman organisaatio koostuu ohjausryhmästä, työryhmästä, ydintiimistä, projekteista sekä poikkileikkaavista projekteista. Ohjelma raportoi kuukausiraportilla ohjelman etenemisestä ohjausryhmälle, jona toimii kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous.

Ohjelma koostuu seuraavista projekteista:

- päiväkotia Martta Wendelin
- lukio ja kulttuuritalo Monio
- Tuusulanjärven kampus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Peltokaaren päiväkot
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan kampus

Lähtökohdat kunnan palveluiden ja palveluverkon kehittämiseksi pormestariohjelmasta ja kuntastrategiasta

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä.
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkoteja ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon.

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Taustaa palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Aiemmin hyväksytyssä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmassa on todettu, että palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja laajojen sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta.

Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaikäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaikäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisoitien myötä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Lapsi- ja perheasiain neuvosto päättää

- hyväksyä osaltaan palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman ja
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella lapsi- ja perheasiainneuvosto päätti yksimielisesti lausua seuraavasti:

"Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelmassa tulisi huomioida seuraavat asiat tuusulalaisten lasten, nuorten ja perheiden kannalta:

- kampushankkeiden aikataulujen viivästyminen aiheuttaa huolta oppilaiden ja opettajien hyvinvoinnista sisäilmaltaan haastavissa tiloissa ennen uusien tilojen valmistumista
- tilojen yhteiskäytön edellytykset ja niiden vahvistaminen on tärkeää
- pienten kouluyhteisöjen arvo on yhteisöllisyydessä ja turvallisissa kasvuoloissa. Yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta on pystyttävä rakentamaan myös suuremmissa ja kaiken kokoisissa yksiköissä
- joukkoliikenteen verkon on toimittava yhteen kunnan uudistuvan palveluverkon kanssa
- koulumatkan turvallisuus on varmistettava etukäteen, ei tulevaisuudessa
- koulumatkan pituudet eivät saisi kasvaa liian pitkiksi palveluverkon uudistuessa. Matkan pituudella on iso merkitys pienten koululaisten elämässä. Lyhyen koulumatkan pystyy kulkemaan itsenäisesti jo 1. luokalta lähtien."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päätti lausua seuraavasti:

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelmassa tulisi huomioida seuraavat asiat tuusulalaisten lasten, nuorten ja perheiden kannalta:

- kampushankkeiden aikataulujen viivästyminen aiheuttaa huolta oppilaiden ja opettajien hyvinvoinnista sisäilmaltaan haastavissa tiloissa ennen uusien tilojen valmistumista
- tilojen yhteiskäytön edellytykset ja niiden vahvistaminen on tärkeää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- pienten kouluuyhteisöjen arvo on yhteisöllisyydessä ja turvallisissa kasvuoloissa. Yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta on pystyttävä rakentamaan myös suuremmissa ja kaiken kokoisissa yksiköissä
 - joukkoliikenteen verkon on toimittava yhteen kunnan uudistuvan palveluverkon kanssa
 - koulumatkan turvallisuus on varmistettava etukäteen, ei tulevaisuudessa
 - koulumatkan pituudet eivät saisi kasvaa liian pitkiksi palveluverkon uudistuessa. Matkan pituudella on iso merkitys pienten koululaisten elämässä. Lyhyen koulumatkan pystyty kulkemaan itsenäisesti jo 1. luokalta lähtien.
-

Kunnanhallitus, 31.10.2022, § 370

Valmistelija / lisätiedot:
Virpi Sailas
virpi.sailas@tuusula.fi
kansliapäällikkö

Liitteet

- 1 Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma, khall 31.10.2022
- 2 Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma 2023, khall 31.10.2022, päätöksen mukainen
- 3 Palveluverkko-ohjelman aikataulu 17.10.2022, khall 31.10.2022

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kunnanhallitus päätti

- tehdä teknisen korjauksen raportin sisällysluetteloon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, § 32,05.04.2022

Tarkastuslautakunta, § 37,19.04.2022

Tarkastuslautakunta, § 42,03.05.2022

Tarkastuslautakunta, § 46,17.05.2022

Tarkastuslautakunta, § 50,25.05.2022

Tarkastuslautakunta, § 54,31.05.2022

Tarkastuslautakunta, § 59,07.06.2022

Valtuusto, § 81,20.06.2022

Tarkastuslautakunta, § 63,21.06.2022

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 73,16.08.2022

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 80,23.08.2022

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 64,24.08.2022

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, § 20,21.09.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 54,25.10.2022

Tekninen lautakunta, § 111,25.10.2022

Kuntakehityslautakunta, § 91,26.10.2022

Kunnanhallitus, § 371, 31.10.2022

§ 371

Arviointikertomus 2021, toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista

TUUDno-2022-704

Tarkastuslautakunta, 05.04.2022, § 32

Tarkastuslautakunta on kunnanvaltuuston asettama lakisääteinen lautakunta, jonka tehtävänä on kuntalain 121 § mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arviointityön tulokset kootaan keväisin arviointikertomukseen, joka käsitellään valtuustossa samassa kokouksessa kuin edellisen vuoden tilinpäätös.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta päättää arviointikertomuksen 2021 laatimisesta

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti arviointikertomuksen 2021 laatimisesta

Tarkastuslautakunta, 19.04.2022, § 37

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Tarkastuslautakunta, 03.05.2022, § 42

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Tarkastuslautakunta, 17.05.2022, § 46

Ehdotus

Esittelijä: Jari Räsänen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Päätös

Merkitään tiedoksi Jussi Salosen esteellisyys arviointiin ennen 16.8.2021 periodia.

Puheenjohtaja poistui klo 17.58. Poissaolon ajan varapuheenjohtaja Jari Räsänen oli puheenjohtaja.

Puheenjohtaja saapui 18.19 ja jatkaa puheenjohtoa.

Ylimääräinen kokous päätettiin pitää 25.5 klo 17 Kokouksessa käydään arviointikertomus.

Tarkastuslautakunta, 25.05.2022, § 50

Arviointikertomuksen läpikäynti aihealueittain—lautakunnan kommentit.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- jatkaa materiaalin valmistelua esille nostettujen huomioiden pohjalta
 - viimeistellä arviointikertomuksen 31.5.2022 kokouksessa.
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, 31.05.2022, § 54

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Tarkastuslautakunta, 07.06.2022, § 59

Liitteet

1 Tuusulan kunta arviointikertomus 2021, tarkla 7.6.2022

Tarkastuslautakunta päättää tässä kokouksessaan Tuusulan kunnan vuoden 2021 arviointikertomuksen hyväksymisestä. Tarkastuslautakunta on aiemmin todennut Jussi Salosen esteellisyyden ajalta ennen 16.8.2021 (apulaispormestari, kunnanhallituksen varapuheenjohtaja, konsernijaoston ja#sen ja kasvatus- ja sivistyslautakunnan puheenjohtaja) ja Jari Ra#sa#sen 16.8.2021 alkaen (hyvinvoinnin ja terveyden edista#misen lautakunnan varapuheenjohtaja).

Koska Salonen on lautakunnan puheenjohtaja ja Jari Räsänen varapuheenjohtaja, lautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan johtamaan arviointikertomuksen hyväksymistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan käsittelyn osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Ketvel

Tarkastuslautakunta päättää

- valita keskuudestaan puheenjohtajan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan käsittelyn osalle
- hyväksyä vuoden 2021 arviointikertomuksen
- toimittaa arviointikertomuksen jäsenille välittömästi allekirjoitettavaksi sähköisesti
- hyväksyä, että tekstissä havaitut mahdolliset kirjoitus- ja muut tekniset virheet sekä taitto voidaan korjata
- todeta, ettei Jussi Salonen eikä Jari Räsänen ole osallistuneet arviointiin niiltä osin kuin ovat esteellisiä
- jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 valtuuston käsiteltäväksi
- ehdottaa, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja suosituksista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta välittömästi tässä kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- hyväksyä vuoden 2021 arviointikertomuksen
- toimittaa arviointikertomuksen jäsenille välittömästi allekirjoitettavaksi sähköisesti
- hyväksyä, että tekstissä havaitut mahdolliset kirjoitus- ja muut tekniset virheet sekä taitto voidaan korjata
- jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 valtuuston käsiteltäväksi
- ehdottaa, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja suosituksista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta välittömästi tässä kokouksessa.

todettiin, ettei Jussi Salonen eikä Jari Räsänen ole osallistuneet arviointiin niiltä osin kuin ovat esteellisiä

Valtuusto, 20.06.2022, § 81

Liitteet

1 Arviointikertomus 2021, valt 20.6.2022, hyteltk 25.10.2022

Ehdotus

Valtuusto päättää

- pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asia käsiteltiin ennen § 80 Tilinpäätös 2021 ja tuloksen käsittely.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Jussi Salonen selosti asiaa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta, 21.06.2022, § 63

Tarkastuslautakunta arvioi arviointikertomus 2021 valmisteluprosessia

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta arvioi arviointikertomus 2021 valmisteluprosessia

Päätös

Tarkastuslautakunta arvioi arviointikertomus 2021 valmisteluprosessia.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 16.08.2022, § 73

Valmistelijat / lisätiedot:

Leena Sjöblom

leena.sjoblom@tuusula.fi

ympäristökeskuksen johtaja

Tuusulan kunnanvaltuusto on 20.06.2022, § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatiman vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset ympäristökeskuksen osalta:

- Pandemialla on ollut iso negatiivinen vaikutus kaikkien kuntien henkilöstöön. Vaikka Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksella on ihan omat tavoitteet, silti kannattaa panostaa henkilöstön hyvinvointiin.
- Miettiä keinoja asukkaiden osallistumisen nostamiseen yhteisiin ympäristöasioihin seuraavana toimintavuonna.
- Miettiä palveluiden vaikuttavuuden mittaamista jatkossa.
- Panostaa varahenkilöstö- ja sijaishenkilöstöjärjestelmän kehitykseen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan selvitys

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta yhtyy tarkastuslautakunnan suosituksiin kaikkien asiakohtien osalta. Seuraavassa on selostettu ympäristökeskuksen toimia asiassa.

Henkilöstön hyvinvointiin panostaminen

Ympäristökeskuksen henkilöstöllä oli koko kunnan tavoin keväällä 2022 mahdollista vastata työhyvinvointia käsittelevään Kompassi-henkilöstötutkimukseen. Ympäristökeskuksesta saatiin 30 vastausta eli vastausprosentti oli noin 61 %. Kyselyn perusteella ympäristökeskuksen henkilöstön työhyvinvointi on pääasiassa hyvällä tasolla. Henkilöstö poimi tuloksistamme vahvuuksiksemme erityisesti työn itsenäisyyden ja joustavuuden, selkeät työpaikan pelisäännöt, hyvät työvälineet ja hyvän työilmapiirin. Kehittämiskohteina nousivat esiin yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisääminen yksiköiden välillä ja esiin nousevien epäkohtien käsitteleminen aikaisessa vaiheessa ja näihin tullaan ympäristökeskuksen toiminnassa erityisesti panostamaan.

Asukkaiden osallistaminen yhteisiin ympäristöasioihin

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus osallistaa asukkaita erityisesti ympäristönsuojelun hankkeissa. Esimerkiksi järvikunnostuksissa asukas- ja maanomistajayhteistyö on tärkeä osa toimintaa. Lisäksi ympäristönsuojelun palveluyksikkö tukee kuntia niiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

asukasyhteistyössä esimerkiksi metsäsuunnittelussa, luonnonhoidossa ja vieraslajien torjunnassa Vuosille 2023–24 suunnitellaan yhdessä sopijakuntien kanssa hanketta, jossa talkoilla ja opastuksella kannustetaan asukkaita haitallisten vieraslajien torjuntaan. Hankkeeseen on mahdollista saada myös ulkopuolista rahoitusta. Yleisesti ottaen kustannukset asukasyhteistyöstä kohdistuvat aina siihen sopijakuntaan, jonka alueella toimitaan, joten on myös kuntien rahoitushalukkuudesta kiinni, miten paljon toimintaa voidaan järjestää.

Palveluiden vaikuttavuuden mittaaminen

Ympäristökeskuksen strategiakausi on päättymässä vuonna 2023 ja ensi vuonna laaditaan uusi strateginen tavoiteohjelma kaudelle 2024–27. Tavoiteohjelmaa laadittaessa on mahdollisuus pohtia keinoja palveluiden vaikuttavuuden mittaamiseen.

Vara- ja sijaishenkilöstöjärjestelmän kehittäminen

Ympäristökeskuksen taloussuunnitelman riskiarviossa tiedon ja osaamisen siirtäminen ja jakaminen ympäristökeskuksessa on tunnistettu toiminnalliseksi riskiksi ja siten kehittämiskohteeksi. Tavoitteena on, että kaikissa palveluyksiköissä kriittisiä tehtäviä pystyy suorittamaan aina vähintään kaksi, mieluummin kolme henkilöä. Näin minimoidaan toiminnalliset riskit ja pystytään varautumaan myös koronavirusepidemian uusiutumiseen tai muuhun vastaavaan pitkäaikaiseen häiriötilanteeseen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä.

Ehdotus

Esittelijä: Leena Sjöblom, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Larissa Aksinovits saapui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17:28.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 23.08.2022, § 80

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha, Katja Elo
markus.torvinen@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi
opetuspäällikkö, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus 2021, ksltk 23.8.2022

Tuusulan kunnanvaltuusto on 20.06.2022 § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatiman vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Se litykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

Koronapandemia on vaikuttanut sekä sivistyksen talouteen että toimintaan koko vuoden 2021 aikana. Pandemian aiheuttamat poikkeusjärjestelyt, johtamisen ja tiedottamisen kuin myös työntekemisen tasolla ovat olleet aikaa vieviä sekä erittäin työllistäviä. Tästä huolimatta talous on saatu tasapainotettua, pitkälti valtion tukien avustuksella. Myös toimintaa on kyetty järjestämään vaihtoehtoisin keinoin lähikontakteja välttäen. Suurelta osin vuosi onkin mennyt odotettua paremmin. Sivistyksen toimiala on kokonaisuudessaan onnistunut kehittämään toimintaansa ja kyennyt jatkuvaan oppimiseen.

Toimialueen selvitys:

Sivistyksen toimialue kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä huomioista vuoden 2021 toimintaa koskien. Nostatte esille keskeisiä henkilöstöön ja lapsiin ja nuoriin sekä palveluverkkoon liittyviä kysymyksiä.

Henkilöstö

Tarkastuslautakunnan suositus: Henkilöstön hyvinvointiin tähtäävien suunnitelmien edistämistä lyhyellä aikavälillä suositellaan.

Toimialueen selvitys:

Sivistyksen toimialue jakaa tarkastuslautakunnan näkemyksen henkilöstön hyvinvoinnin edistämisestä. Korona-ajan jälkeinen yhteisöllisyyden palauttaminen niin kouluissa kuin päiväkodeissa tukee myös hyvinvoinnin edistämistä. Varhaiskasvatuksessa edistetään yhdessä johtajien ja henkilöstön kanssa työhyvinvointia koronan jälkeisenä aikana ja selvitetään yhdessä hr:n kanssa lisääntyneiden poissaolojen juurisyitä. Taukojen pitämättömyys työpäivän aikana on yksi keskeinen Pulssi-kyselyn löydös, johon on syytä keskittyä alkavan kauden aikana ja lisätä työstä palautumista myös työpäivän aikana. Henkilöstön saatavuushaasteet tuntuvat lapsiryhmissä työskentelevien arjessa. Työkavereiden vaihtuvuus lisää työkuormitusta ja vaikeuttaa työn tavoitteiden toteuttamista. Sijaisten hankkiminen kuormittaa erityisesti päiväkodinjohtajia ja lisää tarvetta arvioida työn riskejä päivittäin. Koulut tekevät suunnitelmia hyvinvoinnin edistämiseksi osana lukuvuosisuunnitelmiaan sekä henkilöstön pulssi-kyselyn toimenpide-ehdotuksia.

Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen kehitetään toimia koko kunnan tasolla työhyvinvointiryhmässä. Henkilöstöpalveluissa hyvinvoinnin seuraamiseen on kehitetty pulssi-kysely, jonka kautta esihenkilöt saavat tietoa henkilöstön työhyvinvoinnin kokemuksista monta kertaa vuodessa ja edistävät työhyvinvointitoimia yhdessä henkilöstön kanssa. Sivistyksen toimialueella on lähdetty työstämään esihenkilöiden hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä yhdessä kaikkien esihenkilöiden kanssa.

Koulukuljetusperiaatteet ja Koululiitu-sovellus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunnan suositus: Suositellaan uudistusten tarkempaa ja käytännönläheisempää analysointia ennen käyttöönottoa.

Toimialueen selvitys:

Koulukuljetusperiaatteiden osalta Koululiitun käyttöä jatketaan apuna koulumatkojen vaarallisuuden määrittelyssä. Koulukuljetusperiaatteita ja Koululiitua koskevat aloitevastaukset hyväksyttiin valtuustossa 20.6.2022.

Oppilashuollon ongelmat

Tarkastuslautakunnan suositus: Oppilashuollon ongelmiin tulee puuttua viipymättä.

Toimialueen selvitys:

Sivistyksen toimialueella jaetaan tarkastuslautakunnan huoli oppilashuollollisten palveluiden saatavuudesta ja riittävydestä. Oppilashuollon henkilöstö siirtyy 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle ja on erityisen tärkeää sopia tehtävänkuvista ja prosesseista vastaanottavan organisaation kanssa. Siirtymän valmistelua tehdään yhteistyössä Keusoten ja muiden hyvinvointialueelle siirtyvien kuntien kanssa. Osana valmistelua henkilöstölle on säännölliset, noin kerran kuukaudessa tapahtuvat, Keusoten vetämät infotilaisuudet. Näiden infotilaisuuksien lisäksi tehdään kuntakohtaista ja alueellista yhteistyötä jo olemassa olevien rakenteiden ja yhteisten toimintakäytänteiden kartoittamiseksi. Siirtyvälle henkilöstölle järjestettiin kesäkuussa yhteinen tilaisuus Hyvinkäällä. Tilaisuudessa oli paikalla kaikista kunnista siirtyvä henkilöstö ja Hyvinvointialueen edustus. Keskeistä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja tätä edistämme alueellisena yhteistyönä valtakunnallista kehittämisrahoitusta saavissa hankkeissa Kaikille yhteinen varhaiskasvatus, Kaikille yhteinen koulu, Sitouttava kouluyhteistyö ja Opinto-ohjauksen kehittäminen. Hankkeissa luodaan yhteisiä toimintamalleja lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi kasvatus- ja sivistyslautakunta teki kannanoton Keusotelle perhepalvelujen saatavuuden parantamiseksi toukokuun lautakunnan kokouksessa.

Strategian toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan suositus: Tavoitteet liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi tulisi ottaa käsittelyyn.

Toimialueen selvitys:

Harrastus- ja liikuntatavoitteiden osalta lasten ja nuorten kerhotoiminnan kehittäminen jatkuu ilman rajoituksia tulevana lukuvuotena, ja kerhotoiminnan kehittämiseen on palkattu hankekoordinaattori. Kerhotoiminnan kehittämisessä tehdään aktiivista yhteistyötä seurojen ja yhdistysten kanssa. Tavoite koulupäivän yhteydessä kehitettävästä kerho- ja harrastustoiminnasta on kirjattu sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelmaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Talouden toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan suositus: Palveluverkkouudistuksen pysyminen aikataulussa ja budjetissa; jatkuva yhteistyö teknisen puolen kanssa on tärkeää, jotta enemmiltä viivästyksiltä pystytään välttymään. Budjetin toteutumisen tehostettu seuranta johtuen kohonneista kustannuksista mm. rakentamisessa sekä rakennustarvikkeissa on toivottavaa.

Toimialueen selvitys:

Palveluverkkouudistuksen eteneminen aikataulussa on sivistyksen toimialueelle keskeinen tavoite. Se vahvistaa kunnan veto- ja pitovoimaa niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessakin. Sivistyksen ja kasvun ja ympäristön yhteistyö on tiivistä sekä palveluverkon kokonaisuuden että yksittäisten hankkeiden edistämiseksi. Yhteistyössä keskeistä tällä hetkellä ja tulevaisuudessa on myös kalustukseen ja AV- ja ICT-laitteiden hankintaan tarvittava osaaminen ja resurssi.

Palveluverkon yhteistyörakenteet mahdollistavat ja myös vaativat paljon aikaa. Palveluverkkouudistuksen osalta kustannusten nousun lisäksi haaste on sivistyksen henkilöstöresurssi, jossa ei ole huomioitu riittävästi palveluverkon mukanaan tuomaa lisätyötä. Pyrimme suunnittelemaan sekä hallinnossa työskentelevien että yksiköiden esihenkilöiden ja henkilöstön työaikaa palveluverkon edistämisen vaatimalla tavalla.

Sivistyksen toimialue on aktiivisesti mukana kuntakohtaisessa sisäilmatyöryhmässä. Sekä kuntatyöryhmä että kohdekohtaiset sisäilmaryhmät toimivat säännöllisesti. Sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen korjausten eteneminen on olennaista, jotta onnistumme palveluverkon toteuttamisessa kokonaisuudessaan.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 24.08.2022, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:

Risto Kanerva, Ulla Kinnunen, Katja Elo

risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi

vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus 2021, kvltk 24.8.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnanvaltuusto on 20.06.2022 § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatiman vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Se livitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

- Vapaa-aikalautakunta on huomionnut ja edistänyt nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia liikunnan suhteen.
- Virkistysalueiden kunnossapito sai kiitosta niiden käyttäjiltä.
- Hyvät liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet lisäävät Tuusulan vetovoimaa.
- Kysyntä kulttuurituotannolle ja -tapahtumille koronapandemian loppusuorassa on ollut kasvava.
- On kehitetty ja laajennettu uusia järjestämisen ja toteuttamismahdollisuuksia (sähköiset palvelut ja tapahtumat, videotuotanto, ulkona järjestettävät tapahtumat).
- Uudet tapahtumien ja hankkeiden järjestämismahdollisuudet nostivat Tuusulan asukkaiden osallistumisen.
- Kulttuurialan henkilökunta pystyi jatkamaan työtä ilman lomautuksia myös koronapandemian aikana. Henkilöstön hyvinvointia on seurattu ja osaamista on kehitetty.
- Merkittävimmät onnistumiset toimialueella on Halosenniemen kehittämissuunnitelman eteneminen, kulttuurikasvatussuunnitelmien kattavuus, Kellokosken kirjaston (omatoimikirjasto) kunnostus

Tarkastuslautakunnan suositukset kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan osalta:

- Koulunuorisotyön mallia tulee jatkossa kehittää oppilaiden kanssa.
- Tulevien investointien lähtökohtina tulee olla mm. kestävä kehitys, yhteisöllisyys sekä monikulttuurisuus.
- Virkistys- ja liikunta-alueiden toteutuksessa ja hoidossa on kiinnitettävä Tuusulan eri alueiden, niin uusien kuin vanhojenkin, tasapuoliseen ja tasalaatuisen huomioimiseen.
- Verkkotilaisuuksien järjestämistä kannattaa jatkaa myös pandemian jälkeen.
- Kysyntä lähitilaisuuksille tulee kasvamaan pandemian jälkeen, tätä kannattaa ottaa huomioon toimintasuunnitelman laatimisessa.
- Henkilökunta joutui kokemaan uusia työhaasteita pandemian aikana, kannattaa kiinnittää huomiota henkilökunnan hyvinvointiin jatkossakin.
- Miettiä Tuusulan brändin vahvistamisen mahdollisuuksia kuntien välisen yhteistyön ja kansainvälisen toiminnan kautta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan selvitys:

Sivistyksen toimialue kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä huomioista. Olemme samaa mieltä tarkastuslautakunnan kanssa siitä, että toimialueella on onnistuttu edistämään palveluiden saavutettavuutta ja luomaan uudenlaisia toimintamalleja kulttuuriin ja liikuntaan ja virkistäytymiseen eri puolille kuntaa.

Koronapandemiasta johtuvien rajoitusten poistuminen on näkynyt asiakasmäärissä sekä kulttuuri- että liikuntapalveluissa. Asiakkaat ovat palanneet palveluiden pariin aktiivisesti. Kellokosken omatoimikirjasto on otettu hyvin vastaan. Se on parantanut alueen asukkaiden kirjastopalveluiden saavutettavuutta merkittävästi.

Yhteistyö kulttuuripalveluiden tuottamisessa naapurikuntien kanssa on aktiivista ja lisää koko alueen näkyvyyttä.

Tarkastuslautakunnan huomiot löytävät vapaa-ajan palvelualueen toiminnasta ja kehityksestä oleellisia asioita. Koulunuorisotyön lisääminen ja kehittäminen edistää ikäluokkien parempaa tuntemusta ja edesauttaa yhteistyötä kouluympäristössä. Tämä otetaan huomioon mm. henkilöstösuunnitelmassa, koulutuksessa, palveluiden suunnittelussa ja seurannassa. Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen kehitetään toimia koko kunnan tasolla työhyvinvointiryhmässä. Henkilöstöpalveluissa hyvinvoinnin seuraamiseen on kehitetty pulssi-kysely, jonka kautta esihenkilöt saavat tietoa henkilöstön työhyvinvoinnin kokemuksista monta kertaa vuodessa ja edistävät työhyvinvointitoimia yhdessä henkilöstön kanssa. Sivistyksen toimialueella on lähdetty työstämään esihenkilöiden hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä yhdessä kaikkien esihenkilöiden kanssa.

Palveluverkon kehittäminen ja uudet olosuhteet tarkoittavat myös palveluiden kehittämistä ja nykyisten tilojen ja harrastuspaikkojen käyttöasteen lisäämistä, jatkossa entistä enemmän kestäväen kehityksen näkökulmasta.

Resurssien kohdentamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Monipuolinen yhteistyö lisääntyy ja parantaa mahdollisuuksia onnistua tiukkenevassa taloustilanteessa. Kuntalaisten ja yhteisöjen uudet palvelutarpeet ja matkailun mahdollisuudet synnyttävät uusia tapoja parantaa vapaa-ajan palvelutoimintaa mutta myös matkailun näkymiä.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, 21.09.2022, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:
Jukka Sahlakari

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

jukka.sahlakari@tuusula.fi
liikelaitoksen johtaja

Tuusulan kunnanvaltuusto on 20.06.2022 § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatiman vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

- Tuusulan vesihuoltoliikelaitos on toteuttanut sille annettua tehtävää asianmukaisesti
- Saneeratun verkon pituus 6,1 Km/v, uusien kohteiden rinnalla tehtynä on hyvä saavutus
- Tuusulan vesihuoltoliikelaitos on toteuttanut sille annetut tehtävät asian mukaisesti
- Riskit liittyvät henkilöstön riittävyyteen, ja paikoin ikääntyneeseen vesi ja -viemäriverkoston.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Vesi ja viemäriverkoston saneeraukseen ennakoivasti tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota, jotta riskien toteutumiselta vältyttäisiin. Tämä vaikuttaa myös suoraan vahinkojen kustannuksiin.
- Suositellaan henkilöstön osaamisen ja työtehtävien hajauttamista useammalle henkilölle. Tällä on myös merkitystä työn mielekkyydelle ja jatkuvuudelle.

Tuusulan Veden selvitys:

Tuusulan vesihuoltoliikelaitos on samaa mieltä tarkastuslautakunnan suositusten kanssa. Tarkastuslautakunnan johtopäätökset ja suositukset ovat tarkkanäköisiä ja tärkeisiin asioihin keskittyviä. Liikelaitos on laatinut saneerauksen 5-vuotishjelman, jota päivitetään vähintään kerran vuodessa. Saneerausohjelmassa on esitetty jokaiselle vuodelle muutamat pääkohteet, joiden lisäksi tulevat akuutit saneerauskohteet. Näin vähennämme verkostoihin ja jätevesipumppaamoihin kohdistuvia rikkoutumis- ja vuotovahinkoja.

Tiedostamme nämä vähäisestä henkilökunnasta johtuvat riskit varsin hyvin. Työtehtävien ja osaamisen hajauttamista olemme jo toteuttaneet omien resurssien puitteissa mm. tarkennamme ja tarvittaessa muutamme tehtäväkuva ja osaamis /koulutus pohjaa täyttäessä vanhoja työsuhteita. Ensivuodelle tulemme esittämään uutta työtehtävää jätevesipumppaamon ylläpitoon, mikä hoidetaan tällä hetkellä vain yhden miehen voimin. Lisäksi meillä on mietittynä rakentamisen ja valvonnan puolelle lisäresurssitarve vuodelle 2024. Samalla tiedostamme, jotta pienessä organisaatiossa ei voi olla kaikille tehtäville varahenkilöä. Pyrimme priorisoimaan tärkeimmät tehtävät ja keskittämään niille lisäresursseja. Jatkamme myös työntekijöiden kouluttamista kriittisen osaamisen alueille esim. työnjohtoon, projektien johtamiseen ja valvontaan.

Ehdotus

Esittelijä: Jukka Sahlakari, liikelaitoksen johtaja

Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle yllä olevan selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämisspällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus 2021, valt 20.6.2022, hytelk 25.10.2022

Tuusulan valtuusto on 20.06.2022 § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimaan vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialueiden ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Asukasluvun kehitys

Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Tuusulan väkiluvun kehitykseen viimeisten vuosien aikana ja sen ennustamisen haasteisiin.

Tuusulan asukasluku oli vuoden 2021 päättyessä 39 718. Kasvua edellisvuoteen oli 2,4 prosenttia. Väkiluku on kasvanut 7 761 henkilöllä (24%) vuodesta 2000. Vaihtelu vuosittaisessa väestönkehityksessä on ollut hyvin suurta ajanjakson aikana.

Luonnollinen väestönlisäys (syntyneet - kuolleet) lisäsi Tuusulan väestöä voimakkaasti vuosien 2000-2009 aikana, mutta 2010-luvulla luonnollinen väestönlisäys väheni. Vuonna 2012 alkanut syntyvyyden lasku taittui vuonna 2020 ja syntyvyys kasvoi edelleen vuoden 2021 aikana, jolloin syntyi 364 lasta. Myös kuolleiden määrä kasvoi aiemmista. Vuonna 2021 kuoli 300 tuusulalaista.

Vuonna 2021 Tuusulaan muutti 3460 henkeä ja täältä muutti pois 2665 henkeä kuntien välisen nettomuuton ollessa positiivista toista vuotta perätysten. Tuusulan muuttovoitot kasvoivat merkittävästi (653 henkeä) vuonna 2021. Tuusulan muuttovetovoima on vahvistunut korona-pandemian aikana vuosina 2020-2021 suhteessa pääkaupunkiseutuun.

Tuusula on saanut erittäin suuria muuttovoittoja Vantaalta. Tuusula saa merkittäviä muuttovoittoja myös Helsingistä ja Espoosta, joista saadut muuttovoitot kasvoivat vuosien 2020 ja 2021 aikana. Tuusula kärsii merkittäviä muuttotappioita Järvenpäälle, Hyvinkäälle ja korkeakoulukaupungeille.

Tuusula on kärsinyt suurista muuttotappioista nuorten 15-24-vuotiaiden ikäryhmässä vuosina 2015-2021. 2010-luvulla muuttotappiot ovat olleet merkittävästi suurempia kuin 2000-luvulla. Vuosien 2020-2021 aikana vuosittaiset muuttotappiot jäivät 2010-luvun tasoa alhaisemmaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusula saa erittäin suuria muuttovoittoja 25-44-vuotiaista ja lapsista. Tuusulan muuttovoitot 25-44-vuotiaiden ikäryhmästä alenivat merkittävästi 2010-luvulla, mutta 2020-luvulla muuttovoitot ovat olleet lähes samalla tasolla kuin 2000-luvun alussa. Tuusula kärsii kohtuullisia muuttotappioita yli 45-vuotiaiden ikäryhmissä. Muuttotappiot yli 45-vuotiaiden ikäryhmässä kasvoivat 2010-luvulla ja ovat pysyneet suhteellisen samoilla tasoilla 2020-luvun aikana.

Tuusula kärsi kotimaisissa kieliryhmissä 227 henkilöä muuttotappiota vuosien 2010-2021 aikana. 2010-luvun alussa kunta sai merkittäviä muuttovoittoja kotimaisista kieliryhmistä, mutta kärsi tämän jälkeen merkittäviä muuttotappioita vuosikymmenen aikana. Tuusulan muuttotappiot olivat minimaalisia vuoden 2020 aikana ja ovat kääntyneet erittäin merkitseviksi muuttovoitoiksi vuoden 2021 aikana.

Tuusula sai vieraskielisestä väestöstä maan sisältä muuttovoittoa 1 015 henkilöä vuosina 2010-2020. Muutto-voitot olivat suuria etenkin vuosina 2016-2021. Tuusulan vieraskielisen väestön kasvu perustui etenkin viron ja venäjän kielisten määrän kasvuun.

Tuusulan muuttoliikkeen tasapaino perustui vuosina 2015-2020 vieraskielisiin muuttajiin. Vuonna 2021 koti-maiskielisistä tulleet muuttovoitto määrät ovat olleet huomattavasti korkeammat kuin vieraskielisistä saadut.

Tuusulan väkiluvun kasvu on jatkunut vahvana vuoden 2022 aikana. Toukokuussa ylittyi 40 000 asukkaan raja.

Hyte-lautakunnan selvitys

- Tuusula laatii vuosittain väestösuunnitteen. Vuonna 2021 laadittu suunnite koski vuosia 2021-2045. Laskelmia kunnan tulevasta väestönkehityksestä tarvitaan, jotta palvelutuotannon, investointien ja verotulojen osalta voidaan varautua tulevaan.
- Väestösuunnitteet ovat kunnan päätöksiin, suunnitelmiin ja valintoihin perustuvia väestönkehityksen suunnitelmia. Väestöennusteet, kuten Tilastokeskuksen laatima väestöennuste, ovat menneeseen kehitykseen perustuvia laskelmia, joihin ei sisälly ennusteen laatijan suunnittelemaa väestönkehitystä eikä aluepoliittista tahdonilmaisua.
- Tuusulan väestösuunnite laaditaan sekä koko kunnan tasolla, että tarkentuen kunnan eri alueille. Suunnitteessa laaditaan myös ikäryhmäkohtaiset tarkastelut. Kunnalle on laadittu kuusi vaihtoehtoista väestösuunnitetta vuonna 2022. Trendiennusteen kasvu perustuu aiempien vuosien kehitykseen ja se ei huomioi kunnan tulevaisuuden suunnitelmia. Tavoite-ennusteissa huomioidaan kunnan tahtotila kasvaa uusien asuinalueiden siivittämänä.
- Lokakuussa 2022 valmistuu MDIn laatimana selvitys Tuusulan väestönkehityksestä, sisäisten alueiden profiileista ja asumisen skenaarioista. Tämä selvitys tulee vastaamaan tarkastuslautakunnan toiveeseen väestönkehityksen ja muuttoliikkeen tarkemmasta analysoinnista.

Koronan jälkihoidosta aiheutuvat kustannukset ja koronan hyvinvointivaikutukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunnan suosituksiin on kirjattu varautuminen koronan jälkihoidosta aiheutuviin kustannuksiin.

Korona-pandemian vaikutuksia tuusulalaisten hyvinvointiin on arvioitu vuodesta 2021 laaditussa hyvinvointikertomuksessa.

Hyte-lautakunnan selvitys

- Tuusulan laatima koronaexit-suunnitelman toteuttaminen on edennyt suunnitellusti vuonna 2022. Suunnitelman avulla pyritään koronapandemian haittavaikutusten vähentämiseen eri-ikäisten tuusulalaisten keskuudessa.
- Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on käytettävissä merkittäviä valtionavustuksia koronapandemiasta johtuvien hyvinvoinnin ja oppimisen erojen paikkaamiseksi vuosina 2021 ja 2022 ja uusin valtionavustushakemus koskee vuotta 2023.
- Vuosina 2021 ja 2022 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kohdensi jakamansa järjestöavustukset erityisesti koronapandemiasta johtuvan syrjäytymisen ehkäisyyn, syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten osallisuuden edistämiseen, yhteisöllisyyteen ja eri ikäisten kohtaamiseen sekä heikommassa asemassa olevien hyvinvoinnin edistämiseen. Avustusten kohdentamista koronan jälkihoitoon on syytä harkita myös vuonna 2023.
- Kunnan korona-exit –toteutuksessa ja vuoden 2023 talousarvion laadinnassa on tarpeen kiinnittää huomiota koronapandemian haittavaikutusten vähentämiseen eri-ikäisten tuusulalaisten keskuudessa, ikäihmisten kasvavaan määrään ja heidän hyvinvointiaan vahvistavaan yhteisölliseen toimintaan ja asumiseen sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksiin palveluiden yhteensovittamisessa ja saavutettavuudessa.
- Tuusulalainen hyvinvoinnin edistäjän palkitsemista tullaan jatkamaan myös tulevana vuosina.
- Keusote-kuntien allianssimallin toteuttaminen on jatkunut ja jatkuu edelleen hyvinvointialueiden käynnistäessä toimintansa.

Kuntalaisten ja sidosryhmien osallistumismahdollisuudet

Tuusula on tehnyt määrätietoista kehittämistyötä asukkaiden ja yhteisöjen osallisuuden vahvistamiseksi. Tuusula otti käyttöön oman osallisuusmallin, loi asukasosallisuuden rakenteita ja otti käyttöön uusia yhdessä tekemisen toimintatapoja poliittisen johtamisjärjestelmän uudistuksen yhteydessä.

Osallistuva budjetointi on ollut Tuusulassa käytössä kuntatasoisesti vuodesta 2018. Ensimmäinen toteutus (2018) oli alueellinen 40 000 euron budjetilla, viimeiset neljä kierrosta (2019, 2020, 2021, 2022) on toteutettu 100 000 euron budjetilla. Tuusulan osbu-prosessia on kehitetty vuosittain ja kehitystyö on jatkuvaa. Prosessia on myös tutkittu vuosien varrella useissa opinnäytetöissä. Tuusula on osallistuvan budjetoinnin edelläkävijä Suomessa. Osallistuvan budjetoinnin prosessin merkitys on suurempi, kuin 100 000 euron budjetointi.

Tuusulan osallistuvan budjetoinnin tavoitteet

- Asukkaiden osallisuuden vahvistaminen ja yhteisöllisyyden lisääminen
- Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantaminen (sitoutuminen kotikuntaan)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Yhdenvertaisuuden edistäminen
- Ymmärryksen lisääminen kunnan toiminnasta, esim. projektien läpivieminen, aikataulutus, kustannusten muodostuminen
- Vuorovaikutuksen lisääminen kuntaorganisaation ja asukkaiden välillä
- Tuusulan osallisuusmallin jalkauttaminen
- Yhteiskehittäminen ja osbu-projektien toteuttaminen edistävät organisaation eri toimialojen ja yksiköiden vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, opitaan tekemään yhteistä työtä.
- Vahvistaa Tuusulan brändiä: edelläkävijyys, dynaamisuus ja osallisuus

Tuusulan osallistuvan budjetoinnin periaatteet

- Päätösvalta aidosti asukkailla. Ideoita rajataan mahdollisimman vähän (kunnan päätösvallassa ja budjetin rajoissa oleva asia).
- Kaikkiin ideoihin annetaan vastaus ja arvioidaan sen toteutettavuutta.
- Prosessin kaikkien vaiheiden läpinäkyvyys
- Vuorovaikutus organisaation ja asukkaiden kanssa
- Osallistumisen helppous
- Asukkaat voivat halutessaan osallistua koko prosessiin (ideointi-ehdotusten yhteiskehittäminen-markkinointi-äänestäminen-toteutus).
- Strategian mukaisuus
- Saavutettavuus

Tuusulalaisten luottamus osallistuvan budjetoinnin prosessiin ja omiin vaikuttamismahdollisuuksiin on hyvällä tasolla. Suurin osa asukkaista kokee osbun tervetulleena tapana vaikuttaa kunnan asioihin sekä tulee jatkossakin osallistumaan siihen (N. Salminen, 2022). Osallistuminen lisää asukkaiden ymmärrystä kunnan asioista ja luo tunnetta siitä, että voi vaikuttaa kunnassa. Osallistuva budjetointi lisää organisaation asiantuntijoiden ymmärrystä asukkaiden ja alueiden tarpeista. Osallistuva budjetointi edistää verkostoitumista ja kumppanuuksia yritysten ja yhteisöjen kanssa.

Osallistuvan budjetoinnin tunnettuus on lisääntynyt, tosin äänestysaktiivisuuden kasvu kääntyi vuonna 2022 laskuun. Äänestysprosentti laski 15% vuodesta 2021. Markkinoinnilla on iso merkitys äänestystulokseen. Äänestyksen aktiivisin ryhmä on keski-ikäiset naiset, lasten ja nuorten osuus on Tuusulassa keskimääräistä pienempi.

Asukkaiden ideat ovat kehittyneet vuosien aikana yhteisöllisemmiksi ja realistisemmiksi. Ideat ja äänestäminen jakautuvat koko kunnan alueelle. Eniten äänestetään oman asuinalueen ideoita. Keskimääräinen äänestäjä äänestää kahdella eri alueella (oma asuinalue ja Koko Tuusula on suosituin yhdistelmä).

Alueellisten budjettien pienuus ohjaa ideoita ja yhteiskehittämistä pieniin projekteihin (penkit, kukkaset). Äänestyksessä pienet ja halvat asuinalueen ideat saavat eniten ääniä. Osa henkilöstöstä ja asukkaista kokee nämä nappikaupaksi ja näennäisvaikuttamiseksi. Henkilöstön näkökulmasta työmäärä on pienissä projekteissa helposti yhtä suuri kuin isommissa. Toteutusten kustannusarviot toteutuvat nykyään alkuvuosia paremmin. Henkilöstön tietoisuus osallistuvan budjetoinnin prosessista ja sen tavoitteista on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kasvanut. Osallistuva budjetointi mielletään vielä helposti osallisuustiimin työksi, ei koko kunnan yhteiseksi työksi. Haastavia ovat osbu-toteutukset joilla ei ole kuntaorganisaatiossa selkeää 'isäntää' tai kopin ottajaa. Osa henkilöstöstä kokee osbu-prosessin työlääksi ja toteutettavat projektit "ylimääräiseksi työksi". Osa henkilöstöstä taas kokee osbun välineeksi toteuttaa asukkaiden ideoita ja olla vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa. Osbujen toteutukseen tulee varata työaikaresurssia (osana seuraavan vuoden toimintasuunnitelmia)

Hyte-lautakunnan selvitys

- Tuusulan hyte-lautakunta on syyskuun 2022 kokouksessa linjannut Tuusulan osallistuvan budjetoinnin kehitysaskelia. Prosessia ehdotetaan kehitettäväksi toteutettujen osbu-kierrosten ja tehtyjen havaintojen perusteella. Ajatuksena on toteuttaa kuntatasoinen osbu kahden vuoden välein budjetilla 200 000 € (2023-2024). Muutos on kustannusneutraali toteutusten ja niiden kustannusten jakaantuessa kahdelle vuodelle.
- Isompi äänestyssumma mahdollistaisi isommat ja vaikuttavammat projektit. Asukkaiden näkökulmasta isompi äänestyssumma herättää laajempaa kiinnostusta.
- Osallistuvan budjetoinnin prosessin piteneminen saattaa heikentää asukkaan osallisuuden kokemusta. Etenkin lasten kokemusmaailmassa kaksi vuotta on pitkä aika.
- Kunnan viranhaltijoiden ja työntekijöiden näkökulmasta työläitä pikkuprojekteja voidaan vähentää, kun projektien kustannusten alarajaa voisi budjetin kasvattamisen myötä nostaa (esim. 5 000 €). Prosessin toteutuksen jakaminen kahdelle vuodelle lieventää kiirettä ja antaa viranhaltijoille enemmän valmistelu- ja toteutusaikaa. Voittoon äänestettyjen toteutusten suunnitelmallisuus paranee, kun toteutukset pystyisi sisällyttämään seuraavan vuoden toimintasuunnitelmaan.
- Tarkastuslautakunnan suosituksissaan esittämä väitteet toteutusten loppuunsaattamisten puutteista ja siitä, että läheskään kaikki äänestyksessä eniten ääniä saaneet projektit eivät toteudu eivät pidä paikkaansa. Kaikkien äänestyksestä toteutukseen edenneiden projektien toteutusten seurannat ovat avoimesti luettavissa Tuusulan osallistumisalustalla osallistu.tuusula.fi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota osallisuus- ja hyte-työn resurssien riittävyteen, joka koetaan haasteellisenä suhteessa työlle asetettuihin tavoitteisiin. Lisäresursseja vaatii myös uusien toimintatapojen edellyttämä tuki muulle organisaatiolle, samoin kuin ikäihmisten hyte-palveluiden koordinointi ja toteutus. Myös henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota arviointikertomuksessa.

Edeltäjänsä tavoin tarkastuslautakunta suosittelee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalle oman vuosittaisen toimintakertomuksen laatimista. Tämä voisi osaltaan selkeyttää paitsi lautakunnan työtä, myös lisätä avoimuutta kuntalaisten suuntaan

Dialogisuuden lisäämisessä on edetty hyödyntämällä Erätauco-dialogeja sekä luottamushenkilöiden että kunnan henkilöstön keskuudessa. Myös talkooprosessien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kehittämiseen on panostettu, mutta markkinointia ja viestintää tulee tältä osin vielä parantaa.

Hyte-lautakunnan selvitys

- Osallisuus- ja hyte-työn resursointi kunnassa edellyttää tarkastelua. Hyte-lautakunta on talousarvioesityksessään vuodelle 2023 esittänyt vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin tehtävän perustamista vuosille 2023-2024 (perintöraha)
- Henkilöstön työhyvinvointiin tullaan panostamaan entistä enemmän ja hyvinvoinnin kehittymistä seurataan säännöllisesti
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan toimintakertomus on nykyisellään osa kuntatoimialan toimintakertomusta. Tarkastuslautakunnan suositus oman vuosittaisen toimintakertomuksen laatimisesta tullaan käymään läpi talouspalveluiden kanssa tarkoituksenmukaisimman ratkaisun löytämiseksi.
- Dialogisuuden lisäämistä on jatkettu vuoden 2022 aikana ja sitä tullaan jatkamaan myös vuoden 2023 aikana.
- Talkooprosessien markkinointia ja viestintää tullaan kehittämään suosituksen pohjalta.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Tekninen lautakunta, 25.10.2022, § 111

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi Rantala

jussi.rantala@tuusula.fi

talous- ja asiakaspalvelupäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan kunta arviointikertomus 2021, TL 25.10.2022, khall 31.10.2022

Tuusulan kunnanvaltuusto on pyytänyt tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2021 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

- Painopistealueiden toteutukset ovat edenneet hyvin Covid19-pandemiasta ja henkilöresurssien riittämättömästä määrästä huolimatta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Resurssien puute vaikuttaa väistämättä työhyvinvointiin ja motivaatioon.
- Uusien viheralueiden ja puistojen rakentaminen on edistynyt hyvin.
- Kunnossapidon kasvun määrä aiheuttaa huolta tulevaisuudessa.
- Talonrakennuksen ja yhdyskuntatekniikan investointien suuri kasvu on aiheuttanut haasteita varsinkin henkilöresurssien osalta.
- Palveluverkon kehittäminen on edistynyt hyvin uhkakuvista huolimatta.

Teknisen lautakunnan selvitys:

Yhdyskuntatekniikka

Niukoilla resursseilla on selkiytettävä työrooleja; vastuunottoon ja johdonmukaiseen johtamiseen koko johtamisketjussa sekä töiden laaja-alaiseen priorisointiin ja valvontaan.

Selvitys:

- Työntekijöille on laadittu työnkuvaukset ja niitä on tarpeen mukaan päivitetty yhdessä työntekijöiden kanssa. Tyhjentävästi työnkuvausta ei luonnollisestikaan pystytä laatimaan, mutta pääpiirteittäin viran- ja toimenkuvat ovat selkeät. Lisäksi kehityskeskusteluissa käydään säännöllisesti mm. työtehtävät ja roolit läpi. On kuitenkin mahdollista, että työtehtävien rooleissa on muutaman viime vuoden aikana ollut joillakin tahoilla epäselvyyttä johtuen siitä, että työntekijät ovat joutuneet sijaistamaan osin pitkiäkin aikoja alaisiaan, kollegoitaan tai esimiehiään, ja samanaikaisesti on pitänyt vastata myös omista töistä. Kun samanaikaisesti henkilökunta on nuorentunut, ts. kokemusvuodet ovat pienet ja kollegiaalinen tai esimiestuki on puuttunut, ja etätyöskentelyn määrä kasvanut, ovat olosuhteet olleet suotuisia tilanteille, jossa roolit ja vastuut varsinkaan nuoremmilla työntekijöillä eivät ole olleet täysin selvät ja työnohjaus ei ole ollut tehokkainta mahdollista. Tilannetta vaikeuttaa edelleen se, että yhdyskuntatekniikka on hajasijoitettu kolmeen eri työpisteeseen (Sahankulma, varikko, vanha apteekki). Tavoitteena ja toiveena yhdyskuntatekniikalla onkin, että uuden varikon yhteydessä koko palvelualue on saman katon alla. Hajautettu malli, jossa osa yhdyskuntatekniikasta istuisi edelleen uudessa palvelukeskuksessa ja osa uudella varikolla, ei tue tehokasta työnohjausta, toimintatapojen kehittämistä, tiedon siirtoa eikä uusien henkilöiden perehdyttämistä. Yhdyskuntatekniikan palveluyksiköllä ei käytännössä ole valtuuksia priorisoida hankkeita vaan hankkeiden aikataulutukset tulevat pääosin muualta.

Tarkastuslautakunta suosittelee töiden priorisointeja siltä varalta, ettei kaikkea suunniteltua ehditä tehdä aikataulutetusti.

Selvitys:

- Tarkastuslautakunta kiinnittää huomion oikeaan asiaan. Vertailulaskelmien mukaan konsulttien käyttö maksaa tapauksesta riippuen 2...3 kertaa enemmän kuin jos työ tehtäisiin omana työnä. Omien resurssien lisäksi myös hankkeiden aikataulutuksiin tulee kiinnittää huomiota ja saattaa ne realistisiksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Konsulteillakaan ei ole käytettävissä resursseja äärettömästi: yhteen hankkeeseen saatiin vain yksi tarjous ja toiseen ei yhtään. Syyksi ilmoitettiin aikataulu suhteessa tehtävien laajuuteen.

Tilapalvelut

Ammattitaitoisen ylläpitohenkilöstön hyvään johtamiseen ja töiden organisointiin sekä suunnitelmallisuuteen kannattaa kiinnittää huomiota. Laadun valvontaan on näissä tapauksissa kiinnitettävä erityisen suurta huomiota.

Selvitys:

- Tilapalveluiden henkilöresurssivajeesta ja puutteellisista työkaluista johtuen ostopalveluihin on jouduttu tukeutumaan rakennushankkeiden johtamisessa, rakennustöiden laadunvalvonnassa sekä kustannusten seurannassa. Tämä tulee osaltaan nostamaan rakentamisen kokonaiskustannuksia, resurssivaje aiheuttaa riskin palveluverkon aikataulun toteutukselle.

Resurssivajeen paikkaamiseen on aktiivisesti kiinnitettävä huomiota.

Selvitys:

- Tilapalvelut on jalostanut työtapojaan ja omaksunut ammattimaisen rakennuttajaorganisaation toimintamalleja. Tämä näkyy rakennushankkeiden selkeämpinä läpivienteinä, asiakkaidemme parempana palveluna, ja jopa kansallisen tason merkittävänä tunnustuksina (Monio vuoden työmaa, MW ehdolla vuoden Puupalkinnon saajaksi). Ohuen organisaation ongelma on nyt ja jatkossa yllättävät poissaolot ja sijaisukset, jolloin Tilapalvelut ei kykene hoitamaan velvoitteitaan.

Ulkopuolisia asiantuntijoita / konsultteja kannattaa käyttää harkiten. Erityisesti uusien rakennusaikaisten töiden laadunvalvontaan ja kustannusseurantaan täytyy kiinnittää huomiota.

Selvitys:

- Palveluverkon uusien kohteiden toteuttaminen on konsulttivetoista, koska Tuusulan kunnan ei ole järkevä palkata tarvittavaa työvoimaa hetkellisen rakentamisen piikin vuoksi. Tulevat kohteet ovat toteutustavoiltaan enemmän konsulttivetoisia, mikä tukee ja mahdollistaa kunnianhimoiset aikataulu- ja laatutavoitteet.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi Rantala

jussi.rantala@tuusula.fi

talous- ja asiakaspalvelupäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan kunta arviointikertomus 2021, KKL 12.10.2022

Asiaselostus

Tuusulan kunnanvaltuusto on pyytänyt tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2021 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

- Asuntomessuilla vaikuttaisi olleen positiivinen vaikutus Tuusulaan kohdistuneeseen kiinnostukseen ja muuttoliikkeeseen.
- Hyrylän liike- ja palvelukeskushanke vaikuttaisi etenevän.
- Uusien yritys- ja työpaikka-alueiden ansiosta Tuusulaan on saatu uusia toimijoita.
- Kohonneet rakentamisen ja energian kustannukset sekä raaka-ainepula voivat aiheuttaa viivästyksiä ja lisäkustannuksia rakennushankkeisiin.
- Pientalotonttien kovan kysynnän myötä kunnan luovuttamien pientalotonttien reservi etenkin eteläisessä Tuusulassa on pienentynyt huomattavasti.
- Keskustelu Rykmentinpuiston ja Hyrylän keskustan rakentamisen määrästä ja asuntomuodoista on virinnyt.
- Pienasuntojen yksiöiden ja kaksioiden osuus asuntotuotannosta on painottunut vuosina 2020 - 2021.

Kuntakehityslautakunnan selvitys:

Palveluverkkouudistus on sitonut ja sitoo jatkossakin kunnan asiantuntijoiden työresursseja. Tarkastuslautakunta suosittelee mietittäväksi keinoja ammattitaitoisen työvoiman saamiseksi ja pitämiseksi.

Selvitys:

- Tarkastuslautakunta kiinnittää rekrytoinnissa huomion oikeaan asiaan. Lisäksi palveluverkkouudistuksessa olisi pitänyt kiinnittää huomiota myös hankkeiden aikataulukseen ja hankkeisiin tarvittavien henkilöiden resursseihin ottaa uusia tehtäviä vastaan. On syntynyt vaikutelma, että palveluverkkouudistusta ja sen aikataulua laadittaessa on jokaista hanketta tarkasteltu omana erillisenä hankkeenaan unohtaen, että samat viranhaltijat on jo sitoutettu tai joudutaan sitouttamaan myös muihin palveluverkkouudistuksen hankkeisiin, ja lisäksi heidän on vastattava palveluyksiköidensä muista hankkeista, joilla ei ole kytköksiä palveluverkkoon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta suosittelee töiden priorisointeja siltä varalta, ettei kaikkea suunniteltua ehditä tehdä aikataulutetusti.

Selvitys:

- Tarkastuslautakunta kiinnittää huomion oikeaan asiaan. Kunnasta puuttuu kyky ja halu priorisoida tuotantotoimintaansa sisäisten ja ulkoisten olosuhdemuutosten vaatimalla tavalla.

Asuinrakentaminen on keskittynyt tietyille alueille Tuusulassa. Lautakunta suosittelee, että pormestariohjelman mukaisesti koko Tuusula, niin kuntakeskukset kuin haja-asutusalueet pidetään tasapuolisemmin ja paremmin mukana suunnittelussa, kehityksessä ja kasvussa.

Selvitys:

- Kaavoitussuunnitelmassa 2021-24 on asemakaavatöitä merkitty joka taajamaan. Töiden määrään kussakin taajamassa vaikuttaa olemassa oleva kaavavaranto ja tonttien kysyntä. MRL ohjaa rakentamista haja-asutusalueella. Tuusulassa asemakaava-alueiden ulkopuoliset alueet ovat suunnittelutarvealuetta, jolloin rakentamisen edellytykset näillä alueilla tutkitaan suunnittelutarveharkinnassa. Maanomistajilla on mahdollisuus hakea rakentamistaan maille ja ne käsitellään kaikki, sillä viranomaisella on ratkaisovelvoite. Haja-asutusalueiden suunnittelutarveratkaisujen valmisteluun oli vuonna 2021 kohdistettu yksi henkilötyövuosi ja päätöksiä tehtiin 52, joista 4 kielteistä.

Kunta varautuu pientalotonttien voimakkaampaan kaavoittamiseen vastaamaan kysyntään ja toisaalta arvioimaan Rykmentinpuiston suunnitelmien vastaavuutta muuttuneessa kysyntätilanteessa.

Selvitys:

- Asuntoalueiden kaavoituksen ja kaavavarannon osalta pyritään varmistamaan, että Tuusulassa on monipuolisesti asuntovaihtoehtoja useiksi vuosiksi eteenpäin. Tavoitteena on, että kaikissa taajamissa on asumisentonttivarantoa eri tarpeisiin: pientalo- ja erillispientalotontteja ja tehokkaampia kerrostalotontteja ja sekoittuneita kortteleita. Viime vuodet ovat olleet voimakkaan rakentamisen aikaa ja se on johtanut etenkin erillispientalotonttivarannon merkittävään vähenemiseen Etelä-Tuusulassa. Tämä johdossa kaavoitussuunnitelmassa 2023-26 on panostettu uusien pientaloalueiden kaavoittamiseen. Vaikka lähitulevaisuuden painotus on erillispientalo- ja pientalotonttien määrän lisäämisessä, sen ei tulisi tapahtua muiden asuntotyyppien kustannuksella. Muun muassa väestön vanheneminen ja asuntokuntien pienentyminen perustelevat myös tehokkaimpien asuntotonttien varannon säilyttämistä tulevaisuudessa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 31.10.2022, § 371

Valmistelija / lisätiedot:
Niina Toikka
niina.toikka@tuusula.fi
hallintojohtaja

Liitteet

1 Tuusulan kunta arviointikertomus 2021, TL 25.10.2022, khall 31.10.2022

Perustelut

Valtuusto on päättänyt kokouksessaan 20.6.2022 § 81 pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja kunnanhallituksen selvitykset. Esitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Esitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle seuraavat selvitykset:

Kunnan talous ja kasvu

Tarkastuslautakunnan havaintoja:

Kunnan taloudellinen tila - vuoden 2021 talouden analyysi

Tuusulan kuntastrategian 2017–2021 mukaiset toimet veto- voiman vahvistamiseksi etenivät. Tonttikauppa sujui hyvin ja rakentaminen oli voimakasta. Eri toimialueille käyttötalous pysyi budjetissa ja säästöohjelma toteutui pääosin. Valtion koronatuett autoivat suuresti kuntataloutta. Rasisusta toi Keusoten oman toiminnan kustannusten kasvu.

Tuusulan kunnan vuoden 2021 talous toteutui talousarvioon 2021 verrattuna 17,8 miljoonaa euroa positiivisempaan ollen vesiliikelaitoksineen on 10,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kunnan talousarviossa vuodelle 2021 alijäämäksi arvioitiin 7,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 keväänä alkanut pandemia, joka vaikutti edelleen vuoden 2021 aikana on suuresti vaikeuttanut kunnan talouden suunnittelua ennakoarvaamattomuudellaan.

Kunnan kasvu

Muutaman hitaan kasvun vuoden jälkeen Tuusulan kunnan väestönkasvu ja muuttovoitto kehittyivät voimakkaasti Suomen kärkikuntien joukossa.

Taustalla oli Kuntastrategiakauden 2017–2021 tavoitteet, joita vietiin teoiksi sujuvuuden, hyvinvoinnin ja vireyden päämäärien sekä niitä toteuttavien 32

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

valtuustokauden tavoitteen mukaisesti. Keskeinen ohjenuora strategian toteuttamiselle on ollut kasvun mahdollistaminen.

Tuusulan väestö kasvoi ennakkotietojen mukaan 944 hengellä eli 2,36 % vuonna 2021. Väestönkasvu oli suhteellisesti suurinta Suomessa. Tuusulan ja muiden kuntien välinen nettomuuttovoitto oli 795. Nettomaahanmuuttoa oli 78 asukkaan verran. Asukasluku oli vuoden päättyessä 39 727. Valmistuneiden asuntojen lukumäärä oli 558. Rakennuslupia myönnettiin yhteensä 518. Myönnettyjen rakennuslupien kerrosala oli 121 778 kem².

Väestö ja työllisyyden kehitys

Tuusulan viime vuosien väestönkasvu on ollut vähäistä. Vuodesta 2012 lähtien kasvu on jäänyt alle yhden prosentin. Vuonna 2020 kasvu oli 0,15 %, vuonna 2019 -0,1 % ja vuonna 2018 0,0 %.

Huomioita

- Tuusulan kunnan väestön kasvu on ollut ennen vuotta 2021 vaatimatonta ja poikennut niin Tilastokeskuksen kasvuennusteista kuin kunnan omista ennusteista.
- Kunnan talousarvio 2021 perustui 0,1 prosentin väestökasvuun, lopullinen toteutuma on vuodelle 2021 ollut 2,36 %.
- Kasvusta suurin osa on suuntautunut eteläiseen Tuusulaan.
- Voimakas asukasmäärän kasvu jatkunee vuoden 2022 aikana.
- Asukaskasvussa suurina ryhminä ovat lapsiperheet pk-seudulta, joiden houkuttelu Tuusulaan on ollut kunnan tavoitteena.
- Tuusulasta poismuuttavia ovat ikääntyvät pariskunnat - usein radanvarsikuntiin.

Tarkastuslautakunnan suosituksia:

- tarkastuslautakunta toteaa kasvun ollessa näin suurta kasvu heijastuvan kunnallisten palveluiden riittävyteen ja näin palvelutarpeen ennakointi on keskeisessä roolissa kestävän taloudenpidon kannalta
- palveluiden riittävyden kannalta kunnan on analysoitava muuttajia entistä tarkemmin muuttoliiketutkimuksen avulla, jossa muuttoprofiilit ja muuttokohteet (eteläinen Tuusula, Jokela, Kellokoski) huomioidaan

Kunnan talous ja kasvu selvitys:

- Kunta kehittää väestöennusteen laatimista, laatimisen työkaluja sekä väestöennusteen raportointia mm. vuonna 2022 käyttöön otettavan Kuntamaisema palvelun avulla. Yhtenä kehittämisen näkökulmana on väestökehityksen alueellinen tarkastelu.

Kuntatoimiala

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Tuusulan kunnan tulos 10,8 milj. euroa vuonna 2021 oli erinomainen. Tulos oli 17,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempi ja vaikka tulos onkin näin päin positiivinen, olisi tarkempi budjetointitarkkuus toivottavaa. Näin suuri ero talousarvion ja toteutuneen tuloksen välillä voi johtaa vääriin ja hätiköityihin toimenpiteisiin. Epävarmuudenkin keskellä pitäisi pyrkiä ennustamaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

realistisesti. Talousarviota laadittaessa tulee noudattaa varovaisuuden periaatetta, mutta realistisesti.

- Erilaisiin turvallisuusuhkiin ja energian ja elintarvikkeiden hinnan nousuun on varauduttava.
- Koronan jälkihoidosta aiheutuviin kustannuksiin on myös syytä varautua.

Kunnan taloudellinen tila selvitys:

- Vuosi 2021 oli kuntatalouden ennustamisen näkökulmasta hyvin haastava. Budjettia tehtäessä kunta tukeutui VM:n talousennusteeseen ja Kuntaliiton veroennusteisiin, Keusoten talousarvioon sekä maanmyynneissä kasvun ja ympäristön maankäyttöihin arvioihin. Talousarvio toteutui selvästi budjetoitua parempana nopeasti vahvistuneen taloussuhdanteen, täysimääräisesti toteutuneiden valtion koronakorvausten sekä poikkeuksellisen korkeiden tontinmyyntitulojen vuoksi. Kunnanhallitusta, konserniajostoa sekä valtuustoa informoitiin tilivuoden aikana toteutuneesta kehityksestä sekä talouteen liittyvistä epävarmuustekijöistä.
- Kunta on varautunut energian hinnan nousuun suojautumalla kiinteillä hintasopimuksilla koko vuoden 2023 ajaksi. Kunta valmistelee toimenpiteitä energian säästämiseksi; toimenpideohjelma valmistuu loka-marraskuussa ja sitä aletaan toteuttamaan välittömästi. Mahdollisiin sähkön käyttökatkoihin varaudutaan lisäämällä varavoimayksiköitä kunnan kannalta kriittisiin kohteisiin. Elintarvikkeiden hintojen nousu on huomioitu budjetissa.
- Kunta on varautunut koronavaikutusten korjaamisen varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Jatkossa asia vaatii hyvää yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

Kunnanviraston johto

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Arvioinnin laadun ja tarkkuuden lisäämiseksi olisi toivottavaa, että tilinpäätöksessäkin olisi enemmän esimerkkejä tai viite lisätietoihin.
- Jos käytetään geneeristä eli yleistä markkinointia, niin on hyvä varmistaa, että se sisältää erilaisille kohderyhmille jotakin kohdennettua. Kaikille kaikkea ei yleensä ole toimivaa markkinointia. Geneerisellä markkinoinnilla viitattaneen erityisesti joka talouteen jaettavaan asukaslehteen.
- Osallistuvaan budjetointiin käytetään tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan suhteellisen paljon aikaa ja vaivaa. Valituksi tulleiden toimintojen loppuunsaattaminen on kuitenkin joskus ollut puutteellista. Lopputoteutus pitää sisällyttää suunnitelmiin.

Kunnanviraston johdon selvitys:

- Markkinoinnin kokonaisuutta johdetaan kokonaisuutena, jossa on huomioitu eri kohderyhmät. Haluamme vahvistaa Tuusulan kuntabrändiä myös kuntatasoisen markkinoinnin keinoin.
- Osallistuvaa budjetointia kehitetään saatujen kokemusten ja tutkimuksen pohjalta. Ajatuksena on toteuttaa kuntatasoinen osbu kahden vuoden välein budjetilla 200 000 € (2023-2024). Muutos on kustannusneutraali toteutusten ja niiden kustannusten jakaantuessa kahdelle vuodelle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kaikkien äänestyksestä toteutukseen edenneiden projektien toteutusten seurannat ovat avoimesti luettavissa Tuusulan osallistumisalustalla osallistu.tuusula.fi

Yhteisten palveluiden toimialue

Henkilöstötavoitteet

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Korona-Exit-suunnitelman toteutuksen ja toimivuuden seuranta on tärkeää vielä useita vuosia tästä eteenpäinkin, vaikka itse epidemia laantuisi tai poistuisi kokonaan.
- Henkilöstön työhyvinvointia mittaavan pulssikyselyn tulosten yleisarvosana tai arvio on hyvä sisällyttää avaintunnusluku-tilaukseen (indikaattorit). Näin myös tulosten vertailtavuus on mahdollista.
- Kunnan tulee varautua uuden osaavan ja pätevän henkilökunnan saamiseen eläkkeelle tai työpaikkaa vaihtavien tilalle.

Yhteisten palvelujen selvitys:

- Tämän hetkisen tiedon mukaan Korona-pandemia jää elämään muiden virusten lailla ja muuntautuu jatkuvasti. Välttämättä 2020-2022 vuosien kaltaista tilannetta ei enää pandemian osalta tule laajemman rokotuskattavuuden ja sairastetun taudin tuoman vastustuskyvyn myötä. Opituista toimintamalleista, terveysturvallisuudesta ja muista hyvistä käytännöistä tulee säilyttää hyvä dokumentointi, jotta tarvittaessa aiemmin opittuja ja kokeiltuja käytäntöjä voidaan hyödyntää Pandemiasta syntyneitä vaikutuksia kunnan asukkaiden ja henkilöstön hyvinvointiin tulee seurata säännöllisesti (esim. Hyvinvointikertomus) Exit-suunnitelman mukaisilla osa-alueilla myös (Yhteisissä palveluissa kohdennettuasiakastyö ja henkilöstön työhyvinvointi).
- Työhyvinvoinnin tilan selvittämiseksi toteutamme Työhyvinvoinnin Pulssi -henkilöstökyselyn kaksi kertaa vuodessa. Tilannekuvaa seurataan sekä kunnan johtoryhmässä että toimialueiden johtoryhmissä. Saadut vastaukset ohjaavat työhyvinvointitoiminnan suunnittelua. Pulssikyselyssä on vaihtuvia ajankohtaisia teemoja (vuonna 2022 työhyvinvointi ja Osaaminen ja kyvykkyys). Toistuvia indeksikysymyksiä jokaisessa kyselyssä on kaksi ja näitä voidaan seurata säännöllisesti:
 - Koen työkykyni hyväksi
 - Aloitan työpäiväni yleensä hyvillä mielin.

Lisäksi kyselyllä kartoitetaan toistuvasti ns. eNPS-indeksiä, millä kartoitetaan kuinka todennäköisesti vastaaja suosittelisi Tuusulaa työnantajaa tuttavilleen.

- Osaavan henkilöstön saatavuuden varmistaminen on strategisen keino-ohjelman Osaaminen ja kyvykkyudet yksi tärkeimmistä tavoitteista. Vuosina 2021-2023 painopisteenä on rekrytointiprosessin ja työnantajakuvan kehittäminen. Vuonna 2022 kunnan rekrytointiprosessi valittiin sisäisen tarkastuksen kohteeksi. Rekrytointiprosessin ja työnantajakuvan kehittämisessä on parhaillaan menossa lukuisia toimenpiteitä, joiden etenemistä seurataan kuukausittain kehittämiskokouksissa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Osana talousarviovalmistelua kartoitetaan toimialueiden, palvelualueiden- ja yksiköiden henkilöstötarpeita huomioiden toimintaympäristöstä tulevat muutostarpeet, tulevaisuuden osaamistarpeet sekä eläköitymiset ja muut poistumat tai sisäiset siirrot. Henkilöstöpalvelut koordinoivat henkilöstösuunnitteluprosessia. Vuosina 2022-2023 henkilöstöjohtamisen tavoitteena on kehittää henkilöstösuunnitteluprosessia edelleen siten, että yhteistyö taloussuunnittelun ja henkilöstösuunnittelun kanssa on entistä tiiviimpää. Vuonna 2022 aloitettiin prosessin sähköistäminen. Esihenkilöille on valmisteilla Keudan kanssa yhteistyössä koulutuskokonaisuus, jossa yhtenä tavoitteena on lisätä esihenkilöiden osaamista ennakoivassa henkilöstösuunnittelussa. Koulutus käynnistyy syksyllä 2023.

Kehittäminen ja tietohallinto

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Erilaiset sähköiset toiminnot ja hallintajärjestelmät ovat lähtökohtaisesti hyviä, jos ne tehostavat prosesseja ja helpottavat asioiden hallintaa. On kuitenkin varmistettava, että näin myös tapahtuu ja että niitä osataan käyttää oikein ja tarkoituksenmukaisesti.
- Jatkuva parantaminen on hyvä lähtökohta, mutta se pitäisi jotenkin saattaa arvioitavaksi; millä tavalla toimintaa parannettiin.
- Kehittäminen, parantaminen ja uudistaminen, kuten lean-ajattelu, ovat tavoiteltavia asioita, mutta kehityksen arvioimiseksi on mittarointi tarpeen.
- Thinking portfolio -hankesalkun luottamushenkilöraporttien käyttöönotto vuoden 2022 aikana, jolloin tavoitteiden arvioinnin seuraaminen helpottuu

Yhteisten palvelujen selvitys:

- Sähköisiä järjestelmiä hankittaessa ja kehittäessä pyritään enenevässä määrin huomioimaan käytettävyyttä, ja tätä kautta varmistamaan järjestelmien tehokas käyttö. Järjestelmiä kehitettäessä varmistetaan tavoiteltavat hyödyt, jonka jälkeen niiden toteutumista mitataan kehittämismallin mukaisesti erillisellä jälkiseurannalla. Keskitetyn digitalisaation johtamisen kautta pyritään entisestään lisäämään tietojärjestelmien kehittämisen ja käyttöönoton tarkoituksenmukaisuutta.
- Kehittämisen ja jatkuvan parantamisen osalta halutaan jatkossakin tukea lean-ajattelua ja ketterää kehittämistä. Tukemalla näiden kehittämismenetelmien käyttöä voidaan osaltaan varmistaa, että kaiken kehittämisen keskiössä on asiakasarvon lisääminen mahdollisimman tehokkain toimin. Kehittämismallin mukaista yksittäisten toteutusten jälkiseuranta tulee tarkastusvaliokunnan lausuntoon perustuen lisätä, jotta kehittämisen tulokset saadaan paremmin läpinäkyväksi.
- Salkunhallinta -järjestelmä on määrä kilpailuttaa vuoden 2023 aikana. Uuden käyttöönotettavan järjestelmän osalta on varmistettava, että raportointi luottamushenkilöille saadaan toimivaksi. Vaihtoehtoisina tapoina tulee pohtia suoraa järjestelmän kautta tehtävää raportointia ja erikseen luottamushenkilöille toimitettavaa raporttia.

Tarkastuslautakunnan erityisiä huomioita Kuntatoimialalta

Valtuustoaloitteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Lautakunta esittää harkittavaksi täsmällisempien määräysten ottamiseksi hallintosääntöön aloitteiden käsittelyajasta, esimerkkinä voi olla Espoon kaupungin ohjeistus, jossa käsittelyaika on määritetty kuudeksi kuukaudeksi.
- Aloitteita tulee käsitellä tasapuolisesti ja ripeästi aloitteen sisällöstä huolimatta.
- kunnan sivuilla olevaa aloitteiden hakukoneen toimivuutta on syytä parantaa aloitteiden löytämiseksi.
- Lautakuntien rooli aloitteisiin vastaamisessa on keskeinen

Kuntatoimialan selvitys:

- Valtuutettujen tekemien aloitteiden käsittelyssä noudatettavat menettelytavat on määritelty hallintosäännön 99 §:ssä. Kyseinen hallintosäännön kohta on Kuntaliiton hallintosääntömallin mukainen. Aloitteiden käsittelyssä noudatetaan hyvän hallinnon perusteita (ml. tasapuolisuus ja käsittelyn joutuisuus).
- Kunnan sivuilla oleva lista valtuustoaloitteista päivitetään ajantasaiseksi jokaisen valtuuston kokouksen jälkeen. Suunniteltujen vuoden 2023 vuositavoitteiden mukaisesti kunnan verkkosivustoja ollaan uusimassa, jolloin eri toimintojen käytettävyyttä pystytään samassa yhteydessä parantamaan.

Viranhaltijapäätösten, hankintapäätösten julkisuus ja tiedot hankinnoista

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Kehotamme kunnanhallitusta kiinnittämään huomionsa viranhaltijapäätösten julkisuuden parantamiseen siten, että nämä päätökset ovat joko pysyvästi tai muutaman vuoden ajan kunnan julkisilla sivuilla näkyvillä, samaten niiden liitteet.
- Hankintojen kautta saadut selvitykset asetetaan nähtäväksi ja saavutettaviksi kunnan julkisille sivuille, mukana myös riittävän hyvä hakukone.
- Hankintajärjestelmän kehittäminen siten, että sieltä tarvittaessa järjestelmän käyttäjän on mahdollista saada tietoja eri hakukriteerein.
- Huomion kiinnittäminen hankintapäätöksissä olevan salassapitoajan jälkeen tehtävään hankintapäätösten liitteineen julkistamiseen.

Kuntatoimialan selvitys:

- Kuntalain 140 § 2 momentin mukaan "Kunnan ja kuntayhtymän muun kuin 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen pöytäkirja pidetään vastaavasti yleisesti nähtävänä, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi." Kunnanhallitus on päättänyt 25.11.2019, että verkkosivuilla julkaistaan viranhaltijapäätökset, joissa kuntalaisilla on muutoksenhakuoikeus tai joita koskee erityinen tiedottamisintressi, oikaisuvaatimus- tai valitusajan.
- Viranhaltijapäätösten (ml. hankintapäätökset) julkisuuteen liittyvää juridiikkaa ja kunnan sivuille tehtävän julkaisun teknistä puolta (CaseM) on koulutettu viranhaltijoille syksyn aikana kahdessa koulutustilaisuudessa käytäntöjen yhtenäistämiseksi.
- Kunnan verkkosivuilla julkaistaan vuosittainen hankintasuunnitelma sekä ostolaskutiedot. Kunnan verkkosivuille tullaan julkaisemaan pidemmän aikavälin hankintasuunnitelma/kalenteri, joka on tällä hetkellä suunnitteluvaiheessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Lisäksi tarkastuslautakunta toteaa, että valtuuston päätöksiä on noudatettava ja kunnioitettava kaikessa kunnan toiminnassa. Mikäli valtuuston päätös on tulkinnanvarainen, päätöksen tulkinta on erikseen dokumentoitava. Mikäli tulkintaan sisältyy perusteltua epäselvyyttä valtuuston päätöksen tarkoituksesta, on asia vietävä uudelleen valtuustoon päätettäväksi.

Kuntatoimialan selvitys:

- Rykmentinpuiston taideohjelman rahoituksessa on toimittu valtuuston päätösten mukaisesti.

Sivistyksen toimialue

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Oppilashuollon ongelmiin tulee puuttua viipymättä.
- Henkilöstön hyvinvointiin tähtäävien suunnitelmien edistämistä lyhyellä aikavälillä suositellaan.
- Tavoitteet liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi tulisi ottaa käsittelyyn.
- Palveluverkkouudistuksen pysyminen aikataulussa ja budjetissa; jatkuva yhteistyö teknisen puolen kanssa on tärkeää, jotta enemmiltä viivästyksiltä pystytään välttymään. Budjetin toteutumisen tehostettu seuranta johtuen kohonneista kustannuksista mm. rakentamisessa sekä rakennustarvikkeissa on toivottavaa.
- Suositellaan uudistusten tarkempaa ja käytännönläheisempää analysointia ennen käyttöönottoa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan selvitys:

Sivistyksen toimialue kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä huomioista vuoden 2021 toimintaa koskien. Nostatte esille keskeisiä henkilöstöön ja lapsiin ja nuoriin sekä palveluverkkoon liittyviä kysymyksiä.

Henkilöstö

Tarkastuslautakunnan suositus: Henkilöstön hyvinvointiin tähtäävien suunnitelmien edistämistä lyhyellä aikavälillä suositellaan.

Toimialueen selvitys:

Sivistyksen toimialue jakaa tarkastuslautakunnan näkemyksen henkilöstön hyvinvoinnin edistämisestä. Korona-ajan jälkeinen yhteisöllisyyden palauttaminen niin kouluissa kuin päiväkodeissa tukee myös hyvinvoinnin edistämistä. Varhaiskasvatuksessa edistetään yhdessä johtajien ja henkilöstön kanssa työhyvinvointia koronan jälkeisenä aikana ja selvitetään yhdessä hr:n kanssa lisääntyneiden poissaolojen juurisyitä. Taukojen pitämättömyys työpäivän aikana on yksi keskeinen Pulssi-kyselyn löydös, johon on syytä keskittyä alkavan kauden aikana

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ja lisätä työstä palautumista myös työpäivän aikana. Henkilöstön saatavuushaasteet tuntuvat lapsiryhmissä työskentelevien arjessa. Työkavereiden vaihtuvuus lisää työkuormitusta ja vaikeuttaa työn tavoitteiden toteuttamista. Sijaisten hankkiminen kuormittaa erityisesti päiväkodinjohtajia ja lisää tarvetta arvioida työn riskejä päivittäin. Koulut tekevät suunnitelmia hyvinvoinnin edistämiseksi osana lukuvuosisuunnitelmiaan sekä henkilöstön pulssi-kyselyn toimenpide-ehdotuksia.

Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen kehitetään toimia koko kunnan tasolla työhyvinvointiryhmässä. Henkilöstöpalveluissa hyvinvoinnin seuraamiseen on kehitetty pulssi-kysely, jonka kautta esihenkilöt saavat tietoa henkilöstön työhyvinvoinnin kokemuksista monta kertaa vuodessa ja edistävät työhyvinvointitoimia yhdessä henkilöstön kanssa. Sivistyksen toimialueella on lähdetty työstämään esihenkilöiden hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä yhdessä kaikkien esihenkilöiden kanssa.

Koulukuljetusperiaatteet ja Koululiitu-sovellus

Tarkastuslautakunnan suositus: Suositellaan uudistusten tarkempaa ja käytännönläheisempää analysointia ennen käyttöönottoa.

Toimialueen selvitys:

Koulukuljetusperiaatteiden osalta Koululiitun käyttöä jatketaan apuna koulumatkojen vaarallisuuden määrittelyssä. Koulukuljetusperiaatteita ja Koululiitua koskevat aloitevastaukset hyväksyttiin valtuustossa 20.6.2022.

Oppilashuollon ongelmat

Tarkastuslautakunnan suositus: Oppilashuollon ongelmiin tulee puuttua viipymättä.

Toimialueen selvitys:

Sivistyksen toimialueella jaetaan tarkastuslautakunnan huoli oppilashuollollisten palveluiden saatavuudesta ja riittävydestä. Oppilashuollon henkilöstö siirtyy 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle ja on erityisen tärkeää sopia tehtävänkuvista ja prosesseista vastaanottavan organisaation kanssa. Siirtymän valmistelua tehdään yhteistyössä Keusoten ja muiden hyvinvointialueelle siirtyvien kuntien kanssa. Osana valmistelua henkilöstölle on säännölliset, noin kerran kuukaudessa tapahtuvat, Keusoten vetämät infotilaisuudet. Näiden infotilaisuuksien lisäksi tehdään kuntakohtaista ja alueellista yhteistyötä jo olemassa olevien rakenteiden ja yhteisten toimintakäytänteiden kartoittamiseksi. Siirtyvälle henkilöstölle järjestettiin kesäkuussa yhteinen tilaisuus Hyvinkäällä. Tilaisuudessa oli paikalla kaikista kunnista siirtyvä henkilöstö ja Hyvinvointialueen edustus. Keskeistä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja tätä edistämme alueellisena yhteistyönä valtakunnallista kehittämisrahoitusta saavissa hankkeissa Kaikille yhteinen varhaiskasvatus, Kaikille yhteinen koulu, Sitouttava kouluyhteistyö ja Opinto-ohjauksen kehittäminen. Hankkeissa luodaan yhteisiä toimintamalleja lasten ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi kasvatus- ja sivistyslautakunta teki kannanoton Keusotelle perhepalvelujen saatavuuden parantamiseksi toukokuun lautakunnan kokouksessa.

Strategian toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan suositus: Tavoitteet liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi tulisi ottaa käsittelyyn.

Toimialueen selvitys:

Harrastus- ja liikuntatavoitteiden osalta lasten ja nuorten kerhotoiminnan kehittäminen jatkuu ilman rajoituksia tulevana lukuvuotena, ja kerhotoiminnan kehittämiseen on palkattu hankekoordinaattori. Kerhotoiminnan kehittämisessä tehdään aktiivista yhteistyötä seurojen ja yhdistysten kanssa. Tavoite koulupäivän yhteydessä kehitettävästä kerho- ja harrastustoiminnasta on kirjattu sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelmaan.

Talouden toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan suositus: Palveluverkkouudistuksen pysyminen aikataulussa ja budjetissa; jatkuva yhteistyö teknisen puolen kanssa on tärkeää, jotta enemmiltä viivästyksiltä pystytään välttymään. Budjetin toteutumisen tehostettu seuranta johtuen kohonneista kustannuksista mm. rakentamisessa sekä rakennustarvikkeissa on toivottavaa.

Toimialueen selvitys:

Palveluverkkouudistuksen eteneminen aikataulussa on sivistyksen toimialueelle keskeinen tavoite. Se vahvistaa kunnan veto- ja pitovoimaa niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessakin. Sivistyksen ja kasvun ja ympäristön yhteistyö on tiivistä sekä palveluverkon kokonaisuuden että yksittäisten hankkeiden edistämässä. Yhteistyössä keskeistä tällä hetkellä ja tulevaisuudessa on myös kalustukseen ja AV- ja ICT-laitteiden hankintaan tarvittava osaaminen ja resurssi.

Palveluverkon yhteistyörakenteet mahdollistavat ja myös vaativat paljon aikaa. Palveluverkkouudistuksen osalta kustannusten nousun lisäksi haaste on sivistyksen henkilöstöresurssi, jossa ei ole huomioitu riittävästi palveluverkon mukanaan tuomaa lisätyötä. Pyrimme suunnittelemaan sekä hallinnossa työskentelevien että yksiköiden esihenkilöiden ja henkilöstön työaikaa palveluverkon edistämisen vaatimalla tavalla.

Sivistyksen toimialue on aktiivisesti mukana kuntakohtaisessa sisäilmatyöryhmässä. Sekä kuntatyöryhmä että kohdekohtaiset sisäilmaryhmät toimivat säännöllisesti. Sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen korjausten eteneminen on olennaista, jotta onnistumme palveluverkon toteuttamisessa kokonaisuudessaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Koulunuorisotyön mallia tulee jatkossa kehittää oppilaiden kanssa.
- Tulevien investointien lähtökohtina tulee olla mm. kestävä kehitys, yhteisöllisyys sekä monikulttuurisuus.
- Virkistys- ja liikunta-alueiden toteutuksessa ja hoidossa on kiinnitettävä Tuusulan eri alueiden, niin uusien kuin vanhojenkin, tasapuoliseen ja tasalaatuiseen huomioimiseen.
- Verkkotilaisuuksien järjestämistä kannattaa jatkaa myös pandemian jälkeen.
- Kysyntä lähitilaisuuksille tulee kasvamaan pandemian jälkeen, tätä kannattaa ottaa huomioon toimintasuunnitelman laatimisessa.
- Henkilökunta joutui kokemaan uusia työhaasteita pandemian aikana, kannattaa kiinnittää huomiota henkilökunnan hyvinvointiin jatkossakin.
- Miettiä Tuusulan brändin vahvistamisen mahdollisuuksia kuntien välisen yhteistyön ja kansainvälisen toiminnan kautta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan selvitys:

Sivistyksen toimialue kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä huomioista. Olemme samaa mieltä tarkastuslautakunnan kanssa siitä, että toimialueella on onnistuttu edistämään palveluiden saavutettavuutta ja luomaan uudenlaisia toimintamalleja kulttuuriin ja liikuntaan ja virkistäytymiseen eri puolille kuntaa.

Koronapandemiasta johtuvien rajoitusten poistuminen on näkynyt asiakasmäärissä sekä kulttuuri- että liikuntapalveluissa. Asiakkaat ovat palanneet palveluiden pariin aktiivisesti. Kellokosken omatoimikirjasto on otettu hyvin vastaan. Se on parantanut alueen asukkaiden kirjastopalveluiden saavutettavuutta merkittävästi.

Yhteistyö kulttuuripalveluiden tuottamisessa naapurikuntien kanssa on aktiivista ja lisää koko alueen näkyvyyttä.

Tarkastuslautakunnan huomiot löytävät vapaa-ajan palvelualueen toiminnasta ja kehityksestä oleellisia asioita. Koulunuorisotyön lisääminen ja kehittäminen edistää ikäluokkien parempaa tuntemusta ja edesauttaa yhteistyötä kouluympäristössä. Tämä otetaan huomioon mm. henkilöstösuunnitelmassa, koulutuksessa, palveluiden suunnittelussa ja seurannassa. Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen kehitetään toimia koko kunnan tasolla työhyvinvointiryhmässä. Henkilöstöpalveluissa hyvinvoinnin seuraamiseen on kehitetty pulssi-kysely, jonka kautta esihenkilöt saavat tietoa henkilöstön työhyvinvoinnin kokemuksista monta kertaa vuodessa ja edistävät työhyvinvointitoimia yhdessä henkilöstön kanssa. Sivistyksen toimialueella on lähdetty työstämään esihenkilöiden hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä yhdessä kaikkien esihenkilöiden kanssa.

Palveluverkon kehittäminen ja uudet olosuhteet tarkoittavat myös palveluiden kehittämistä ja nykyisten tilojen ja harrastuspaikkojen käyttöasteen lisäämistä, jatkossa entistä enemmän kestävänsä kehityksen näkökulmasta.

Resurssien kohdentamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Monipuolinen yhteistyö lisääntyy ja parantaa mahdollisuuksia onnistua tiukkenevassa taloustilanteessa. Kuntalaisten ja yhteisöjen uudet palvelutarpeet ja matkailun mahdollisuudet synnyttävät uusia tapoja parantaa vapaa-ajan palvelutoimintaa mutta myös matkailun näkymiä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kasvun ja ympäristön toimialue

Kuntakehityslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Palveluverkkouudistus on sitonut ja sitoo jatkossakin kunnan asiantuntijoiden työresursseja. Tähän tarkastuslautakunta suosittelee mietittäväksi keinoja ammattitaitoisen työvoimaan saamiseksi ja pitämiseksi.
- Tarkastuslautakunta suosittelee töiden priorisointeja siltä varalta, ettei kaikkea suunniteltua ehditä tehdä aikataulutetusti.
- Asuinrakentaminen on keskittynyt tietyille alueille Tuusulassa. Lautakunta suosittelee, että pormestariohjelman mukaisesti koko Tuusula, niin kuntakeskukset kuin haja-asutusalueet pidetään tasapuolisemmin ja paremmin mukana suunnittelussa, kehityksessä ja kasvussa.
- Kunta varautuu pientalotonttien voimakkaampaan kaavoittamiseen vastaamaan kysyntään ja toisaalta arvioimaan Rykmentinpuiston suunnitelmien vastaavuutta muuttuneessa kysyntätilanteessa

Kuntakehityslautakunnan selvitys:

Palveluverkkouudistus on sitonut ja sitoo jatkossakin kunnan asiantuntijoiden työresursseja. Tarkastuslautakunta suosittelee mietittäväksi keinoja ammattitaitoisen työvoiman saamiseksi ja pitämiseksi.

Selvitys:

- Tarkastuslautakunta kiinnittää rekrytoinnissa huomion oikeaan asiaan. Lisäksi palveluverkkouudistuksessa olisi pitänyt kiinnittää huomiota myös hankkeiden aikataulukseen ja hankkeisiin tarvittavien henkilöiden resursseihin ottaa uusia tehtäviä vastaan. On syntynyt vaikutelma, että palveluverkkouudistusta ja sen aikataulua laadittaessa on jokaista hanketta tarkasteltu omana erillisenä hankkeenaan unohtaen, että samat viranhaltijat on jo sitoutettu tai joudutaan sitouttamaan myös muihin palveluverkkouudistuksen hankkeisiin, ja lisäksi heidän on vastattava palveluyksiköidensä muista hankkeista, joilla ei ole kytköksiä palveluverkkoon.

Tarkastuslautakunta suosittelee töiden priorisointeja siltä varalta, ettei kaikkea suunniteltua ehditä tehdä aikataulutetusti.

Selvitys:

- Tarkastuslautakunta kiinnittää huomion oikeaan asiaan. Kunnasta puuttuu kyky ja halu priorisoida tuotantotoimintaansa sisäisten ja ulkoisten olosuhdemuutosten vaatimalla tavalla.

Asuinrakentaminen on keskittynyt tietyille alueille Tuusulassa. Lautakunta suosittelee, että pormestariohjelman mukaisesti koko Tuusula, niin kuntakeskukset kuin haja-asutusalueet pidetään tasapuolisemmin ja paremmin mukana suunnittelussa, kehityksessä ja kasvussa.

Selvitys:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kaavoitussuunnitelmassa 2021-24 on asemakaavatöitä merkitty joka taajamaan. Töiden määrään kussakin taajamassa vaikuttaa olemassa oleva kaavavaranto ja tonttien kysyntä. MRL ohjaa rakentamista haja-asutusalueella. Tuusulassa asemakaava-alueiden ulkopuoliset alueet ovat suunnittelutarvealuetta, jolloin rakentamisen edellytykset näillä alueilla tutkitaan suunnittelutarveharkinnassa. Maanomistajilla on mahdollisuus hakea rakentamistaan maille ja ne käsitellään kaikki, sillä viranomaisella on ratkaisovelvoite. Haja-asutusalueiden suunnittelutarveratkaisujen valmisteluun oli vuonna 2021 kohdistettu yksi henkilötyövuosi ja päätöksiä tehtiin 52, joista 4 kielteistä.

Kunta varautuu pientalotonttien voimakkaampaan kaavoittamiseen vastaamaan kysyntään ja toisaalta arvioimaan Rykmentinpuiston suunnitelmien vastaavuutta muuttuneessa kysyntätilanteessa.

Selvitys:

- Asuntoalueiden kaavoituksen ja kaavavarannon osalta pyritään varmistamaan, että Tuusulassa on monipuolisesti asuntovaihtoehtoja useiksi vuosiksi eteenpäin. Tavoitteena on, että kaikissa taajamissa on asumisentonttivarantoa eri tarpeisiin: pientalo- ja erillispientalotontteja ja tehokkaampia kerrostalotontteja ja sekoittuneita kortteleita. Viime vuodet ovat olleet voimakkaan rakentamisen aikaa ja se on johtanut etenkin erillispientalotonttivarannon merkittävään vähenemiseen Etelä-Tuusulassa. Tämä johdossa kaavoitussuunnitelmassa 2023-26 on panostettu uusien pientaloalueiden kaavoittamiseen. Vaikka lähitulevaisuuden painotus on erillispientalo- ja pientalotonttien määrän lisäämisessä, sen ei tulisi tapahtua muiden asuntotyyppien kustannuksella. Muun muassa väestön vanheneminen ja asuntokuntien pienentyminen perustelevat myös tehokkaimpien asuntotonttien varannon säilyttämistä tulevaisuudessa.

Tekninen lautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Niukoilla resursseilla toimittaessa on selkiytettävä työrooleja, vastuunottoon ja johdonmukaiseen johtamiseen koko johtamisketjussa, ja töiden laaja-alaiseen priorisointiin, ja valvontaan.
- Omien rekrytointien jatkamista resurssipulan paikkaamiseksi, ja konsulttien käytön vähentämiseksi.
- Ammattitaitoisen ylläpitohenkilöstön hyvään johtamiseen ja töiden organisointiin ja suunnitelmallisuuteen kannattaa kiinnittää huomiota. Laadun valvontaan on näissä tapauksissa kiinnitettävä erityisen suurta huomiota.
- Resurssivajeen paikkaamiseen on aktiivisesti kiinnitettävä huomiota.
- Ulkopuolisten asiantuntijoiden / konsulttien käyttöä kannattaa käyttää harkiten, ja erityisesti uusien rakennusaikaisten töiden laadunvalvontaan ja kustannusseurantaan, täytyy kiinnittää huomiota

Teknisen lautakunnan selvitys:

Yhdyskuntatekniikka

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Niukoilla resursseilla on selkiytettävä työrooleja; vastuunottoon ja johdonmukaiseen johtamiseen koko johtamisketjussa sekä töiden laaja-alaiseen priorisointiin ja valvontaan.

Selvitys:

- Työntekijöille on laadittu työnkuvaukset ja niitä on tarpeen mukaan päivitetty yhdessä työntekijöiden kanssa. Tyhjentävästi työnkuvausta ei luonnollisestikaan pystytä laatimaan, mutta pääpiirteittäin viran- ja toimenkuvat ovat selkeät. Lisäksi kehityskeskusteluissa käydään säännöllisesti mm. työtehtävät ja roolit läpi. On kuitenkin mahdollista, että työtehtävien rooleissa on muutaman viime vuoden aikana ollut joillakin tahoilla epäselvyyttä johtuen siitä, että työntekijät ovat joutuneet sijaistamaan osin pitkiäkin aikoja alaisiaan, kollegoitaan tai esimiehiään, ja samanaikaisesti on pitänyt vastata myös omista töistä. Kun samanaikaisesti henkilökunta on nuorentunut, ts. kokemusvuodet ovat pienet ja kollegiaalinen tai esimiestuki on puuttunut, ja etätyöskentelyn määrä kasvanut, ovat olosuhteet olleet suotuisia tilanteille, jossa roolit ja vastuut varsinkaan nuoremmilla työntekijöillä eivät ole olleet täysin selvät ja työnohjaus ei ole ollut tehokkainta mahdollista. Tilannetta vaikeuttaa edelleen se, että yhdyskuntatekniikka on hajasijoitettu kolmeen eri työpisteeseen (Sahankulma, varikko, vanha apteekki). Tavoitteena ja toiveena yhdyskuntatekniikalla onkin, että uuden varikon yhteydessä koko palvelualue on saman katon alla. Hajautettu malli, jossa osa yhdyskuntatekniikasta istuisi edelleen uudessa palvelukeskuksessa ja osa uudella varikolla, ei tue tehokasta työnohjausta, toimintatapojen kehittämistä, tiedon siirtoa eikä uusien henkilöiden perehdyttämistä. Yhdyskuntatekniikan palveluyksiköllä ei käytännössä ole valtuuksia priorisoida hankkeita vaan hankkeiden aikataulutukset tulevat pääosin muualta.

Tarkastuslautakunta suosittelee töiden priorisointeja siltä varalta, ettei kaikkea suunniteltua ehditä tehdä aikataulutetusti.

Selvitys:

- Tarkastuslautakunta kiinnittää huomion oikeaan asiaan. Vertailulaskelmien mukaan konsulttien käyttö maksaa tapauksesta riippuen 2...3 kertaa enemmän kuin jos työ tehtäisiin omana työnä. Omien resurssien lisäksi myös hankkeiden aikatalutuksiin tulee kiinnittää huomiota ja saattaa ne realistisiksi. Konsulteillakaan ei ole käytettävissä resursseja äärettömästi: yhteen hankkeeseen saatiin vain yksi tarjous ja toiseen ei yhtään. Syyksi ilmoitettiin aikataulu suhteessa tehtävien laajuuteen.

Tilapalvelut

Ammattitaitoisen ylläpitohenkilöstön hyvään johtamiseen ja töiden organisointiin sekä suunnitelmallisuuteen kannattaa kiinnittää huomiota. Laadun valvontaan on näissä tapauksissa kiinnitettävä erityisen suurta huomiota.

Selvitys:

- Tilapalveluiden henkilöresurssivajeesta ja puutteellisista työkaluista johtuen ostopalveluihin on jouduttu tukeutumaan rakennushankkeiden johtamisessa, rakennustöiden laadunvalvonnassa sekä kustannusten seurannassa. Tämä tulee

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

osaltaan nostamaan rakentamisen kokonaiskustannuksia, resurssivaje aiheuttaa riskin palveluverkon aikataulun toteutukselle.

Resurssivajeen paikkaamiseen on aktiivisesti kiinnitettävä huomiota.

Selvitys:

- Tilapalvelut on jalostanut työtapojaan ja omaksunut ammattimaisen rakennuttajaorganisaation toimintamalleja. Tämä näkyy rakennushankkeiden selkeämpinä läpivienteinä, asiakkaidemme parempana palveluna, ja jopa kansallisen tason merkittävänä tunnustuksina (Monio vuoden työmaa, MW ehdolla vuoden Puupalkinnon saajaksi). Ohuen organisaation ongelma on nyt ja jatkossa yllättävät poissaolot ja sijaisukset, jolloin Tilapalvelut ei kykene hoitamaan veloitteitaan.

Ulkopuolisia asiantuntijoita / konsultteja kannattaa käyttää harkiten. Erityisesti uusien rakennusaikaisten töiden laadunvalvontaan ja kustannus seurantaan täytyy kiinnittää huomiota.

Selvitys:

- Palveluverkon uusien kohteiden toteuttaminen on konsulttivetoista, koska Tuusulan kunnan ei ole järkevä palkata tarvittavaa työvoimaa hetkellisen rakentamisen piikin vuoksi. Tulevat kohteet ovat toteutustavoiltaan enemmän konsulttivetoisia, mikä tukee ja mahdollistaa kunnianhimoiset aikataulu- ja laatutavoitteet.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Henkilöstön työhyvinvointiin ja näin vaihtuvuuden ennaltaehkäisyyn on syytä panostaa entistä enemmän.
- Lasten ja nuorten henkinen hyvinvointi on kyselyiden mukaan vaakalaudalla ja vaatii lisäresursointia.
- Edeltäjänsä tavoin tarkastuslautakunta suosittelee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalle oman vuosittaisen toimintakertomuksen laatimista. Tämä voisi osaltaan selkeyttää paitsi lautakunnan työtä, myös lisätä avoimuutta kuntalaisten suuntaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan selvitys:

- Osallisuus- ja hyte-työn resursointi kunnassa edellyttää tarkastelua. Hyte-lautakunta on talousarvioesityksessään vuodelle 2023 esittänyt vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin tehtävän perustamista vuosille 2023-2024 (perintöraha)
- Henkilöstön työhyvinvointiin tullaan panostamaan entistä enemmän ja hyvinvoinnin kehittymistä seurataan säännöllisesti
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan toimintakertomus on nykyisellään osa kuntatoimialan toimintakertomusta. Tarkastuslautakunnan suositus oman vuosittaisen toimintakertomuksen laatimisesta tullaan käymään läpi talouspalveluiden kanssa tarkoituksenmukaisimman ratkaisun löytämiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Dialogisuuden lisäämistä on jatkettu vuoden 2022 aikana ja sitä tullaan jatkamaan myös vuoden 2023 aikana.
- Talkooprosessien markkinointia ja viestintää tullaan kehittämään suosituksen pohjalta.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Pandemialla on ollut iso negatiivinen vaikutus kaikkien kuntien henkilöstöön. Vaikka Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksella on ihan omat tavoitteet, silti kannattaa panostaa henkilöstön hyvinvointiin.
- Miettiä keinoja asukkaiden osallistumisen nostamiseen yhteisiin ympäristöasioihin seuraavana toimintavuonna.
- Miettiä palveluiden vaikuttavuuden mittaamista jatkossa.
- Panostaa varahenkilöstö- ja sijaishenkilöstöjärjestelmän kehitykseen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan selvitys:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta yhtyy tarkastuslautakunnan suosituksiin kaikkien asiakohtien osalta. Seuraavassa on selostettu ympäristökeskuksen toimia asiassa.

Henkilöstön hyvinvointiin panostaminen

Ympäristökeskuksen henkilöstöllä oli koko kunnan tavoin keväällä 2022 mahdollista vastata työhyvinvointia käsittelevään Kompassi-henkilöstötutkimukseen. Ympäristökeskuksesta saatiin 30 vastausta eli vastausprosentti oli noin 61 %. Kyselyn perusteella ympäristökeskuksen henkilöstön työhyvinvointi on pääasiassa hyvällä tasolla. Henkilöstö poimi tuloksistamme vahvuuksiksemme erityisesti työn itsenäisyyden ja joustavuuden, selkeät työpaikan pelisäännöt, hyvät työvälineet ja hyvän työilmapiirin. Kehittämiskohteina nousivat esiin yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisääminen yksiköiden välillä ja esiin nousevien epäkohtien käsitteleminen aikaisessa vaiheessa ja näihin tullaan ympäristökeskuksen toiminnassa erityisesti panostamaan.

Asukkaiden osallistaminen yhteisiin ympäristöasioihin

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus osallistaa asukkaita erityisesti ympäristönsuojelun hankkeissa. Esimerkiksi järvikunnostuksissa asukas- ja maanomistajayhteistyö on tärkeä osa toimintaa. Lisäksi ympäristönsuojelun palveluyksikkö tukee kuntia niiden asukasyhteistyössä esimerkiksi metsäsuunnittelussa, luonnonhoidossa ja vieraslajien torjunnassa Vuosille 2023–24 suunnitellaan yhdessä sopijakuntien kanssa hanketta, jossa talkoilla ja opastuksella kannustetaan asukkaita haitallisten vieraslajien torjuntaan. Hankkeeseen on mahdollista saada myös ulkopuolista rahoitusta. Yleisesti ottaen kustannukset asukasyhteistyöstä kohdistuvat aina siihen sopijakuntaan, jonka alueella toimitaan, joten on myös kuntien rahoitushalukkuudesta kiinni, miten paljon toimintaa voidaan järjestää.

Palveluiden vaikuttavuuden mittaaminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ympäristökeskuksen strategiakausi on päättymässä vuonna 2023 ja ensi vuonna laaditaan uusi strateginen tavoiteohjelma kaudelle 2024–27. Tavoiteohjelmaa laadittaessa on mahdollisuus pohtia keinoja palveluiden vaikuttavuuden mittaamiseen.

Vara- ja sijaishenkilöstöjärjestelmän kehittäminen

Ympäristökeskuksen taloussuunnitelman riskiarviossa tiedon ja osaamisen siirtäminen ja jakaminen ympäristökeskuksessa on tunnistettu toiminnalliseksi riskiksi ja siten kehittämiskohteeksi. Tavoitteena on, että kaikissa palveluyksiköissä kriittisiä tehtäviä pystyy suorittamaan aina vähintään kaksi, mieluummin kolme henkilöä. Näin minimoidaan toiminnalliset riskit ja pystytään varautumaan myös koronavirusepidemian uusiutumiseen tai muuhun vastaavaan pitkäaikaiseen häiriötilanteeseen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä.

Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos (Tuusulan Vesi)

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Vesi ja viemäriverkoston saneeraukseen ennakoivasti tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota, jotta riskien toteutumiselta vältyttäisiin. Tämä vaikuttaa myös suoraan vahinkojen kustannuksiin.
- Suositellaan henkilöstön osaamisen ja työtehtävien hajauttamista useammalle henkilölle. Tällä on myös merkitystä työn mielekkyydelle ja jatkuvuudelle

Tuusulan Veden selvitys:

Tuusulan vesihuoltoliikelaitos on samaa mieltä tarkastuslautakunnan suositusten kanssa. Tarkastuslautakunnan johtopäätökset ja suositukset ovat tarkkanäköisiä ja tärkeisiin asioihin keskittyviä. Liikelaitos on laatinut saneerauksen 5-vuotishjelman, jota päivitetään vähintään kerran vuodessa. Saneerausohjelmassa on esitetty jokaiselle vuodelle muutamat pääkohteet, joiden lisäksi tulevat akuutit saneerauskohteet. Näin vähennämme verkostoihin ja jätevesipumppaamoihin kohdistuvia rikkoutumis- ja vuotovahinkoja.

Tiedostamme nämä vähäisestä henkilökunnasta johtuvat riskit varsin hyvin. Työtehtävien ja osaamisen hajauttamista olemme jo toteuttaneet omien resurssien puitteissa mm. tarkennamme ja tarvittaessa muutamme tehtäväkuva ja osaamis /koulutus pohjaa täyttäessä vanhoja työsuhteita. Ensivuodelle tulemme esittämään uutta työtehtävää jätevesipumppaamon ylläpitoon, mikä hoidetaan tällä hetkellä vain yhden miehen voimin. Lisäksi meillä on mietittynä rakentamisen ja valvonnan puolelle lisäresurssitarve vuodelle 2024. Samalla tiedostamme, jotta pienessä organisaatiossa ei voi olla kaikille tehtäville varahenkilöä. Pyrimme priorisoimaan tärkeimmät tehtävät ja keskittämään niille lisäresursseja. Jatkamme myös työntekijöiden kouluttamista kriittisen osaamisen alueille esim. työnjohtoon, projektien johtamiseen ja valvontaan.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus päättää

- antaa valtuustolle tiedoksi selostusosassa annetut vastaukset v. 2021 arviointikertomukseen
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi vuoden 2021 arviointikertomukseen annetut vastaukset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 372

Veroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2023

TUUDno-2022-2129

Valmistelija / lisätiedot:
Markku Vehmas
markku.vehmas@tuusula.fi
talousjohtaja

Liitteet

1 Veroprosenttitaulukot, khall 31.10.2022

Kunnalle suoritettavat verot ovat lain nojalla kunnan tulovero ja kiinteistövero. Lisäksi kunnat saavat osuuden yhteisöveron tuotosta. Kuntalain mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verohallinnolle veroprosentit tulee ilmoittaa viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Tuusulan verotuloarviot perustuvat Kuntaliiton 26.9.2021 antamaan valtakunnalliseen arvioon ja sen kuntakohtaisiin tarkennuksiin.

Sote-uudistuksen verovaikutuksista

Sote-uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueille siirtyvät nettokustannukset ovat arviolta 21,2 mrd. euroa. Kuntien verotuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Ansiotuloveroja siirretään noin 13,1 mrd. euroa ja yhteisöveroja noin 0,82 mrd. euroa. Ansiotuloverotuksen muutokset toteutetaan nykyisen verojärjestelmän sisällä. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan yhtä monella prosenttiyksiköllä (12,64 %-yks.) ja valtion verotusta kiristetään vastaavasti.

Lisäksi kunnilta leikataan peruspalvelujen valtionosuutta 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten kompensatiota 1,94 mrd. euroa. Jos lopulliset siirtyvät kustannukset ovat nykyisissä laskelmissa oletettuja isommat, erotus vähennetään kuntien valtionosuudesta 2024 lähtien. Vuoden 2022 sote-kustannusten toteuma ratkaisee kuntien tulevan valtionosuuspohjan, koska mahdollinen puuttuva raha leikataan vuodesta 2024 alkaen kuntien valtionosuuksista.

Kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä uudistuksessa siirtyvällä kunnallisveron prosentilla (12,64 %). Näin ollen Tuusulan kunnan vuoden 2023 veroprosentti on 7,11. Sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa vuonna 2023, kun osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilitetään vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti.

Verotulojen kehitys Tuusulassa vuonna 2022

Verotulot kehittyivät myönteisesti tammi-syyskuun verotilitysten ollessa 163,0 milj. euroa ja toteutuen 10,3 milj. euroa edellisvuotta parempana (+ 6,8 %). Yhteisöverojen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

osuus kasvoi 1,5 milj. euroa (+ 15,2 %), kunnallisverojen osuus 6,2 milj. euroa (+4,6 %) ja kiinteistöverojen osuus 2,7 milj. euroa (+ 32,5 %).

Kuntaliiton syyskuun ennusteen mukaan vuoden 2022 verotulot olisivat ylittämässä alkuperäisen talousarvion mukaisen tason noin 11 milj. euroa ja muutetun talousarvion (6/2022) 5 milj. euroa.

Verotulojen kehitysnäkymät

Kunnallisvero

Vuonna 2023 koko maan ansiotulojen ennakoidaan kasvavan hyvän ansiotulokehityksen tukemana 4,1 %. Eläketulojen vuoden 7,5 % kasvu johtuu korkean inflaation vaikutuksista työeläkkeiden tasoon. Hyvinvointialueiden käynnistymisen myötä kuntaryhmän osuus kunnallisveron tuotosta asettuu 10,0 mrd. euroon, ja kuntien kunnallisverokertymä vähenee 54,0 %.

Vuonna 2023 veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 50 milj. eurolla. Tästä vajaa 40 milj. euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista. Kaikki arvioidut kuntien verotulomenetykset huomioidaan lähtökohtaisesti verotulojen menetyksien korvauksina. Vuodesta 2024 eteenpäin arvioidun palkkasumman ennustetaan kehittyvän myönteisesti, mikä näkyisi positiivisesti kunnallisveron tilityksissä vuosina 2025 ja 2026.

Tuusulan osalta vuoden 2023 ansiotulojen kasvu asettunee koko maata korkeammalle tasolle (5,1 %) kuntamme keskimääräistä nopeamman väestönkasvun vuoksi. Kunnallisverotulokertymän arvioidaan vähenevän 103,3 milj. eurolla vuodesta 2022 85,2 milj. euroon vuonna 2023. Tuusulan kunnallisverokertymään vaikuttavat keskeisesti yleisen talous- ja työllisyyskehityksen ohella muutokset väestön kasvussa sekä rakenteessa. Epävarmuutta ennusteisiin aiheuttavat hyvin epävarma taloustilanne ja Ukrainan sodan vaikutukset.

Yhteisöverot

Yhteisöverojen kasvu jatkuu Kuntaliiton arvion mukaan vahvana. Verovuoden 2022 maksuunpanoarvio on parantunut kuluneen vuoden aikana ja tämä näkyy parantuneena tilityksinä myös ensi vuonna. Kuntaryhmän jako-osuutta korotetaan; suurimpana veroperustemuutoksena on varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuutta 1,25 % -yksikköä vuodesta 2023 alkaen. Yhteisöveron tilitykset kasvavat koko maan ennusteessa keskimäärin 150 milj. euroa per vuosi, josta jako-osuusmuutokset käsittävät reilu 100 miljoonaa euroa.

Tuusulan kunnalle kertyvien yhteisöverotulojen kehitys on pitkälti sidoksissa kunnassa toimivien yritysten tuloskehitykseen sekä yritysten ja henkilöstön määrän kasvuun.

Kiinteistöverot

Kiinteistöverojen osalta Kuntaliitto ennustaa koko maassa 1,9 %:n vähennystä vuodelle 2023. Laskua selittää kuluvan vuoden poikkeuksellisen suuri kiinteistöveron kertymä, kun arviolta noin 10 % verovuoden 2021 kiinteistöveroista erääntyi maksuun vasta vuoden 2022 tammi- ja helmikuussa. Kiinteistöveroarvio vuosille 2022-2025 perustuu kiinteistökannan normaaliin kehitykseen.

Tuusulan vuoden 2023 kiinteistöverokertymän vähennykseksi arvioidaan 1,0 %. Kuntaliitto ennustaa Tuusulan kiinteistöveroille vuosina 2024 -2025 nollakasvua,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

mutta kunnan taloussuunnitelmassa on oletuksena 2,0 %:n kiinteistöveron kasvu vuosille 2024-2025.

Yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan määrätään vero muista rakennuksista kuin vakituiseen asumisen rakennuksista, ellei kesämökkien, yleishyödyllisten yhteisöjen, voimaloiden ja ydinvoimaloiden osalta ole vahvistettu eri prosenttia. Yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan määrätään vero myös kaikista maa-alueista (myös asuinrakennusten tonteista), poikkeuksena yleishyödylliset yhteisöt ja rakentamattomat rakennuspaikat. Yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli on nyt 0,93 % - 1,80 %. Tuusulan yleinen kiinteistöveroprosentti on tällä hetkellä 1,15 %.

Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli on 0,41 - 0,90 %. Tuusulan vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti on tällä hetkellä 0,48 %.

Rakentamattoman rakennuspaikan osalta kiinteistöveroprosentin vaihteluväli on 2,00 - 6,00 %. Lisäksi kiinteistöverolain 12 b §:ssä mainituissa kunnissa (pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kunnat, mukaan lukien Tuusula) prosentti tulee määrätä vähintään 3,00 prosenttiyksikköä korkeammaksi kuin kunnan yleinen kiinteistöveroprosentti. Tämän seurauksena pääkaupunkiseudun kuntien rakentamattoman rakennusmaan veroprosentiksi tulee määrätä vähintään 3,93 %. Tuusulan voimassa oleva rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti on 6,00 %.

Tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetun yleishyödyllisen yhteisön omistaman kiinteistön, joka on pääasiassa yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä, kiinteistöveroprosentti voidaan päättää edellä esitettyä alemmaksi. Jos kunnanvaltuusto on määrännyt erillisen yleishyödyllisen yhteisön veroprosentin, sitä sovelletaan yleishyödyllisessä käytössä olevan rakennuksen lisäksi myös rakennuksen maapohjaan. Verohallinto päättää, täyttyvätkö yleishyödyllisyyden kriteerit, kunta päättää tässäkin tapauksessa vain kiinteistöveroprosentista.

Tuusulan verotulolajien kehitys

Vuonna 2023 kunnalle ennustetaan kertyvän verotuloja nykyisillä veroprosenteilla yhteensä 106,8 milj. euroa. Verolajikohtaiset arviot perustuvat Kuntaliiton verotulojen ennustekehikkoon 26.9.2022 kuitenkin siten, että ennustetta on täsmennetty seuraavasti:

- Kunnallisveron arvioinnissa on käytetty Tuusulan oman väestöennusteen mukaisia väestön kasvuja. Vuoden 2023 lopun asukasluvuksi on arvioitu 40 400 ja vuoden 2024 asukasluvuksi 40 745, jonka jälkeen väestön kasvu jatkuisi kuntastrategian mukaisella kasvu-uralla 0,75 % /vuosi.
- Vuoden 2023 epävarmojen talousnäkymien vuoksi Tuusulan arvioitua kunnallisverokertymää on leikattu kertaluonteisesti vuoden 2023 osalta 2 % ja yhteisöverokertymää 20 % Kuntaliiton ennusteeseen nähden.
- Kiinteistöveron kasvuna on käytetty vuosina 2024 - 2025 2,0 % vuosi tulevaan uudisrakentamiseen perustuen.

Kunnan verotulojen lopulliseen toteumaan vaikuttavat keskeisesti ansiotulojen kehitys, väestön kasvu, kunnassa toimivien yritysten liiketoiminnan kehitys sekä valtion ja kuntien väliset jako-osuuksien muutokset.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunta seuraa alueen kuntien verojen ja maksujen tasoa, tavoitteena on pitää Tuusulan verotus kilpailukyisenä niin nykyiselle kuin uusille asukkaille. Samalla kuitenkin kunnan tulee turvata riittävän vahva rahoituspohja tasapainoisen käyttötalouden varmistamiseksi sekä tulevien kasvu- ja palveluverkkoinvestointien rahoittamiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä kunnan veroperusteet vuodelle 2023 seuraavasti:

1. Kunnan tuloveroprosentti 7,11 %

2. Kiinteistöveroprosentit

- Yleinen kiinteistövero 1,15 %
- Vakituinen asuinrakennuksen kiinteistövero 0,48 %
- Muun asuinrakennuksen kiinteistövero 1,35 %
- Rakentamattoman rakennuspaikka kiinteistövero 6,00
- Yleishyödyllisten yhteisöjen erillinen kiinteistövero 0,65

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 373

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2027

TUUDno-2022-1303

Valmistelija / lisätiedot:

Markku Vehmas

markku.vehmas@tuusula.fi

talousjohtaja

Liitteet

1 Pormestarin talousarvioesitys vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2027, khall 31.10.2022

Tuusulan kunnan talouden suunnittelun lähtökohtana ovat kuntastrategiassa kunnan toiminnalle asetetut valtuustokauden päämäärät ja tavoitteet, talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön kehitys sekä muut toimintaympäristön olennaiset muutokset. Tuusulan kuntastrategian 2021 - 2025 strategiaperustan mukainen kolmas päämäärä kuuluu "Tuusula kehittyy kestävästi". Yhtenä keskeisenä strategiakauden tavoitteena on "Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen".

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviovuosi on suunnitelmakauden ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, että miten rahoitustarve katetaan. Verotulojen, valtionosuuksien ja toimintatuottojen lähivuosien kehitys määrittää toiminnan kasvuvaran. Tavoitteena on pitää kunnan vuosikate ja tulorahoitus tasolla, joka mahdollistaa voimakkaassa kasvussa olevia investointien toteuttamisen ja hallitun velkaantumisen. Kunnan talouden arvioidaan tasapainottuvan ja velkaantumisen kääntyvän laskuun taloussuunnitelmakauden loppupuolella 2026-2027, kun mittavan palveluverkon ja kunnallistekniikan investointiohjelman raskain vaihe on ohitettu.

Sote-uudistuksen talousvaikutukset

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen palveluostot poistuvat kuntien budjetista hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä 1.1.2023. Samalla kuntien verotuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Sote-uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueille siirtyvät nettokustannukset ovat arviolta 21,2 mrd. euroa. Ansiotuloveroja siirretään noin 13,1 mrd. euroa ja yhteisöveroja noin 0,82 mrd. euroa. Ansiotuloverotuksen muutokset toteutetaan nykyisen verojärjestelmän sisällä. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,64 % prosenttiyksiköllä ja valtion verotusta kiristetään vastaavasti.

Lisäksi kuntien peruspalvelujen valtionosuutta leikataan 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten kompensatiota 1,94 mrd. euroa. Jos lopulliset siirtyvät kustannukset ovat nykyisissä laskelmissa oletettuja isommat, erotus vähennetään kuntien valtionosuudesta 2024 lähtien. Vuoden 2022 sote-kustannusten toteuma ratkaisee

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kuntien tulevan valtionosuuspohjan, koska mahdollinen puuttuva raha leikataan vuodesta 2024 alkaen kuntien valtionosuuksista.

Tuusulan kunnan talous vuonna 2023

Kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä uudistuksessa siirtyvällä kunnallisveron prosentilla (12,64 %). Näin ollen Tuusulan kunnan vuoden 2023 veroprosentti on 7,11 %. Sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa vuonna 2023, kun osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilitetään vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti.

Vuonna 2023 Tuusulan talouden ylijäämä näyttäisi muodostuvan poikkeuksellisen hyväksi, koska kunnallis- ja yhteisöverotuloja kertyy aikaisemmilta vuosilta vanhojen kunnallis- ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti.

Vuonna 2023 kunnalle ennustetaan kertyvän verotuloja 7,11 kunnallisveroprosentilla ja nykyisillä kiinteistöveroprosenteilla yhteensä 106,8 milj. euroa. Verolajikohtaiset arviot perustuvat Kuntaliiton verotulojen ennustekehikkoon 26.9.2022 kuitenkin siten, että ennustetta on täsmennetty seuraavasti:

- Kunnallisveron arvioinnissa on käytetty Tuusulan oman väestöennusteen mukaisia väestön kasvuja. Vuoden 2023 epävarmojen talousnäkökymien vuoksi arvioitua kunnallisverokertymää on kuitenkin leikattu kertaluonteisesti vuoden 2023 osalta 2 % sekä yhteisöverokertymää 20 %.
- Kiinteistöveron kasvuna on käytetty vuosina 2024 - 2025 2,0 %/vuosi tulevaan uudisrakentamiseen perustuen.

Tuusulan kunnan vuoden 2023 valtionosuuksien arvioidaan olevan 24,4 milj. euroa, vähennystä 12,1 milj. euroa talousarvioon 2022 nähden. Vuoden 2023 valtionosuuksien arvio perustuu valtiovarainministeriön lokakuun ennakkotietoon. Tuusulan valtionosuuksiin on vuosille 2024 -2027 arvioitu 2 %:n vuotuinen kasvu, kuitenkin niin, että Tuusulan vuoden 2024 valtionosuuteen on arvioitu 2,0 milj. euron kertaluonteinen vähennys. Tällä vähennyksellä kunnan taloussuunnitelmassa on varauduttu siihen, että hyvinvointialueille siirtyvien sote- ja pelastustoimen kulut ovat todennäköisesti ylittymässä selvästi vuoden 2022 talousarvioista. Tämä tarkoittaa, että kuntien verotuloja on siirtymässä hyvinvointialueille aiemmin arvioitua enemmän.

Tuusulan vuoden 2023 taloutta tukevat parina viime vuonna vallinnut hyvä työllisyyden ja ansiotulojen kehitys sekä vilkas asuntorakentaminen ja muuttovoitto. Asuin- ja työpaikkatonttien kaupan ennustetaan säilyvän edelleen hyvällä tasolla. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen ennakoitaan asettuvan 10,2 milj. euroon (2022 ennuste 10,2 milj. euroa). Vuodenvaihteen tonttikauppojen ajoittuminen voi vaikuttaa merkittävästi myyntitulojen jakautumiseen vuosille 2022 ja 2023.

Ukrainan sota heijastuu kerrannaisvaikutuksineen voimakkaasti kunnan 2023 talouteen. Energian hinnan nousu aiheuttaa kunnan budjettiin 1,7 milj. euron menolisäyksen. Kunta pyrki eri toimenpiteillä saavuttamaan vuoden 2023 aikana 0,5 milj. euron säästöt energiakustannuksiin. Säästöistä huolimatta kunnan energialaskun arvioidaan nousevan 6,9 milj. euroon. Korkea inflaatio lisää kustannuspaineita myös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

muilla osa-alueilla, kuten ruoka- ja kuljetuspalveluissa. HSL:n kuntaosuuden arvioidaan nousevan 4,2 milj. euroon (lisäys 0,6 milj. euroa).

Keusoten ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palveluostojen poistuessa talousarviosta kunnan nettomenot asettuvat 98,6 milj. euroon, supistuen vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen verrattuna lähes 47 prosenttia (130,0 milj. euroa). Kunnan henkilöstömenot kasvavat tilikauden 2022 ennusteeseen nähden 1,7 milj. euroa (2,0 %). Vuoden 2023 talousarvion vuosikate on 31,2 milj. euroa ja tilikausi päättyy 11,1 milj. euron ylijäämäväliseen tulokseen

Kunnan ja liikelaitoksen yhteenlasketut ulkoiset investointimenot ovat 88,1 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta on 53,0 milj. euroa negatiivinen. Investointien tulorahoitusprosentti on talousarviossa noin 38 %. Suurimmat investointimenot kohdistuvat talonrakennukseen (47,1 milj. euroa) ja kunnallistekniikkaan (24,6 milj. euroa).

Lainamäärän kasvuksi arvioidaan 52 milj. euroa. Asukaskohtainen lainamäärä nousee lähes 6 000 euroon. Mittavan investointiohjelman vuoksi lainamäärä on enimmillään nousemassa vuosina 2026-2027 yli 350 milj. euroon. Tavoitteena on kääntää taloussuunnitelmakauden lopulla kunnan lainamäärä laskuun. Lainamäärän kasvua hillitään erityisesti huolehtimalla toimenpiteistä kunnan elinvoiman ja verotulopohjan vahvistamiseksi sekä pitämällä toimintamenojen kasvu maltillisena ja myymällä kunnan ydintoimintoihin kuulumatonta, vajaakäytössä olevaa omaisuutta.

Ukrainan sota, energiapula, korkea inflaatio ja nousevat korot aiheuttavat merkittäviä riskejä kunnan talouteen vuonna 2023. Lisäksi sote-menojen nopea kasvu vuonna 2022 sekä tulevien vuosien valtionosuuksiin liittyvä epävarmuus lisää kunnan tulevien vuosien talousriskejä.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- tehdä valtuustolle ehdotuksen vuoden 2023 talousarvioksi sekä vuosien 2023 - 2027 taloussuunnitelmaksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle
- tehdä ehdotuksen valtuustolle vuoden 2023 talousarvioksi ja vuosien 2023 - 2027 taloussuunnitelmaksi kokouksessa 21.11.2022.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 374

Virkojen perustaminen vuonna 2023

TUUDno-2022-2104

Valmistelija / lisätiedot:

Satu Kuivasto

satu.kuivasto@tuusula.fi

henkilöstöjohtaja

Vuoden 2023 talousarvioesityksen henkilöstösuunnitelma sisältää esitykset uusien virkojen perustamisesta. Hallintosäännön mukaan valtuusto päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Pormestari, kansliapäällikkö ja kunnan johtoryhmä ovat käsitelleet henkilöstösuunnitelmaa kokouksissaan. Pormestari tekee esityksensä kunnanhallitukselle henkilöstösuunnitelmaksi vuonna 2023.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää, että

- seuraavat uudet virat perustetaan Tuusulan kuntaan vuonna 2023

Kuntatoimiala

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Eläinlääkintähuolto

Valvontaeläinlääkäri 2.1.2023 alkaen, palkkahinnoittelu LS L5EL3000

Kelpoisuusehdot: Eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 16 §:ssä säädetty kelpoisuus. Eläinlääkäriin, joka on laillistettu eläinlääkäriksi ammatinharjoittamislain (29/2000) 4 §:n mukaisesti (muussa EU/ETA-maassa valmistuneet), tulee esittää Ruokaviraston todistus kelpoisuudesta kunnaneläinlääkäriin virkaan. B-ajokortti ja oman auton käyttömahdollisuus.

Perustelut: Eläinsuojelu- ja eläintautitehtävien kasvaneen määrän hoitamiseksi ei enää riitä yksi valvontaeläinlääkäri. Valvontatarpeeseen ei pystytä vastaamaan riittävästi. Aluehallintovirasto on todennut ohjaus- ja arviointikäynnillään vuonna 2021, että eläinsuojelulain ilmoituksenvaraisia kohteita (mm. ammattimaiset tai muuten laajan toiminnan kohteet) ei ole otettu säännöllisen valvonnan piiriin. Em. kohteita ei ole myöskään riskiluokitettu. Valtio ostaa kunnilta eläinsuojelu- ja eläintautitehtävien hoitamisen ja korvaa tehtävistä aiheutuvat kustannukset, mm. palkkakulut maa- ja metsätalous-ministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

Sivistys

Opetus

2 laaja-alaista erityisopettajaa 1.8.2023 alkaen, palkkahinnoittelu OVTES 40304012

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kelpoisuusehdot: Perusopetuslain 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta on kelpoinen antamaan henkilö:

1) joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon tai jolla on tässä asetuksessa säädetty kelpoisuus antaa luokanopetusta ja joka on tutkinnon tai kelpoisuuden lisäksi suorittanut erityisopettajan opinnot; tai

2) joka on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkin-noista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 14 §:n 1 momentin mukaisen erityisopettajien koulutuksen.

Perustelut: Virat perustettu määräaikaisena useampana vuotena peräkkäin. Riihikallion ja Kellokosken kouluissa, joihin virat tullaan ohjaamaan, ollaan alakoulujen osalta kauimpana kunnan tavoitteesta 100 oppilasta/erityisopettaja.

Oppilaanohjaaja 1.8.2023 alkaen, palkkahinnoittelu OVTES 40304066

Kelpoisuusehdot: Oppilaanohjaajan/opinto-ohjaajan kelpoisuus peruskoulussa ja lukiossa (Asetus 986/1998, muutosasetus 865/2005, 11 §). Oppilaanohjaajalta perusopetuksessa ja opinto-ohjaajalta lukiossa vaaditaan kasvatustieteen maisterin tutkinto, joka sisältää 60 opintopisteen (35 ov) laajuiset opinto-ohjaajan opinnot tai jokin ylempi korkeakoulututkinto ja em. opinto-ohjaajan opinnot tai ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaajan kelpoisuus.

Perustelut: Lukion opiskelijamäärän nousu ja oppivelvollisuuden laajentuminen.

Päätoiminen tuntiopettaja 1.8.2023 alkaen, palkkahinnoittelu OVTES 40307038

Kelpoisuusehdot: Ylempi korkeakoulututkinto ja perus-/lukio-opettajan kelpoisuus, liikunnan ja terveystiedon opettajan pätevyys.

Perustelut: Tulevassa palveluverkossa tarvitaan liikunnan ja terveystiedon tuntiopettajaa.

Varhaiskasvatus

Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja 1.8.2023 alkaen, palkkahinnoittelu OVTES 45000042

Kelpoisuusehdot: Kelpoisuusvaatimuksena on varhaiskasvatuslain (540/2018) mukainen kelpoisuus tai siirtymäsäännöksen (75 §) mukaisesti: kelpoisuus varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään, jonka lisäksi on suoritettu erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, joista säädetään valtioneuvoston asetuksella; tai kasvatustieteen maisteri pääaineena erityispedagogiikka (varhaiserityisopettajan koulutus)

Perustelut: 1.8.2022 voimaan tullut Varhaiskasvatuslaki edellyttää varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluiden tarjoamista sitä tarvitseville lapsille. Lain toteuttamiseksi tarvitaan lisätä konsultoitavien varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää.

Määräaikaisten virkojen käyttöönotto 1.1.2023 lukien

Kuntatoimiala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, eläinlääkintähuolto

Osa-aikainen päivystävä eläinlääkäri ajalle 2.1.2023-1.1.2024, palkkahinnoittelu LS L5EL5000

Kelpoisuusehto: Eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 16 §:ssä säädetty kelpoisuus. Eläinlääkäriin, joka on laillistettu eläinlääkäriksi ammatinharjoittamislain (29/2000) 4 §:n mukaisesti (muussa EU/ETA-maassa valmistuneet), tulee esittää Ruokaviraston todistus kelpoisuudesta kunnaneläinlääkäriin virkaan. B-ajokortti ja oman auton käyttömahdollisuus.

Perustelut: Yksi vakituisista eläinlääkäreistä ei voi osallistua terveydellisistä syistä päivystämiseen. Hänen päivystysvuoroihinsa tarvitaan osa-aikainen päivystävä eläinlääkäri. Kunnan tulee järjestää kiireellinen eläinlääkäriapu 24/7/365. Päivystystiheyttä ei voida kasvattaa muiden vakituisten eläinlääkäreiden (3kpl) osalta. Päivystystiheys on nyt joka neljäs arkiyö ja joka neljäs viikonloppu. Lääkärisopimuksen suositus on joka viides arkiyö ja joka viides viikonloppu. Määräaikaisuuden peruste: Henkilöstöjärjestelyt vakituisen eläinlääkäriin osalta, joka ei terveydellisistä syistä pysty päivystämään.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle
- tehdä ehdotuksen valtuustolle vuonna 2023 perustettavista viroista kokouksessa 21.11.2022.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 375

Työsopimussuhteisten tehtävien käyttöönotto vuonna 2023

TUUDno-2022-2103

Valmistelija / lisätiedot:

Satu Kuivasto

satu.kuivasto@tuusula.fi

henkilöstöjohtaja

Vuoden 2023 talousarvioesityksen henkilöstösuunnitelma sisältää esitykset uusien työsopimussuhteisten tehtävien käyttöönotosta sekä määräaikaisten tehtävien muuttamisesta toistaiseksi voimassa oleviksi. Valtuusto antaa täyttöoikeuden määräaikaisiin ja toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Pormestari, kansliapäällikkö ja kunnan johtoryhmät ovat käsitelleet henkilöstösuunnitelmaa kokouksissaan. Pormestari tekee esityksensä kunnanhallitukselle henkilöstösuunnitelmaksi vuonna 2023.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää, että

- seuraavat toistaiseksi voimassa olevat työsopimussuhteiset tehtävät saadaan ottaa käyttöön vuonna 2023:

Yhteiset palvelut

Hallinto- ja asiakaspalvelu, kansliapalvelut

Hallintopalvelusihteeri 1.1.2023 alkaen, palkkahinnoittelu KVTES 01ASI040

Kelpoisuusehto: Tehtävään soveltuva toisen asteen ammatillinen tutkinto.

Perustelut: Päätöksenteon tuen palveluita (esityslista- ja pöytäkirjatuotanto sekä mahdollisesti jatkossa osa kirjaamon tehtävistä) on jo osittain keskitetty nykyresurssien mahdollistamassa määrin Hallinto- ja asiakaspalveluihin. Vuositavoitteiden mukaisesti keskittämistä jatketaan, millä pyritään tasaiseen palvelulaatuun ja toiminnan tehostamiseen kuntatasolla. Lisäksi pyritään edistämään yhteisiä prosesseja esityslista- ja pöytäkirjatuotannossa mm. henkilöriippuvuuden vähentämiseksi.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstösihteeri 1.1.2023 alkaen, palkkahinnoittelu KVTES 01ASI040

Kelpoisuusehto: Opistotasoinen koulutus, kokemus hr-asioissa

Perustelut: Edellisessä organisaatiomuutoksessa v. 2019 henkilöstöpalveluihin keskitettiin osa HR-toiminnoista. HR-resurssi ei ole ollut riittävä, jotta HR-palveluiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

keskittäminen olisi ollut mahdollista siinä laajuudessa kuin se olisi tarkoituksenmukaista. Henkilöstösihteeriresurssi on jakautunut epätasaisesti toimialueiden välillä ja toimialueilta on tullut palautetta siitä, että resurssi on riittämätön. Työn tuottavuuden kannalta ei ole tarkoituksenmukaista, että esihenkilöt tekevät henkilöstösihteerille aiemmin kuuluvia tehtäviä. Arvioidaan, mikä HR-työ on tarkoituksenmukaista tehdä sihteerityönä ja vapauttaa esihenkilöiden aikaa ihmisten johtamiseen.

Sivistys Opetus

3 kouluvalmentajaa 1.8.2023 alkaen, palkkahinnoittelu KVTES A1 05VKA044

Kelpoisuusehto: Ei lakisääteistä määritystä kelpoisuusehdoista. Kunnassa määritelty kelpoisuusehdoksi soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai muu tehtävään soveltuva opistotasoinen tutkinto.

Perustelut: Sitko -hankkeessa on todettu kouluvalmentajan työn merkitys oppilaiden tukemisessa ja yhteisöllisyyden kehittämisessä. Hankerahoituksen loppuessa kunnan on päätettävä, jatketaanko toimintaa vai ei. Valmisteilla on myös lakiuudistus, jonka myötä kouluvalmentaja tulee osaksi kouluyhteisöä ja kunnan toimintaa. Korona-aika sekä yhteiskunnan muutokset ovat heikentäneet oppilaiden hyvinvointia ja suunta näkyy myös kouluterveyskyselyn tuloksissa. Koulua käymättömien oppilaiden määrä on ollut kasvussa viime vuosina ja kouluvalmentajan yhtenä tärkeänä tehtävänä on kiinnittää näitä oppilaita opiskeluun sekä kouluyhteisöön.

Koulusihteer 2.1.2023 alkaen, palkkahinnoittelu KVTES A2 01TOI060

Kelpoisuusehto: Soveltuva AMK-tutkinto tai soveltuva toisen asteen ammatillinen tutkinto.

Perustelut: Esihenkilöiden johtamistyölle tarvitaan tukea. Henkilöstön palkanmaksuun ja palvelussuhteisiin liittyvää työtä on siirtynyt viime vuosina koulujen rehtoreille, jonka vuoksi koulusihteeriresurssin lisääminen on perusteltua. Myös muu hallinnollinen työ tuntuu lisääntyneen kouluilla erilaisten hankkeiden kautta. Yläkoulujen oppilasmäärä on kasvanut ja Monion avaaminen lisää lukiolaisten määrää tulevana syksynä. Palveluverkon uudistaminen lisää rehtoreiden työmäärää rakennushankkeiden kouluissa ja heille annettu huojennus ei näytä riittävän.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen talousasiantuntija 1.1.2023 alkaen, palkkahinnoittelu KVTES A1 01ASI040

Kelpoisuusehto: Tehtävän siirto kunnan sisällä.

Perustelut: Varhaiskasvatuksen budjetoinnin kokonaisuus talouspäällikön ja varhaiskasvatuspäällikön tukena: kustannuslaskenta, suoritteet, tilastot, TA, TP. Laskutusprosessista vastaaminen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain ja lautakunnan päätösten mukaisesti sekä uuden palvelusetelijärjestelmän käyttöönotto ja maksatuksen prosessin kehittäminen ja varmistaminen.

Kulttuuri

Kirjastonhoitaja 1.1.2023 alkaen, palkkahinnoittelu KVTES A1 02KIR042

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kelpoisuusehto: Kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva korkeakoulututkinto, johon sisältyvät tai jonka lisäksi on suoritettu vähintään 60 opintopisteen laajuiset kirjasto- ja informaatioalan opinnot.

Perustelut: Kirjastossa tehtävän lukutaitotyön sekä koulu- ja päiväkotiyhteistyön määrä ja kysyntä on kasvanut merkittävästi kulttuurikasvatussuunnitelmien ja suunnitelmallisen lukutaidon edistämistyön myötä. Kulttuurikasvatussuunnitelmien (TaikaKultsu, perusopetuksen Kultsu ja toiseen asteen Kultsu) koordinointi, kehittäminen ja toteuttaminen vaatii lisäresursseja, jotta palvelu voidaan tarjota luvutulla tavalla jokaiselle lapselle ja nuorelle ja että kirjastossa pystytään tekemään lasten- ja nuorten kirjastotyötä myös Kultsujen ulkopuolella (esim. lukemista ja lukutaitoa edistävät tapahtumat perheille sekä kirjavinkkaus). Uuteen tehtävään sisältyy myös kiertävä koko kunnan KULTSU-työn koordinointi, joka tulisi jatkossa olemaan vuorovuosina kirjaston, museon ja kulttuurin vastuulla. Tuusulan kunnan henkilöstömäärä on jäänyt jälkeen verrokkikunnista esim. verrattuna vastaavan kuntarakenteen ja kirjastoverkon Nurmijärveen (Tuusula 26 htv ja Nurmijärvi 36 htv vuonna 2021), vaikka palveluja on kehitetty ja tarjottu vastaavalla tavalla. Valtuuston hyväksymässä Tuusulan kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden kehittämissuunnitelmassa 2018 - 2021 oli 1 htv lisäys lasten- ja nuortenkirjastotyöhön. Tämä lisäys on toteutumatta.

Vapaa-aika

Nuoriso-ohjaaja 2.1.2023 alkaen, kokoaikainen, palkkahinnoittelu KVTES 02VAP060

Kelpoisuusehto: Alalle soveltuva korkeakoulututkinto (esim. sosionomi, yhteisöpedagogi) tai ammatillinen perustutkinto (nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja).

Perustelut: Alueen koulu yhteistyö tiivistyy, muutostilanteet ja niiden ennakointi tukee alueilla tehtävää nuorisotyötä ja palveluja pystytään entistä enemmän yhdenvertaisesti toteuttamaan. Alueellinen nuorisotyö tuottaa vapaa-ajan palveluita nuorille. Luottamuksellinen ja pysyvä suhde työntekijään mahdollistaa myönteisen kokemuksen nuorelle palveluistamme. Merkitykselliset kohtaamiset tutun ja turvallisen aikuisen kanssa rakentaa nuoren luottamusta ohjaajaan ja tämän kautta tukee nuorta. Nuorten vapaa-ajan vietto sekä ohjaajien työskentely nuorten kanssa on tavoitteellisempaa ja pitkäkestoisempaa vakinaisen henkilöstön voimin. Vakituksella nuorisotyöntekijällä on paremmat edellytykset tuntea ikäluokat.

Kasvu ja ympäristö

Kaavoitus

Kaavasuunnittelija 1.1.2023 alkaen, palkkahinnoittelu TS II TKP2

Kelpoisuusehdot: Tehtävä edellyttää soveltuvaa vähintään ammattikorkeakoulutason tutkintoa sekä vähintään kolmen vuoden työkokemusta alan tehtävissä tai yliopistotasoisesta koulutusta.

Perustelut: Kunnan kasvuun ja elinvoimaan perustuva strategia edellyttää päteviä kaavasuunnittelijoita edistämään kaavoitusta ja sitä kautta maankäytön kehittämisedellytyksiä. Osa työstä voidaan teettää konsulttityönä, joka sekkin edellyttää resursseja kunnan puolelta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tilapalvelut

Tekninen isännöitsijä 2.1.2023 alkaen, palkkahinnoittelu TS II TKP2Y

Kelpoisuusehdot:

- Kiinteistönhoidon tehtäväkentän tuntemista (kiinteistöhoitajan tehtävissä > 10 vuotta)
- Hyvää tuntemusta kiinteistöjen erilaisista taloteknisistä laitteista ja järjestelmistä (kokemus > 10 vuotta)
- Kokemusta valvomopohjaisista rakennusautomaatiojärjestä (kokemus > 10 vuotta)
- Kokemusta kohdekohtaisten huoltokirjojen laadinnasta sähköisiin järjestelmiin

Perustelut: Kunnan kiinteistökanta muuntuu pienistä palveluyksiköistä kohti suuria kiinteistökokonaisuuksia. Tällaisten yksiköiden omaisuudenhallinta on heikolla tolalla. Teknisen isännöitsijän vastuulla on huolehtia kampusten ja muun kiinteistöomaisuuden ylläpidosta ja arvon säilyttämisestä yhteistyössä kiinteistöhoitopäällikön kanssa.

Vesihuoltoliikelaitos

Viemäriveden johtaminen

Vesihuoltoasentaja 1.3.2023 alkaen, palkkahinnoittelu TS TKP1

Kelpoisuusehdot: LVI-asentaja tai vastaava. Kokemus vesilaitostyöstä ja jätevedenpumppaamoista katsotaan eduksi.

Perustelut: Tuusulan vedellä on kunnossapidossa yli 70 pumppaamo. Pumppaamoiden kunnossapidosta vastaa tällä hetkellä pumppaamoasentaja ja verkostopäällikkö. Turvallisuussyistä jätevesipumppaamoilla ei voi työskennellä yksin. Pumppaamoasentajan täytyy pyytää apumies lähes jokaiseen pumppaamolla suoritettavaan kunnossapitotyöhön. Tämä toimintatapa on johtanut siihen, että kunnossapitotöiden tekeminen viivästyy laitoksen muiden kiireiden takia. Tämä taas lisää pumppaamoiden häiriöitä, joita joudutaan korjaamaan päivystysaikana huomattavasti suuremmilla kustannuksilla.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle
- tehdä ehdotuksen valtuustolle vuonna 2023 käyttöön otettavista toistaiseksi voimassa olevista työsuhteisista tehtävistä kokouksessa 21.11.2022.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 57, 25.10.2022
Kunnanhallitus, § 376, 31.10.2022

§ 376

Äitienpäiväkunniamerkkien haku 2023

TUUDno-2022-1995

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 57

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää ehdotuksia äitienpäiväkunniamerkkien saajiksi liitteenä olevilla lomakkeilla 4.11.2022 mennessä. Kuntien toivotaan myös harkitsemallaan tavalla tiedottavan äitienpäiväkunniamerkin hakemiskäytännöstä alueellaan.

Äitienpäiväkunniamerkkiehdotukset toimitetaan ehdokkaan kotikunnan aluehallintovirastoon. Kunniamerkin myöntämisperusteina ovat ehdokkaan ansiot lasten ja nuorten esimerkillisenä kasvattajana, perhe-elämän ja vanhemmuuden edistäjänä sekä laajemminkin yhteisvastuullisena toisista huolehtimisen ja välittämisen turvaajana. Myös muita yleisempiä ansioita voidaan ottaa huomioon vanhemmuuden rinnalla. Ammatissaan kasvattajina toimiville kunniamerkkiä ei ole tarkoitus antaa. Aluehallintovirasto ei käsittele ammattimaista perhehoitoa harjoittavia koskevia hakemuksia.

Ehdokkaiden alaikäraja on 40 vuotta. Pyrkimyksenä on myös, että palkittavat äidit edustavat mahdollisimman erilaisia ryhmiä, esimerkiksi ansiotyössä käyviä, yksinhuoltajia, maaseudun emäntiä jne. sekä myös eri vähemmistöryhmiä kuten romaneja, saamelaisia ja maahanmuuttajia. Ehdokkaiden tulee edustaa tasapuolisesti äitejä myös ikänsä puolesta. Lasten lukumäärä ei ole määräävä peruste palkitsemiselle. Biologisten äitien lisäksi myös adoptioäitejä ja sijaisäitejä voidaan ehdottaa palkittaviksi.

Huomioon otetaan myös laajempi yhteiskunnallinen kasvatusvastuu ja toiminta; toiminta esimerkiksi lastensuojelu- ja perhejärjestöissä, nuoriso- ja urheilujärjestöissä, koululautakunnissa sekä vanhempainyhdistyksissä.

Tarkoituksena on, että palkitut äidit saapuvat Helsinkiin äitienpäiväjuhlaan, jossa kunniamerkit luovutetaan. Käytännön järjestelyt hoitaa Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikunnat ovat pyytäneet, että seuraavia periaatteita noudatetaan äitienpäivämitalien hakumenettelyssä:

- Vähintään puolet ritarikunnille tulevista ehdotuksista tulee kunnilta, järjestöiltä tai vastaavilta yhteisöiltä.
- Enintään puolet ehdotuksista on palkittaviksi esitettyjen äitien omien lasten jättämiä. Jokaisen tällaisen hakemuksen tukena tulee olla vähintään kaksi luotettavaa, toisistaan riippumatonta puoltavaa lausuntoa sellaisilta järjestöiltä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tai muilta yhteisöiltä, jotka hyvin tuntevat perheen. Hakemusta, jossa on vain yksi puoltolausunto tai sellaista ei ole lainkaan, ei oteta vastaan, ennen kuin se on täydennetty riittäväillä puolloilla.

- Muiden omaisten, tuttavien, naapurien jne. laatimia hakemuksia ei hyväksytä, ellei joku viranomainen, järjestö tai muu yhteisö ole ottanut asiaa ajaakseen.

Aluehallintoviraston esitys tehdään asukasluvun perusteella määräytyvän kiintiön mukaisena. Etelä-Suomen alueen enimmäiskiintiö on 14 kunniamerkkiä.

Äitienpäiväkunniamerkkiehdotukset tulee toimittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastoon marraskuun 4. päivään 2022 mennessä osoitteella Etelä-Suomen aluehallintovirasto, PL 1, 13035 Hämeenlinna.

Lisätiedot ja ohjeet lomakkeisiin sekä vaadittavat Ritarikuntien kunniamerkkiehdotuslomake ja liitelomake äitienpäiväkunniamerkkihakemukseen löytyvät osoitteesta: <http://stm.fi/aitienpaivakunniamerkit> (kohdasta hakulomakkeet). Lisäksi lomakkeet voi tilata aluehallintovirastosta. Lisätietoja asiassa antaa kehittämispäällikkö Leena Tulokas, puh. 0295 016 527.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä tiedokseen äitienpäiväkunniamerkkien hakemisen aikataulun ja ohjeet ja kannustaa Tuusulassa toimivia järjestöjä ja yhteisöjä tekemään esityksiä kunniamerkkien saajista aluehallintovirastolle 4.11. mennessä
- käsitellä ehdotukset Tuusulan kunnan nimissä haettavista äitienpäiväkunniamerkkien saajista ja tehdä ehdotuksensa kunniamerkkien saajista kunnanhallitukselle ja edelleen aluehallintovirastolle 4.11. mennessä.

Puheenjohtajan avattua keskustelun Annika Lappalainen esitti Erja Sarenius-Salmenkiven kannattamana, että kunta hakee Sari Nevalaiselle äitienpäiväkunniamerkkien.

Keskustelun jatkuessa Mira Lehtinen esitti Satu Rathgeberin kannattamana, että kunta hakee Elina Ojanteelle äitienpäiväkunniamerkkien.

Lautakunta hyväksyi esitykset yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- merkitä tiedokseen äitienpäiväkunniamerkkien hakemisen aikataulun ja ohjeet ja kannustaa Tuusulassa toimivia järjestöjä ja yhteisöjä tekemään esityksiä kunniamerkkien saajista aluehallintovirastolle 4.11. mennessä
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää
 - hakea Tuusulan kunnan nimissä äitienpäiväkunniamerkit Sari Nevalaiselle ja Elina Ojanteelle
 - tehdä hakemuksen aluehallintovirastolle 4.11. mennessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, 31.10.2022, § 376

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- että äitienpäiväkunniamerkkejä haetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan ehdotuksen mukaan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori / toimenpiteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 307, 12.09.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 53, 25.10.2022

Ikäihmisten neuvosto, § 38, 26.10.2022

Vammaisneuvosto, § 44, 26.10.2022

Lapsi- ja perheasiainneuvosto, § 23, 26.10.2022

Kunnanhallitus, § 377, 31.10.2022

§ 377

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategia 2023-2025, lausunto

TUUDno-2022-1714

Kunnanhallitus, 12.09.2022, § 307

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Sailas, Heidi Hagman

virpi.sailas@tuusula.fi, heidi.hagman@tuusula.fi

kansliapäällikkö, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Keusote 19.8.2022, Lausuntopyyntö Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta sidosryhmille, khall 12.9.

2 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos 2023-2025, khall 12.9.2022

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminnan lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta, osia Eteva kuntayhtymän toiminnasta sekä kunnista koulupsykologeja ja -kuraattoreita.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategian tulee olla valmis 1.1.2023. Strategian valmistelussa on kuultu niin asukkaita, asiakkaita, päättäjiä kuin henkilöstöä. Strategian valmistelijat pyytävät ajatuksia ja näkemyksiä strategian laatimisen tueksi myös sidosryhmiltä. Jokaisen sidosryhmän toivotaan laativan yhden yhteisen vastauksen kyselyyn. Vastaukset huomioidaan osana hyvinvointialueen strategian laadintaa. Lausuntoja pyydetään 5.9.2022 mennessä. Tuusulan kunta on pyytänyt ja saanut lisää aikaa lausunnon antamiselle.

Hyvinvointialueella on lain mukaan oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategian tulee ohjata koko hyvinvointialueen toimintaa eli sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämistä ja tuottamista. Palvelualuestrategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös täydentävät strategiaa tarkemmalla tasolla.

Kommentoitavana oleva strategialuonnos sisältää hyvinvointialueen tahtotilan, arvot, tavoitteet, painopisteet ja erottautumistekijät. Syksyn aikana työstetään strategiassa onnistumista edellyttävät toimenpiteet sekä keskeiset periaatteet ja avainmittarit, joilla seurataan strategian toteutumista. Hyvinvointialuestrategia viedään Keski-Uudenmaan aluevaltuuston päätettäväksi joulukuussa 2022.

Tuusulan kunnan lausunto:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta.

Strategialausunnoille annettu aika on lyhyt ja siitä syystä ei ole ollut mahdollista tehdä laajaa kuulemista kunnan eri toimielimissä. Lausunto on valmisteltu kunnan johtoryhmässä.

Strategisten tavoitteiden teemat ovat hyvät. Hyvinvointialueen strategiassa asukas on keskiössä. Strategia huomioi palveluiden laadun, vaikuttavuuden ja sujuvuuden. Hyvinvointialueen henkilöstön näkökulma ja kumppanuudet on huomioitu. Strategia on kuitenkin vielä hyvin ylätasoinen ja siitä puuttuu mm. strategisia tavoitteita konkretisoivat tavoitteet ja tavoitteiden toteutumisen mittarit. Koska strategian sisältöä on avattu vähäisesti, on arviointia niistä vaikea tehdä. Keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä tulisikin kuvata tarkemmin. Strategisten asiakirjojen kokonaisuuden ja strategisen ohjausjärjestelmän kuvaus olisi liitettävä strategiaan. Myös toimenpidesuunnitelmia tulisi avata. Strategian toteutumisen seurannan kuvausta tulisi vielä täsmentää. Strategisista mittareista todetaan, että ne laaditaan syksyn aikana. Strategian sisällön arviointi kokonaisuudessaan ei vielä ole mahdollista.

Strategiassa on tunnistettu Keski-Uudenmaan alueen erityispiirteitä ja nykytilaa (mm. väestön kasvu ja ikääntyminen, asukkaiden hyvinvoinnin tila), jotka vaikuttavat palvelutarpeeseen. Tietoon perustuva ennakointi palvelutarpeen ja toimintaympäristön muutoksista tulee olla strategiatyön ja strategisen johtamisen perusta.

Strategiassa todetaan, että väestön terveydentila on Keski-Uudellamaalla keskimääräistä parempi. Alueellisessa yhteistyössä kunnissa on kuitenkin tunnistettu eroja alueen kuntien välillä ja jopa kuntien sisällä. Tällä perusteella hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen näkökulma sekä ennaltaehkäisevän toiminnan rooli tulee huomioida strategisessa ajattelussa paremmin. Samoin strategiassa pitää korostaa eri kuntien palvelutarpeen näkökulmaa vielä vahvemmin.

Hyvinvointialuestrategian tulee lain mukaan (laki hyvinvointialueesta §41) koota hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Strategiaan pitääkin sisällyttää vielä selkeämmin myös talouden reunaehdot, koska strategia ohjaa taloussuunnittelua. Tavoitteiden on oltava realistisia, koska kustannuskehityksen on vastattava rahoitusta.

Strategiaprosessiin on luonnoksen mukaan osallistettu laajasti eri tahoja. Kuntatoimijoiden osallisuus valmisteluun on kuitenkin jäänyt hyvin vähäiseksi. Erityisryhmien osallisuus edellyttää usein aktivointitoimia, esteettömyyttä ja tarvittaessa myös kohtuullisia mukautuksia, että osallisuus tosiasiaassa toteutuu. Yhteisen hyvinvoinnin edistämisen yhdyspinnan sitouttaminen strategiaan on todella tärkeää. Jatkovalmistelussa kuntien osallistaminen on taattava. Kunnat tulevat olemaan edelleen tärkeitä yhteistyökumppaneita hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Asukkaiden hyvinvointi ja sen edistäminen on sekä kuntien että hyvinvointialueen yhteinen tehtävä. Strategiassa tulee näkyä kumppanuus kuntien kanssa joko tavoitteissa tai painopisteissä.

Sosiaalipalveluiden ja pelastustoimen näkymättömyys strategiassa kiinnittää huomiota. Vaikka pelastustoimen tarkemmat palvelut esitetään palvelutasopäätöksessä, strategiassa tulee huomioida pelastustoimi tasavertaisena

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

toimijana sote-palvelujen rinnalla. Ilmeisesti turvallisuuteen viittaamalla tarkoitetaan pelastustoimea, mutta tämä kirjaus ei ole riittävä.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategiasta.
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan kokouksessa.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Tuija Reinikainen ja Laura Åvall esittivät päätökseen seuraavan lisäyksen:

"Esitämme, että hyvinvointialueen strategisissa painopisteissä otetaan lisäksi huomioon myös palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa." Kunnanhallitus hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kunnanhallitus päätti

- lisätä lausuntoon, että hyvinvointialueen strategisissa painopisteissä otetaan lisäksi huomioon myös palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnos keskeisistä periaatteista 2023-2025, hytelk 25.10.2022

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminnan lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta, osia Eteva kuntayhtymän toiminnasta sekä kunnista koulupsykologeja ja -kuraattoreita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos toimitettiin sidosryhmille lausunnolle elokuussa 2022. Strategiakokonaisuuteen tullaan sisällyttämään täydentävinä osina palvelustrategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös. Palvelustrategiassa tulee kuvata periaatteita, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Hyvinvointialue pyytää nyt ajatuksia ja näkemyksiä sidosryhmiltä palvelustrategian laatimisen tueksi.

Kommentoitavana oleva palvelustrategialuonnos sisältää palvelujen järjestämisen keskeiset periaatteet. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös strategiakokonaisuutta tukevia avainmittareita, jotka ovat parhaillaan valmistelussa osana hyvinvointialueen strategiamittaristoa. Strategian toimeenpano konkretisoidaan myöhemmin erillisillä toimeenpanosuunnitelmilla.

Jokaisen sidosryhmän toivotaan laativan yhden yhteisen vastauksen keskeisistä periaatteista 4.11. mennessä. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa muodostuuko palvelustrategian keskeisistä periaatteista hyvinvointialueen palveluiden strategista järjestämistä oikean suuntaisesti ohjaava kokonaisuus. Vastaukset tullaan huomioimaan osana palvelustrategian valmistelua. Luonnos palvelustrategian keskeisistä periaatteista on esityslistan liitteenä.

Strategiakokonaisuutta valmistellaan eteenpäin siten, että se on valmis Keski-Uudenmaan aluevaltuuston käsittelyyn joulukuussa 2022.

Tuusulan kunnanhallitus lausui Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta kokouksessaan 14.9.2022.

Tuusulan kunnan lausunto Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua palvelustrategialuonnokseen.

Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa.

Hyvinvointialueella laadittava palvelustrategia on tärkein asiakirja hyvinvointialueen strategian rinnalla. Palvelustrategiassa asetetaan tavoitteet strategiakaudella tuotettavien palveluiden määrälle, laadulle, saatavuudelle ja kustannuksille.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Sidosryhmien lausunnon antamiselle varattu aika on lyhyt ja asian käsittely laajasti kunnan eri foorumeilla ja toimielimissä ei ole ollut mahdollista. Koska kyseessä on merkittävä asiakirja, on valmistelulle annettava riittävästi aikaa ja valmistelu on tehtävä huolellisesti.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiassa on kuvattu 12 keskeistä periaatetta palveluiden järjestämisessä. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös mm. strategiakokonaisuutta tukevat avainmittarit. Palvelustrategian muu sisältö ei kuitenkaan ole ollut käytettävissä lausuntoa antaessa. Siitä syystä joudumme antamaan lausunnon vaillinaisin tiedoin.

Palvelustrategian 12 keskeisintä periaatetta

1. Monituottajuusmalli
2. Vertailtavuus
3. Strategisten hankintojen kyvykkyys
4. Valvonta ja sopimusohjaus
5. Verkostoyhteistyö
6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus
7. Markkinoiden kehittäminen
8. Kevennetty palvelurakenne
9. Asiakasohjaus ja palveluiden yhteensovittaminen
10. Riittävä omapalvelutuotanto
11. Ekologinen kestävyys palvelutuotannossa
12. Palvelujen verkosto

Strategiaan tulisi kirjata, kuinka palvelustrategian keskeisimmät periaatteet aiotaan saavuttaa ja antaa palvelulupaus. Keskeisimmät periaatteet tarkastelevat palvelustrategiaa monipuolisesti eri näkökumista. Periaatteita on kuitenkin paljon ja osa niistä olisi yhdistettävissä (esim. monituottajuusmalli ja riittävä omapalvelutuotanto). Palvelustrategian valmistelussa olisi ollut hyvä ottaa mukaan eri sidosryhmien edustajia, niin kuntien, 3. sektorin toimijoiden kuin myös yksityisen palvelusektorin yrittäjien ja yritysten.

Keskeisimmissä periaatteissa 1. mainitaan monituottajuus määrittelemättä sitä tarkemmin. Palvelustrategiassa tulisivatkin määritellä, mitkä palvelut hyvinvointialue tuottaa tai pyrkii tuottamaan itse, mitä palveluita yritykset tai kolmas sektori tuottavat tai niiden odotetaan tuottavan. Valvontavastuu palveluista ja palveluiden toteutuvasta saavutettavuudesta on aina julkisella toimijalla, hyvinvointialueella. Kunnan elinvoiman näkökulmasta haluamme luoda edellytyksiä alueella toimiville sote-toimialan yrityksille.

Palvelustrategian 2. keskeisessä periaatteessa linjataan palveluiden vertailtavuutta suhteessa kustannusrakenteeseen. Kustannusrakenteen tulisi aina vertautua myös asiakkaiden tarpeisiin ja palveluiden alueelliseen kattavuuteen. Palvelutuotannon vertailua ei kaikilta osin koeta tehdyn riittävän laajasti tai samankaltaisesti eri hyvinvointialueilla. Uudistuksen tavoitteena on ollut tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset palvelut kaikilla hyvinvointialueilla.

4. keskeinen periaate, valvonta ja sopimusohjaus, määrittelee, että palveluiden järjestäjä on vastuussa palveluiden lainmukaisuudesta. Järjestäjä-termin sijaan olisi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hyvä korostaa, että valvontavastuu on hyvinvointialueella. Tasavertainen ja asiakaslähtöinen näkökulma palvelutuotannossa ja sen valvomisessa on kunnalle keskeistä.

Keskeisimmässä periaatteessa 5 Verkostoyhteistyö kuvataan, että "verkostoyhteistyössä järjestäjä saa tehtävänsä tukea laajalta verkostolta. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Uudenmaan alueen hyvinvointialueet HUS ja kunnat. Alueellista turvallisuutta kehitetään yhteisten valmius ja varautumissuunnitelmien kautta". Kunnat haluavat toimia yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa. Kokonaisvaltainen näkemys kunnan roolista yhteistyökumppanina hyvinvointialueen kanssa olisi tärkeää tuoda esille, vaikka sitä varmasti kehitetään monissa eri työryhmissä hyvinvointialuevalmistelussa. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluissa yhteistyö kunnan sivistyspalveluiden kanssa on keskeistä. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös 3. sektorin toimijat.

Keskeisimmässä periaatteessa 6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus määritetään, että "palvelut muotoillaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti yhteydenottotapoja rajaamatta. Osallisuus omaan hoitoon ja palveluun lisää yksilön ja yhteisön hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen riskiä. Asukkaat ja henkilöstö osallistuvat palveluiden muotoiluun osana niiden kehittämistä". Asukkaiden ja yhteisöjen mukanaolo palveluiden muotoilussa ja kehittämisessä on äärimmäisen tärkeää. Hyvinvointialueen tulee huolehtia siitä, että kunnan, yrittäjien ja kolmannen sektorin näkökulma ja osaaminen hyödynnetään alueen palvelustrategian valmistelussa, käytännön toteuttamisessa ja tulosten arvioinnissa.

Keskeisimmässä periaatteessa 8. kuvataan miten "palvelutuotannossa panostetaan matalan kynnyksen ja kevyen palvelurakenteen palveluihin, jotta raskaiden palveluiden toteuttamiseen jää riittävästi resurseja". Suuruus ja keskitetty palvelu ei kaikissa tapauksissa tuo etua tai tehokkuutta, eikä integraatio toteudu palveluita viilaamalla. Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevistä palveluista tulisi pitää kiinni ja pieniin asioihin on saatava apu lähellä ja nopeasti. Tämän periaatteen 8 otsikointi, kevennetty palvelurakenne, on koettu myös epämääräiseksi ja häivyttäväksi määrittelyksi, joka voi johtaa vääriin tulkintoihin. Ennaltaehkäisevän ja korjaavan työn suhde ja ennaltaehkäisevien palveluiden roolin painottaminen on tärkeää, se tulee muotoilla toisin. Nyt saattaa syntyä mielikuva säästöistä ja huonoista palveluista, eikä painopisteestä ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Periaate 9 määrittää asiakasohjausta ja palvelujen yhteensovittamista. "Lähineuvonta toteutuu yhdenvertaisesti ja yksilöllisesti. Palvelukokonaisuudet suunnitellaan yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti niin, että saat tarvitsemasi palvelun oikeaan aikaan, oikeassa paikassa ja oikean ajan." Kuntalaisen ja palveluiden käyttäjien näkökulmasta tämä on keskeisimpiä periaatteita. Etenkin heikoimmassa asemassa olevien, ikäihmisten, erityisryhmien ja lasten ja perheiden palveluiden kohdalla tämä on erityisen tärkeää. Palvelustrategiassa tulee huomioida palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa. Asiakasohjaukseen ja palveluiden yhteensovittamiseen liittyy myös kolmannen sektorin tuottamat palvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ja niiden yhteensovittaminen hyvinvointialueen palvelutarjonnan kanssa. Järjestöjen avustaminen sote-tehtävissä hyvinvointialueella kannattaa huomioida myös tässä yhteydessä.

Periaatteessa 10 riittävä oma palvelutuotanto kuvataan seuraavasti: "Emme tee peruuttamattomia palveluratkaisuja. Häiriötilanteisiin varaudutaan riittävällä omalla palvelutuotannolla." Hyvinvointialueen riittävä palvelutuotanto on määritettävä palveluiden saavutettavuus ja asiakkaiden ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Palvelutuotannossa tulee huomioida kuntien erilaisuus ja erilaiset palvelutarpeet. Eri kuntien asukkaita ei saa asettaa eriarvoiseen asemaan asuinkunnasta tai -paikasta riippuen.

Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu". Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää digipalveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa. Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan alueen että kunnan eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun. Kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon asiassa.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella lautakunta päätti yksimielisesti lisätä lausuntoon kohtaan 12:

"Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu”.

Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan että kuntien ja eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Linjaukset lähipalveluista tulee tehdä hyvinvointialueella ennen palveluverkkoa koskevia päätöksiä.

Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Lähipalvelut voidaan tuottaa sote-asemien, sote-pisteiden, kotiin vietävien palveluiden, liikkuvien palveluiden, hybridi- tai sähköisten etäpalveluiden muodossa. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys tulee olla ensisijaista asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on tärkeää etenkin toistuvasti käytettävien palveluiden osalta. Kertaluonteiset palvelut voidaan tuottaa keskitetyistä pisteistä, mutta palveluita ei voida keskittää ilman toimivia liikenneyhteyksiä palveluun.

Tuusulan kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.

Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.

Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti lisätä lausuntoon kohtaan 12 seuraavaa:

Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan ”palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu”.

Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan että kuntien ja eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Linjaukset lähipalveluista tulee tehdä hyvinvointialueella ennen palveluverkkoa koskevia päätöksiä.

Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Lähipalvelut voidaan tuottaa sote-asemien, sote-pisteiden,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kotiin vietävien palveluiden, liikkuvien palveluiden, hybridi- tai sähköisten etäpalveluiden muodossa. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys tulee olla ensisijaista asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on tärkeää etenkin toistuvasti käytettävien palveluiden osalta. Kertaluonteiset palvelut voidaan tuottaa keskitetyistä pisteistä, mutta palveluita ei voida keskittää ilman toimivia liikenneyhteyksiä palveluun.

Tuusulan kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.

Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.

Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa.

Ikäihmisten neuvosto, 26.10.2022, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnos keskeisistä periaatteista 2023-2025, ikne 26.10.2022

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminnan lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta, osia Eteva kuntayhtymän toiminnasta sekä kunnista koulupsykologeja ja -kuraattoreita.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos toimitettiin sidosryhmille lausunnolle elokuussa 2022. Strategiakokonaisuuteen tullaan sisällyttämään täydentävinä osina palvelustrategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös. Palvelustrategiassa tulee kuvata periaatteita, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Hyvinvointialue pyytää nyt ajatuksia ja näkemyksiä sidosryhmiltä palvelustrategian laatimisen tueksi.

Kommentoitavana oleva palvelustrategialuonnos sisältää palvelujen järjestämisen keskeiset periaatteet. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

strategiakokonaisuutta tukevia avainmittareita, jotka ovat parhaillaan valmistelussa osana hyvinvointialueen strategiamittaristoa. Strategian toimeenpano konkretisoidaan myöhemmin erillisillä toimeenpanosuunnitelmillä.

Jokaisen sidosryhmän toivotaan laativan yhden yhteisen vastauksen keskeisistä periaatteista 4.11. mennessä. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa muodostuuko palvelustrategian keskeisistä periaatteista hyvinvointialueen palveluiden strategista järjestämistä oikean suuntaisesti ohjaava kokonaisuus. Vastaukset tullaan huomioimaan osana palvelustrategian valmistelua. Luonnos palvelustrategian keskeisistä periaatteista on esityslistan liitteenä.

Strategiakokonaisuutta valmistellaan eteenpäin siten, että se on valmis Keski-Uudenmaan aluevaltuuston käsittelyyn joulukuussa 2022.

Tuusulan kunnanhallitus lausui Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta kokouksessaan 14.9.2022.

Tuusulan kunnan lausunto Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua palvelustrategialuonnokseen.

Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa.

Hyvinvointialueella laadittava palvelustrategia on tärkein asiakirja hyvinvointialueen strategian rinnalla. Palvelustrategiassa asetetaan tavoitteet strategiakaudella tuotettavien palveluiden määrälle, laadulle, saatavuudelle ja kustannuksille.

Sidosryhmien lausunnon antamiselle varattu aika on lyhyt ja asian käsittely laajasti kunnan eri foorumeilla ja toimielimissä ei ole ollut mahdollista. Koska kyseessä on merkittävä asiakirja, on valmistelulle annettava riittävästi aikaa ja valmistelu on tehtävä huolellisesti.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiassa on kuvattu 12 keskeistä periaatetta palveluiden järjestämisessä. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös mm. strategiakokonaisuutta tukevat avainmittarit. Palvelustrategian muu sisältö ei kuitenkaan ole ollut käytettävissä lausuntoa antaessa. Siitä syystä joudumme antamaan lausunnon vaillinaisin tiedoin.

Palvelustrategian 12 keskeisintä periaatetta:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

1. Monituottajuusmalli
2. Vertailtavuus
3. Strategisten hankintojen kyvykkyys
4. Valvonta ja sopimusohjaus
5. Verkostoyhteistyö
6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus
7. Markkinoiden kehittäminen
8. Kevennetty palvelurakenne
9. Asiakasohjaus ja palveluiden yhteensovittaminen
10. Riittävä omapalvelutuotanto
11. Ekolohinen kestävyys palvelutuotannossa
12. Palvelujen verkosto

Strategiaan tulisi kirjata, kuinka palvelustrategian keskeisimmät periaatteet aiotaan saavuttaa ja antaa palvelulupaus. Keskeisimmät periaatteet tarkastelevat palvelustrategiaa monipuolisesti eri näkökumista. Periaatteita on kuitenkin paljon ja osa niistä olisi yhdistettävissä (esim. monituottajuusmalli ja riittävä omapalvelutuotanto). Palvelustrategian valmistelussa olisi ollut hyvä ottaa mukaan eri sidosryhmien edustajia, niin kuntien, 3. sektorin toimijoiden kuin myös yksityisen palvelusektorin yrittäjien ja yritysten.

Keskeisimmissä periaatteissa 1. mainitaan monituottajuus määrittelemättä sitä tarkemmin. Palvelustrategiassa tulisi määritellä, mitkä palvelut hyvinvointialue tuottaa tai pyrkii tuottamaan itse, mitä palveluita yritykset tai kolmas sektori tuottavat tai niiden odotetaan tuottavan. Kunnan elinvoiman näkökulmasta haluamme luoda edellytyksiä alueella toimiville sote-toimialan yrityksille.

Keskeisimmässä periaatteessa 5 Verkostoyhteistyö kuvataan, että ”verkostoyhteistyössä järjestäjä saa tehtävänsä tukea laajalta verkostolta. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Uudenmaan alueen hyvinvointialueet HUS ja kunnat. Alueellista turvallisuutta kehitetään yhteisten valmius ja varautumissuunnitelmien kautta”. Kunnat haluavat toimia yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös 3. sektorin toimijat.

Keskeisimmässä periaatteessa 6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus määritetään, että ”palvelut muotoillaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti yhteydenottotapoja rajaamatta. Osallisuus omaan hoitoon ja palveluun lisää yksilön ja yhteisön hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen riskiä. Asukkaat ja henkilöstö osallistuvat palveluiden muotoiluun osana niiden kehittämistä”. Asukkaiden ja yhteisöjen mukanaolo palveluiden muotoilussa ja kehittämisessä on äärimmäisen tärkeää. Hyvinvointialueen tulee huolehtia siitä, että kunnan, yrittäjien ja kolmannen sektorin näkökulma ja osaaminen hyödynnetään alueen palvelustrategian valmistelussa, käytännön toteuttamisessa ja tulosten arvioinnissa.

Keskeisimmässä periaatteessa 8. kuvataan miten ”palvelutuotannossa panostetaan matalan kynnyksen ja kevyen palvelurakenteen palveluihin, jotta raskaiden palveluiden toteuttamiseen jää riittävästi resursseja”. Suuruus ja keskitetty palvelu ei

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kaikissa tapauksissa tuo etua tai tehokkuutta, eikä integraatio toteudu palveluita viilaamalla. Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevistä palveluista tulisi pitää kiinni ja pieniin asioihin on saatava apu lähellä ja nopeasti.

Periaate 9 määrittää asiakasohjausta ja palvelujen yhteensovittamista. "Lähineuvonta toteutuu yhdenvertaisesti ja yksilöllisesti. Palvelukokonaisuudet suunnitellaan yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti niin, että saat tarvitsemasi palvelun oikeaan aikaan, oikeassa paikassa ja oikean ajan." Kuntalaisen ja palveluiden käyttäjien näkökulmasta tämä on keskeisimpiä periaatteita. Etenkin heikoimmassa asemassa olevien, ikäihmisten ja erityisryhmien kohdalla tämä on erityisen tärkeää. Palvelustrategiassa tulee huomioida palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa.

Periaatteessa 10 riittävä oma palvelutuotanto kuvataan seuraavasti: "Emme tee peruuttamattomia palveluratkaisuja. Häiriötilanteisiin varaudutaan riittävällä omalla palvelutuotannolla." Hyvinvointialueen riittävä palvelutuotanto on määritettävä palveluiden saavutettavuus ja asiakkaiden ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Palvelutuotannossa tulee huomioida kuntien erilaisuus ja erilaiset palvelutarpeet. Eri kuntien asukkaita ei saa asettaa eriarvoiseen asemaan asuinkunnasta tai -paikasta riippuen.

Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu". Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset ja erityisryhmät tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää digipalveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa. Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan alueen että kunnan eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Ikäihmisten neuvosto päättää

- omalta osaltaan hyväksyä asiaselostuksen mukaisen lausunnon
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon asiassa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella ikäihmisten neuvosto päätti yksimielisesti lausua seuraavasti:

"Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta puuttuu konkretia ja annettu lausuntoaika on liian lyhyt monitoimijaisen käsittelyn näkökulmasta. Sosiaali- ja terveystalouden säilyminen lähipalveluina ja niiden saatavuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden varmistaminen on ensisijaisen tärkeää. Ikäihmisten näkökulmasta lähipalveluiden palveluiden määrä ja laatu on kuitenkin tärkeämpää, kuin seinät palveluiden ympärillä.

Ikäihmisten neuvosto yhtyy muutoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausuntoon ja etenkin keskeisimmästä kokonaisuudesta 12 annettuun lausuntoon:

- Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu".
- Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan että kuntien ja eri keskustusten pito- ja vetovoimaan. Linjaukset lähipalveluista tulee tehdä hyvinvointialueella ennen palveluverkkoa koskevia päätöksiä.
- Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Lähipalvelut voidaan tuottaa sote-asemien, sote-pisteiden, kotiin vietävien palveluiden, liikkuvien palveluiden, hybridi- tai sähköisten etäpalveluiden muodossa. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys tulee olla ensisijaista asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on tärkeää etenkin toistuvasti käytettävien palveluiden osalta. Kertaluonteiset palvelut voidaan tuottaa keskitetyistä pisteistä, mutta palveluita ei voida keskittää ilman toimivia liikenneyhteyksiä palveluun.
- Tuusulan kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.
- Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.
- Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluita ovat rajalliset myös tulevaisuudessa."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ikäihmisten neuvosto päätti lausua Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta seuraavasti:

"Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta puuttuu konkretia ja annettu lausuntoaika on liian lyhyt monitoimijaisen käsittelyn näkökulmasta. Sosiaali- ja terveystieteiden säilyminen lähipalveluina ja niiden saatavuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden varmistaminen on ensisijaisen tärkeää. Ikäihmisten näkökulmasta lähipalveluiden palveluiden määrä ja laatu on kuitenkin tärkeämpää, kuin seinät palveluiden ympärillä.

Ikäihmisten neuvosto yhtyy muutoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausuntoon ja etenkin keskeisimmästä kokonaisuudesta 12 annettuun lausuntoon:

- Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu".
- Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan että kuntien ja eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Linjaukset lähipalveluista tulee tehdä hyvinvointialueella ennen palveluverkkoa koskevia päätöksiä.
- Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Lähipalvelut voidaan tuottaa sote-asemien, sote-pisteiden, kotiin vietävien palveluiden, liikkuvien palveluiden, hybridi- tai sähköisten etäpalveluiden muodossa. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys tulee olla ensisijaista asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on tärkeää etenkin toistuvasti käytettävien palveluiden osalta. Kertaluonteiset palvelut voidaan tuottaa keskitetyistä pisteistä, mutta palveluita ei voida keskittää ilman toimivia liikenneyhteyksiä palveluun.
- Tuusulan kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.
- Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.
- Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluita ovat rajalliset myös tulevaisuudessa."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnos keskeisistä periaatteista 2023-2025, vam 26.10.2022

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminnan lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta, osia Eteva kuntayhtymän toiminnasta sekä kunnista koulupsykologeja ja -kuraattoreita.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos toimitettiin sidosryhmille lausunnolle elokuussa 2022. Strategiakokonaisuuteen tullaan sisällyttämään täydentävinä osina palvelustrategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös. Palvelustrategiassa tulee kuvata periaatteita, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Hyvinvointialue pyytää nyt ajatuksia ja näkemyksiä sidosryhmiltä palvelustrategian laatimisen tueksi.

Kommentoitavana oleva palvelustrategialuonnos sisältää palvelujen järjestämisen keskeiset periaatteet. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös strategiakokonaisuutta tukevia avainmittareita, jotka ovat parhaillaan valmistelussa osana hyvinvointialueen strategiamittaristoa. Strategian toimeenpano konkretisoidaan myöhemmin erillisillä toimeenpanosuunnitelmilla.

Jokaisen sidosryhmän toivotaan laativan yhden yhteisen vastauksen keskeisistä periaatteista 4.11. mennessä. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa muodostuuko palvelustrategian keskeisistä periaatteista hyvinvointialueen palveluiden strategista järjestämistä oikean suuntaisesti ohjaava kokonaisuus. Vastaukset tullaan huomioimaan osana palvelustrategian valmistelua. Luonnos palvelustrategian keskeisistä periaatteista on esityslistan liitteenä.

Strategiakokonaisuutta valmistellaan eteenpäin siten, että se on valmis Keski-Uudenmaan aluevaltuuston käsittelyyn joulukuussa 2022.

Tuusulan kunnanhallitus lausui Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta kokouksessaan 14.9.2022.

Tuusulan kunnan lausunto Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua palvelustrategialuonnokseen.

Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitettut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa.

Hyvinvointialueella laadittava palvelustrategia on tärkein asiakirja hyvinvointialueen strategian rinnalla. Palvelustrategiassa asetetaan tavoitteet strategiakaudella tuotettavien palveluiden määrälle, laadulle, saatavuudelle ja kustannuksille.

Sidosryhmien lausunnon antamiselle varattu aika on lyhyt ja asian käsittely laajasti kunnan eri foorumeilla ja toimitelmissä ei ole ollut mahdollista. Koska kyseessä on merkittävä asiakirja, on valmistelulle annettava riittävästi aikaa ja valmistelu on tehtävä huolellisesti.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiassa on kuvattu 12 keskeistä periaatetta palveluiden järjestämisessä. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös mm. strategiakokonaisuutta tukevat avainmittarit. Palvelustrategian muu sisältö ei kuitenkaan ole ollut käytettävissä lausuntoa antaessa. Siitä syystä joudumme antamaan lausunnon vaillinaisin tiedoin.

Palvelustrategian 12 keskeisintä periaatetta:

1. Monituottajuusmalli
2. Vertailtavuus
3. Strategisten hankintojen kyvykkyys
4. Valvonta ja sopimusohjaus
5. Verkostoyhteistyö
6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus
7. Markkinoiden kehittäminen
8. Kevennetty palvelurakenne
9. Asiakasohjaus ja palveluiden yhteensovittaminen
10. Riittävä omapalvelutuotanto
11. Ekolohinen kestävyys palvelutuotannossa
12. Palvelujen verkosto

Strategiaan tulisi kirjata, kuinka palvelustrategian keskeisimmät periaatteet aiotaan saavuttaa ja antaa palvelulupaus. Keskeisimmät periaatteet tarkastelevat palvelustrategiaa monipuolisesti eri näkökumista. Periaatteita on kuitenkin paljon ja osa niistä olisi yhdistettävissä (esim. monituottajuusmalli ja riittävä omapalvelutuotanto). Palvelustrategian valmistelussa olisi ollut hyvä ottaa mukaan eri sidosryhmien edustajia, niin kuntien, 3. sektorin toimijoiden kuin myös yksityisen palvelusektorin yrittäjien ja yritysten.

Keskeisimmissä periaatteissa 1. mainitaan monituottajuus määrittelemättä sitä tarkemmin. Palvelustrategiassa tulisiikin määritellä, mitkä palvelut hyvinvointialue

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tuottaa tai pyrkii tuottamaan itse, mitä palveluita yritykset tai kolmas sektori tuottavat tai niiden odotetaan tuottavan. Kunnan elinvoiman näkökulmasta haluamme luoda edellytyksiä alueella toimiville sote-toimialan yrityksille.

Keskeisimmässä periaatteessa 5 Verkostoyhteistyö kuvataan, että ” verkostoyhteistyössä järjestäjä saa tehtävänsä tukea laajalta verkostolta. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Uudenmaan alueen hyvinvointialueet HUS ja kunnat. Alueellista turvallisuutta kehitetään yhteisten valmius ja varautumissuunnitelmien kautta”. Kunnat haluavat toimia yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös 3. sektorin toimijat.

Keskeisimmässä periaatteessa 6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus määritetään, että ”palvelut muotoillaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti yhteydenottotapoja rajaamatta. Osallisuus omaan hoitoon ja palveluun lisää yksilön ja yhteisön hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen riskiä. Asukkaat ja henkilöstö osallistuvat palveluiden muotoiluun osana niiden kehittämistä”. Asukkaiden ja yhteisöjen mukanaolo palveluiden muotoilussa ja kehittämisessä on äärimmäisen tärkeää. Hyvinvointialueen tulee huolehtia siitä, että kunnan, yrittäjien ja kolmannen sektorin näkökulma ja osaaminen hyödynnetään alueen palvelustrategian valmistelussa, käytännön toteuttamisessa ja tulosten arvioinnissa.

Keskeisimmässä periaatteessa 8. kuvataan miten ”palvelutuotannossa panostetaan matalan kynnyksen ja kevyen palvelurakenteen palveluihin, jotta raskaiden palveluiden toteuttamiseen jää riittävästi resursseja”. Suuruus ja keskitetty palvelu ei kaikissa tapauksissa tuo etua tai tehokkuutta, eikä integraatio toteudu palveluita viilaamalla. Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevistä palveluista tulisi pitää kiinni ja pieniin asioihin on saatava apu lähellä ja nopeasti.

Periaate 9 määrittää asiakasohjausta ja palvelujen yhteensovittamista. ”Lähineuvonta toteutuu yhdenvertaisesti ja yksilöllisesti. Palvelukokonaisuudet suunnitellaan yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti niin, että saat tarvitsemasi palvelun oikeaan aikaan, oikeassa paikassa ja oikean ajan.” Kuntalaisen ja palveluiden käyttäjien näkökulmasta tämä on keskeisimpiä periaatteita. Etenkin heikoimmassa asemassa olevien, ikäihmisten ja erityisryhmien kohdalla tämä on erityisen tärkeää. Palvelustrategiassa tulee huomioida palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa.

Periaatteessa 10 riittävä oma palvelutuotanto kuvataan seuraavasti: ”Emme tee peruuttamattomia palveluratkaisuja. Häiriötilanteisiin varaudutaan riittävällä omalla palvelutuotannolla.” Hyvinvointialueen riittävä palvelutuotanto on määritettävä palveluiden saavutettavuus ja asiakkaiden ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Palvelutuotannossa tulee huomioida kuntien erilaisuus ja erilaiset palvelutarpeet. Eri kuntien asukkaita ei saa asettaa eriarvoiseen asemaan asuinkunnasta tai -paikasta riippuen.

Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan ”palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu". Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset ja erityisryhmät tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää digipalveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa. Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan alueen että kunnan eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Vammaisneuvosto päättää

- omalta osaltaan hyväksyä asiaselostuksen mukaisen lausunnon
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon asiassa.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Kokouksessa käydyn keskustelun perusteella vammaisneuvosto päätti yksimielisesti lausua seuraavasti:

"Vammaisneuvosto yhtyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausuntoon ja toteaa lisäksi, että

- palveluiden saumattomuus ja hoitoketjujen toimivuus on keskeistä
- hoidon oikea-aikaisuus avainasemassa
- on panostettava asiakaslähtöisen palveluorganisaation rakentamiseen eri toimijoiden välillä eri yhdyspinnoilla
- strategian on toimittava ihmisille ja ihmisen/asiakkaan tulee olla sen keskiössä
- asiakkaiden oltava mukana palveluiden arviointityössä
- palveluiden saavutettavuutta ja luottamusta palveluihin on vahvistettava."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto päätti yksimielisesti lausua seuraavasti:

Vammaisneuvosto yhtyy hyte-lautakunnan lausuntoon ja toteaa lisäksi, että

- palveluiden saumattomuus ja hoitoketjujen toimivuus on keskeistä
- hoidon oikea-aikaisuus avainasemassa
- on panostettava asiakaslähtöisen palveluorganisaation rakentamiseen eri toimijoiden välillä eri yhdyspinnoilla
- strategian on toimittava ihmisille ja ihmisen/asiakkaan tulee olla sen keskiössä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- asiakkaiden oltava mukana palveluiden arviointityössä
- palveluiden saavutettavuutta ja luottamusta palveluihin on vahvistettava.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto, 26.10.2022, § 23

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnos keskeisistä periaatteista 2023-2025, lape 26.10.2022

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminnan lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä Ridásjärven päihdehoitokeskuksen toiminta, osia Eteva kuntayhtymän toiminnasta sekä kunnista koulupsykologeja ja -kuraattoreita.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos toimitettiin sidosryhmille lausunnolle elokuussa 2022. Strategiakokonaisuuteen tullaan sisällyttämään täydentävinä osina palvelustrategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös. Palvelustrategiassa tulee kuvata periaatteita, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Hyvinvointialue pyytää nyt ajatuksia ja näkemyksiä sidosryhmiltä palvelustrategian laatimisen tueksi.

Kommentoitavana oleva palvelustrategialuonnos sisältää palvelujen järjestämisen keskeiset periaatteet. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös strategiakokonaisuutta tukevia avainmittareita, jotka ovat parhaillaan valmistelussa osana hyvinvointialueen strategiamittaristoa. Strategian toimeenpano konkretisoidaan myöhemmin erillisillä toimeenpanosuunnitelmilla.

Jokaisen sidosryhmän toivotaan laativan yhden yhteisen vastauksen keskeisistä periaatteista 4.11. mennessä. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa muodostuuko palvelustrategian keskeisistä periaatteista hyvinvointialueen palveluiden strategista järjestämistä oikean suuntaisesti ohjaava kokonaisuus. Vastaukset tullaan huomioimaan osana palvelustrategian valmistelua. Luonnos palvelustrategian keskeisistä periaatteista on esityslistan liitteenä.

Strategiakokonaisuutta valmistellaan eteenpäin siten, että se on valmis Keski-Uudenmaan aluevaltuuston käsittelyyn joulukuussa 2022.

Tuusulan kunnanhallitus lausui Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta kokouksessaan 14.9.2022.

Tuusulan kunnan lausunto Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua palvelustrategialuonnokseen.

Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa.

Hyvinvointialueella laadittava palvelustrategia on tärkein asiakirja hyvinvointialueen strategian rinnalla. Palvelustrategiassa asetetaan tavoitteet strategiakaudella tuotettavien palveluiden määrälle, laadulle, saatavuudelle ja kustannuksille.

Sidosryhmien lausunnon antamiselle varattu aika on lyhyt ja asian käsittely laajasti kunnan eri foorumeilla ja toimitelmissä ei ole ollut mahdollista. Koska kyseessä on merkittävä asiakirja, on valmistelulle annettava riittävästi aikaa ja valmistelu on tehtävä huolellisesti.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiassa on kuvattu 12 keskeistä periaatetta palveluiden järjestämisessä. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös mm. strategiakokonaisuutta tukevat avainmittarit. Palvelustrategian muu sisältö ei kuitenkaan ole ollut käytettävissä lausuntoa antaessa. Siitä syystä joudumme antamaan lausunnon vaillinaisin tiedoin.

Palvelustrategian 12 keskeisintä periaatetta:

1. Monituottajuusmalli
2. Vertailtavuus
3. Strategisten hankintojen kyvykkyys
4. Valvonta ja sopimusohjaus
5. Verkostoyhteistyö
6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus
7. Markkinoiden kehittäminen
8. Kevennetty palvelurakenne
9. Asiakasohjaus ja palveluiden yhteensovittaminen
10. Riittävä omapalvelutuotanto
11. Ekologinen kestävyys palvelutuotannossa
12. Palvelujen verkosto

Strategiaan tulisi kirjata, kuinka palvelustrategian keskeisimmät periaatteet aiotaan saavuttaa ja antaa palvelulupaus. Keskeisimmät periaatteet tarkastelevat palvelustrategiaa monipuolisesti eri näkökumista. Periaatteita on kuitenkin paljon ja osa niistä olisi yhdistettävissä (esim. monituottajuusmalli ja riittävä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

omapalvelutuotanto). Palvelustrategian valmistelussa olisi ollut hyvä ottaa mukaan eri sidosryhmien edustajia, niin kuntien, 3. sektorin toimijoiden kuin myös yksityisen palvelusektorin yrittäjien ja yritysten.

Keskeisimmässä periaatteissa 1. mainitaan monituottajuus määrittelemättä sitä tarkemmin. Palvelustrategiassa tulisikin määritellä, mitkä palvelut hyvinvointialue tuottaa tai pyrkii tuottamaan itse, mitä palveluita yritykset tai kolmas sektori tuottavat tai niiden odotetaan tuottavan. Kunnan elinvoiman näkökulmasta haluamme luoda edellytyksiä alueella toimiville sote-toimialan yrityksille.

Keskeisimmässä periaatteessa 5 Verkostoyhteistyö kuvataan, että ”verkostoyhteistyössä järjestäjä saa tehtävänsä tukea laajalta verkostolta. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Uudenmaan alueen hyvinvointialueet HUS ja kunnat. Alueellista turvallisuutta kehitetään yhteisten valmius ja varautumissuunnitelmien kautta”. Kunnat haluavat toimia yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös 3. sektorin toimijat.

Keskeisimmässä periaatteessa 6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus määritetään, että ”palvelut muotoillaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti yhteydenottotapoja rajaamatta. Osallisuus omaan hoitoon ja palveluun lisää yksilön ja yhteisön hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen riskiä. Asukkaat ja henkilöstö osallistuvat palveluiden muotoiluun osana niiden kehittämistä”. Asukkaiden ja yhteisöjen mukanaolo palveluiden muotoilussa ja kehittämisessä on äärimmäisen tärkeää. Hyvinvointialueen tulee huolehtia siitä, että kunnan, yrittäjien ja kolmannen sektorin näkökulma ja osaaminen hyödynnetään alueen palvelustrategian valmistelussa, käytännön toteuttamisessa ja tulosten arvioinnissa.

Keskeisimmässä periaatteessa 8. kuvataan miten ”palvelutuotannossa panostetaan matalan kynnyksen ja kevyen palvelurakenteen palveluihin, jotta raskaiden palveluiden toteuttamiseen jää riittävästi resurseja”. Suuruus ja keskitetty palvelu ei kaikissa tapauksissa tuo etua tai tehokkuutta, eikä integraatio toteudu palveluita viilaamalla. Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevistä palveluista tulisi pitää kiinni ja pieniin asioihin on saatava apu lähellä ja nopeasti.

Periaate 9 määrittää asiakasohjausta ja palvelujen yhteensovittamista. ”Lähineuvonta toteutuu yhdenvertaisesti ja yksilöllisesti. Palvelukokonaisuudet suunnitellaan yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti niin, että saat tarvitsemasi palvelun oikeaan aikaan, oikeassa paikassa ja oikean ajan.” Kuntalaisen ja palveluiden käyttäjien näkökulmasta tämä on keskeisimpiä periaatteita. Etenkin heikoimmassa asemassa olevien, ikäihmisten ja erityisryhmien kohdalla tämä on erityisen tärkeää. Palvelustrategiassa tulee huomioida palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa.

Periaatteessa 10 riittävä oma palvelutuotanto kuvataan seuraavasti: ”Emme tee peruuttamattomia palveluratkaisuja. Häiriötilanteisiin varaudutaan riittävällä omalla palvelutuotannolla.” Hyvinvointialueen riittävä palvelutuotanto on määritettävä palveluiden saavutettavuus ja asiakkaiden ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Palvelutuotannossa tulee huomioida kuntien erilaisuus ja erilaiset palvelutarpeet. Eri

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kuntien asukkaita ei saa asettaa eriarvoiseen asemaan asuinkunnasta tai -paikasta riippuen.

Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan ”palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu”. Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset ja erityisryhmät tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää digipalveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa. Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan alueen että kunnan eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päättää

- omalta osaltaan hyväksyä asiaselostuksen mukaisen lausunnon
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon asiassa.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella lapsi- ja perheasiainneuvosto päätti yksimielisesti lausua seuraavasti:

"Lapsi- ja perheasiainneuvosto yhtyy hyvinvoinnin ja terevyyden edistämisen lautakunnan lausuntoon ja toteaa lisäksi, että

- palveluiden matalan kynnyksen korostaminen etenkin lasten, nuorten ja perheiden palveluissa
- järjestöjen rooli palvelutuotannon ulkopuolella, eli esim. järjestölähtöinen toiminta ja sen pitäisi sujuvasti linkittyä hyvinvointialueen toimintaan. Hyvinvointialueen ja alueen kuntien on sovittava selkeästi mitä avustetaan kunnasta ja mitä avustetaan hyvinvointialueelta. Järjestöjen neuvottelukunnan yhteistyö hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspinnalla tärkeää.
- on tärkeää, että perhekeskusrakennetta täydennetään myös muissa pisteissä toteutettavilla perheiden palveluilla."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päätti lausua seuraavasti:

Lapsi- ja perheasiainneuvosto yhtyy hyvinvoinnin ja terevyyden edistämisen lautakunnan lausuntoon ja toteaa lisäksi, että

- palveluiden matalan kynnyksen korostaminen etenkin lasten, nuorten ja perheiden palveluissa
 - järjestöjen rooli palvelutuotannon ulkopuolella, eli esim. järjestölähtöinen toiminta ja sen pitäisi sujuvasti linkittyä hyvinvointialueen toimintaan. Hyvinvointialueen ja alueen kuntien on sovittava selkeästi mitä avustetaan kunnasta ja mitä avustetaan hyvinvointialueelta. Järjestöjen neuvottelukunnan yhteistyö hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspinnalla tärkeää.
 - on tärkeää, että perhekeskusrakennetta täydennetään myös muissa pisteissä toteutettavilla perheiden palveluilla.
-

Kunnanhallitus, 31.10.2022, § 377

Valmistelija / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnos keskeisistä periaatteista 2023-2025, khall 31.10.2022

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon asiassa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 55, 25.10.2022
Kunnanhallitus, § 378, 31.10.2022

§ 378

Suomen romanipoliittinen ohjelma 2023-2030, lausunto

TUUDno-2022-2058

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Suomen romanipoliittinen ohjelma (ROMPO3) on voimassa vuosina 2023–2030. Rompo3 perustuu EU:n strategiseen puiteohjelmaan romanien yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja osallistumisesta. Suomi EU:n jäsenmaana on sitoutunut puiteohjelman tavoitteisiin ja pyrkii edistämään romanien yhdenvertaisuutta ja osallisuutta eri elämänalueilla. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on valmistellut ohjelman yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta.

Rompo3 -ohjelman läpileikkaavina tavoitteina on yhdenvertaisuus, osallisuus ja osallistuminen sekä syrjinnän poistaminen puuttamalla romanivastaisuuteen. Nämä painopisteet ohjaavat romanipoliittisten toimenpiteiden valtavirtaistamista. Rompo3-ohjelmassa on myös neljä sektoraalista tavoitekokonaisuutta liittyen koulutukseen, työllisyyteen, asumiseen sekä terveyteen. Rompo3 sisältää myös toimenpiteitä, joilla vahvistetaan romanien sosiaalisia, kielellisiä ja kulttuurisia oikeuksia. Rompo3 on toteutettu yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja toimenpiteiden oikein kohdentaminen toteutuu elinkaarimallin avulla.

Euroopan komission ohjeistuksen mukaisesti täytäntöönpanosta raportoidaan kahden vuoden välein. Komissio seuraa edistymistä hyödyntäen Euroopan unionin perusoikeusviraston kyselyjä ja kansalaisyhteiskunnan antamaa palautetta. Nykyisestä EU:n 10-vuotissuunnitelmasta tehdään EU-tason perusteellinen väliarviointi ja Suomen osalta väliarviointi on kirjattu myös osaksi Rompo3 -ohjelmaa.

Suomen romanipoliittinen ohjelma vuosille 2023–2030 on vuorossaan kolmas romanipoliittinen ohjelma (Rompo3). Rompo3 -ohjelma perustuu Euroopan unionin neuvoston suositukselle romanien yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja osallistumisesta (2021/C 93/01).

Monet Rompo3 -ohjelman toimenpiteistä jatkuvat edellisiltä toimintakausilta (Rompo1 -ohjelma (2009–2017) sekä Rompo2 -ohjelma (2018–2022)). Nykyisessä ohjelmassa on rajattu toimenpiteiden määrää ja siten priorisoitu joitakin kokonaisuuksia. Rompo2 -ohjelmakautteen verrattuna suurin muutos on hyvinvointialueuudistus. Uudistuksen yhteydessä on noussut esille tarve huomioida romanikulttuurin erityispiirteet myös uudessa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteessa.

Rompo3 -ohjelmassa keskiöön on noussut alueellisesti toteutettavat toimenpiteet. Edellisellä kaudella toteutetut selvitykset ja tutkimukset mahdollistavat tietoon

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

perustuvan, alueellisesti kattavien ja konkreettisten toimenpiteiden suunnittelun. Näin pyritään turvaamaan alueellinen yhdenvertaisuus romaniväestön keskuudessa. Alueille suuntautuvien toimenpiteiden vuoksi entistä suurempi rooli valtakunnallisen romaniasiain neuvottelukunnan (RONK) lisäksi tulee olemaan alueellisilla romaniasiain neuvottelukunnilla (Aronk) sekä kuntien ja kaupunkien paikallisromanityöryhmillä (PRT).

Rompo3 -ohjelman suunnittelun toteutuksessa on mahdollistettu laaja eri tahojen osallistuminen yhteiskehittämisen prosessiin. Prosessin toivotaan olevan esimerkki muille toimijoille, sillä romaneiden on oltava mukana heitä koskevien asioiden suunnittelussa ja toteutuksessa eri yhteistyöverkostoissa.

Tuusulan kunnan lausunto

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua Suomen romanipoliittisesta ohjelmasta.

Ohjelman läpileikkaavana ajatuksena on romanien oikeuksien toteutuminen ja syrjinnän poistaminen. Yhdenvertaisuus, osallisuus ja osallistuminen tulevat ohjelmassa selkeästi esille erilaisin toimenpitein.

Romanipoliittisessa ohjelmassa asetetaan useita tavoitteita, joiden toimeenpanijana kunnat nähdään itsenäisinä toimijoina tai yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa:

- Romanit osallistetaan yhdenvertaisuussuunnitelmien kehittämiseen eri aloilla ja alueilla. Kuntatason tarkastelulla varmistetaan, että romanit on huomioitu suunnitelmissa ja edistetään huomioimista erityisesti niillä alueilla, joissa romaneja asuu.
- Parannetaan lastensuojelussa ja lastensuojelun jälkihuollossa olevien romanilasten ja -nuorten asemaa (perhekeskukset)
- Kehitetään paikallista ja valtakunnallista romaninuorisotyötä romaninuorten harrastusmahdollisuuksien ja osallisuuden parantamiseksi. Mitataan säännöllisesti nuorten osallisuuskokemuksia osallisuusindikaattoreilla.
- Selvitetään nuorten näkökulmasta mielekkäitä osallistumisen tapoja (esimerkiksi Digiraati). Kehitetään romanilapsille ja -nuorille uusia osallisuutta vahvistavia vaikuttamiskanavia perinteisenä pidettyjen tapojen rinnalle hyödyntäen esimerkiksi koulujen ja nuorisotyön välistä yhteistyötä.
- Lisätään romaninuorille suunnattua koulutusta ja opastusta oman talouden hallintaan, asumiseen sekä perhe-elämän taitoihin. Kehitetään malli, jolla romaninuoret tavoitetaan ja jonka kautta mahdollisimman moni romaninuori saa elämönhallintataitoja.
- Varmistetaan yhdenvertainen saavutettavuus digitaalisissa palveluissa lisäämällä romaniväestölle suunnattua digitaatitokoulutusta.
- Selvitetään toiminnallisesti ja moniammatillisesti ja yhteistyössä romanijärjestöjen kanssa romaniperheiden palvelutarpeet, palveluihin hakeutumisen esteet ja palvelujen saatavuus. Kehitetään romanitaustaiset huomioivaa ammatillista perhetyötä.
- Varmistetaan, että romaniperheiden tilanne huomioidaan ja juurrutetaan tulevaisuuden sote-keskusten perhekeskustoiminnassa. Viedään romaniperheet ja perhekeskustoiminta osaksi AVIn seurantajärjestelmää.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Lisätään ikääntyvän romaniväestön parissa toimivien välistä yhteistyötä toimenpiteiden valtavirtaistamiseksi.
- Kehitetään toimintatapoja, jotka estävät romanivanhusten putoamisen digitaalisesta palvelujärjestelmästä
- Ikääntyvien romanien asuminen huomioidaan osana ikäihmisten asumisohjelmaa
- Huomioidaan moniperustainen syrjintä vammaisten romanien palvelujen saatavuudessa ja kehitetään vammaisten romanilasten vanhemmille vertaistukiryhmiä sekä muita erilaisia tuen muotoja. Tuodaan vammaisten romanien asiat osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallista valvontaohjelmaa moniperustaiseen syrjintään liittyen.
- Tuodaan sovittelumenetelmä osaksi sosiaalisen tuen ja palvelumallien kehittämistä rikoksiin osallistuvien keskuudessa
- Romanien parissa tehtävän, päihde-, väkivalta- ja vankityötapojen valtakunnallinen kehittäminen ja koordinointi sekä asian parissa työskentelevien ja vertaistoimijoiden kouluttaminen
- Järjestetään yhteistyössä romanijärjestöjen kanssa perheleirejä, joissa romanihuoltajat voivat asiantuntijoiden kanssa keskustella lapsiinsa liittyvistä kysymyksistä (esim. kasvatus ja koulutus).
- Sisällytetään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön täydennyskoulutukseen kulttuurinen moninaisuus, myös romanikulttuuri.
- Huomioidaan romanilasten ja -nuorten tarpeet oppilaanohjauksen ja oppilashuollon kehittämisessä ja tehostetaan oppilaiden henkilökohtaista opinto-ohjausta perusopetuksessa.
- Kehitetään valtakunnallinen toimintamalli romanien koulutuspolkujen tukemiseksi korkeakoulutukseen ja 2. asteen opintoihin, hyödyntäen DIAKn ROMAHO-hankkeessa saatuja kokemuksia ja muualta kerättyä tietopohjaa, kiinnittäen huomiota eri aloille laaja-alaisesti suuntautumiseen.
- Koulutusmahdollisuuksista tiedottaminen. Kannustetaan romaneita suorittamaan ammatti- ja erikoisammattitutkintoja valtakunnallisesti sekä suunnataan vapaan sivistystyön oppilaitosten (esim. ja kansalaisopistojen) tarjontaa romaniväestölle.
- Kehitetään tukitoimenpiteitä romanien työelämää tutustumisen (TET) jaksojen mahdollistamiseksi
- Järjestetään valtakunnallisesti ja koordinoitusti vuosittaiset koulutustilaisuudet työvoimaviranomaisille romanien työelämätilanteeseen liittyen.
- Asumisneuvontaa tulee hyödyntää romanien asumiseen liittyvissä asioissa, ohjata romanitaustaisia asukkaita sen käyttäjiksi. Toimenpiteessä tulee huomioida eri ikäiset romanit.
- Asuntotoimijoille tulee välittää tietoa yhdenvertaisuuden käsitteestä ja huomioida romanien asumiseen liittyvät haasteet kuntien ja alueiden yhdenvertaisuussuunnitelmissa.
- Lisätään asumisen toimijoiden yhdenvertaisuusosaamista sekä valmiuksia käsitellä asumisen ongelmia sovittelun keinoin.
- Toimintakauden/toimenpiteiden lopussa tehdään vaikuttavuusarviointi toimenpiteisiin osallistuneiden keskuudessa/toimenpideympäristössä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnissa ja uusilla hyvinvointialueilla siten, että romaniväestölle kohdennetaan hankkeita ja toimenpiteitä, joissa huomioidaan ravitsemus- ja liikuntatottumukset-, päihteet sekä henkinen hyvinvointi.
- Eri ikäisille romaniniaisille suunnataan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevia ja parantavia sekä terveysongelmia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.
- Kehitetään valtakunnallinen mentorointiohjelma nuorten musiikkiharrastuksen tukemiseksi.
- Suunnitellaan ja toteutetaan erillisrahoituksella valtakunnallinen romanikielen etäopetushanke 2023–2030. Romanikielen perusopetusta täydentävää opetusta voidaan antaa etäyhteyksiä hyödyntäen perusopetuksessa sekä etäopetuksena lukiokoulutuksessa. Kunnat voivat hakea valtionavustusta perusopetusta ja lukiokoulutusta täydentävän romanikielen opetuksen järjestämiseen.
- Hyödynnetään sosiaalisen median tarjoamat mahdollisuudet romanikielen monipuoliseen käyttämiseen. Toteutetaan romanikielinen keskustelupalsta sosiaalisessa mediassa. Toimitetaan lapsille ja nuorille suunnattuja romanikielisiä videoita ja muuta aineistoa romaniperheiden käyttöön.
- Tunnistetaan ja tunnustetaan romanien osallisuus ja toimijuus seurakuntatyössä

Julkisen vallan, ja kuntien osana sitä, on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Viranomaisten keinot ennaltaehkäistä ja puuttua rasismiin sekä edistää hyviä väestösuhteita liittyvät eri hallinnonalojen rasismiin vastaiseen politiikkaan, yhdenvertaisuuden edistämiseen, resurssiohjaukseen, kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten tukemiseen, rasismia koskevan tiedon keräämiseen sekä toimenpiteisiin, jotka kohdistuvat eri väestöryhmien kuten eri kieli- ja uskonnollisten ryhmien, saamelaisten, romanien ja maahanmuuttajaryhmien oikeuksien edistämiseen. Tuusulan kunnassa käynnistyy loppuvuodesta 2022 kunnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman uudistustyö. Rompo3 ohjelmassa esiin nostetut asiat on mahdollista ottaa osaksi tätä suunnitelmatyötä. Suunnitelmien pohjalta tulee ryhtyä toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Onkin tärkeää, että kunnilla ja hyvinvointialueilla on vastuu yhdenvertaisuussuunnittelusta, ja molempien tavoitteita tulisi sovittaa yhteen tavoitteiden yhteneväisyyden vuoksi.

Ohjelma ja tavoitteisto on laadittu elinkaarimallilla: eri teemoja on käsitelty ikäryhmittäin lapset, nuoret, perheet ja työikäinen väestö sekä ikääntyvä romaniväestö. Tämä tukee hyvin tavoitteita kohdentaa toimenpiteet selkeästi oikealle kohderyhmälle sekä selkeyttää toimeenpanoa ja toteutumisen seurantaa. Elinkaarimalli tuo teemat lähemmäksi ihmistä ja siten suunnitteluprosessissa teemoja on ollut helpompi lähestyä.

Rompo3 -ohjelmaa tulee toteuttaa sekä kunnissa että hyvinvointialueilla, tämä lisää työn määrää erilaisissa hallinnollisissa rakenteissa. Ohjelma tähtää hyvällä tavalla moniammatilliseen ja toimialasektorit ylittävään yhteistyöhön. Tämä muutos vastaa tarpeeseen romaniasioiden valtavirtaistamiseen osaksi suomalaisen yhteiskunnan toimintatapoja.

Kuntia koskevien 31 tavoitteen toteutuminen kuntien toiminnassa edellyttää tavoitteiston huomioimista kuntien ja alueiden hyvinvointisuunnitelmissa ja -

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kertomuksissa sekä muissa toimintaa ohjaavissa strategisissa asiakirjoissa ja suunnitelmissa. Ohjelman tavoitteisto tulisi myös huomioida talousarvioita laadittaessa kuntien eri toimialueilla ja poikkihallinnollisessa yhteistyössä. Tavoitteita on paljon ja niiden edistämiseksi on tarpeen edetä porrastetusti. Pitkä ohjelmakausi mahdollistaa tämän.

Ohjelman mukaan osallisuuden indikaattoreita tulee käyttää toimenpiteistä raportoidessa. Osallisuusindikaattoreita käytetään mm. Unicefin lapsiystävällinen kunta -mallissa. Indikaattorit mittaavat kokemusta, mutta myös muutosta osallisuuden kokemuksessa. Tämän vuoksi kysymyspatteristoa tulisi käyttää toimenpiteiden aloituksen yhteydessä ja verrata tuloksia toimenpiteen päättyessä. Tarkastelun kohteena on erityisesti romanien yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä osallistuminen julkisen vallan ja instituutioiden rakenteissa. Näin tuodaan esille tärkeitä tarkastelukulmia romanien elämään Suomessa.

Osallisuuden kokemusta mitataan THLn kehittämällä osallisuusindikaattorilla (Experiences of Social Inclusion Scale, ESIS). Osallisuusindikaattori muodostuu kymmenestä väittämästä, jotka kartoittavat vastaajan kuulumisen tunteita, tekemisten merkityksellisyyttä ja toimintamahdollisuuksia. Väittämien vastaukset sijoittuvat jatkumolle, jonka toinen ääripää edustaa osattomuuden kokemusta ja toinen osallisuuden kokemusta.

Osallisuusindikaattoreita ollaan ottamassa käyttöön Tuusulan kunnan toiminnan mittaamisessa ja arvioinnissa. Mittaristo soveltuu varmasti hyvin myös Rompo3 -ohjelman tavoitteiden toteutumisen seuraamiseen ja vaikuttavuuden arviointiin kunnissa.

Tuusulan kunta kehittää aktiivisesti vuorovaikutusta asukkaitensa ja asiakkaitensa kanssa osallisuusmallinsa mukaisesti. Kuntien käytössä olevia kuulemisen muotoja on kehitettävä siten, että ne mahdollistavat myös romanien osallisuuden eri aloilla ja eri teemoihin liittyen.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon Suomen romanipoliittisesta ohjelmasta vuosille 2023-2030.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 31.10.2022, § 378

Valmistelija / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon Suomen romanipoliittisesta ohjelmasta vuosille 2023-2030.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeriö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 56, 25.10.2022
Kunnanhallitus, § 379, 31.10.2022

§ 379

Sosiaali- ja terveysministeriö, vähimmäistietosisältöasetus, lausunto

TUUDno-2022-1972

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 56

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi vähimmäistietosisällöksi. Lisäksi lausuttavana on asetuksen tueksi laadittu tekninen soveltamisohje liitteineen. Lausuttavana oleva asetusluonnos on vähimmäistietosisältöasetuksen ensimmäisenä voimaan tuleva osuus. Asetusvalmistelu jatkuu ja asetusta on tarkoitus päivittää jatkossa vuosittain.

Tausta

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 29 §:n mukaisesti hyvinvointialueen on seurattava alueensa väestön hyvinvointia ja terveyttä väestöryhmittäin, järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetta, saatavuutta, laatua, vaikuttavuutta ja yhdenvertaisuutta, asiakkaiden palvelujen yhteensovittamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia ja tuottavuutta. Hyvinvointialueen on verrattava tätä tietoa vastaavaan muihin hyvinvointialueita koskevaan tietoon. Hyvinvointialueen on hyödynnettävä edellä mainittua tietoa järjestämisvastuullaan olevan sosiaali- ja terveydenhuollon tietojohtamisessa toiminnan, tuotannon ja talouden ohjauksen, johtamisen ja päätöksenteon tukena.

Hyvinvointialueen on laadittava 1 momentissa tarkoitettun tiedon perusteella vuosittain selvitys hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja hyvinvointialueen talouden tilasta. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten 22 §:ssä tarkoitettu sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön 24 §:ssä tarkoitetuissa vuosittaisissa neuvotteluissa mahdollisesti antamat toimenpidesuositukset on otettu huomioon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä. Lisäksi selvityksessä on kuvattava ja arvioitava hyvinvointialueen strategisia tavoitteita ja niitä tukevia toimenpiteitä sekä tavoitteiden toteutumista. Selvitykseen on myös sisällytettävä hyvinvointialueen alustava esitys hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:ssä tarkoitettuksi investointisuunnitelmaksi. Hyvinvointialueen on toimitettava selvitys Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) ja sosiaali- ja terveysministeriölle sekä julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 29 §:n 4 momentin mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon seurannan vähimmäistietosisällöstä, järjestämislain 6 ja 7 §:ssä tarkoitettun kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman vähimmäistietosisällöstä sekä hyvinvointialueen vuosittain

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä hyvinvointialueen talouden tilasta antaman selvityksen tiedot, selvityksen laatimisen aikataulu ja ajankohta, jolloin selvitys on toimitettava THL:lle.

Asetuksen valmistelutyötä on tehty sosiaali- ja terveysministeriön (STM), Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL), DigiFinland Oy:n ja hyvinvointialueiden yhteistyönä. Yhteistyön tavoitteena on ollut varmistaa, että vähimmäistietosisältö on hyvinvointialueiden tarpeiden mukaista ja perustuu kansallisiin tietorakenteisiin, määräyksiin ja ohjeisiin.

Tuusulan kunnan lausunto

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua asetuksesta vähimmäistietosisällöksi.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on lakisääteinen kuvaus hyvinvointialueen/kunnan asukkaiden elinoloista, hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niihin vaikuttavista tekijöistä alueittain ja väestöryhmittäin sekä toteutetuista toimenpiteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvointialueen ja kunnan tulee valmistella laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa, ja sen tavoitteita ja toimenpiteitä tulee päivittää vuosittain osana hyvinvointialueen / kunnan suunnittelua (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6§ ja 7§). Asetuksessa säädettäisiin hyvinvointialueiden/kuntien valtuustokausittaisesta laajasta hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman tarkemmasta sisällöstä sekä siihen käytettävistä mittareista.

Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vähimmäistietosisältöä on tarkoitus käyttää hyvinvointialueilla ja kunnissa apuna kerran valtuustokaudessa tehtävään laajaan hyvinvointikertomukseen, jossa kuvataan asukkaiden hyvinvoinnin sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteiden nykytilanne, sekä hyvinvointikertomuksen pohjalta tehtävään hyvinvointisuunnitelmaan, jossa kuvataan tavoitteet ja toimenpiteet tilanteen parantamiseksi.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on laajassa yhteistyössä muiden tahojen kanssa laatinut hyvinvointialueille ja kunnille listauksen niistä indikaattoreista, joita hyvinvointikertomuksen -ja suunnitelman tekemisessä tulisi vähintään tarkastella. Valittujen indikaattoreiden avulla voidaan riittävän tarkasti seurata asukkaiden hyvinvoinnin tilaa, suunnitella toimintaa, ohjata resursseja, seurata toiminnan vaikutuksia, sekä vertailla hyvinvointialueiden ja kuntien tilanteita toisiinsa. Indikaattorit ovat saatavissa kansallisista tietolähteistä maksutta. Lisäksi indikaattorilistan lopussa on organisaation omaa työtä kuvaavia laadullisia itsearviointimittareita. Nämä mittarit ohjaavat sekä kunnan että hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksia kuvaamaan omaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen aktiivisuuttaan, olemassa olevia rakenteita ja resursseja, sekä tehtyjä toimia.

Hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällöt on laadittu erikseen hyvinvointialueelle ja kunnalle. Listat ovat siltä osin sisäkkäisiä, että hyvinvointialue käyttää hyvinvointikertomusta tehdessään kuntien kertomuksia hyödyksi, täydentäen tietoja esimerkiksi väestöryhmittäin ja alueittain ja kohdistuen toimiaan hyvinvointialueen näkökulmasta. Eri vähimmäistietoja tarkastellaan itsenäisinä tietoina ja myös suhteessa toisiinsa. Tarkastelun kautta muodostuu kuva

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hyvinvointialueen / kunnan asukkaiden hyvinvoinnin tilasta sekä siitä mitä hyvinvointialue / kunta tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi. Indikaattoritiedon avulla hyvinvointialue / kunta voi myös verrata omaa tilannettaan muihin. Vähimmäistietosisällöstä muodostuu johtamisen tiedon kokonaisuus. Eri vähimmäistietoja tarkastellaan itsenäisinä tietoina ja myös suhteessa toisiinsa.

THLn kokoamaa listausta hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisältöä on Tuusulan kunnassa hyödynnetty jo muutaman vuoden ajan vuosittaisten ja valtuustokautta koskevan hyvinvointikertomuste laadinnassa. Olemme kokeneet vähimmäistietosisällön hyvänä ohjenuorana kertomusten sisällön kokoamisessa. Vähimmäistietosisältöä olemme lisäksi täydentäneet indikaattoritiedoilla, jotka kuvaavat Tuusulan toimintaympäristöä ja tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa meille tärkeästä näkökulmasta.

Vähimmäistietosisällön määrittelyn kautta kunnilla ja hyvinvointialueilla tulee olemaan ohjattua ja vertailukelpoista tietoa. Tämä korjaa nykytilan haasteita tietojen vertailtavuudesta. Toivottavasti tätä kautta myös tietoon on mahdollista päästä käsiksi aiemmin kuin nykyään. Hyvinvointitiedolla johtaminen edellyttää mahdollisimman tuoreita tietoja ja tietoa ennakoitavuuden mahdollistamiseksi.

Hyvinvointia ja terveyttä edistetään kaikilla kunnan toimialoilla sekä osana hyvinvointialueiden toimintaa. Tämä edellyttää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita koskevan tiedon lisäksi monialaista tietopohjaa eri hallinnonaloilta. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kokoaa eri lähteistä tietoa asukkaiden terveydestä ja hyvinvoinnista ja niihin liittyvistä tekijöistä, sekä toimenpiteistä, joilla tuetaan asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointikertomusten poikkihallinnollisuutta ja organisaatorajat ylittävää tiedon hyödyntämistä on vahvistettava.

On hyvä, että kunnilla on joitakin poikkeuksia raportointivelvollisuuteen. Poikkeuksia voisivat olla esimerkiksi tiedonpuutteesta johtuvat tapaukset, joissa kunta ei ole vastannut Kouluterveyskyselyyn tai TEAvisari-tiedonkeruuseen.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon vähimmäistietosisältöasetusluonnoksesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 31.10.2022, § 379

Valmistelija / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kehittämispäällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon vähimmäistietosisältöasetusluonnoksesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeriö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuusto, § 51, 11.04.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 59, 25.10.2022

Kunnanhallitus, § 380, 31.10.2022

§ 380

Asunnottomuuden poistamisen tavoitteiden asettaminen ja seuraaminen, aloite

TUUDno-2022-788

Valtuusto, 11.04.2022, § 51

Annika Lappalainen esitti seuraavan Tuusulan Vihreän valtuustoryhmän aloitteen:

"ARA:n selvityksen mukaan Tuusulassa asunnottomia oli vuoden 2021 lopussa 13 henkilöä, joista nuoria oli 4. Saman selvityksen mukaan 65% asunnottomista on sellaisia, jotka majoittuvat väliaikaisesti tuttavien tai sukulaisten luona. Tästä syystä asunnottomuus on ilmiö, joka ei juurikaan näy katukuvassa. Tilastot eivät koskaan näytä koko totuutta asunnottomuuden laajuudesta. Tuusulassa on hyvät edellytykset pyrkiä kunnaksi, jossa asunnottomuutta ei ole.

Asunnottomuus ei ole ihmisen ominaisuus, vaan tilanne, johon kuka tahansa voi joutua. Asunnottomuuden riskiä nostavat esimerkiksi vähävaraisuus, elämänhallinnan vaikeudet, sosiaalisten resurssien vähäisyys tai muutokset elämäntilanteessa kuten ero, muutto toiselle paikkakunnalle tai työttömyys. Asunnottomuuden poistamiseksi tarvitaan eriarvoistamista vähentäviä toimia.

Keväällä 2019 Suomen hallitusohjelman tavoitteeksi kirjattiin asunnottomuuden puolittamisen vuoteen 2023 mennessä ja poistamisen vuoteen 2027 mennessä. Me allekirjoittaneet esitämme, että Tuusula määrittää asunnottomuuden poistamisen tavoitevuodeksi 2024 ja että tämän tavoitteen edistymistä seurataan suunnitelmallisesti."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 59

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Jaana Kellosalmi

heidi.hagman@tuusula.fi, jaana.kellosalmi@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, ohjaamopalvelupäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan päivätoiminta 2021, hyteltk 25.10.2022

Oheismateriaali

1 ARA:n selvitys 2/2022, Asunnottomat 2021, hyteltk 25.10.2022 oheinen

Annika Lappalainen ja Tuusulan Vihreä valtuustoryhmä on 11.4.2022 tehnyt valtuustoaloitteen asunnottomuuden poistamisen tavoitteista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keväällä 2019 Suomen hallitusohjelman tavoitteeksi kirjattiin asunnottomuuden puolittamisen vuoteen 2023 mennessä ja poistamisen vuoteen 2027 mennessä. Aloitteen tekijät esittävät, että Tuusula määrittää asunnottomuuden poistamisen tavoitevuodeksi 2024 ja että tämän tavoitteen edistymistä seurataan suunnitelmallisesti.

Asunnottomiksi määritellään ihmiset, joilla ei ole omaa asuntoa (vuokra- tai omistusasuntoa) ja jotka elävät:

- ulkona, porrashuoneissa, ns. ensisuojoissa
- asuntoloissa tai majoitusliikkeissä
- huoltokotityyppisissä asumispalveluyksiköissä, kuntouttavissa yksiköissä, sairaaloissa tai muissa laitoksissa
- tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona asunnon puutteen vuoksi.

Pitkäaikaisasunnottomalla tarkoitetaan asunnottomia, jolla on asumista olennaisesti vaikeuttava sosiaalinen tai terveydellinen ongelma, kuten velka-, päihde- tai mielenterveysongelma, ja jonka asunnottomuus on pitkittynyt tai uhkaa pitkittyä tavanomaisten asumisratkaisujen toimimattomuuden ja sopivien tukipalvelujen puuttumisen vuoksi. Asunnottomuus on pitkäaikaista, kun se on kestänyt vähintään yhden vuoden tai henkilö on ollut toistuvasti asunnottomana viimeisen kolmen vuoden aikana.

ARA selvitti vuonna 2021 asunnottomuutta Suomessa. Selvityksen mukaan Suomessa oli vuoden 2021 marraskuussa 3 948 yksinelävää asunnottomia. Tämä oli 393 vähemmän kuin vuonna 2020. Pitkäaikaisasunnottomia oli 1 318. Heidän määränsä lisääntyi 264 henkilöllä edellisvuoteen verrattuna. Asunnottomista 65% asui tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona, 17% ulkona ja ensisuojoissa, 10% laitoksissa ja 8% asuntoloissa.

Asunnottomuus Tuusulassa (nykytilan kuvaus)

ARA:n selvityksen mukaan Tuusulassa asunnottomia oli vuoden 2021 lopussa 13 henkilöä. Heistä naisoletettuja oli 1 ja miesoletettuja 12, nuoria 4 ja maahanmuuttotautia 3 henkilöä. Selvityksen mukaan Tuusulassa ei ole asunnottomia perheitä tai pariskuntia. Suhteellisesti asunnottomia on 1000 asukasta kohden 0,33 Tuusulassa. Vastaava luku naapurikunnissa on 0,2 Nurmijärvellä, 0,34 Mäntsälässä, 0,84 Järvenpäässä ja 1,29 Keravalla. Suhteellisesti eniten asunnottomia on Helsingissä, jossa on 1 000 asukasta kohden 2,2 asunnottomia. Suurista kaupungeista suhteellisesti vähiten asunnottomia on Oulussa, jossa on 0,5 asunnottomia 1 000 asukasta kohden. Kunnat keräsivät tiedot sosiaali- ja asuntotoimen rekistereistä sekä kunnan vuokrataloyhtiöiden asunnonhakijarekistereistä. Osa kunnista käytti Kelan toimeentulorekisteriä tai DVV:n väestötietorekisteriä (VTJ) asunnottomuustietojen hankkimiseen ja tietojen tarkistamiseen.

Tilastot eivät kuitenkaan näytä koko totuutta asunnottomuuden laajuudesta. ARAN selvityksen mukaan 65% asunnottomista on sellaisia, jotka majoittuvat väliaikaisesti tuttavien tai sukulaisten luona. Tästä syystä asunnottomuus on ilmiö, joka ei juurikaan näy Tuusulan katukuvassa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Erityisesti nuorten asunnottomuudelle on tyypillistä, että asunnottomuus jää piiloon, koska öitä vietetään tuttujen ja kavereiden asunnoissa. Tämä ns. sohasurffailu antaa toki katon pään päälle, mutta pitkittyessään altistaa myös ongelmien pitkittymiseen ja monimutkaistumiseen. Tähän ilmiöön liittyy myös usein päihteitä sekä joskus myös majoituksesta maksamisesta erilaisilla palveluilla (myös seksuaalisilla palveluilla).

Asunnottomuuden poistamiseksi tarvitaan eriarvoistamista vähentäviä toimia. Tuusulassa on hyvät edellytykset pyrkiä kunnaksi, jossa asunnottomuutta ei ole.

Ratkaisuja asunnottomuuden poistamiseen

Asunnottomuus ei ole ihmisen ominaisuus, vaan tilanne, johon kuka tahansa voi joutua. Asunnottomuuden riskiä nostavat esimerkiksi vähävaraisuus, elämänhallinnan vaikeudet, sosiaalisten resurssien vähäisyys tai muutokset elämäntilanteessa kuten ero, muutto toiselle paikkakunnalle tai työttömyys.

Tuusulan hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet määritetään valtuuston hyväksymässä kuntastrategiassa (2021-2025) ja hyvinvointisuunnitelmassa. Koska asunnottomuuden syyt ovat moninaiset ei myöskään löydy yhtä ainoaa keinoa asunnottomuuden poistamiseksi.

Toimivat ja saavutettavat peruspalvelut

Asunnottomuuden ennaltaehkäisyssä tärkeää on toimivat ja saavutettavat peruspalvelut. On tärkeää, että jokaisessa kohtaamisessa eri palveluissa kuunnellaan yksittäisten ihmisten ja perheiden ja yhteisöiden signaaleja ja tartutaan tuen tarpeisiin. Asunnottomuus ei juuri koskaan tapahdu yksittäisenä, vaan se on seurausta elämäntilanteen muutoksesta. On tärkeää, että matalankynnyksen neuvontaa ja tukea on tarjolla psykososiaalisen tuen näkökulmasta, mutta yhtä tärkeää on, että erilaisissa arjen tilanteissa kunnan palveluissa kuntalaisia kohtaavilla työntekijöillä on tieto vähintään ohjata oikeiden palveluiden piiriin. Korona-aika ja siihen liittyvät rajoitukset ja esimerkiksi uudet etäasiointikäytänteet ovat todennäköisesti vähentäneet entisestään osan ihmisten valmiuksia hoitaa itsenäisesti asunnonhakua.

Asumisneuvonta ja viestintä

Asumisneuvonta ja apu asunnon löytämiseksi auttaa osaltaan asunnottomuuden poistossa. Tuusulassa vuoden 2022 aikana aloitettu asumisneuvonta on jo tuonut esiin piiloasunnottomuutta ja antanut mahdollisuuksia sen ennaltaehkäisyyn. On tärkeää, että tieto kunnan tarjoamasta neuvonnasta ja tuesta on vielä paremmin asukkaiden tiedossa ja saavutettavissa, jotta tilanteisiin päästään puuttumaan mahdollisimman aikaisin ja näin asunnottomuuden kesto voidaan lyhentää. Yhteistyö Tuusulan kunnan kiinteistöjen kanssa on keskeinen keino asunnottomuuden poistamiseksi. Asumisneuvonnan kehittäminen, aktiivinen viestintä ja jo nyt toimiva yhteistyö Tuusulan kunnan kiinteistöjen kanssa antaa meille mahdollisuuksia olla kunta, jossa asunnottomuutta ei ole, tai se jää kestoaltaan lyhyeksi vaiheeksi.

Asuntopolitiikka

Asunnottomuuden poisto edellyttää kunnalta asuntopolitiikkaa, joka huomioi asumisen tarpeiden ja toiveiden moninaisuuden. Hyväksymiskäsittelyssä oleva

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan asuntopoliittinen ohjelma luo osaltaan edellytyksiä monimuotoiselle ja erityisryhmät huomioivalle asumiselle, ja edesauttaa siten asunnottomuuden poistamista. Asunnottomuuden vähenemiseen vaikuttaa muun muassa kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon määrä. Asunnottomuuden näkökulma tulee huomioida mm. tontinluovutuksessa erityisryhmien, kuten asunnottomien ja asunnottomuuden uhatta olevien henkilöiden asumiselle ja kohdentuen tonttihauissa tällaiselle asumiselle tontteja. Tonttihauissa tulee kohdentaa tontteja myös yleishyödyllisille toimijoille, jotka kohdentavat asukasvalintaa erityistä asumisen tukea tarvitseville henkilöille.

·Yhteistyö hyvinvointialueen ja eri toimijoiden kanssa

Keusotella ja kunnilla on yhteinen asumisen ratkaisujen ja turvallisten asuinympäristöjen yhteistyöryhmä, joka tekee yhteistyötä mm. omaehtoisen asumisen lisäämiseksi, asumisratkaisujen ja turvallisten asuinympäristöjen kehittämiseksi, ikääntyneiden monimuotoisen ja yhteisöllisen asumisen lisäämiseksi, nuorten itsenäisen asumisen mahdollistamiseksi sekä haavoittuvien ja erityisryhmien asumisen edellytysten luomiseksi.

Asunnottomuuden ehkäisyn asiakastyössä on huomattu, että entistä suuremmalla osalla asunnottomista on sosiaalisia ongelmia ja elämänhaasteita, jotka vaikuttavat pitkäaikaisasunnottomuuteen: asumistilanteen ratkeaminen vaikeutuu ja asunnottomuus uusiutuu toistuvasti. Luultavasti viime vuosina taustalla on vaikuttanut koronapandemia, jonka vuoksi matalankynnyksen ja kolmannen sektorin palvelut ovat olleet osittain kiinni.

Edunvalvonta hyvinvointialueen suuntaan on asunnottomuuden poistossa tärkeää, jotta erilaiset hätä- ja tilapäismajoituksen mahdollisuudet ovat sekä saavutettavissa, että määrällisesti riittäviä. Erilaiset asumisen tuen tarpeet ovat moninaisia, ja jotta näihin pystytään nopeasti vastaamaan, vaatii se toimivan yhteistyörakenteen sekä riittävän kapasiteetin erilaisia asumisen tuen muotoja.

Päihde-, mielenterveys- ja velkaongelmat

Joskus asunnottomuuteen liittyy myös haasteita päihteiden käytön kanssa ja mielenterveysongelmia. Päihde- ja mielenterveyspalveluihin pääsemisen vaikeus ja velkaongelmat voivat pahentaa tilannetta entisestään. Iso osa asiakkaista tarvitsee monialaista ja tiivistä tukea asumisen onnistumiseksi. Velkaneuvontaa ja sosiaalista luototusta tulisi kohdentaa erityisenä tukena asumisen haasteiden kanssa oleville.

Päihdekuntoutujien ja päihteiden käyttäjien päivätoiminta on keino edesauttaa myös asunnottomuuden haasteen ratkaisua. Päivätoiminnassa on mahdollisuus saada matalan kynnyksen sosiaaliohjausta ja tukea palvelujen käyttämiseksi. Toiminta tukee henkilön osallisuutta ja kiinnittymistä yhteisöön, jonka puolestaan odotetaan ehkäisevän asunnottomuutta ja asumisen kriisitilanteita.

Mielenterveys- ja päihdelainsäädäntöä uudistetaan parhaillaan. Uudeksi sosiaalipalvelun muodoksi sosiaalihuoltolakiin (§24b) ollaan lisäämässä päihteitä ongelmallisesti käyttäville henkilöille päihdetyön erityisenä palveluna tarjottava päiväkeskuspalvelu. Hyvinvointialueen on järjestettävä päihteitä ongelmallisesti käyttäville henkilöille päiväkeskuspalveluita, joissa perustarpeisiin vastaamisen lisäksi tarjotaan sosiaaliohjausta. Palvelua tulee järjestää myös päihtyneille, palvelusta ei

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

anneta päätöstä ja siinä on oikeus asioida nimettömänä. Tämä esitys tulee lisäämään hyvinvointialueiden kustannuksia 0,75 milj.€ ja tämä tullaan lisäämään hyvinvointialueiden rahoitusosuuksiin vuonna 2023 ja sen jälkeen vuosittain. Keusotessa asia ei kuitenkaan ole vielä käsitellyssä lokakuussa 2022. Keusotessa /hyvinvointialueella tullaan tarkastelemaan miten päivätoiminta saadaan järjestettyä omana toimintana ja sen jälkeen ostopalveluna tms. Keusotella on omia palveluita ja hyvinvointialueella halutaan katsoa voisiko päiväkeskuksen liittää sinne tai jo voimassa oleviin tai tuleviin sopimuksiin. Lain tulee olla käytännössä viimeistään 1.7.2023.

Tuusulassa päivätoimintaa järjestetään Jokelassa ja Kellokoskella Sininauhasäätiön toimesta STEA-rahoituksella ja erillisellä vuokratuella. Hyrylässä päivätoimintaa kokeiltiin, mutta kävijämäärä jäi liian alhaiseksi toiminnan jatkumiseksi. Jokelassa päivätoiminta järjestetään Station-seurakunnan tiloissa tiistaisin ja torstaisin. Kellokoskella päivätoimintaa järjestetään vuokratiloissa osoitteessa Toimelantie 2, jossa toimintaan osallistuu 10-30 henkilöä/päivä maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Kellokoskella järjestettävän päivätoiminnan jatko on katkolla, sillä Keusote on irtaantunut vuokran maksusta keväällä 2022 ja Tuusulan hyte-lautakunnan avustuksista voitiin myöntää vuokratukea vain syyskaudelle 2022. Tuusulan kunta, Keusote/hyvinvointialue ja Sininauhasäätiö ovat neuvotelleet päivätoiminnan jatkon edellytyksistä Kellokoskella. Ratkaisuksi esitetään, että Tuusulan kunta tukisi Kellokoskella järjestettävää päivätoimintaa sen vuokran osuudella (900€/kk), kunnes hyvinvointialueella ratkaistaan päivätoiminnan palveluiden tulevaisuus ja järjestämisen tapa Kellokoskella. Päihdekuntoutujien ja päihteiden käyttäjien päivätoimintaa tukemalla kunta pystyy edesauttamaan myös asunnottomuuden haasteen ratkaisua.

Asunnottomien alhainen määrä Tuusulassa (13 vuonna 2021) ja kunnan toimet ja panostukset huomioiden Tuusulan asunnottomuuden poistamisen tavoitevuodeksi on mahdollista määrittää vuosi 2024. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamista seurataan vuosittain laadittavissa hyvinvointikertomuksissa ja valtuustokauden päätteeksi laadittavassa laajassa hyvinvointikertomuksessa vuonna 2025.

Keusoten toimet asunnottomuuden vähentämiseksi

Kunnan toimien lisäksi hyvinvointialueiden tuottamat toimivat sote-palvelut ovat keskeisessä asemassa asunnottomuuden ehkäisemisessä ja hoitamisessa. Keusotessa ennaltaehkäistään asunnottomuutta monin eri keinoin. Tässä esimerkkejä siitä, mitä aikuissosiaalityössä tehdään:

- Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen avulla maksetaan harkintaa käyttäen asumiseen liittyviä kuluja
- Tilapäismajoittaminen, joka on kriisitilanteissa käytettävä viimesijainen asuttamisvaihtoehto, joka perustuu sosiaalihuollossa tehtyyn arvioon ja päätökseen.
- Ennaltaehkäisevää asunnottomuustyötä tehdään ottamalla asumisen puheeksi palvelutilanteissa
- Tehdään monipuolista ja laaja-alaista yhteistyötä asumisen asioissa mm vuokranantajien, asumispalvelujen, kiinteistöyhtiöiden kanssa sekä ollaan mukana kuntien asunnottomuustyöryhmissä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Asunnottomuuden vähentämiseksi Keusote on myös mukana sosiaali- ja terveysministeriön (STM) käynnistämässä asunnottomuutta vähentävien sote-palvelujen kehittämiseen tähtäävässä Nestori-hankkeessa.

Nestori-hanke

Uusia asiakaslähtöisiä sosiaali- ja terveyspalveluja kehitetään kaikkein heikoimmassa asemassa oleville henkilöille, joilla on monialaista ja laajaa asumiseen liittyvää tuen tarvetta. Nestori-hanketta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen monipuolisten yhteisverkostojen ja asiakkaiden kanssa vuosina 2021-2023.

Nestori-hankkeen tavoitteet

- Kehittää asiakaslähtöisiä, asunto ensin -periaatteen huomioivia sosiaali- ja terveyspalveluja työikäisille yksinäisille, pariskunnille ja perheille, joilla on monialaista ja laajaa tuen tarvetta elämäntilanteeseensa liittyen häätöuhan, asumisongelmien tai asunnottomuuden vuoksi.
- Kehittää asumissosiaaliseen työhön pohjautuvia monialaisia liikkuvia ja matalan kynnyksen palveluja tai toimintamalleja, joiden kautta tuen tarpeessa oleva henkilö saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa.
- Ottaa käyttöön tai jatkokehittää yhdessä kuntien ja monialaisen verkoston kanssa olemassa olevaa tai toimivaksi käytännöksi todettua mallia tai palvelua ja sovittaa kehittämistyö yhteen maakunnan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman kehittämisen kanssa.
- Etsiä mahdollisuuksia, toteuttaa ja kehittää sähköisiä palveluita, toimintamalleja tai toimintakanavia asunnottomuuden vähentämiseen ja ennaltaehkäisemiseen.

Keusoten alueella ei ole vielä muodostunut yhtenäisiä toimintamalleja asunnottomuuden vähentämiseksi. Siksi Nestori-hankkeen tavoitteena on luoda Keusoten yhteinen toimintamalli asunnottomuuden vähentämiseksi. Näin tähdätään ennalta ehkäisemään asunnottomuutta ja pyritään varmistamaan, että asumisen haasteita kohdatessaan henkilö saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Kehitteillä olevaa uutta toimintamallia pyritään pilotoimaan jo hankkeen aikana, ja palvelut tullaan jatkossa yhdistämään osaksi Keusoten olemassaolevia sote-palveluita. Hanketta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä sote-uudistukseen liittyvien Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman ja Keusoten rakenneuudistushankkeen kanssa.

Nestori-hankkeen työskentelytapa on monipuolinen verkostotyö sekä yhteiskehittäminen. Yhteiskehittämisen kautta palvelujen käyttäjät ja toteuttajat ovat jakamassa asiantuntijuuttaan kehittämistyössä hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi. Nestori-hankkeessa työskentelee projektipäällikkö, hankekoordinaattori ja 4 hankeohjaaja sekä kokemusasiantuntija. Säännöllisen ja monimuotoisen viestinnän avulla hanke tiedottaa ja osallistaa asiakkaita, henkilöstöä ja verkostotyön sidosryhmiä hankkeen tuomiin vaikutuksiin ja uudistuksiin.

Hankkeessa on syntynyt Asumisen Botti, joka on 24/7 toimiva sähköinen itseasiointipalvelu yleisemmissä asumisen asioissa. Hankkeessa on myös laadittu Asumisen käsikirja, josta löytyy vastauksia yleisempiin asumisen asioihin. Nämä kummatkin työkalut palvelevat niin kuntalaisia kuin ammattilaisia. Nestori-hankkeen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kokoama palveluverkostokartta, johon on kerätty asunnottomuus- ja asumissosiaalityön kannalta keskeisiä toimintoja ja tukipalveluja (mm. päiväkeskukset, ruuanjako, pyykinpesu, palveluohjaus jne.) kuntalaisten ja ammattilaisten käyttöön, julkaistaan piakkoin.

Nestori-hankkeen tuotokset löytyvät www.keusote.fi/nestori sivulta. Tämän lisäksi Keusoten YouTube kanavalta löytyy Nestori-hankkeen tekemiä videoita. Nämä videot ohjaavat ja neuvovat asumisen arjessa sekä lisäävät tietoisuutta asunnottomuudesta. Nestori-hankkeessa jatketaan vuoden 2023 loppuun saakka asunnottomuutta vähentävien sote-palveluiden kehittämistä, tekemämme työ tulee olemaan rakenteisiin vaikuttavaa työtä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- ehdottaa kunnanhallitukselle, että
 - Tuusulan kunta tukee Kellokoskella järjestettävää Sininauhasäätiön päivätoimintaa sen vuokran osuudella (tällä hetkellä 900€/kk), kunnes hyvinvointialueella ratkaistaan päivätoiminnan tulevaisuus ja järjestämisen tapa Kellokoskella. Tähän päätökseen perustuen vuokratukea voidaan maksaa korkeintaan tammikuulta joulukuulle 2023 (12kk).
- osaltaan hyväksyä edellä esitetyn aloitevastauksen
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- lisätä Tuusulan hyvinvointisuunnitelman tavoitteeksi, että Tuusulan asunnottomuuden poistamisen tavoitevuosi on 2024
- katsoa Annika Lappalaisen 11.4.2022 § 51 esittämän Vihreiden valtuustoryhmän aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Annika Lappalainen poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi ilmoittaen olevansa esteellinen Sininauha Oy:n työntekijänä.

Esteellisyys

Annika Lappalainen

Kunnanhallitus, 31.10.2022, § 380

Valmistelija / lisätiedot:

Jaana Kellosalmi, Heidi Hagman

jaana.kellosalmi@tuusula.fi, heidi.hagman@tuusula.fi

ohjaamopalvelupäällikkö, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan päivätoiminta 2021, khall 31.10.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää, että

- Tuusulan kunta tukee Kellokoskella järjestettävää Sininauhasäätiön päivätoimintaa sen vuokran osuudella (tällä hetkellä 900€/kk), kunnes hyvinvointialueella ratkaistaan päivätoiminnan tulevaisuus ja järjestämisen tapa Kellokoskella. Tähän päätökseen perustuen vuokratukea voidaan maksaa korkeintaan tammikuulta joulukuulle 2023 (12kk)
- osaltaan hyväksyä edellä esitetyn aloitevastauksen
- ehdottaa edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- lisätä Tuusulan hyvinvointisuunnitelman tavoitteeksi, että Tuusulan asunnottomuuden poistamisen tavoitevuosi on 2024
- katsoa Annika Lappalaisen 11.4.2022 § 51 esittämän Vihreiden valtuustoryhmän aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 381

Toimielinten pöytäkirjojen otto-oikeus

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainituissa toimielinten pöytäkirjoissa käsitellyjä asioita oteta kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 16.8.2022

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 20.9.2022

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.10.2022

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 382

Viranhaltijapäätösten otto-oikeus

Talousjohtaja
rahoitus- tai maksuliikennepäätös:
§ 49 Kassalainan nostaminen, 20.10.2022
§ 50 Kassalainan nostaminen, 21.10.2022
§ 51 Kassalainan nostaminen, 21.10.2022

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää, ettei yllä mainittuja viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 383

Ilmoitusasiat

Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Pöytäkirjoja

HSL:n tilannekuvaa ja rahoituspohjaa arvioiva ohjausryhmä 18.10.2022

HSL hallitus 25.10.2022

Mäntsälän kunta, kunnanvaltuusto 24.10.2022 § 79, Kiljavan Sairaala Oy,
osakassopimuksen päivittäminen

Esityslistoja

HSL hallitus, ylimääräinen kokous 1.11.2022

Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymän Yhtymävaltuusto 10.11.2022

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 384

Muut asiat

Ei muita asioita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§363, §364, §365, §366, §368, §369, §370, §371, §372, §373, §374, §375, §376, §377,
§378, §379, §380, §381, §382, §383, §384

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§367

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuohje ja valitusosoitus (Kansallisen ja EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat)

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkina-oikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Kansallisen kynnysarvon suuruus on 1.1.2017 lähtien:

- 60.000 € tavarat- ja palvelut
- 400.000 € terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut
- 300.000 € muut erityiset palvelut
- 150.000 € rakennus- ja käyttöoikeusurakat
- 500.000 € käyttöoikeussopimukset

I Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saadun tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisäantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:

Tuusulan kunta

(päätoksen tehnyt toimielin tai viranhaltija)

PL 60, 04301 Tuusula

Kotorannankuja 10

kirjaamo@tuusula.fi

Hankintaoikaisun käsittelee päätöksentekijä.

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Hankintalain 146 §:n mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia

Hankintalain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos: asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saadun tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämisspäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinemaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

puh. 029 564 3300

fax 029 564 3314

markkinaoikeus@oikeus.fi